

RAĞBETLE VE HASRETLE
BEKLEDİĞİMİZ MÎ'RAC VE BERAAT
GECELERİMİZ MÜBAREK OLSUN

LÜBNAN-AKKÂR MÜFTÜSÜ ÜSÂME RIFÂ'Î HAZRETLERİ AHMED YESEVÎ DERNEĞİ'NDE İLMÎ BİR SOHBET YAPMIŞTIR

Cübbeli Ahmet Hocaefendi 18 Nisan Perşembe Tarihinde Ahmet Yesevi Derneği'nde Lübnan-Akkâr Müftüsü Üsâme Rifâ'î, Lübnan Külliyyetü's-Şeria Üstadlarından Doktor Riyad Bazu ve Şerif Ebu Tallâl Hazaratının Huzurunda Terceme Yaparken

İLMÎ KONUŞMADAN BAZI MÜHİM BAŞLIKLAR

- İslamiyeti Ancak Mürşidlere Bağlı Olan Âlimler Koruyabilmiştir.
- Bu Fitne Zamanda Ebû Bekr (Radiyallâhu Anh) Gibi Ehl-i Sünnet Yolu Üzere Sâbit Olmalıyız.
- Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) İn Vefatında Ebû Bekr ile Ömer (Radiyallâhu Anhumâ) Arasındaki Fazilet Farkı Ortaya Çıkmıştır.

Ahmet Mahmut ÜNLÜ

DUALAR VE ZİKİRLER

- Mi'râc Gecesinde ve Gününün Namazları ve Duaları
- Şaban-ı Şerifin Zikirleri, Namazları ve Beraat Namazı
- Bir Sene Boyunca Hayırlı Kaderler, Ölümünden Korunma ve Rızka Bereket Yazılması İçin Berat Gecesi Yapılacaklar
- Hapisten ve Darlıktan Kurtulma Duaları
- Her Türlü Kötülükten Koruyan Dualar
- Mahkemenin Hayırla Neticelenmesi ve Zalimlerden Kurtulmak İçin Okunacak Bir İsm-i Şerif

İSLAM AKIL DİNİ DEĞİL NAKİL DİNİDİR / Resül BÖLÜKBAŞ

İSLAM FIKHINDA EŞLERİN BİRBİRLERİ ÜZERİNDE OLAN HAKLARI (2) / Hüsamettin VANLIOĞLU

ÇÖLÜN ORTASINDA BİR ÇİÇEK ve BİR ÇİÇEK BAHÇESİNDE SOLMUŞ BİR GÜL / Prof. Dr. Volkan TUZCU

Ali EREN / 1931'DEN SONRA AYASOFYA > < Kemal ARKUN / FETH-İ MÜBİNİN MANEVÎ FATİHLERİ

TASAVVUF DÜŞMANLIĞININ SEBEPLERİ / Kadir MISIROĞLU

CİNLERDEN VE BÜYÜLERDEN KORUNMA YOLLARI / Salih MEMİŞOĞLU

EDİTÖRDEN

1 2 Mayıs Pazar günü Silivri’de yapılan icazet merasimine, gerek İstanbul içinden gerekse İstanbul dışından on binlerce kardeşimiz iştirak ettiler. Silivri Silivri olalı böyle bir kalabalığa şahid olduğumu zannetmiyorum.

Evet bu mahşeri kalabalık icazet merasimine iştirak etmek için adeta sel gibi Silivri’ye akmıştı ama asıl geliş gayeleri, o merasimin onur konuğu olan Sultanımız Efendi Hazretlerimizin o nur cemalini temaşa etmek, gönüllere sürur veren o gül yüzünü doyasıya seyretmek ve boşalan gönül bataryalarını feyz-u fuyûzatla doldurmaktı.

Cübbeli Ahmet Mahmud ÜNLÜ Hocamız, il min ve ulemanın önemi ve fazileti hakkında yaptığı konuşmasının akabinde, icazet alacak olan hocaefendilere verilecek icazet belgesindeki silsileyi okudu. Efendi Hazretlerimizin de isminin geçtiği bu icazet silsilesi okunurken, o silsilede ismi zikredilen büyüklerin be reketleri sağanak sağanak üzerimize yağdı.

Ve herkesin beklediği an geldi... Efendi Hazretlerimiz, gönüllere sürur veren çehresiyle stada kurulan dev platformda gözüktü ve oradan tüm muhibbanını selamladı. Pırıl pırıl, ışıltılı bir nur abidesi gibiydi. On binler sükûnet içinde, adeta nefes bile almadan o nur şulesini seyretti. Orada Efendi Hazretlerimizi canlı olarak ilk defa görenler de vardı, onlar da sevinç gözyaşları içinde hasret ve özlemlerini giderdiler.

O gün oraya nur yağdı. Feyizler, bereketler bir yağmur misali üzerimize boşaldı. Herkeste manevi bir hal, herkeste manevi bir neşe hasıl oldu elhamdülillah...

Mustafa EKİN Hocaefendi’nin yetiştirdiği 208 tane pırıl pırıl Hocaefendi de icazetlerini aldılar. Rabbim her birerlerine hayırlı hizmetler ve en az 208 tane Hocaefendi yetiştirip icazet vermek nasip eylesin.

Kıymetli Lâlegül Dergisi Okurları!

İnşaAllah bu ay iki tane kandil idrak edeceğiz. Bunlardan bir tanesi 5 Haziran Çarşamba’yı 6 Haziran Perşembe gününe bağlayan gece; **Mîrac Kandili...**

Hiç kimseye nasip olmamış bu özel randevu da, Mevla Te’âlâ Habibini Mescidi Haramdan alıp evvela Mescidi Aksaya götürdü. Oradan da göklere yükseltip yedi kat semayı gezdirdi.

Cenneti cehennemi gösterip, daha nice ayetlerini temaşa ettirdikten sonra Arş-ı Kürsü’yü geçerek bilinmeyen makamlara çıkardı. Şekilden şemalden münezze, keyfiyetten ve mekandan ari olarak o yüce makamda Habibi ile görüştü. Bu öyle bir makam ki; oraya hiçbir peygamber, hiçbir mahluk çıkmamış ve hiçbir melek orada ne olduğunu bilmiyor. Cebrail (*Aleyhisselam*) bile Sidre’den öteye geçememişken bu yüce devlet, bu büyük bahtiyarlık ancak Efendimize nasip oldu.

Muhammed’den başka yok dahil olmuş Kabe kavseyne’e,

Kiram-ı Enbiya’dan girmede bir ferd o Mabeyne,

Haremğâh-ı visâle Ahmedî تنها olup Mevla,

O Halvet oldu mahsus Hazreti Sultanı Kevneyne...

İdrak edeceğimiz diğer Kandil Gecesi ise; 23 Haziran Pazar Gününü 24 Haziran Pazartesi gününe bağlayan gece; **Berat Kandili...**

Kadir Gecesinde sonraki en kıymetli gecedir. O gece, Peygamber Efendimizin ifadesiyle: **“Allâh-ü Te’âlâ, Beni Kelb Kabilesinin koyunlarının tüyleri adedince kimseyi Cehennemden azad edecektir.”**

O mübarek gecede Rabbine iltica edip tövbe edenler, Cehennemden kurtuluş beratlarını alacaklar inşaallah.

Berat gecesinde olan önemli olaylardan bir tanesi de; önümüzdeki sene içerisinde ne olup bitecekse bunların hepsi takdir ve tespit edilir. Mahlûkatın bir sene içerisindeki rızıkları, zengin veya fakir, aziz veya zelil olacakları; önümüzdeki sene kim ölecek, kim doğacak, hangi bölgelerde yel, sel, deprem veya yer çökmeleri gibi doğal afetler meydana gelecek ve nerelerde savaşlar zuhur ederse bunların hepsi, hatta yeryüzüne kaç adet yağmur damlası düşecekse o dahi Berat Gecesinde yazılır, takdir ve tespit edilir. Rabbim cümlemizi o gece Cehennem beratını alanlardan ve hakkında hayırlı takdirler yazılanlardan eylesin.

Şimdiden hepinizin Mirac ve Beraat Geceleriniz mübarek olsun, Mevla Te’âlâ bu mübarek gecelere ulaşıp en güzel şekilde ihya etmeye bizleri muvaffak eylesin.

Fi Emanillah!

Lalegül Dergisi Adına
İmtiyaz Sahibi

Lalegül Yayıncılık ve Reklamcılık San. Tic. Ltd. Şti.

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Yayın Türü
Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri
Yılmaz Ofset
5615/1 Sokak No:35 Çamdibi
Bornova/İzmir
+90 232 433 67 31
www.yilmazofset.com.tr

Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)
95 TL

Yurtdışı Abonelik Bedeli (Yıllık)
90 Euro

Abonelik için Banka Hesap Notları
Lalegül Yayıncılık Adına
Asya Katılım Bankası (İmsan Şubesi)

TL IBAN: TR79 0020 8001 8103 9966 8300 02
USD IBAN: TR52 0020 8001 8103 9966 8300 03
EURO IBAN: TR25 0020 8001 8103 9966 8300 04

Albarakatürk Katılım Bankası
(Bağcılar Şubesi)

TL IBAN: TR39 0020 3000 0184 9021 0000 01
USD IBAN: TR12 0020 3000 0184 9021 0000 02
EURO IBAN: TR82 0020 3000 0184 9021 0000 03

Posta Çeki Hesap Numaraları
(Merkez Adı: Başakşehir/Başakşehir)
TL: 10293172

Temsilci İrtibat
444 34 68

Abone Dağıtım
Lalegül Yayınları
Tel: 444 34 68

Adres
Lalegül Yayıncılık
Fevzi Çakmak Mah. Osman Gazi Cad.
2/1 Sokak No: 1/6
Tabya / Bağcılar/İSTANBUL
Tel: 444 34 68

Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların
sorumluluğu yazarına ve reklam
sahibine aittir.

LÜBNAN-AKKÂR MÜFTÜSÜ ÜSÂME
RİFÂ'Î HAZRETLERİ'NİN AHMED YESEVÎ
DERNEĞİ'NDE YAPTIĞI İLMÎ SOHBETİN
TERCEMESİ
AHMET MAHMUT ÜNLÜ

İSLAM AKIL DİNİ DEĞİL NAKİL DİNİDİR
RESÛL BÖLÜKBAŞ

- 17 SÜNNET
HADİS-İ ŞERİFLER
- 18 HİKEMİYYÂT
HİKMETLİ SÖZLER
- 19 MENÂKİB
KISSADAN HİSSELER
- 25 EDEBİYYAT
ŞİİRLERDEN SEÇMELER
- 36 BİR SAHABİYİ TANIYALIM
HAZRET-İ EBÛ BEKR-İ SİDDİK (1) (Radiyallâhu Anh)
- 40 BİR VELİYİ ANALIM
MUHAMMED MUHYİDDİN ÜFTÂDE EFENDİ HAZRETLERİ
- 44 TÜRKİYE VE DÜNYADA İSLAM-TÜRK ESERLERİ
EMİRGÂN CAMİİ TARİHÇESİ
- 65 SAĞLIKLI HAYAT
SIHHAT-Ü AFİYET
- 83 ERTELEMİYİ ERTELEMENİN YOLLARI
MEHTAP KAYAOĞLU
- 86 ÇİNLERDEN VE BÜYÜLERDEN KORUNMA YOLLARI
SALİH MEMİŞOĞLU
- 88 DUALAR VE ZİKİRLER
AHMET MAHMUT ÜNLÜ

İÇİNDEKİLER

20

ÜÇ AYLAR GELDİ ALLAH'A YÖNELME
ZAMANIMIZ HÂLÂ GELMEDİ Mİ?
MEHMET TALU

26

FETHİ-MÜBİNİN MANEVİ FATİHLERİ
KEMAL ARKUN

48

1931'DEN SONRA AYASOFYA
ALİ EREN

56

İSLAM FIKHINDA EŞLERİN BİRBİRLERİ
ÜZERİNDE OLAN HAKLARI (2)
HÜSAMETTİN VANLIOĞLU

60

BARİŞ VE HUZUR İÇİN İSLAM
KARDEŞLİĞİ
MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

66

RABBİMİZE VE KUR'AN'A
BAĞLI OLMAK
ALİ ULVİ UZUNLAR

70

ÇÖLÜN ORTASINDA BİR ÇİÇEK VE
ÇİÇEK BAHÇESİNDE SOLMUŞ BİR GÜL
PROF. DR. VOLKAN TUZCU

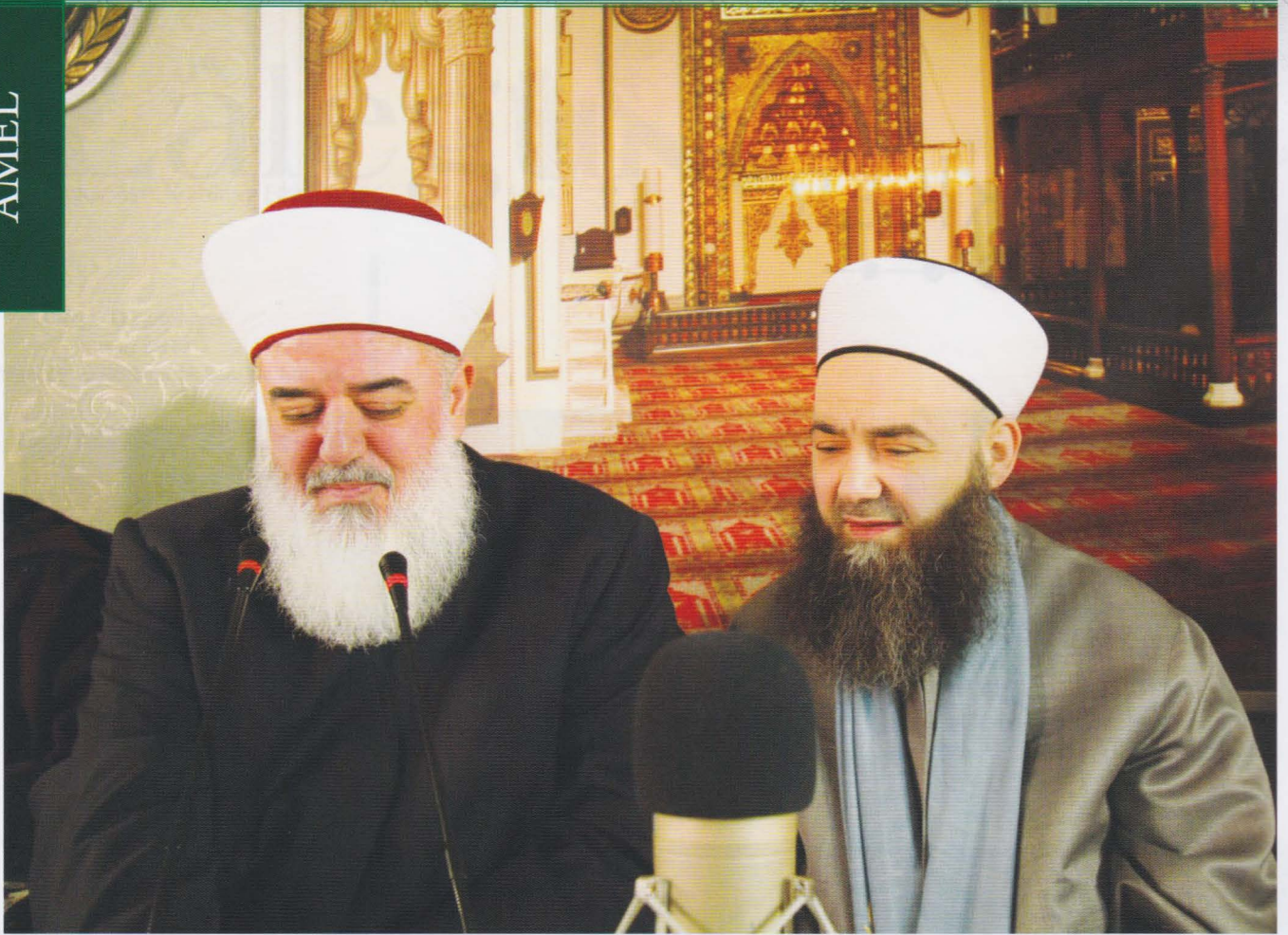
72

TASAVVUF DÜŞMANLIĞININ
SEBEPLERİ
KADİR MISIROĞLU

78

MÜSLÜMAN SEVGİDE DE,
NEFRETTE DE MU'TEDİL OLMALI
ADEM ŞENER

LÜBNAN-AKKÂR MÜFTÜSÜ ÜSÂME RİFÂÎ HAZRETLERİ'NİN AHMED YESEVÎ DERNEĞİ'NDE YAPTIĞI İLMÎ SOHBETİN TERCEMESİ AHMET MAHMUT ÜNLÜ

Mevlâ Te'âlâ'dan şu toplantıyı mübarek kılmasını, onda hayırlar, bereketler kılmasını, sizlerle İslam'a ve Müslümanlara fayda vermesini, sizleri hidayet üzere devam eden, başkalarına da hidayet yolunu gösterenlerden yapmasını, hidayete erenlere sebep kılmasını, bizlerin ve sizlerin elleri üzere hayırlar icra etmesini niyaz ederiz. Âmîn!

İslam ümmeti üzerine, geçmiş asırlarda birçok farklı devreler gelmiştir. Bu ümmet hem inancına, hem ameline, hem de sülûküne yani manevi terbiyesine kasteden hamlelere ve saldırılara maruz kalmıştır.

Fakat Allâh-u Te'âlâ'nın fazl-u keremiyle:

﴿وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾

“Müminlerin (hep birlikte cihattan ve ilim tahsilinden geri kalmaları doğru olmayacağı gibi) **toplucu** (gazâ ve ilim öğrenme yoluna) **çıkmaları** (dünya düzenini bozacağından, doğru ve yakışan bir davranış) **olmadı**. Öyleyse **içlerindeki kalabalık her bir firkadan az bir tâife** (ilim tahsiline) **çıkardı** (da, diğerleri vatani müdafaa ve namusları muhafaza gibi meşrû gayelerle memleketlerinde kalsaydı) **ya. Tâ ki onlar din konusunda** (ve he-lallerle haramların tespiti hususunda) **iyice fıkıh**

öğrensinler ve kendilerine döndükleri zaman kavimlerini uyarsınlar. Ola ki onlar (uyarıldıkları şeylerden) sakınırlar.” (Tevbe Sûresi:122) âyet-i kerîmesinde belirtildiği gibi ve:

Sevban (Radyallâhu Anh)dan rivayet edilen:

«لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَذَلِكَ.»

“Ümmetinden bir taife hak üzere düşmanlarına galip olmaya devam edecektir. Onları yardımsız bırakanlar, kendilerine zarar veremeyeceklerdir. Ta ki onlar bu hal üzereyken Allâh’ın emri (kıyamet) gelip çatacaktır” (Müslim, İmâre:53, no:5059, 6/52) hadîs-i şerîfinde, ayrıca:

İbni Ömer (Radyallâhu Anhümâ)dan rivayet edilen:

«مَثَلُ أُمَّتِي كَالْمَطَرِ لَا يُدْرِي أَوَّلُهُ خَيْرٌ أَمْ آخِرُهُ»

“Bu ümmetin misali yağmur gibidir. Evveli mi, âhiri mi daha hayırlıdır bilinmez” (Şihab, el-Müsned, no:1349, 2/276) hadîs-i şerîfinde ve bunlarla beraber:

Habbâb ibni Eret (Radyallâhu Anh)dan rivayet edilen:

«وَاللَّهِ لَيُتَمَّنَّ هَذَا الْأَمْرَ حَتَّى يَسِيرَ الرَّكْبُ مِنْ صَنْعَاءَ إِلَى حَضْرَمَوْتَ لَا يَخَافُ إِلَّا اللَّهَ أَوْ الذَّبَّ عَلَى غَنَمِهِ»

“Vallâhi elbette muhakkak Allâh-u Te‘âlâ bu (din) işi (ini) tamamlayacaktır. Ta ki San’a’dan sefere çıkan bir süvari Hadramevt’e kadar (tek başına) gidecek de Allâh’tan ve (eğer bu yolcu koyun sahibi ise) koyunları hakkında kurttan başka hiçbir şeyden korkmayacaktır” (Buhârî, Menâkıb:22, no:3416, 3/1322) hadîs-i şerîfinde belirtildiği üzere ümmetin geçirdiği her merhalede bu ümmetten ehl-i hall ve ehl-i akd (çözüm ve karar mercii) olan, şeriatın rukûn (temel)lerini, Kur’ân ve Sünnet’le sabit olan inanç meselelerini, saf İslam akidesini, müsâmahakâr tertemiz şeriatın hükümlerini sağlamaştıran, güzel ahlak, vicdânî tezkiye ve ruhânî terbiye düsturlarını (tasavvufu) muhafaza eden ulema ve meşayih cemaati bol miktarda bulunmuştur.

ALLÂH-U TE‘ÂLÂ’NIN HİKMETİ, ÜMMETİN BİR YOLDA BİRLEŞMEMESİNİ İKTİZA ETMİŞTİR

Aslında (Allâh yolunda) çekişmeler ve mücadeleler olmadan bu hayat tatlı olmaz. Eğer İslam’ın inancı, ahkâmı ve manevi terbiyesi son derece kolay ulaşılan

ve rahatça elde edilen birşey olsaydı, belki de insanlar bu durgun halden bıkarlardı.

Allâh-u Te‘âlâ’nın hikmeti bu işlerde gel-gitle rin, iniş-çıkışların, ilerlemelerin-geri kalmaların, atılımların ve kaçışların, bazen kuvvetin- bazen zafiyetin olmasını gerektirdi ki Allâh-u Te‘âlâ pis (kötü) olanı temiz (iyi)den ayırsın da helak olan bile bile helak olsun, hayat bulan da basiret üzere hayat bulsun ve kurtuluşa ersin.

İşte bu, Allâh-u Te‘âlâ’nın Adem (Aleyhisselâm)dan günümüze dek gelen ve kıyamet kopuncaya kadar devam edecek olan sünneti yani âdeti ve kanunudur. Bu, hak ehli olanlarla batıl ehli olanların arasında devam edegelen mücadele halidir.

Allâh-u Te‘âlâ’nın hikmeti insanların tek bir ümmet yani aynı inanç ve yaşayışta olmamalarını gerektirmiştir. Mevlâ dileseydi bütün insanları hıdayet ederdi, bütün insanları tek bir ümmet kılardı. Fakat imtihan etmeyi murad etti.

Allâh-u Te‘âlâ bu ihtilaf ve imtihan işini ancak müminlerin kalplerini temizlemek için ve hak üzere sabit olanların rütbesini yükseltip münafıklara azap etmek için yapmıştır.

Nitekim Hendek muharebesinde açlığa, kıtlığa ve yorgunluğa tahammül edenleri medh, firar edenleri ise tehdid mahiyetinde nâzil olan:

﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾

“(Samimi) müminler içerisinde öyle erler vardır ki, (er meydanında Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ile sebat edip, kâfirlerle savaşacaklarına dair) üzerinde Allâh ile sözleşmiş oldukları şeye sadâkat göstermişlerdir (ki bunlar; Osman ibni Affân, Talha, Sa’d ibni Zeyd, Hamza ve Mus’ab (Radyallâhu Anhüm) gibi zatlardır).

İşte onlardan kimi (‘Ben şehit olana kadar kâfirlerle cihat edeceğim’ diyerek yapmış olduğu) adağını yerine getirmiştir (ki Hamza ve Mus’ab (Radyallâhu Anhümâ) onlardandır). İçlerinden bir kısmı da (şehadet şerefine nâiliyeti) beklemektedir (ki, Osman ve Talha (Radyallâhu Anhümâ) bunlardandır). Onlar en ufak bir değiştirmeye bile (sözlerini) değiştirmemişlerdir.

Neticede Allâh sâdik kimseleri (sözlerinde) sadâkatleri sebebiyle mükâfatlandıracaktır, (nifak üzere öleceklerini bilir de, cehenneme gitmelerini) dilerse münafıklara azap edecek veya (iradelerini tevbe etme yönünde kullanacaklarını bilirse) onlara tevbe nasip edecektir. Şüphesiz ki Allâh dâima (pişman olanların günahlarını çokça bağışlayan bir) **Gâfûr ve** (kullarına çok acıdığı için tevbelerini kabul eden bir) **Rahîm olmuştur**” (Ahzâb Sûresi:23-24) âyet-i kerîmeleri bu hakikati açıklamaktadır.

İSLAMİYETİ ANCAK MÜRŞİDLERE BAĞLI OLAN ÂLİMLER KORUYABİLMİŞTİR

Bu dini muhafaza edecek olan âlimler ancak güvenilir, mesuliyet ruhuyla dolu ve Rabbânî alim olan kâmil mürşidlerin sofrasında yetişmiş, onların pınarlarından kana kana içmiş ve dolmuş olan ulemâdır ki işte onlar Allâh-u Te‘âlâ’nın kendilerini keremli kıldığı, asırların ve zamanların akışına karşı bu ümmetin dinlerini samimiyetle koruyan ve onlara hidayet yolunu gösteren kimselerdir.

Bu babta gelmiş geçmiş âlimlerimiz katında yerleşmiş ve kabul görmüş olan istilâh çerçevesinde; “Mutlak müctehid”, “Mukayyet müctehid”, “Müceddid”, “Vâris” ve “Ümmetin dini üzerine emin” diye isimlendirilmiş kimseler vardır.

Bu sayılan vasıflar, şer‘î delâletleri ve manaları olan, ümmetin tarihinde varolan, Allâh-u Te‘âlâ’nın kitabı Kur‘ân-ı Kerîm’in yahut Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in sünnetinin veya sahâbe-i kirâmın tatbiklerinin ortaya koyduğu sıfatlar, lakaplar ve ünvanlardır ki her biri bir nevi tahassus ve ihtisası ifade etmektedir.

Nitekim bu sebeple Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bazı sahabiler hakkında:

«أَقْضَاهُمْ عَلَيَّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ»

“Onların en iyi hüküm vereni Ali ibni Ebî Tâlib’tir.” (İbni Mâce, İmân ve Fezâilü’s-sahâbe:11, no:154, 1/55),

«أَعْلَمَهُمْ بِالْحَلَالِ وَالْحَرَامِ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ»

“Helal ve haramı en iyi bileniniz Mu‘az ibni Cebel’dir.” (İbni Mâce, İmân ve Fezâilü’s-sahâbe:11, no:154, 1/55),

«أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلَيَّ بِأَبْهَاءِ»

“Ben ilmin şehriyim, Ali de onun kapısıdır.” (Hâkim, el-Müstedrek, no:4637, 3/137),

«أَمِينُ هَذِهِ الْأُمَّةِ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ»

“Bu ümmetin emini Ebû Ubeyde ibni Cerrah’tır.” (İbni Mâce, İmân ve Fezâilü’s-sahâbe:11, no:154, 1/55),

«هَذَا فَارُوقُ هَذِهِ الْأُمَّةِ يُفَرِّقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ»

“Bu (Ömer), bu ümmetin Fâruk’udur ki hak ile bâtil birbirinden ayırır.” (Taberânî, el-Mu‘cemü’l-Kebir, no:6184, 6/269)

“Ebû Bekr (ise İslam’ı tasdik edip Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in hayatında veya vefatından sonra her sahada sağlam duruşuyla birçoklarının kalbinde İslam’ın yerleşmesine vesile olan) **en büyük Sıddık’tır**” şeklinde beyanlarda bulunarak onların özel vasıflarına dikkat çekmiştir. Nitekim “Riddet harpleri (irtidad savaşları)” diye bilinen ve bazı Arapların siyaset icabı, bazılarının ise gerçekten inkar kastıyla irtidad etmelerinden dolayı yapılan savaşlarda, **Ebû Bekr** (Radiyallâhu Anh)ın sâbit duruşu çok iyi görülmüştür.

BU FİTNE ZAMANDA EBÛ BEKR (RADIYALLÂHU ANH) GİBİ EHL-İ SÜNNET YOLU ÜZERE SÂBİT OLMALIYIZ

Fitnelerin çok çeşitli olduğu şu zamanda özellikle değinmek istediğim konu şudur; **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) zamanında sınırlı bir çevrede de olsa bir nifak hareketi ortaya çıktı. Bu hareket olmayabilirdi de. Fakat Allâh-u Te‘âlâ Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in hayatta olduğu bir zamanda bunun meydana gelmesini murad etti, ta ki biz İslam ümmetinin kalabalığı zamanında ortaya çıkabilecek ve ümmetin bedenini bir kurt gibi kemirecek fitneler esnasında nasıl muamele edeceğimizi bilelim ve doğru anlayalım.

Mesela hepimiz nifaktan bahseden bazı sûre isimlerini biliyoruz. Her ne kadar bu konuda kâmil bir sûre yani Münâfıkûn Sûresi mevcut olsa da pek tafsil yapmak istemiyorum. Bu sûrede olsun, Bakara, Enfâl ve Tevbe Sûresi’nin birçok âyetlerinde olsun münafıkların vasıfları anlatılmaktadır. Hatta münafıkların rezil hallerini açığa çıkardığı için Tevbe Sûresi’nin bir ismi de “Fâziha” olmuştur.

Uhud savaşında düşmanla karşılaşmadan evvel yolda istişare yapanlar yapmış, bahane uyduranlar uydurmuş ve **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ile yola çıkanların üçte biri gerisin geri Medine’ye dönmüştü.

İşte bizim zamanımızda olsun, bizden sonra gelenlerde olsun, ümmet içinde bazı aksamalar, bazı hainlikler meydana geldiğinde yahut bazı

münafıklar, ya da Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat yolunun doğruluğu hususunda şüphelendirici bazı kişiler ortaya çıktığı zaman çalkantıya uğramayalım, korkmayalım, tereddüde ve hayrete düşmeyelim, bilakis kesinlikle hak üzere sabit duralım diye Kur'an-ı Kerim nifak üzere ısrar edenleri bize tâ o günden açıklamıştır.

Aslında hak üzere olduğuna inanan davayı bırakmaz. Nitekim bazı müna sebetlerle ortaya çıkan fitneler ve karışıklıklar sebebiyle iki saf karşı karşıya geldiğinde **Ammâr ibni Yâsir** (Radiyallâhu Anh): “Allâh’a yemin olsun ki, siz kılıçlarınızla bizi (Irak’tan alıp Yemen’deki:) ‘Berkü’l-Ğamâd’ denilen yere kadar sürseniz bile, biz yolumuzdan ayrılmayız, zira elbette şunu biliyoruz ki bizim iyi olanlarımız hak üzeredir, siz ise bâtıl üzeresiniz” demiştir.

İşte ey dostlarım! Dikkat edilmesi gereken kural budur. İşte sebat budur. Ümmet için işler karıştığında, çalkantılara, fitnelere, hıyânetlere ve münafıklara karşı ümmet adına yapılması vacip olan hak üzere sebat ve kararlılık budur.

Buna göre: “**Müminlerden öylesi vardır ki Allâh’a verdikleri ahde sadık oldular**” âyet-i

kerimesi “İman ve itikatta, amelî ve ahlâkî hükümlerde, emre güvenip itaat etmede, takip edilecek din yolunda verdikleri söze sadık oldular” demektir.

“**Onlardan kimi adağını ödedi**” kavli-i şerîfi yani anlaşmasını değiştirmeden devam etti ve o yolda canını verdi.

“**Onlardan kimi de beklemektedir**” cümle-i celilesi ise “Yüklendiği hak dava üzere sabit olarak ölmeyi beklemektedir” manasındadır. Nitekim:

«يَحْمِلُ هَذَا الْعِلْمَ مِنْ كُلِّ خَلْفٍ عُدُولُهُ
يَنْفُونَ عَنْهُ تَحْرِيفَ الْغَالِيْنَ وَانْتِحَالَ الْمُبْطِلِيْنَ
وَتَأْوِيلَ الْجَاهِلِيْنَ»

“**Bu ilmi, her neslin adil olanlarını yüklenir ki onlar aşırı gidenlerin tahrifini, bâtıla saplananların istismarını ve cahillerin yorumlarını bu (din) ilim(in)den uzak tutarlar**” (Taberâni, Müsnedü’ş-Şâmiyyîn, no:599, 1/344) hadîs-i şerîfi her dönemde bu davayı ölünceye kadar bozmadan taşıyacak bahtiyar âlimler olduğunu ve olacağını müjdelemektedir.

Allâh-u Te’âlâ: “**Onlardan kimi de beklemektedir**” cümlesinden sonra temel altın kaideyi zikretmiştir ki o da:

SOHBET SONRASINDA DERNİK ODASINDA OLUŞTURULAN MUHABBET MECLİSİNDEN BİR KARE

“Onlar hiçbir surette (sözlerini) değiştirmediler” kavli-i şerîfiyle açıklanmaktadır.

Fitnelerin çıkması her ne kadar zor bir durum ise de nihaî bir sıkıntı değildir. Bizden bazılarının şehit olması ya da ister hak tarafında olsun isterse sapıtanlardan olsun bazı insanların fitneye düşmesi ümmeti bitirecek bir fitne sayılmaz.

Asıl mühim olan, Allâh’ın dininde değişiklik yapmadan, hak üzere sabit olarak Allâh’a kavuşmamızdır ki böylece Allâh dilerse bizden şehitler alsın, nezdindeki mükafatımızı artırsın ve bizler O’nun yüce katında mükerrerem (değerli, kıymetli) olalım.

RASÛLÛLLÂH (SALLÂLLÂHU ALEYHİ VE SELLEM)İN VEFATINDA EBÛ BEKR İLE ÖMER (RADIYALLÂHU ANHUMA) ARASINDAKİ FAZİLET FARKI ORTAYA ÇIKTI

Bazı Arap kabileleri dinden çıktığı zaman olanlar oldu ki bu gerçekten Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in Rafîk-i Âlâ’ya (en büyük dost olan Cenâb-ı Mevlâ’ya) kavuştuğu (vefât ettiği) zamanki en büyük sarsıntıdan sonra yaşanan büyük bir sarsıntı idi.

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefatında Hazreti Ömer’in, elinde kılıcıyla herkesi tehdid ederek söylediği o hepimizin bildiği meşhur sözü hatırlayın:

“Kim Rasûlüllâh öldü derse bu kılıçla boynunu vururum. O ancak kardeşi Musa Aleyhisselâm’ın kırk gün Rabbine gidip geri gelmesi gibi Rabbine gitti, geri gelecek ve ‘Rasûlüllâh öldü’ diyen münafıkların ellerini, ayaklarını kesecektir.”

Malumdur ki Hazreti Ömer Efendimiz hiç şüphesiz sadece Kur’ân hafızı değil aynı zamanda sahabenin fakihlerinden, riddet zamanında Kur’ân’ın toplanmasına teşvik eden, fakih-müctehid, elm’î (süper zeka), meleklerin kendi lisanı üzere konuştuğu, kendisine ilham gelen, hepimizin üstünlüklerini bildiği bir kimsedir.

Onun hakkında Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in:

«اللَّهُمَّ اعِزَّ الْإِسْلَامَ بِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ»

“Ey Allâh! İslam’ı Ömer ibni Hattab ile aziz kıl” (İbni Mâce, İmân ve Fezâilü’s-sahâbe:11, no:105, 1/39) hadîs-i şerîfi şeref olarak yeter.

Bu hususta:

«اللَّهُمَّ أَعِزِّ الْإِسْلَامَ بِأَحَبِّ هَذَيْنِ الرَّجُلَيْنِ إِلَيْكَ؛
بِأَبِي جَهْلٍ، أَوْ بِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ»

“Ey Allâh! İslam’ı bu iki adamdan; Ebû Cehl veya Ömer ibni Hattab’tan Sana daha sevgili olanla aziz kıl” (Tirmizî, Menâkıb:18, no:3681, 5/617) şeklinde bir rivayet varsa da muhakkik (derinlemesine araştıran) hadis ve siyer âlimleri sahih olan rivayetin, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in sadece Hazreti Ömer için “Ey Allâh! İslam’ı Ömer ibni Hattab ile aziz kıl” diye dua ettiği şeklinde olduğunu söylemişlerdir. Gerçekten de Allâh Hazreti Ömer’le İslam’ı aziz kılmıştır.

Yine onun fazilet ve şerefi hakkında Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

«لَقَدْ كَانَ فِيمَا قَبْلَكُمْ مِنَ الْأُمَمِ مُحَدَّثُونَ فَإِنَّ يَكُ
فِي أُمَّتِي أَحَدٌ فَإِنَّهُ عَمْرٌ»

“Elbette sizden önceki ümmetlerde muhaddes (kendisine ilham olunan kişi)ler vardı. Şayet benim ümmetimin içerisinde de böyle birisi varsa (ki mutlaka vardır) şüphesiz O Ömer’dir.” (Buhârî, Fezâilü’s-sahâbe:6, no:3486, 3/1349) buyurmuştur.

İşte bütün bunlara rağmen tabiri caizse Ömer (Radyallâhu Anh) o büyük musibeti yani Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefatını kaldıramamış, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in sevgisi onu kaplamış, münafıkların söylediklerine tahammül edememiş ve bir çıkış kapısı bulamadığı için daha sonra hilafeti zamanında açıkladığı bir tevile dayanarak bu sözü söylemiştir.

Nitekim bu konuda İbni Abbas (Radyallâhu Anhümâ) ya: “Ey İbni Abbas! İnsanlar (Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefatını haber veren) âyeti anlamakta yanıldığını söylemesinler. Elbette Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefatını inkar edecek değilim. Ben de Allâh-u Te’âlâ’nın:

«إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ»

“(Habibim!) Muhakkak sen de öleceksin, onlar da ölecekler” (Zümer Sûresi:30) buyurduğunu bilmekteyim. Ayrıca Allah-u Te’âlâ’nın:

«وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ»

“(Peygamberimin ölüm haberini almanız savaştan kaçmanızı meşrûlaştırır. Çünkü) Muhammed ancak bir rasûldür ki, gerçekten kendisinden önce de birçok peygamberler (gelip) geçmiştir. Şimdi o ölecek yahut öldürülecek olursa, ökçeleriniz üstünde (gerisin geri dinden) dönecek misiniz? Her kim (irtidât edip) iki ökçesi üstünde (eski kâfirliğine) dönecek olursa, Allâh’a (ziyan ve noksanlıktan) hiçbir şeyle asla zarar veremez. Pek yakında Allâh (geri kaçmayıp sebat ederek İslam nimetine) şükreden o kimselere mükâfat verecektir” (Âli İmrân Sûresi:144) buyurduğunu da biliyorum.

Ama diğer bir yerde Allâh-u Te’âlâ:

«فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا»

(Habibim! Seni inkâr edenlerin hali) nasıl olacak o zaman ki, her ümmetten (kendileri hakkında) bir şahit (olmak üzere peygamberlerini) getireceğiz, seni de işte şunlar üzerine bir şahit olarak getireceğiz?” (Nisâ Sûresi:41) buyurmuştur.

Diğer bir âyet-i kerîmesinde de:

«وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ
وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا»

“(Ey Muhammed ümmetine mensup olma şerefine nâil olmuş kişi!) İşte sana! Böylece siz, insanlar üzerine hakkıyla şahitler olasınız, o Rasûl de sizin üzerinize tam bir şahit olsun diye sizi hayırlı bir ümmet yaptık” (Bakara Sûresi:143’den) buyuruyor.

Şahit demek görgü tanığı olduğuna göre ben, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bütün insanların yaptıklarına şahit olmadan asla ölmeyecek ve âhirete intikal etmeyecek diye anladım” demiştir.

“Buhârî” ve diğer hadis kitaplarında da peygamberlerin, ümmetlerine şahit olması, ümmetlerin inkârı üzerine Ümmet-i Muhammed’in şehâdeti, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in, ümmetinin bu şehâdetini tasdik etmesi, Allâh-u Te’âlâ’nın da Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i tasdiki zikredilmektedir.

Mühim noktaya geri dönelim. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefatı meydana geldiğinde, **Hazreti Sıddık** (Radiyallâhu Anh) geldi. Tabi bu çok büyük bir sarsıntıydı.

Düşün ki sen **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in zamanındasın ve sana: “**Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) vefât etti” deniliyor. Ne yaparsın?

Onlar ki (biz de öyle olmamız lazım) **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i, lafla değil gerçekten kendi canlarından, evlatlarından, hanımlarından, mallarından, atalarından, nesillerinden ve bütün insanlardan daha çok seviyorlardı. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in:

«لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ
مَنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ»

“Sizden biri, ben ona ana-babasından, çocuğundan ve bütün insanlardan daha sevgili olmadıkça gerçek mümin olamaz” (Buhârî, İmân:7, no:15, 1/14) hadis-i şerifinde belirtildiği şekilde seviyorlardı.

Bu herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Nitekim:

﴿النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ﴾

“Peygamber müminlere kendi canlarından daha evla (yakın)dır” (Ahzâb Sûresi:6’dan) âyet-i kerimesi gerçek mümin olan sahabenin durumunu açıklamaktadır.

İşte bu durumda iken **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefatı meydana geldiğini düşünürsen, sen bu büyük, büyük çok büyük hadiseyi nasıl telakki edersin?!

Evet, her zaman en büyük karaltıya sahip olan Ehl-i Sünnet ve’l-Cemaat yolu üzere bulunan bütün ümmetin bereketi sabittir. Nitekim hadis-i şerifte:

«يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ»

“**Allâh’ın** (kudret) eli, cemaat üzerindedir” (Nesâî, no:3482, 2/292) buyrulur. Ama **Allâh** bazı noktalarda öyle insanları devreye sokar ki hiç kimsenin o noktalarda varlık göstermeye gücü yetmez. Çünkü bu, **Allâh-u Te’âlâ**’nın özel seçmesidir.

Evet, insan **Hazreti Sıddık** ve **Hazreti Ömer**’in tabiatlerini düşündüğü zaman ve hatta sizlere de “Hangisi daha sert, daha dayanıklı?” diye sorulsa, ister istemez **Hazreti Ömer** dersiniz. Siyerde de böyledir.

Fakat mesele sadece zâhirle alakalı değildir. Çok mühim ve zor işlerin özel adamları vardır ki **Allâh** onlarla îmanı, dîni ve ümmeti sabit kılar, muhafaza eder. İşte onlar iş karışıp herkes bir tarafa savrulduğunda, en tehlikeli noktada sebat gösterenlerdir.

Nitekim **Hazret-i Sıddık** (Radiyallahu Anh) **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefatı esnasında (kiminin duyunca öldüğü, kiminin aklını yitirdiği, kiminin kör, kiminin kötürüm olduğu o panik anında) **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in odasına girip durumu tetkik etmiş ve **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in vefat ettiğine kanaat getirince, doğru minbere çıkıp insanlara:

«أَلَا مَنْ كَانَ يَعْبُدُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ تَعَالَىٰ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فَإِنَّ مُحَمَّدًا قَدْ مَاتَ، وَمَنْ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ
فَإِنَّ اللَّهَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ»

“Her kim Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e ibadet ediyorsa, bilsin ki Muhammed (Aleyhisselâm) vefat etmiştir. Ama her kim de Allâh’a ibadet ediyorduyorsa, muhakkak Allah diridir ve asla ölmez” (Buhârî, Fezâilü’s-sahâbe, no:3467, 3/1341) diye hitap etmiş ve sonra ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ﴾ âyet-i kerimesini okumuştur.

İşte o anda **Ömer** (Radiyallahu Anh), **Ebü Bekr** (Radiyallahu Anh)in âyetlerden kendisinin anladığından öte manalar anlamış ve ona göre hükmetmiş olduğunu idrak etmiştir.

İşte tam bu anda **Ömer** (Radiyallahu Anh) durumun tam anlamıyla farkına varmış ve **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i çok sevdiği için (onun ayrılığına dayanamadığından) ayakları onu taşıyamamış ve dizleri üstüne yere çökmüştür.

Anlattığımız kıssada en mühim nokta şudur; **Allâh-u Te’âlâ** bu hassas merhalede ümmeti, dîni üzere öyle halim-selim bir zat ile sabit kılmıştır ki, kızı olan **Aişe-i Sıddika** (Radiyallahu Anha) bile **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in hastalığı zamanında:

«مُرُوا أَبَا بَكْرٍ فَلْيَصِلْ بِالنَّاسِ»

“**Ebü Bekr’e** insanlara namaz kıldırmasını söyleyin” (Buhârî, Cemaat ve İmâme:11, no:633, 1/236) dediğinde: “Yâ **Rasûlellâh!** O (babam) çok üzüntülü, duygusal ve çok ağlayan bir kimsedir. Namazda kıraat ederken ağlamaktan sesi işitilmez. **Ömer’e** veya bir başkasına emretsen olmaz mı?” demişti.

Fakat **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) **Hazreti Sıddık**'ta ısrar etmiş ve:

«وَيَأْتِي اللَّهُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَّا أَبَا بَكْرٍ»

“**Allâh da, müminler de Ebû Bekr'den başkasına razı olmaz**” (Müslim, Fezâilü's-sahâbe:1, no:6332, 7/110) buyurmuştur.

Niçin? Çünkü **Allâh-u Te'âlâ** bu en zor ve sıkıntılı merhalede **Hazreti Sıddık**'ın devrine uygun yani tam da onun îfa edeceği büyük vazifeye **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i muttali kılmış, onu bundan haberdar etmişti. **O Ebû Bekr-i Sıddık** ki onun hakkında **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

«مَا لِأَحَدٍ عِنْدَنَا يَدٌ إِلَّا وَقَدْ كَافَيْنَاهُ مَا خَلَا أَبَا بَكْرٍ
فَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا يَدًا يُكَافِيهِ اللَّهُ بِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

“**Bize kim bir iyilik yaptıysa karşılığını vermişizdir. Ancak Ebû Bekr müstesna. Çünkü onun bize öyle bir iyiliği vardır ki ona karşılığını ancak kıyamet gününde Allâh-u Te'âlâ verecektir.**” (Tirmizî, Menâkıb:15, no:3661, S/609)

Bu misallerden yola çıkarak şöyle diyebiliriz; ümmetin sarsıntıya düştüğü zor zamanda, sapa

sağlam duran, **Allâh**'ın sabit kıldığı ve ümmeti sabit kılacak adamlara ihtiyacımız vardır.

Ümmeti hak üzere sabit kılacak sancağı elinde tutacak, bu dini yani Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat yolunu muhafaza derdini, vazifesini yüklenecek insanlara ihtiyacımız vardır.

Gördüğümüz ve işittiğimiz hangi fitneler meydana gelirse gelsin bizim hak üzere sebat etmemiz lazımdır. Ta ki dini değiştirmeden, bozmadan, fitneye düşmeden ve başkalarını da fitneye düşürmeden **Allâh-u Te'âlâ**'ya kavuşalım.

Evet sevgili dostlar! Bu anlattıklarım aslında ulaşmak istediğim mühim bir mevzuya altyapı olsun diye vermiş olduğum bazı misaller idi. Ümmet-i Muhammed, bu aşamadan sonra birçok fitne ve sıkıntılara mâruz kalmıştır. Etrafında tartışmalar yapılan günümüz meseleleriyle konuyu daha gerçekçi bir şekilde irtibatlandırmak için bu misalleri verdik.

Not: Üsâme Rıfâ'î Hazretlerinin konuşmasının devamında gelen 'Mezhepsizlik Fitnesi', 'Büyük Alimlerin Mezheplere Bağlılığı', Tevessülün ve Tesbih Kullanmanın Meşruiyeti' gibi önemli konular inşaallah önümüzdeki ay yayınlanacaktır.

SOHBET SONRASI İKRAM EDİLEN YEMEĞİN ARDINDAN MUHABBET EDERLERKEN

CÜBBELİ AHMET HOCAEFENDİ İLMİN ÖNEMİ HAKKINDA BİR KONUŞMA YAPTIKTAN SONRA, 208 HOCAEFENDİ'YE TAKDİM EDİLECEK İLMİ İCÂZETNÂMEYİ OKURKEN!

ASRIN MÜCEDDİDİ MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'NİN TEŞRİFLERİYLE VE 50.000 CİVARINDA MÜMİNİN-İ MÜ'MİNÂTIN KATILIMYLA YAPILAN İCAZET MERASİMİMİZ MÜBAREK OLSUN!

Allâh-u Teâlâ'nın: "Kafirler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır" vaad-i şerifinin bir tecellisi olarak 12 Mayıs 2013 Pazar günü Silivri Müjdat Gürsu Spor Tesislerinde bir icazet merasimi gerçekleşti. Bu merasime İstanbul'a en uzak sayılabilecek Iğdır dahil bir çok vilayetten ve yurtdışından on binlerce Müslüman iştirak etti.

Müciiz (İcazet veren) Mustafa Ekin Hocaefendi 80'li yıllarda ders halkalarına devam ettiği Cüb-

beli Ahmet Hocaefendi'den almış olduğu icazetle 208 Hocaefendiye ilmî icazetlerini takdim etti. Cübbeli Ahmet Hocaefendi'nin; biri Yüce Mürşidi Mahmud Efendi Hazretleri'nden, diğeryse Zavendikli Mustafa Efendi Merhumdan mücâz Resul Bölükbaş Hocaefendi'den olmak üzere iki ilmî icazete sahiptir ki bir kaç sene önce ilk icazetini Mustafa Ekin, Ahmet İslamoğlu, Mustafa Özşimşekler ve Ali Kara gibi değerli bir çok Hocaefendi'nin de

İCAZET ALAN 208 HOCAEFENDİ'NİN İSİMLERİ OKUNURKEN

CÜBBELİ AHMET HOCAEFENDİ MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'DEN İCAZET ALAN HOCAEFENDİLER VE KATILIMCILAR İÇİN DUA İSTEDİĞİNDE EFENDİ HAZRETLERİ ÇOK DUYGULANARAK DUADA BULUNDU.

aralarında bulunduğu 45 Hocaefendiye Taşdelen'de bulunan Hira Nur Vakfı'nda takdim etmişti.

Artık kendisinden icazet alan Hocaefendiler de yüzlerce talebe mezun ederek Türkiye'ye ve Dünya'ya Ehl-i Sünnet âlimlerini yaymaktadırlar. Tabii ki bütün bu hizmetlerin ve bereketlerin Asrın Müceddidi Mahmud Efendi Hazretleri'nin himmetleriyle olduğunu asla unutmamak icab eder.

Bu vesileyle Üstadımız Hazretleri'ni, yetiştirdiği Hocaefendileri, talebelerini ve cemaatlerini gözden nazardan Mevlâ Teâlâ'ya sığdırır, Müciz Mustafa Ekin Hocaefendi'yi ve Mücâz 208 Hocaefendi'yi, ailelerini, tüm sevdiklerini ve hasaten yetişmelerinde maddi-manevi emeği geçen herkesi tebrik eder, hizmetlerinin devamını ve kabulünü Mevlây-ı Mütâ'âlimiz'den niyaz ederiz.

HİDAYET ASLAN HOCAMIZI RAHMET-İ RAHMAN'A UĞURLADIK

Hidayet Aslan Hocaefendi'nin cenaze namazı Amasya-Sultan Bayezid Camii'nde merhumun vasiyeti üzere 'Cübbeli Ahmet Hocaefendi' tarafından kıldırıldı. Merhum Hidayet Aslan'ın en büyük oğlu olan Nahcivan Din Hizmetleri Ataşesi Ali Aslan, babasının ömrünü İslam'a ve Müslümanlara hizmetle geçirdiğini ve bir çok insanın hidayetine vesile olduğunu söyledi ve 'Babam hastanede hasta yatağında bile talebe okutmaya devam ederdi, hiç boş vakit geçirmeyen, kitap elinden düşmeyen bir insandı. Ne zaman boş birisini görsen "hadî gidelim kitap okuyalım, gıybet etmeyelim" derdi. Babam fikrini hiç çekinmeden, heyecanını ise hiç yitirmeden irşat görevini eksiksiz yerine getiren bir insandı." diye konuştu.

Cübbeli Ahmet Hocaefendi çok hasta olmasına ve birçok meşguliyetine rağmen:

"Cenazemi Cübbeli Ahmet Hoca kıldırın" diye vasiyet eden Hidayet Hocaefendi'nin bu dileğini gerçekleştirmek üzere günü birlik cenazeye iştirak etti ve ardından tezkiye konuşması yaptı.

İSLAM AKIL DİNİ DEĞİL NAKİL DİNİDİR

RESÜL BÖLÜKBAŞ

Yüce Dinimiz Din-i Mübin-i İslam akla ve mantığa uygun olmakla beraber hiç şüphesiz akıl ve mantık dini değildir. Akla değil nakle dayanmaktadır. Yani dinimiz ilahidir. Kaynağı Allah (*Celle Celalühü*) ve onun yüce sıfatlarıdır. İşte bundan dolayıdır ki dinimiz hatadan, noksanlıktan ve isabetsiz beyanlardan münezzehtir (arınmış) ve Müberra (uzak)tır. Zira dinimiz Allah (*Celle Celalühü*)'nün ilim ve kelim sıfatlarının tecellisi olan ve kelimlerin en güzeli ve en doğrusu olan kelimullah'ın tezahürüdür. Evet dinimiz ilahidir ve böyle olmasında hikmetin gereğidir. Zira beşeriyetin dinini tanzim edenin yine kendisi gibi bir beşer olması hikmete aykırıdır. Çünkü hükmedenin hükmedilene eşit olması yanlış olur, hatta böylesine verilen hüküm, hüküm değil tehakküm olur ancak.

Tehakküm ise zorlama ve haksız yere dayatmaktır. Hükmedenin hükmedilenden üstün olması ise hikmet ve adaletin gereğidir. Öyle ise ekmele mahluk ve Cenab-ı Hakka halife olarak yaratılan insan üzerinde hükümler olup din ve dini kuralları koyma hakkı yalnız o insanı ve o halifeyi yaratanın hakkıdır. لا اله الا الله "Lailahe illallah" Cümlesi de bunu ifade etmektedir. Eğer din akıl ve mantıkla tesis edilen bir müessesese olsaydı en güzel akla ve en yüce zekaya sahip olan yüce peygamberimiz akılla, mantığıyla hükmederdi. Halbuki böyle yapmayı her zaman vahyi beklemiştir. Bu hususu yüce kitabımız Necm süresinin 3. 4. ve 5. ayeti kerimelerinde şöyle ferman etmektedir وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ اِنْ هُوَ اِلَّا وَّحْيٌ يُوحَىٰ "O nefsanî bir arzudan dolayı konuşmaz.

O'nun söyledikleri ancak (Allahu Te'âlâ tarafından Cebrail (Aleyhisselam) vasıtasıyla vahyedilen bir) **vahiydir. O kuvvetleri çok şiddetli olan** (Cebrail Kuran'ı) **ona öğretmiştir.**" Mealinden de anlaşıldığı gibi yüce peygamberimizin de dayanağı ancak vahyi ilahi idi.

O her iki vahye de yani hem vahyi metlup olan Kuran hem de vahyi gayri metlup olan sünnete mazhar idi. Anlaşıyor ki din-i mübin islam noksan sıfatlardan münezze, kemal sıfatlarla muttasıf olan Allah tarafından tesis edilen bir dindir. Peygamberimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in sünneti de vahyin eseri olduğuna göre o da ilahidir ve dinin tesisinde beşerin bir katkısı yoktur. İlahi olmayan din asla din değildir. Adem (Aleyhisselam)'ın ilk insan olarak yaratılması ve ilk peygamber olarak da kendisine sahifelerin indirilmesi beşeriyet için dinin zaruri ve ilahi olduğunun apaçık bir delilidir. İşte bu zaruretten dolayı ilk insan olan Hz. Adem'e nübüvvet verilerek ilk dinin temeli atılmış ve bu husus beşerin insiyatiline bırakılmamıştır.

Şöyle geçmişe bir bakacak olursak Adem (Aleyhisselam)'dan bu yana kim vahyin tayin etmiş olduğu yolu bırakıp, heva ve nefsanियeti ile hareket etmişse sonu hüsrana olmuştur. Bu hususta birkaç örnek vermemiz yeterli olacaktır. Mesela Adem (Aleyhisselam)'ın oğulları Habil ve Kabil'in kıssasını örnek verebiliriz. Adem'in oğullarından Habil, Cenab-ı Hakk'ın babası Adem (Aleyhisselam)'a inzal buyurmuş olduğu fermanı ilahiye ve onun getirdiği kurallara uyararak evlenmesine müsaade edilen hanımla evlenmeye rıza gösterirken, kardeşi Kabil ise nefesine ve mantığına uyararak o fermana muhalefet etmek suretiyle kendisiyle evlenmesi haram olan hanımla evlenmeye ısrar etmiştir.

Aynı zamanda peygamber olan babası Adem (Aleyhisselam)'ın uyarmasına rağmen ısrarına devam etmesi üzerine Adem (Aleyhisselam) her iki oğlunun birer kurban etmelerini emretmiş ve kurbanı kabul olanın haklı olacağını bildirmiştir. Her iki oğlu da bu emre uyararak birer kurban etmişler, gökten inen bir ateş Habil'in kurbanını kapıp götürmesi ile Habil'in kurbanın kabul olduğu Kabil'in kurbanı ise olduğu yerde kalarak kabul olmadığı anlaşılmıştır.

Bu hususu yüce Mevla yüce kitabımızda şöyle beyan etmektedir.

وَاتُّل عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنِي آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبَلُ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ. لَئِن بَسَطتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدَيَّ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ. إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمَكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

Onlara Adem'in (Habil ve Kabil ismindeki) **iki oğlunun haberini** (dosdoğru ve) **hak** (bir beyan ile) **oku! Hani o ikisi** (kendilerini Allah'a yaklaştırsın diye, koç ve buğday olmak üzere) **birer kurban takdim etmişlerdi de, onların birinden** (bu kurbanı) **kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. O** (kurbanı kabul edilmeyen Kabil diğerine) **demişti ki:**

"Andolsun ki seni elbette öldüreceğim!" O da demişti ki: "Allah ancak takva sahiplerinden (kurbanlarını) kabul eder (Senin başına gelen benden değil, takvayı terk ettiğindendir! Öyleyse sen beni ne diye öldüreceksin?). **Andolsun ki sen beni öldüresin diye elini bana uzatacak olsan da, ben seni öldüreyim diye elimi sana uzatacak değilim. Çünkü gerçekten ben alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkmaktayım!**

Zira şüphesiz ben isterim ki; sen kendi (kurbanının kabul edilmemesine neden olan) günah(lar)ınla birlikte benim (öldürülme) günahımı da yüklenesin ve böylece o ateşin ayrılmaz adamlarından olasın! İşte sana! Zalimlerin cezası ancak budur!" (Maide 27-28-29)

Görülüyor ki aynı anadan aynı babadan meydana gelen iki oğlun birisinin takındığı tavır ne kadar çirkin ve haksız ise diğer oğlunun davranışı da o kadar hoş, güzel ve adildir. Kabil Allah tarafından müsaade edilen ve meşru olan evliliği kabul etmeyip gayri meşru olan evliliğe teşebbüs etmesi ve bunun neticesi olarak da ferman-ı ilahiye karşı çıkması ne kadar küstahlık ve haddini aşmak olduğu aşikardır.

Bu itirazla yetinmeyip neticede hiç acımadan zulmederek öz kardeşini öldürmesi ve böylece insanlık tarihinde ilk cani ve katil olarak zikredilmesi hüsrانların en büyüğü değil midir? Bunun karşısında ferman-ı ilahiyenin kurallarına uyarak hakkına razı olan ve Allah'ın emrine inkiyad eden Habil'in örnek davranışı ne kadar da methe şayandır. Kendisini öldüreceğini bile bile “**sen beni öldürmeye elini uzatsan bile ben seni öldürmeye elimi uzatmam**” demek suretiyle kardeşine alemlerin rabbi olan Allaktan sakınmanın önemine dikkatini çekerek onu sulh ve sükûna davet etmesi ne büyük örnek bir davranış abidesi olmuştur.

Görülüyor ki mantık ve nefsanîyetini bir yana koyup ilahi fermana tabi olan insan ile Allahın fermanını reddedip nefsanîyet ve mantığıyla hareket eden insanın arasında büyük bir fark vardır. Kardeşlerin biri meşruyeti kabul etmeyip ferman-ı ilahiyeyi reddederek bir terörist olurken, diğeri ise ilahi fermana uyarak merhamet timsali olmuştur. Bu iki kardeşin her ikisi kıyamete kadar semavi kitaplarda birbirinden farklı bir şekilde anılmaktadır.

İkinci olarak 950 sene tebliğ vazifesini yapan Nuh (Aleyhisselam) dan ve onun oğlundan örnek verelim. Nuh (Aleyhisselam) 950 sene tebliğ etmesine rağmen kendisine ancak bir geminin alabileceği kadar insan tabi olmuştur. Bu yoğun tebliğden sonra ehli küfürden ümidini kesen Nuh (Aleyhisselam) Cenab-ı Hakkın kendisinden hikayeten وقال نوح رب لا تذر على الارض من الكافرين ديارا “**Nuh dedi ki “Ey rabbim! Yer üzerinde kafirlerden gezip dolaşan bir fert bile(sağ) bırakma!**” (Nuh 26) Duasını yapmak mecburiyetinde kalmıştır. Bunun üzerine Cenab-ı Hak:

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا وَلَا تَخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرَقُونَ

“**Bizim gözetimimizle o gemiyi sağlamca yap! O (inkar ederek) zulmetmiş olan kimseler(in kurtuluşu) hakkında ise (rica ve duada bulunmak suretiyle) Benimle muhatap olma! Şüphesiz ki onlar boğul(malarına hükmlenmiş) kimselerdir.**” (Hud 37) Buyurmak suretiyle gemi yapmasını ve o gemiye ehli olanları almasını emretmiştir.

Nuh (Aleyhisselam) ise ehil kelimesinin kapsamına oğlunun da girdiğini anlayarak onu da gemiye almak istemesi üzerine Cenab-ı Hak başka bir ayetle de buyurduğu gibi:

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ

“**Ey Nuh! Şu muhakkak ki o, senin ehlinden değildir. Şüphesiz ki o(nun tüm işleri) Salih olmayan bir amel(haline gelmiştir) Artık sen, kendin için hakkında hiçbir bilgi bulunmayan bir şeyi benden isteme! Gerçekten de sen, bilmeyenlerden olursun diye sana vaaz ediyorum.**” (Hud 46) Yüce Allah'ın bu uyarısını alan Nuh (Aleyhisselam) oğluna dönerek iman etmesini ve böylece gemiye binmeye ehil olmasını istediye de oğlu:

قَالَ سَأُوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُعْرَقِينَ

“**Birazdan beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım!**” dedi. O “**bugün o acıyan (ve rahmeti gazabını geçmiş Allah)'tan başka, Allah'ın azap emrinden koruyacak hiçbir kimse yoktur! Böylece dalgalar aralarına girdi de nihayet o, boğulanlardan oldu.**” (Hud 43) Buyurulduğu gibi iman etmeyi reddederken dağa çıkıp kurtulacağını zannetti. İşte akıl, mantık ve nefesine uyararak peygamber olan babasına ve ilahi fermana karşı çıkmasının acı tablosu. O babasıyla konuşup bilahare dağa çıkacağını ve böylece tufan sularından korunacağını hayal ederken, birdenbire araya giren su dalgaları onu boğarak ebediyen boğulacağı cehenneme sevk etmiştir.

Bu kıssadan elbette ibret almak gerekir. Nefsanîyet ve mantığına mağrur olup ilahi fermana karşı çıkanların, beklemedikleri bir anda Cenab-ı Hak tarafından huzur-u ilahiye alınacağını ve ebedi azaba düşer olacağını düşünmek gerekir.

Cenab-ı Hak bizleri kitabullahın ferman ettiği yüce kurallardan ayırmasın ve bizleri hidayet üzere daim kılsın. (Amin)

HADÎS-İ ŞERİFLER

“Ameller ancak niyetlere bağlıdır. Her şahıs için ancak niyet ettiği şey vardır.

Kimin niyeti Allah ve Rasulüne hicret etmek ise onun hicreti de gerçekten Allah’a ve Rasulüne olur.

Kimin niyeti dünyayı kazanmak, yahut bir kadınla evlenmek ise onun hicretide niyeti doğrutusunda olmuş olur.”

Buhari

Müminlerin annesi Aîşe (Radiyallahü Anha) validemiz anlatıyor;

“Rasûlüllah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki: “(Kıyamete yakın) Bir ordu Ka’be üzerine yürüyecek. Beyda mevkiine vardıklarında öndekileri ve sonrakileriyle birlikte yerin dibine geçirilecekler. Ben: - Ya Rasûlüllah ! Nasıl olurda öndekileri ve sonrakileriyle birlikte yerin dibine geçirilirler? Oysa ki içlerinde yoldan tutulup getirilenler ve onlardan olmayanlar da vardır?” deyince Allah Resûlü

(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

- Öndekileri ve sonrakileriyle birlikte yerin dibine geçirilecekler. Fakat niyetlerine göre diriltilecekler” buyurdular.

Buharî-Müslim, Lafız Buharî’ye aittir.

“Nimete karşı hamd etmek o nimetin elden çıkmaması için güvencedir.”

el-Câmi’u’s-Sağîr

“Bismillâhirrahmanirrahim (Besmele-i Şerife Allah’tan gelen) her kitabın anahtarıdır.”

el-Câmi’u’s-Sağîr

“Her kim Allah’u Teâla’nın kendisini 19 zebaniden kurtarmasını isterse Besmele okusun.”

Nevâdiru’l - Usûl

“Her kim evine girmek isterse mutlaka şeytan (peşisıra girmek için) kendisini takip eder. Eğer o kişi Bismillahirrahmanirrahim derse şeytan ‘Benim için bu haneye giriş (izni) yoktur’ der (ve ümitsiz vaziyette geri döner.”

Nevâdiru’l - Usûl

“Herhangi meşru bir işe Besmele çekilerek başlanmazsa o işin sonu hayırsızdır.”

Münâvî

“Herhangi meşru bir işe Allah’a hamd edilme yerek başlanırsa o işin sonu kesiktir.”

el-Câmi’u’s-Sağîr

HİKMETLİ SÖZLER

Bazen halimize Melek'ler imrenir...
Bazen de halimizden Şeytan bile iğrenir..!

(Hz. Mevlana)

Olmadı diye sızlandığın duaya, gün gelir olmadı
diye şükredersin!

(Hz. Mevlana)

Ya tutulacak kadar yakın ol..
Ya da unutulacak kadar uzak..!

(Hz. Mevlana)

Elbet biz de biliriz lafı en inceden dokundurup, içini
acıtmasını...Lakin kıyılıyoruz ama kıyamıyoruz
sevdiklerimize işte...

(Hz. Mevlana)

HER ŞAHİS İÇİN HER

Tüm Zorluklara Çözüm Getirecek, Yanlış Yapmanızı
Önleyecek, Sizi Geliştirecek ve Başarıyı Mutlu-
lukla Beraber Yakalamanızı Sağlayacak Şeyleri
Öğrenmeye Ne Dersiniz?

İki şey seni "vasıflı insan" yapar:

- 1- İradeye hakim olmak.
- 2- Uyumlu olmak.

İki şey sana "değer" katar:

- 1- Hitabet ve güzel konuşma eğitimi almak.
- 2- Anlayarak hızlı okumayı öğrenmek.

İki şey seni "geri" bırakır:

- 1- Kararsızlık.
- 2- Cesaretsizlik.

İki şeyse seni "kâşif" yapar:

- 1- Vasıflı çevre.
- 2- Biraz delilik.

İki şey senin "ömür boyu boşa kürek çekmemeni" sağlar:

- 1- Baskın yeteneği bulmak.
- 2- Cidden sevdiğin işi yapmak.

İki şey "başarının" sırrıdır:

- 1- Ustalardan ustalığı öğrenmek.
- 2- Kendini güncellemek.

İki şey "başarıyı mutlulukla beraber yakalamanın" sırrıdır:

DAİM ÖNEMLİ İKİ ŞEY!

- 1- Niyetin saf (halis) olması.
- 2- Ruhsal farkındalık.

İki şey seni milyonlarca insandan ayırır:

- 1- Problemin değil çözümün parçası olmak.
- 2- Hayata ve herşeye yeni (özgün farklı) bakış
açısıyla yaklaşabilmek.

İki şey gelişmeyi engeller:

- 1- Aşırılık (mübalağa, abartı, ifrat ,tefrit)
- 2- Felakete odaklılık.

İki şey çözüm getirir:

- 1- Tebessüm (gülümseme! Sırıtırma
ve kahkaha değil!)
- 2- Sükut (susmak)

İki şey "kalitesiz insan"ın özelliğidir:

- 1- Şikayetçilik
- 2- Gıybet, dedikodu.

İki şey çözümsüz görünen müşkülleri bile çözer:

- 1- Bakış açısını değiştirmek.
- 2- Muhababın yerine kendini koymak

İki şey yanlış yapmanı engeller:

- 1- Şahıs ve olayları akıl ve kalp
süzgecinden geçirmek.
- 2- Kul hakkından korkmak.

İki şey seni gözden düşürür:

- 1- Laf kalabalığı
- 2- Kendini ağıra satmak (övme,
vazgeçilmez gösterme vs.)

KISSADAN HİSSELER

BİR KÂSE YOĞURT

Osmanlı Devleti döneminde her paşa ve padişah için, memleketinde herkesin istifadesine açık bir hayır kurumu yapıp ahirete öyle gitme, en büyük ideal idi. Bu sebeple, fethedilen yerlerde her biri bir cami, bir külliye veya bir hastane yapıp gitti.

Ecdâdımız, kendi devirlerinin kültürünün gerektirdiği müesseseleri kurdular. İnsan nerde neyi tahsil ederse etsin ama Rabbiyle her zaman irtibatlı olsun diye camisiz yer bırakmadılar.

İşte bu düşünce Kanunî'ye de Süleymaniye Camii'ni yaptırdı. Ancak o, yaptıracığı eserin yalnız kendi defterine kaydolmasını arzu ediyor ve Rabbi'ne böyle bir armağan takdim etmek istiyordu. Onun için, ustalara sıkı sıkıya tenbihatta bulunuyor ve **"Kimseden yardım kabul etmeyin"** diyordu.

Cami duvarları her gün yükseledursun, karşıdan bu camiyi mahzun mahzun seyreden bir nine vardı. İnekleriyle başbaşa, onların sütüyle geçinen bu yaşlı kadın, inkisar içinde kendi kendine:

"Ey Allah'ım, Kanunî'ye servet verdin, malk-mülk verdin, senin uğrunda bir cami yaptırıyor. Bu fakir kuluna bir şey vermedin; ne yapayım da, ben de senin rızanı kazanayım. Benim elimden böyle işler gelmez. Elimden gelen, ustalara bir tas yoğurt ikram etmektir." der ve ustalara müracaat eder.

Onlar, Padişahın izni olmadığını söylerlerse de, kadının ısrarına dayanamayıp, yoğurdu alıp yerler. Büyük hükümdar, o gece rüyada, yaptığı işin mizanda tartıldığını görür, terazinin bir kefesine Süleymaniye Camii, diğerine ise bir tas yoğurt konulmuş ve yoğurt, camiden ağır basmıştır.

Sabah olur; Kanunî, ayakları titreye titreye ustaların yanına gelir: **"Ne yaptınız, kimden ne aldınız?"** diye sorar. **"Yaşlı bir nine geldi; çok ısrar etti; yalvarıp yakarmalarına dayanamadık ve bir tas yoğurt aldık."** derler. İşte, Süleymaniye'ye ağır basan yaşlı kadının o bir tas yoğurdudur. Kanunî, gördüğü rüyayı oradakilere nakleder.

ŞEYH ŞÂMİL'İN YARALANMASI

Kafkasya'da, Gimri Muharabesi'nde bağına zâlim bir Rus süngüsü saplanan Kafkas Kartalı Şeyh Şâmil, büyük bir soğukkanlılıkla bir ucu sırtından görünen süngüyü çıkarıp attı. Bir yanda canından çok sevdiği İmam Gazi Muhammed'in şehadeti, bir yanda da bağına saplanan süngü Şeyh Şâmil'i yaralı bir arslan haline getirmişti.

Sol elindeki kılıç her vuruşunda birkaç Rus kâfirini yere seriyordu. Korkudan gözleri yuvalarından fırlayan Ruslar kaçacak delik arıyorlardı. Şâmil ise akşamın karanlığına karışıp gitmişti. Şâmil'in yaralandığını gören Gimri Camii müezzini Şâmil'i takip ederek, karanlık iyice bastırıldığında onu bir mağaraya götürdü.

Müezzin Mehmet Ali'den durumu öğrenen Şeyh Şâmil'in kayınpederi Abdülaziz Efendi hemen yola çıktı. Dağıstan'ın en meşhur cerrahlarından birisi idi. Birkaç gün mağarada kalarak Şeyh Şâmil'i şifalı otlardan hazırladığı ilaçlarla tedavi etti.

Ancak bu tedavinin daha uzun bir süre devam etmesi lazımdı. Şeyh Şâmil'i Unsokul Köyü'ne getirdiler. Tedaviler aralıksız sürüyordu. Tam 25 gün sonra Şeyh Şâmil komadan çıktı. Gözlerini ilk açtığı an başucundan hiç ayrılmayan annesini gördü. Annesine ilk sözleri şu oldu:

"ANACAĞIM! NAMAZIMIN VAKTİ GEÇTİ Mİ?"

ŞEYH ŞÂMİL KİMDİR!

Kafkasya millî kahramanı Şeyh Şâmil, Dağıstanlı'dır. 1797'de Dağıstan'da doğdu. İmam Şâmil, boyu iki metreden uzun, geniş omuzlu, pehlivan vücutlu, engin ve sağlam imanlı, dini ilimlere ve her türlü muharebe sanatına fevkalâde vâkıf, son derece cesur ve çevik müstesna bir zattı. Bir avuç askeri ile 35 sene Rusların koca ordusuna karşı akıl almaz bir mücadele vermiş, Kafkasya'nın istiklâli için çarpışmıştır.

Ömrü Ruslar'la mücadele ile geçti. Sonunda, hile ile oyuna getirdiler. Ruslar'a esir düştü. 10 sene esir kaldıktan sonra hacca gitmesi için izin verildi. İstanbul'a geldiğinde halk o kahramanı görmek için yollara döküldü. İstanbul'da bir müddet kaldıktan sonra Medine-i Münevvere'ye yerleşip 17 Şubat 1871 yılında orada vefat etti. Rabbimiz Şefaathlerine nail eylesin...

ÜÇ AYLAR GELDİ ALLAH'A YÖNELME ZAMANIMIZ HÂLÂ GELMEDİ Mİ?

MEHMET TALU

İçerisinde bulunduğumuz bu mübarek günlerin kırbaçla dokunur gibi ruhumuza ihtar ettiği ortak bir hakikat vardır. Hal lisanıyla söylenen bu hakikat şudur:

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

“İman edenler için, ALLAH Te‘âlâ’nın zikri ve kendilerine inen hakikat sebebiyle kalplerinin ürperceği, saygıyla yumuşama zamanı daha gelmedi mi? Onlar, daha önce kendilerine kitap verilen, üzerlerinden uzun zaman geçtiği için kalpleri katılaştıran kimseler gibi olmasınlar. Onlardan birçoğu fasık, yoldan çıkmış kimselerdir.”¹

Büyüklerimizden olan, fakat gençliğinde Merv ile Ebüverd arasında eşkıyalık yapan bir çetenin reisi olan Fudayl b. İyaz (*Kuddise Sirruhu*), aşık olduğu cariye'nin evine girmek için duvara tırmandığı bir sırada içeride Kur'an-ı Kerim okunuyordu. Sıra yukarıdaki ayet-i kerimeye gelmişti. Fudayl, kırbaç gibi ruhunda şaklayan:

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ

“Kalplerinin ürperceği, saygıyla yumuşama zamanı daha gelmedi mi?” ayet-i kerimesini duyar duymaz kendini yere atmış ve: **“O an geldi ya Rabbi”** diyerek tevbe etmişti.² İşte o an, Fudayl'ın Hakk'a kavuşma yolunda yeni bir dönüm noktasıydı. Ayet-i Kerime bizi de tevbe'ye davet ederek içinde bulunduğumuz şu günlerde geniş mefhumuyla şöyle ihtar da bulunuyor: **“Mübarek Recep ayının sonuna geldiniz ve Şaban ayına gireceksiniz,**

¹ Hadid Sûresi: 16

² Beyhaki, Şuabu'l-İman, No:7316, 5/468, Kuşeyri, Risale, 57

bir yılınızı geride bıraktınız. Bu elinizdeki son fırsat olabilir. Hâlâ ALLAH'ı zikrederek ve Kur'an-ı Kerim okuyarak kalplerinizin yumuşama zamanı gelmedi mi?”

Gerçekten bu aylar, duaların ALLAH Te‘âlâ'ya arz edilmesi, pişmanlık gözyaşlarıyla günahların silinmesi, yapılan ibadetlere verilen sevabın katlanması bakımından büyük bir fırsattır. Bu günlerde nefis muhasebesi yapılmalı, ana sermayemiz olan ömrümüzün nerede tüketildiği gözden geçirilmeli, amel defterimize neler yazıldığı, Mahşer günü kurulacak büyük mahkemenin tek hakimi ALLAH Te‘âlâ'nın hakkımızda nasıl bir hüküm vereceği düşünülmelidir. Çünkü Yüce Rabbimizin ikram ettiği bu dünya hayatını ibadet ve taatla değerlendirmeyenlerin o gün pişman olacaklarını ve:

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

“Keşke bu hayatım için bir şeyler yapıp gönderseydim!”³ diyeceklerini, Kur'an-ı Kerim bize haber veriyor.

Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) hastalık, mal-mülk edinme, yaşlılık, aniden gelen ölüm gibi engeller çıkmadan, ibadet için eldeki fırsatların güzelce değerlendirilmesini istemiş ve Ebü Hureyre (*Radiyallahu Anh*)'dan rivayete göre şöyle buyurmuştur:

“Yedi engelleyici şey gelip çatmadan ibadetleri yerine getirmede, iyi işler yapmakta acele ediniz! Yoksa gerçekten siz:

*** İnsana görevlerini, haram-helâl sınırlarını, her şeyi unutturan fakirliği mi bekliyorsunuz?**

*** Tuğyan ettirip azdıran, taşkınlığa götüren, sınır tanımaz bir azgınlığa sürükleyen zenginliği mi bekliyorsunuz?**

³ Fecr sûresi:24

* İfsad edici, hayatın normal akışını bozan ve duyguları alt üst eden sağlığı bozup perişan eden, halsiz bırakan hastalığı mı bekliyorsunuz?

* Takati kesen yaşlılığı, aklınızı götüren, ileri-geri, saçma-sapan konuşuran, bunaklaştıran ihtiyarlığı mı bekliyorsunuz?

* Hayatı sona erdiren, ansızın geliveren, ansızın yakalayan ölüm mü bekliyorsunuz?

* Ne zaman çıkacağı fark edilmeyen, gelmesi beklenen şeylerin en şerli ve tehlikelisi kıyamet alâmeti olan büyük şerri: Deccali mi bekliyorsunuz. Bu beklenen gaib bir şerdir.

* Yoksa çok ürpertici ve belâsı daha büyük ve daha çok acı, sıkıntısı ve acısı dayanılmaz bir gün olan kıyameti mi bekliyorsunuz? Kıyamet ise hepsinden kötü, hepsinden daha acıdır.”⁴

Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bu hadis-i şerifinde, insanların muhtelif sıkıntılarla imtihan edileceğini belirtmekte ve bu imtihan sorularından yedisine işaret etmektedir. Dünyanın bir deneme yeri olduğunda şüphe yoktur. Çeşitli denemelerden geçmeden Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna varmak mümkün değildir.

Muhtelif âyet-i kerîmelerde belirtildiğine göre, insan “**iman ettim**” demekle rahat bırakılmayacak, mutlaka bir denemeden geçecektir. Cenab-ı Hak şöyle buyurur:

أَحْسَبَ النَّاسَ أَنْ يَبْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

“İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece ‘İman ettik’ demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar?”⁵

Yine insanlar biraz korku, biraz açlık, mallardan, canlardan ve ürünlerden azaltma yapılmak suretiyle yâni fakirlik ile imtihan edilecektir. Cenab-ı Hak şöyle buyurur:

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

“Andolsun ki sizi biraz korku ve açlık; mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azaltma, fakirlik ile deneriz. Ey Peygamber! Sabredenleri müjdele!”⁶

4 Tirmizi, Zühd:4, 4/552,No:2308; Nesâî, Cenaiz:123, 4/4

5 Ankebût sûresi: 2

6 Bakara sûresi:155

Ölüm, korku, açlık, mal azlığı, fakirlik, hastalık; bunların hepsi birer imtihandır. Bunlar dünya hayatının ayrılmaz parçalarıdır, hiç kimse bunlardan birisine yakalanmaktan kurtulamaz. En sonunda herkes ölecektir. İnanan akıllı kişi, bunları Kur'an-ı Kerim'e göre anlayıp değerlendirebilir.

Zenginlik ve çoluk çocuk da birer imtihan vesilesidir. Cenab-ı Hak şöyle buyurur:

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

“Biliniz ki, mallarınız ve çocuklarınız birer imtihan sebebidir ve büyük mükâfat ALLAH Te'âlâ'nın katındadır.”⁷

Hadis-i şerifde işte bu imtihan şekillerinden yedisine işaret edilmektedir:

Bunlardan birincisi fakirliktir. Kendisinin ve çocuklarının karnını doyurmak, gerekli ihtiyaçlarını karşılamak zorunda kalan kimse kendisini işe öylesine verebilir ki, hâtırına ne ibadet görevi ne de âhîret hazırlığı gelebilir. İnsan böyle bir gaflete düşebileceğini hatırlardan çıkarmamalı ve fırsat elde iken zamanını iyi değerlendirmelidir.

İkinci bir imtihan şekli insanı azdıran ve baştan çıkaran zenginliktir. Mânevî yönü zayıf olan kimseleri, para ve servet baştan çıkarabilir. Onları keyfince yaşamaya, gününü gün etmeye, dinin yasaklarına aldırılmaya teşvik edebilir. Nefse hoş gelen bu işleri yapmak ne kadar günahsa, elindeki serveti yerli yerince kullanmamak, zekât ve benzeri sorumlulukları yerine getirmemek de aynı şekilde günahdır.

Üçüncüsü insanı halsiz bırakan hastalıktır. Hastalık bedenî olabilir, aklî olabilir. Bir yeri ağrıyıp sızlayan kimse, ALLAH Te'âlâ'ya ve insanlara karşı görevini yapacak mecâli kendinde bulamayabilir. Şâyet hastalık aklî ise, Allah korusun, o zaman da insan, yapması gereken görevleri olduğunu bile düşünemez.

Dördüncü imtihan şekli, insanı bunaklaştıran ihtiyarlıktır. Böyle bir imtihana yakalanan ihtiyarlar, sağlıklı düşünme melekesini yitirirler. Nerede ne söylenmesi ve nasıl davranılması gerektiğini bilemezler.

7 Enfâl sûresi: 28

Âdetâ yeniden çocukluk çağına inerler. İşte bu sebeple insan yarın ne hallere düşebileceğini hesap etmeli ve sağlığını iyi değerlendirmelidir.

Beşincisi ansızın yakalayan ölümdür. Günahlarımı ileride affettirmeye çalışırım; yaş kemâlini bulunca namaza, niyâza başlarım diye kendini avuttan kimse, tövbe etmeye bile fırsat bulamayabilir. Hatta borcunu, harcını söylemeye, vasiyetini yapmaya bile zamanı kalmayabilir. Bu imtihan şekli ne saydıklarımıza, ne sayacaklarımıza benzer. Dünyaya gelen hiç kimse bu sonuçtan kurtulmamıştır. Ölüm düşüncesi, bizi daha uyanık ve tedbirli olma-ya sevk eder.

Altıncısı deccâlin tuzağına düşmektir. Deccâl ile karşılaşmak, imtihan şekillerinin en çetinedir. Ondan sadece ALLAH Te'âlâ'nın koruduğu bahtiyarlar kurtulacaktır. Çünkü deccâl, insanları baştan çıkarmak ve kendisinin ilâh olduğuna inandırmak için pek hârika şeyler gösterecektir. "Ben ancak gördüğüme inanırım" diyerek dine ve dinî düşünceye iltifat etmeyen kimseler, acaba görecekleri o akıllara durgunluk verecek gözbağcılıklar karşısında ne yapacaklar? Cenâb-ı Hak bizleri onun şerrinden muhâfaza buyursun

Yedinci imtihan şekli, yukarıda sayılanlara göre belâsı daha büyük ve daha acı olan kıyamettir. Kıyamet, hiçbir acı, hiçbir elem ve kederle ölçülemeyecek kadar korkunç bir olaydır. Kur'an-ı Kerim'deki kıyamet tasvirleri bunu bütün açıklığıyla göstermektedir. Bu sebeple kıyametin koptuğu zaman hayatta olanlar, en çetin imtihana uğrayacaklardır. Mevlâm bizleri bu fenâ âkıbetten de korusun. Âmin.

Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) dindeki ihmali sebebiyle mü'mini tevbih, azarlama üslubuyla, hayırlı amellerde bulunmakta gecikmemek gerektiğini ders veriyor. Hadis-i şerifte sayılan yedi hallerden bir kısmı hemen gelebilecek durumdadır. Onlardan biri geldi mi hayır yapma imkanı kalmayacaktır. Öyleyse, bu musibetli durumlar gelip çatmadan elinizdeki fırsatı hayır işlemede değerlendirin buyrulmuş olmaktadır.

Fertler ve toplumlar için hayat, bir düz çizgiden ibaret değildir. Zik-zakları, pürüzleri, yazı-kışı, hastalığı-sağlığı, gençliği-ihtiyarlığı vardır.

Pek karmaşık bir yapıya sahiptir. Bu sebeple fırsat elde iken yapılabilecek faydalı işleri ertelemek, akıllıca bir davranış değildir. Zira hadîs-i şerifte sayılan yedi engelleyiciden birine veya birkaçına birden takılmak kaçınılmazdır. O halde bunca engelleyici hayat sahnesinde ilk fırsatta iyi işler yapmaya çalışmak bilinçli bir uyanıklık ve akıllılıktır.

Hayat gerçekleri göz önüne alınınca, hadis-i şerifimizin ne kadar gerçekçi olduğu anlaşılacaktır. Hadis-i şerifte sayılan yedi engelleyicinin özellikleri pek dikkat çekicidir:

Bütün bunlar üzerinde yeterince düşününce, insanın kötülük yapmak şöyle dursun; iyiliklere, hayırlara koşması pek tabii değil midir? Hayra koşmakta, bu tür ihtimalleri daima hesap etmek gerekir. İstesene de bir şey yapamayacağın günler gelmeden, iş işten geçmeden önce, birşeyler yapmak lâzımdır. Kısacası:

Birtakım engeller çıkmadan önce iyi işler yapmaya gayret etmek lâzımdır. Sağlığı ve boş zamanı en büyük fırsat bilmeli, bunları âhirete yatırım yaparak değerlendirmelidir.

İnsanı hayır yapmaktan alıkoyan engellerin başında aşırı derecede fakirlik, zenginlik, hastalık ve ihtiyarlık gelmektedir. Henüz bunlarla imtihan edilmeyenler, zamanlarını iyi kullanmalıdır. Ölümünden kurtuluş olmaması, ibret almak için yeterli bir sebeptir.

Deccâl'in ortaya çıkışı, kıyamet alâmetlerindedir.

Kıyametteki elem ve acı, dünyadakilerden çok çok şiddetlidir. Deccâli ve kıyameti görmek imtihanların en çetinedir. Bunların her an gelmesi de mümkün olduğuna göre, oyalanmaktan vazgeçmelidir.

Faydalı işlere karşı tembel davranmamak ve sonunda da pişman olmamak için, "hayra koşma"yı bir alışkanlık haline getirmek lâzımdır. Bu hem fertlerin hem de ümmetin kalkınma ve kurtulma çaresidir.

Ebü Hüreyre (Radiyallahu anh)'dan rivayete göre Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Yararlı işler görmekte acele ediniz. Zira yakın bir gelecekte karanlık geceler gibi birtakım fitneler ortalığı kaplayacaktır. O zamanda insan, mü’min olarak sabahlar, kâfir olarak geceler; mü’min olarak geceler, kâfir olarak sabahlar. Dinini küçük bir dünyalığa satar.”⁸

Faydalı işler ve hizmetlerde gözü açık davranmak, fırsatları anında değerlendirmek, bu konuda sür’at göstermek yüce dinimizin tavsiye ettiği yeğâne aceleciliktir. Zira halkımızın isâbetle belirttiği gibi, “Elden kalan elli gün kalır” “İyilerin tenbelliği, kötülerin faaliyetidir.” İyilik yapmayı, faydalı iş görmeyi nefis ve şeytan istemez, bu onlara çok ağır gelir. Onun için de bu tür işlerin daima tehir edilmesini isterler. Oysa gelecek günlerin neler getireceği hiç belli olmaz.

Hadis-i şerifte bu noktaya dikkat çekilmekte, her şeyi kopkoyu bir karanlık içinde tanınmaz hale sokarak birtakım büyük fitnelerin ortaya çıkmasından önce, iyi şeyler yapmaya bakmak gerektiği hatırlatılmaktadır. Olumsuzluklar o noktaya varabilir, ortalık öylesine allak-bullak olabilir ki, ALLAH korusun, insan mü’min olarak sabahlamışken o günün akşamına kâfir olarak girer veya mü’min olarak girdiği gecenin sabahına kâfir olarak çıkar. Bu, tam anlamıyla bir fitne ve kargaşa ortamıdır. Böyle bir zeminde kimse ne yaptığını, ne yapması lâzım geldiğini bilemez. Din gibi, iman gibi dünyalara değışilemeyecek kutsal değerler, küçük dünyevî karşılıklara satılır, peşkeş çekilir. Öz değerlere yabancı ve düşman sistemlerin hükmü altında kalınabilir. İşte bu noktada iman, işportaya düşmüş demektir; kafa, gönül ve evlerde irtidat havası esmeye başlamış demektir. Müslümanlar böylesine acılı günleri tarih boyu yer yer yaşayagelmışlerdir.

Hadis-i şerifte haber verilen fitneler bir kaç şekilde tezâhür edebilir:

a- İki müslüman grup arasında sırf ırkçılık ve kırgınlık sebebiyle çatışma çıkar. Karşılıklı olarak can ve mala tecâvüzü helâl sayarlar.

b- Yöneticiler zâlim kimseler olur, müslümanların kanını döker, mallarını gasbeder, içki içerler. Bazı kişiler de onların haklı olduklarını savunurlar.

8 Müslim, İmân 186. Ayrıca bk. Tirmizî, Fiten 30, Zühhd 3; İbni Mâce, İkâme 78

Hatta bazı âlim geçinen kişiler, onların işledikleri bu tür haramların işlenebileceğine fetvâ verirler.

c- İnsanlar arasında dine muhalif ilişkiler, alışverişler vs. cereyan eder. Bunları helâl sayarlar.

Bunlar ve daha sıralanabilecek diğer görüntüler, farkedileceği gibi tamamen kişinin din ve imanına dokunur. Fitne de zâten din ve imanın tehlikeyle yüzyüze kalmasıdır.

Sabah-akşam, iman-küfür arasında gelip gitmeye vesile olacak fitne ortamlarına düşmemek için daha önceden iyi işler işlemeye gayret etmek, iman uyanıklığının işareti ve tabii bir gereğidir. Kısacası:

1- Dine, imana sıkı sarılmak gerekir.

2- Durum kötüleşmeden, müslümanlar güzel iş yapmakta birbirleriyle yarışmalıdır.

3- Âhir zamanda fitneler, gece karanlıkları gibi birbiri ardınca gelip duracaktır. Gelen gün, geçeni aratacaktır.

4- Dîni, dünyevî herhangi bir değere değışmek, bu işin en çirkin ve kötü sonucudur.

5- Kötüler ve kötülükler, ancak iyiler ve iyilikleri çoğaltmak ve desteklemek suretiyle önlenabilir.

Abdullah b. Abbas (*Radıyallahu anh*)’dan rivayete göre Resûlullah (*Sallâllahu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurdu:

“İki nimet vardır ki, insanların çoğu bu nimetleri takdirde yanıılmışlar, kullanmakta aldanmışlardır: Sıhhat ve boş vakit.”

“هلك المسوفون = Yarın yaparım diyenler helâk olmuştur.” Bu beyanlar, müslümanların nasıl bir gayret ve canlılık içinde olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ne yazık ki “sonra yaparım; daha yaşım ne, başım ne!” diye diye hep kendimizi aldatmaktayız. İyilikleri, hayırları hep ertelemekte nefsimizin isteklerini saniye sektirmeden işlemekteyiz. Zararımız kendimize, toplumumuza, müslümanlara ve bütün insanlaraadır.

Resûlullah (*Sallâllahu Aleyhi ve Sellem*)in iyilikleri geciktirmeden sür’atle işlemek konusundaki böylesine ciddi uyarılarda bulunması, ümmetin bu mevzudaki kusurunun ciddi boyutlarda olduğunu göstermektedir.

9 Buhârî, Rikak 1. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühhd 1; İbni Mâce, Zühhd 15

İslâm ülkelerinin ve müslümanların günümüz dünyasındaki durumları, Efendimizin ne kadar haklı olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Ülkemizde huzur ve barış içinde asırlardır birlikte yaşamış insanlarımızı, birbirine düşman etmek için gündeme getirilen dini, siyasi, kültürel ve etnik ayrılık ve farklılıkları değil ortaklaşa sahip olduğumuz değerlerimizi yaşatalım ve güçlendirelim. Aramızdaki sevgi-saygı bağını, dayanışma-kaynaşma ruhunu pekiştirerek, kin ve düşmanlık duygularımızın bizi yönetmesine fırsat vermeyerek hem insani ve dini hasletlerimizi, hem de toplum olarak birlik ve bütünlüğümüzü, huzur ve esenliğimizi koruyalım. Yüce dinimizin bizden istediği kardeşlik ve beraberliğimizin güçlenmesine, insani ve ahlaki meziyetlerin yaygınlaşmasına gayret gösterelim.

Masum bir insanın kanını dökmek, ALLAH katında beratının önündeki en büyük engellerden biridir. Öyleyse gelin, kim adına ve ne maksatla yapılırsa yapılsın savaş, terör ve şiddetin sona ermesi, açlık, sefalet ve cehaletin yok olması, barış ve huzurun hakim olması için dua ve niyazda bulunalım. Her bir ferdin, özellikle de sorumlu ve yetkililerin bu uğurda elinden gelen gayreti göstermesi gerektiğini bilelim ve anlatalım. Bireyleri ve toplumları derinden sarsan sayısız sorunların yaşandığı dünyamızda, insanlık onuruna yaraşır, aydınlık bir geleceğin inşası ancak böyle bir ortak akıl ve çaba ile mümkün olabilir.

Üzülerek belirtmeliyim ki, bu günlerde yine, dünyada ve yakın çevremizde yaşanan savaşın, şiddet ve terörün, sonu gelmeyen kin ve ihtirasın, düşmanlık ve ayrımcılığın iyice tırmandığı, bütün bunların vicdan sahiplerini umutsuzluk ve karamsarlığa sürüklediği bir ortamda giriyoruz. Kur'an-ı Kerim'deki:

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

“İnsanların kendi elleriyle yaptıkları yüzünden karada ve denizde bozgun çıktı. Yaptıklarının bir kısmını bedelini Allah onlara tattırmaktadır ki vazgeçsinler!”¹⁰ ayet-i kerimesi, kötülüğün önlemenin, iyiliği egemen kılmanın insanlara ait bir sorumluluk olduğunu açıkça vurgulamaktadır.

10 Rum sûresi:41

Ne var ki, bilim ve teknolojiye baş döndürücü bir ilerleme kaydeden insanlık, manevi ve ahlaki alanda ciddi bir aşınma ve gerileme yaşamakta ve bunun olumsuz sonuçları da bireysel ve toplumsal boyutta, bölgesel ve küresel ölçekte her geçen gün daha yakından hissedilmektedir.

Günümüzde küresel ısınma ve kirlenme, ormanların ve doğal çevrenin yok edilmesi, çarpık şehirleşme gibi pek çok çevre sorununun, dünyanın her tarafında can almaya devam eden savaş, şiddet ve terör belasının, insanlara din ve inançları, renk ve cinsiyetleri, bölge ve kültürleri sebebiyle uygulanan ayrımcılığın, cinsel istismarın, yapılan hak ihlallerinin, karşılıklı saygı ve anlayışın yerini, ötekinin düşünce ve davranışı üzerinde tahakkümün almasının temelinde bir dizi manevi ve ahlaki çürümenin bulunmadığını kim söyleyebilir?

Hiç bir din, hiç bir mezhep ve hiçbir dindar, masum insanları, kadın ve çocukları, sivil yerleşim mekanlarını, hastane ve mabedleri hedef alan saldırıları hiçbir gerekçeyle ve kimden gelirse gelsin onaylayamaz. Hepimize düşen asıl görev barış ve huzuru, hoşgörü ve sevgiyi herkes için ve her zaman içtenlikle savunmak, herkesin gözü önünde cereyan eden bu insanlık dramının sorumlularını teşhis ederek ve kınayarak kavga ortamına sürüklenmeye fırsat vermemektir.

Bu durum karşısında, Müslümanlar olarak, iyilik ve kurtuluş arayışımızı sadece kendimizle sınırlı tutmak yerine gücümüzün yettiğince herkes için hayır ve rahmet kaynağı olmaya, karşı karşıya olduğumuz ağır insani ve ahlaki problemlere çare üretmeye, İslam'ın rahmet çağrısını öz hayatımızda örneklendirerek bütün insanlara götürmeye çalışmalıyız.

Bu mübarek ay ve günlerin bizlere sunduklarını, durup derinlemesine düşünme fırsatını kullanarak fert, ülke ve dünya ölçeğinde durum değerlendirmesi yapmalı, bütün insanlığa ve Yüce Yaratanımıza karşı ödevlerimizi tekrar hatırlamalıyız. Bir ibadet şuuru içinde ülkemizin hem maddi hem manevi imarı için bütün gücümüzle çalışmalı, kalp kırmaktan kaçınmalı, elimizi ve gönlümüzü uzanabileceğimiz herkese açmalı, ihtiraslarımızı dizginleyip küçük menfaat çekişmelerinden uzak durmalı, kardeşlik ve beraberliğimizi güçlendirmeye, birlik ve beraberliğimizi korumaya, insani ve ahlaki meziyetlerin yeniden yeşermesine gayret göstermeliyiz.

ŞİİRLERDEN SEÇMELER

ÖFKE ve HİCİV

Necip Fazıl KISAKÜREK

Demokrasi bu halka,
Burunlarda bir halka...
Naylondan bir hükümet;
Kanun okları ıska...
Bütçe, dibi çatlak küp,
Gel de deliği tıka!..
Kırk şişkoya kan versin,
Kırk küsür milyon sıska...
Ölsen kefen pahalı;
Bilmem kaç patiska?
Yaşasan kaç pişer,
Bir tencere kapuska?..

Oy anam, oy anam oy!
Başka dert yok, oy da oy!
Ellerde tek telli saz,
Gezerler konvoy konvoy...
Vicdanlar iç ceptedir,
Yeter ki, milyonu koy...
Gıdası kan ve ilik;
Leş kargası artık doy!..

"Ak koyun kara koyun,
Sen ettin bana oyun..."
Anayasa yaptınız;
Alın da rafa koyun...

Ya baş derdi konuşun yahut hiç toplanmayın;
Kurultay kapısında tokaları neyleyim?
Bahsetme sayın bayım, beş yıllık planlardan,
İki ucu kavuşmaz yakaları neyleyim?

O'NUN ÜMMETİNDEN OL!

Necip Fazıl KISAKÜREK

Beri gel, serseri yol!
O'nun Ümmetinden ol!
Sel sel kümelerle dol!
O'nun Ümmetinden ol!

Sen, hiçliğe bakan yön!
Hep sıfır, arka ve ön!
Dosdoğru Kâbe'ye dön!
O'nun Ümmetinden ol!

Gel dünya, mundar kafes!
Gel, gırtlakta son nefes!
Gel, Arş'ı arayan ses!
O'nun Ümmetinden ol!

Solmaz, solmaz; bu bir renk...
Ölmez, ölmez; bir ahenk...
İnsanlık; hevenk hevenk,
O'nun Ümmetinden ol!

ÖFKE ve HİCİV

Milyonlar var, adam yok,
Yetecek bir dolmuşa!..
Değişmez bir gelenek;
Ya: tüh tüh; ya: şa şa şa!
Nedir çaremiz, nedir?
Demokrasi mi hâşâ!..
Hiç bir yama kâr etmez
Güve sarmış kumaşa...

KARABORSA

Allah'ın on pulunu bekleyedursun on kul,
Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul!...
Bu taksimi kurt yapmaz, kuzulara şah olsa,
"Yaşasın kefenimin kefli, karaborsa!.."

AZANLAR

"Sıra sıra kazanlar,
kara yazı yazanlar..."
Bizim kara yazımız,
Sekseninde azanlar...

MÜRTECİ

Zamanı kokutanlar, mürteci diyor bana,
Yükseldik sanıyorlar, alçaldıkça tabana...
Zaman korkunç daire; ilk ve son nokta nerde,
Bazı geriden gelen, yüz bin devir ilerde!..

BAŞIBOŞ

Yirmidokuz harfli sözde aydınlar,
Yafta yazar, isim takar başıboş,
Allah'ım sen acı bu saf millete,
Akşam yatar, sabah kalkar, başıboş...

Necip Fazıl KISAKÜREK

FETHİ-MÜBİNİN MANEVİ FATİHLERİ

KEMAL ARKUN

Son zamanlarda, Müslüman-Türk düşmanlığı ve “Bizans’ın yeniden ihyası” propagandasına kendini kaptıran çevrelerden gelse gerek; “İstanbul’un fethedileceğine dair, hadis-i şerif olarak Hz. Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den nakledilen sözün, uydurma olduğu ve Fâtih’in, müstemlekecilik hareketine, dinî bir hava vermeye çalışması neticesi, sırf barbarlığını kamufle etmek için, Hz. Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e atfen böyle bir hadîsi uydurduğu veya uydurttuğu ve İstanbul’un fethinin dini bir hüviyeti olmadığı, ateist ve mezhepsizler tarafından zaman zaman söylenmektedir. Bu sözler Cemaleddin-i Efgani denilen İngiliz ajanının müritleri ve onların müttefiki bulunan pozitivist ateistler tarafından uydurulmuştur.

Fetih yıldönümünü idrak ettiğimiz bugünlerde değerlerinden kopmuş fetihle işgal arasındaki farktan habersiz bazı sözde aydınlar bu fetihden rahatsız olmaya başladılar. Eskiden şekilsel de olsa kutlamalara ev sahipliği yapanlar bugün batılı dostlarını(!) incitmek adına İstanbul’un fethine olabildiğince yüzeysel yaklaşıyorlar. Kutlamalar ise ancak birkaç programla sınırlı. Falanca takımın şampiyonluğu, AB uyum yasaları, haberleriyle dolu gazetelerimizde fetihle alakalı en küçük bir hazırlık ve kutlama haberi bile göze çarpmıyor. Cesur Yürek filmindeki İskoçyalıyı yere göğe sığdıramayan medyamız Ulubatlı Hasan’ı Eba Eyyübel Ensari Hazretlerini çoktan unutmuş görünüyor. Bu fetih yıldönümü münasebetiyle kaleme aldığımız makalemizde kısaca hatırlatalım:

FETHİ MÜJDELEYEN HADİS-İ ŞERİF:

Akabe, **Mescid-i Haram**'a 3 km. uzaklıkta, şeytanın taşlandığı kuytu bir vadinin adı. Kelimenin anlamı sarp yol, dağdaki aşılması zor, dik geçit demek. Tasavvufta zirveye ulaşmak için son aşılacak tepe, geriye bakıldığında dönüşü olmayan nokta anlamında... Allah dostlarının ifadesiyle, dönenlerin yoldan döndüğü, erenlerin dönmediği yer; Akabe.

Övülecek bir çıkışla **Mekke'den** hareket ederek, şerefli bir girişle Medine'ye girmek üzere (İsra/80) yola çıkan Rasulü Ekrem (Aleyhisselam), Akabe tepeliklerinde nice insanlardan söz aldı. Bu sözlerin, taahhütlerin bir tek anlamı vardı. O da şuydu: "Allah kendilerinden canlarını ve mallarını Cennet'e karşılık satın almıştı." (Tevbe/111)

Nübüvvet mührünü taşıyan kainatın efendisi Rasulü Ekrem (Aleyhisselam) Medine'de... Askerlerini çok önceden sokmuştu şehre. Her şehir silahla alınırdı ama Medine Kur'an-ı Kerimle fethedilmişti. Bu, Allah-ü teala tarafından verilen apaçık bir fetihtir. **Fetih** dediğin böyle olmalıydı. Ve böyle oldu... Müminin kalbine Allah sevgisi en çok Akabe'yi, engelleri aşınca girerdi. Artık bir kalbe bir sevgili yeterdi. İşte kalplere yerleşen Yüce Sevgili'nin sözü:

"Allah, bir adamın içinde iki kalp yaratmadı."

(Ahzab/4)

İçeriden fethedilen kalenin gönül burçlarından semaya yükselen fetih marşının besteleri, Rasulü Ekrem (Aleyhisselam)'ın devesi Kusvâ'nın iplerine yapışmış insanların ellerinde "Ey Allah'ın Rasulü! Bize in, bize gel! İşte bak şurası benim evim" gönül sözleriyle güfteleniyordu Rasulullah (Aleyhisselam) Medine'ye girerken... Böylesi kutlu bir misafiri ağırlamayı, O'nun bastığı ayak izlerini korumayı, yediği yemeğinde el izlerini aramayı kim istemezdi ki?.. İlahi irade, saadetli yolcunun mübarek dudakları arasında ifade edildi: "Devenin yolunu açınız. Nereye çökeceği ona emredilmiştir." Devenin yularını Rasulullah (Aleyhisselam) serbest bıraktı. Deve insanlar arasından yolunu buldu, yerine kondu. Gönüller fatihi Rasulullah (Aleyhisselam) devesinden indi. Şerefli inişin, gören gözlere, inanan gönüllere bir çift sözü vardı:

"Menzilimiz, inşaallah burasıdır."

Mihmandar-ı Nebi: Ebu Eyyüb el-Ensari (Eyüp Sultan) (Radiyallahu Anh)

Mihmandar, misafir eden, ağırlayan demek. Menzil, inilen yer, Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh)'ın evinin yanbaşı. Bu Allah'ın bir ikramı... Belki inanan bir mümin için o ev, ilahi iradenin akabe tepesiydi. Kesinlikle tesadüf, rastlantı değildi. Zira rastlantı yok, tevafuk yani Allah'ın dilemesine, iradesine uygunluk vardı. İşte ilahi irade Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh)'ın gönlünü ve evini aydınlatmıştı.

"Ey Allah'ın Rasulü! Evimi sizlere hazırladım. Şereflendirseniz?.."

Ev iki katlı. Ama Eyüp Sultan büklüm büklüm... Geceleyin kırılan testiden akan sular yerlerde. Bir tek yorganları var. Akan sular bu yorganla kurulandı. Zira Allah'ın Rasulü, o gece alt kattaydı. Müminlerin gelişiyile bir anda büyüyen ev, Eyüp Sultan ve hanımının gönlünde daracık kalmıştı. Ya Allah Rasulünü incitirler, O'nun gönlünü kazanamazlarsa?.. Hedefe ramak kalmışken nefsin sarp yokuşunda yapayalnız kalırlarsa!... Hayır, sarp yokuşu aşmalı, gönül tahtına tek sevgiliyi koymalı. Derdini sevdiğine açmalıydı... Ve nitekim derdini açtı:

"Ey Allah'ın Rasulü! Ben yukarıda, siz alt katta, bu bana çok ağır geliyor Üst kata teşrif etseniz?.."

Teşrif, bir kaç kez ısrarın sonucunda gerçekleşti. Artık Rasulullah (Aleyhisselam)'ı başına tac etmişti. Rasulü Ekrem (Aleyhisselam) kendi evine yerleşinceye kadar burada yedi ay kaldı. Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh) yaşadığı sırlardan birini anlatıyor. Herhalde sırlar yaşanır, pek azı anlatılır!.. İşte o azdan biri:

"Bir gün Rasulullah (Aleyhisselam) gönderdiğimiz yemeği geri çevirmişti. Yemekte Rasulullah (Aleyhisselam)'ın elinin izlerini göremeyince, feryad ederek yanına gittim. Acaba ne olmuştu da yemeğimizden yememişti?.."

"Ya Rasulallah! Anam-babam sana feda olsun. Akşam yemeğini yememişsiniz."

Yemekte elinizin izlerini göremedik. Oysa ben ve hanımım geri çevirdiğiniz yemekte elinizin değdiği yerleri bir bir aradık, ama bulamadık!...”

Bu ne güzel takipti! Rasulullah (Aleyhisselam)’ı izlemek; Kimi O’nun izlerini bulur da arar, kimi de arar ama bulamaz. İman ve imanın yurdu olan gönül, Allah’ın ne güzel bir nimeti ve lütfudur!...

Rasulullah (Aleyhisselam)’ın el izlerini takip eden Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh), Akabe tepesinde bey’at eden, tepeyi aşan müminlerdendi. Rasulü Ekrem (Aleyhisselam) O’nun sorusuna cevap verdi:

“Ben Cebrail’i rahatsız etmekten korkarım.” Eyüp Sultan: “Ya Rasulullah! Soğan ve sarmısaklı yiyecek haram mıdır?” deyince Rasulullah (Aleyhisselam): “Hayır, ama ben kokusundan hoşlanmam” buyurdu. Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh): “Ya Rasulullah! Sizin hoşlanmadığınızdan ben de hoşlanmam” deyince, Allah Rasulü (Aleyhisselam): “Hayır, siz onu yiyiniz.” buyurdu. Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh) bir daha Rasulullah (Aleyhisselam) için soğan ve sarmısaklı yemek yaptırmadı.

Rasulullah (Aleyhisselam)’ı takip, sadece yemekte ve sadece yedi ayda kalmadı. Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh) Bedir Muharebesinden itibaren her savaşa katıldı. Rasulullah (Aleyhisselam)’ın vefatından sonraydı. Efendimiz (Aleyhisselam)’ın bir sözünü yeni öğrenmişti. Bu hadisi, bizzat Peygamberimizden işiten sahabi Mısır’da yaşıyordu. Atına bindi. Bir tek hadisi öğrenmek için Medine’den Mısır’a gitti. Zira takip edilecek iz, Allah Rasulü (Aleyhisselam)’nın hem sözleri hem de yaşantısıydı. Hedef, sahip olduklarını sevdiği uğruna, O’nun yollarına dökülebilmektir. Bunu ancak gül fidanlarını sulayanlar, dikenler arasından tepelikleri devirenler yapabiliyordu. Allah’ın **“Allah yolunda infak edin. Kendi ellerinizle, kendinizi tehlikeye atmayın!...”** (Bakara/195) emri, Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh)’ın yüreğinde şöyle yer edinmişti:

“Ey Müslümanlar! Bu ayet bizim hakkımızda indirilmiştir. Allahu Te’alâ, Peygamberine yardım edip, İslamı üstün kılmıştır. Şimdi bizler, mallarımızın başında durup, onları çoğaltmakla mı meşgul olalım?! Allah adını yüceltmemek, kendi elimizle kendimizi tehlikeye atmak demektir!..”

Yeter ki sözü, Rasulullah (Aleyhisselam) söylemiş olsun. Nefsin zorlu geçidi akabe kuytularından sıyrılanlar, ancak tek bir söze teslim olabilirler. Aklın sarp kayalıklarını aşanlar, ancak Allah ve Rasulünün bir tek nakline, tek sözüne can feda ederler. İnanmıştı bir kere Eyüp Sultan (Radiyallahu Anh): Konstantiniye (İstanbul) fethedilecekti. Medine’de misafir ettiği O **son Peygamber** hiç yalan söylemezdi. Ya Rab! Geri durmak; tam zirveye ulaşacakken, beri mi durmak? Hayır, Rasulullah (Aleyhisselam) çok açık söylemişti:

“Konstantiniye mutlaka fethedilecektir. Orayı fetheden komutan ne güzel komutan, orayı fetheden asker ne güzel askerdir!...”

Bu haber, Rasulullah (Aleyhisselam)’dan nakledilen şüphe götürmeyen sağlam bir sözdü.

Hicretin 49. yılı... Bizans diyarına Allahü tealanın dinini, Rasulullah (Aleyhisselam)’ın davetini, insanlara ve bütün gönüllere yerleştirecek olan askerler çoktan hazırды. İlahi irade yolları açtı. Fatih Sultan Mehmed’in yolunu açacak olan fethin askerleri yola revan oldu. İbn-i Ömer, İbn-i Abbas, İbn-i Zübeyr, Ebu Eyyub el-Ensari (Eyüp Sultan) ve daha niceleri bu orduda yer almıştı.

İslam ordusu Haliç yakınlarında... Eyüp Sultan ağır hasta. Ordunun komutanı Yezid b. Muaviye başı ucunda: “Bir isteğin var mı?” diye sordu. Eyüp Sultan:

“Bana sizin dünyanız gerekmez. Fakat beni elinden geldiği kadar düşman toprakları içine götür. Ve defnet. Zira Rasulullah (Aleyhisselam)’ın şöyle buyurduğunu işittim: ‘Konstantiniye surlarının dibine salih bir kimse defnedilecektir.’ Ümid ederim, o salih kişi ben olurum.”

Bizans İmparatoru, Müslümanların ölen bir askerlerine çok kıymet verdiklerini öğrenince haber gönderdi: “Yezid!.. Herkes babanın dahi öldüğünü söylüyor. Sen ise bir askerini ısrarla benim toprağıma gömmek istiyorsun. Düşünmüyor musun, sen dönüp gidince ben onu mezarından çıkartır, vahşi hayvanlara yediririm!..” Yezid:

“Sana bir şey söyleyeyim. Bu söz kulağına küpe olsun! O’nun cesedine bir şey yaparsan, Arap memleketinde öldürmedik hıristiyan, yıkılmadık kilise bırakırsam ben de Muhammed’i inkar etmiş olayım!..”

Kalbine Allah hakim olmayan, sarp yokuşta kalmaya mahkumdu. Bizans imparatoru itiraf etti: “Baban seni, benden daha iyi tanıyormuş. Mesih’e yemin ederim, ben de bu kabri koruyacağım...”

İnsanlar, ancak itaatle emrolundular. Dini koruyan hakikatte Allah’tır. Yüce Allah bu dini facir, kâfir veya çok günahkar bir kimse ile de destekler.

Hicri 328 yılına kadar Eyüp Sultan (*Radıyallahu Anh*)’ın kabri üzerinde bir kubbe vardı. İçinde de bir kandil daima bu mezarı aydınlatırdı.

Meşhur Türk alimi el-Aynî... Buhari’nin Sahih’ini şerh etmiş. Antep’te doğdu. Fatih’in İstanbul’u fethetmesinden iki yıl önce, miladi 1451’de Mısır’da vefat etti. O anlatıyor:

“Eyüp Sultan’ın kabri bugün, surların yanında mevcuttur. Halen insanlar O’nun kabrini vesile edinecek yağmur duasına çıkarlar...”

Hayatı canlı yaşayanlar, cansız görünüp de ruhları canlandırmaya vesile olanlardı. Ayakta duranlar, ancak koşabilirdi. Yorulmayanlar Rasulullah’ın izini arayanlardı. Sadece sözlerine değil, Efendimiz (*Aleyhisselam*)’ın hayatını kendi yaşantılarına hakim kılanlardı. Nefsin ılık yutuşlarında Allah ve Rasulüne beyat edip söz verenler, fethin ruhunu taşıyanlardı. İstanbul’a Fatih’i taşıyan Akşemseddin’ler, Allah’a giden yolda dik yokuşları aşanlardı. Eyüp Sultan (*Radıyallahu Anh*)’ı takip edenler, dönenlerin yoldan geri döndüğü, erenlerin dönmediği, nefsin sarp yokuşlarını aşmaya gayret eden hakiki müminlerdi. Allahü Tealâ, Eyüp Sultan (*Radıyallahu Anh*)’ın hatırına gönüllerimize genişlik versin. Amin. (Ahmet Yatağan)

Bildiğiniz gibi Arapça bir kelime olan “Fetih”, açmak demektir. Peki İstanbul’un Fethi ile açılan nedir? Fethi işgal yani; askeri bir zafer olmaktan ayıran nedir?

Fetih bir yeri ve orda yaşayanları; buldukları derin ve karanlık kuyulardan hak ve hakikate çıkarmaktır. Aydınlığa, huzura, adalete ve insanlık imkanlarına kavuşturmadır. İstanbul’un fethi ile de karanlık zalim emperyalist, köleci, ahlaksız, cahil toplum sistemi gitmiş; hürriyet, adalet, birlik, ahlak ve gelişmeyi sağlayan bir sistem gelmiştir. Bunun yanında kana susayan barbarların zaferleri ise, insanlığa hep felâket getirmiştir. İşte İskender’in istilâları, işte Moğolların beldeler yıkan, ocaklar söndüren işgalleri

İstanbul’un fethi ile birlikte yıllardır; zulüm, ahlaksızlık ve soygunculuğun pençesinde inleyen insanlara huzur, adalet ve mutluluk yolu açılmış oldu. İstanbul’a giren Osmanlı askerleri çiçeklerle karşılanmış ve halk her türlü çirkinliğin sembolü haline gelen ?Latin serpuşu’ yerine İslam’ın adaletinin simgesi olan ?Türk sarığı’nı büyük bir açık gönüllülükle kabullenmişti.

İSTANBUL MUHASARALARININ TARİHİ SEYRİ:

Fatih Sultan Mehmed, devrin en büyük âlimlerinden dersler alarak, kudretinin şuurunu taşıyan, ne istediğini bilen hakiki bir devlet adamı olarak yetişti. Onun, “İstanbul’un fethine değil, zamanımda Akşemseddin gibi bir âlimin bulunduğuna sevindiririm” sözü, mâna erlerine verdiği değeri ve dayandığı güç kaynaklarını ifade eder.

Şüphesiz İstanbul fethinin en büyük manevi mimarı **“İstanbul muhakkak fethedilecektir. Bu fethi yapacak kumandan ne güzel kumandan ve onun askerleri ne güzel askerlerdir”** diye buyuran Resulullah efendimizdir.

Gerçekten Hazret-i Peygamber’in bu hadisinde vuku bulacağı müjdelenen, hükümdar ve askeri övülen fethi mübin için, daha İslâm’ın ilk asrından itibaren çeşitli teşebbüslerde bulunulmuş. Hadis-i şerifteki **“Ni’mel emir”** (ne güzel hükümdar) ve **“Ni’mel-ceyş”** (ne güzel asker) olmak için âdeta yarışılmıştır.

İlkini II. Emevî halifesi Yezid bin Muaviye'nin başlattığı, 669 baharındaki muhasaraya. Hz. Peygamber'in bayraktarı Ebâ Eyyübü'l-Ensari de katılmış ve İstanbul surları önünde şehid düşmüştür. Bu büyük sahabi, vefat etmeden önce nâaşının mümkün olduğu kadar ileri götürülmesini ve Hıristiyan toprağında gömülmesini vasiyet etmesinin sebebi fetih ruhunu zinde tutmaktır. Böylece hadislerle kudsiyet kazanan İstanbul'un dinî ehemmiyeti, Ebâ Eyyüb'un mezarından sonra daha da artmıştır.

Nitekim bu seferle başlayan kuşatmalar, asırlarca pek çok İslâm devleti tarafından devam ettirilmiş ve İstanbul Müslümanların kızıl elması olmuştur.

Nihayet bundan 560 yıl önce, Osmanlı Sultanı II. Mehmed, teknik ve askerî alanlarda gösterdiği üstün başarılarla, bin yıllık Bizans devletine son verip, İstanbul'u yeni payitaht olarak Türkler'e kazandırmıştır.

İstanbul'un fethi nasıl gerçekleşti denildiğinde, şüphesiz güçlü surları sarsan ve yıkan şahî toplar, dehşet verici yürüyen kuleler günümüzde dahi akıllara durgunluk verecek bir şekilde karadan yürütülen gemiler, nihayet Fatih'in dehâsı ve Osmanlı askerinin sınır tanımaz cesareti hatırlanır ve ifade edilir. Ancak bir de ortada görülmeyen ve çok uzun zaman alan hazırlıklar devresi vardır ki, bu dönemin de iyi idrak edilmesi gerekmektedir. Çünkü hiçbir başarı zahmetsiz ve kolay kazanılmaz. Bu itibarla, şehzade Mehmed'i 21 yaşında İstanbul'un fatihi sıfatını kazanmaya hazırlayan hocaları üzerinde önemle durmak gerekir.

HACI BAYRAM-I VELİ HAZRETLERİNİN MÜJDESİ

Altıncı Osmanlı padişahı ve Şehzade Mehmed'in babası. Her İslâm hükümdarı gibi, onun da kalbi, İstanbul'u fethetmek ve Hz. Peygamber'in müjde-

sine kavuşmak aşkıyla yanıyordu. Bu maksatla, 1422 yılında şehri kuşatacak, fakat Anadolu beyliklerinin isyanları sebebiyle teşebbüsü yarım kalacaktır.

Rivayete göre Murad Han, devrin büyük âlimi Hacı Bayram-ı Veli'den İstanbul fethinin kendisine nasip olması için dua istedi. Hacı Bayram-ı Veli ise "Padişahım o mübarek fethi ne sen ne de ben göremeyiz" dedikten sonra, o sırada dışarıda oynamakta olan çocuk yaştaki Mehmed'i işaret ederek. **"İşte bu çocuk ile bizim Köse (Akşemşeddin) görürler"** demişti.

II. Murad Han, belki de bu müjde sebebiyle, oğlu Mehmed'in eğitimine özel bir itina gösterdi; devrin en kıymetli hocalarından dersler aldırdı. Onu 1443 yazında, henüz 12 yaşında iken idarî işlerde tecrübe kazanması için Manisa'ya vali olarak gönderdi.

AKŞEMSEDDİN TÜRBESİ

Ertesi sene, Osmanlı tarihinde görülmemiş bir uygulamayla, saltanattan çekilerek oğlunu tahta oturttu. Böylece, onun her bakımdan bu büyük müjdeye kavuşacak hale gelmesine, bilgi ve beceri kazanmasına yardımcı oldu. Bilahare gelişen olaylar sebebiyle tekrar idareyi ele alan Murad Han, gerek Anadolu ve gerek Balkanlar' da sulh ve sükunu da sağlayarak, oğlu Mehmed'e İstanbul fethine giden yolu açtı.

SULTAN FATİH'İN HOCALARI: MOLLA YEGÂN HAZRETLERİ

Gençliğinde Aydın ilinde öğrenimine başlayıp Molla Fenari'nin yanında yetişmiş ve Bursa'da çeşitli medreselerde müderrislik etmiştir. Hanefî mezhebi fıkıh alimlerinin büyüklerindedir. Molla Fenari'nin vefatından sonra başmüderris ve Bursa kadısı oldu. II. Murad Han, bu kıymetli ilim adamını çok sever ve ona sık sık ihsanlarda bulunurdu.

Şehzade Mehmed'in ilk hocası olduğu rivayet edilen bu değerli âlim müstakbel taht sahibine uzun zaman ders vermiş ve çağının en gerekli bilgilerini en üst seviyede öğretmiştir. 1457 yılında Bursa'da vefat ettiği sanılan Molla Yegân'ın kabri Yıldırım İmaretî yanındadır.

MOLLA HUSREV HAZRETLERİ

XV. asrın ikinci yarısı içinde yetişen Molla Husrev, şehzade Mehmed'in ikinci hocası olup, fıkıhta en yüksek ilim adamlarındandır. Bursa'da müderrislik yapmış, Edirne kadılığında bulunmuş ve Sultan II. Mehmed'in ilk hükümdarlığında kazasker tayin olunmuştur.

II. Murad'ın yeniden tahta geçmesi üzerine, o da kendi isteği ile kazaskerlikten ayrılarak, şehzade ile birlikte Manisa'ya gitmiştir. Bu büyük âlimin ilminden çok istifade eden Fatih, kendi tabirince ona!.. **"Zamanın İmam-ı Azamı"** diye hürmet eder, hat-ta camide karşılaşırsalar ayağa kalkardı.

1480 yılında İstanbul'da vefat eden Molla Husrev'in kabri Bursa'da, Emir Sultanın doğusunda, kendi yaptırdığı medresenin bahçesindedir.

MOLLA GÜRANÎ HAZRETLERİ

Osmanlı Devletinin beşinci şeyhülislâmıdır. Suriye'nin Güran kasabasına bağlı bir köyde doğdu ve buraya nisbetle Gürani olarak anıldı.

Bağdad, Diyarbekir, Hayfa ve Şam'da meşhur âlimlerden ilim tahsil eden Molla Güranî, hadis ve fıkıh ilimlerinde otorite olarak yetişti. Kahiredeki medreselerde ders verirken, Molla Yegân ile tanıştı. Bu olgun ve ciddi âlimi çok beğenen Molla Yegân, ona birlikte Anadolu'ya gitmelerini teklif etti. Böylece Bursa'ya geldiler.

Molla Yegân. II. Murad Han'ın huzuruna çıktığında. **“Gezip gördüğün yerlerden bize ne hediye getirdin?”** sualine muhatap kalmıştı. Bunun üzerine, dışarda hazır bekleyen Molla Güranî'yi içeri aldı ve **“Tefsir, hadis ve fıkıh ilminde iyi yetişmiş bu âlimi getirdim”** diyerek takdim etti. Molla Güranî ile görüşen padişah da, ciddiyetine ve ilmine hayranlık duyduğu bu büyük zâtı, oğluna hoca tayin etti.

Bilgi kayıtsızlığına karşı asla müsamaha tanımayan Molla Güranî'nin ilk derse elinde bir değnekle girdiği ve şehzadenin hayreti karşısında “okumakta gevşeklik gösterirse padişah babasının emriyle buna müracaat edeceğini” söylediği rivayet edilmektedir.

Sultan Mehmed, tahta çıkışı sırasında, bu çok takdir ettiği ve sevdiği hocasına vezirlik teklifinde bulunmuş, ilmi bırakıp ikbale ayak basmaktan her zaman çekinmiş olan Güranî ise “Bunca beyler vezirlik için çalışırlar, onların ümidlerin kırmak doğru olmaz” diyerek kabul etmemiştir.

1488 yılında İstanbul'da vefat eden Molla Güranî'nin kabri, Aksaray-Topkapı arasındaki kendi yaptırdığı Camii'nin önündedir.

AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİ

Halk arasında Ak-Şeyh olarak tanınan Akşemseddin, H. 792 (M. 1390) yılında Şam'da doğdu. Ulema ve şeyhlerden meydana gelen nesebi, Hz. Ebu-bekir'e kadar uzanmaktadır. Din ilimleri yanında tıp tahsilini de tamamlayarak tabib-i

ebdân oldu. Tıp tarihinde mikrop fikrini ilk defa ortaya atan Akşemseddin, hastalıkların bu yolla bulaştığını belirtmiştir.

Seyhi Hacı Bayram-ı Velinin işaretini üzerine şehzade Mehmed'in eğitimi ile ilgilenen Akşemseddin, ona özellikle tasavvuf dersleri vermiştir. Akşemseddin 1459-1460 yılında Bolu'nun Göynük ilçesinde vefat etmiştir.

Molla Ayas, İbnü't-Temcid, Çele bizâde Abdülkadir, Molla Hasan Samsunî, Sinanüddin Yusuf, Hocazâde, Ali Tusî ve Bursalı Ahmed Paşa Sultan II. Mehmed'in diğer meşhur hocalarıdır.

Adı geçen hocalardan güzel bir eğitim ve terbiye gören şehzade Mehmed matematik, hendese, hadis, tefsir, fıkıh, kelam ve tarih ilimlerinde en iyi bir şekilde yetişti. Arapça, Farsça, Latince, Yunanca, Sırpça ve İbranice'yi öğrendi. Top dökümcülüğü sanatında uzman oldu.

Tarih ve Coğrafya alanında kendini yetiştirip, geçmiş hükümdarların başarılarından geçenleri öğrenerek tecrübe kazandı. Dünya cihangirlerinin hayatlarını dikkatle inceleyerek bunların doğru ve yanlış hareketlerine hakkıyla vâkıf oldu ve onların tecrübelerinden istifade etti. Ayrıca, seçme subaylardan ok atmayı, kılıç kullanmayı, ata binmeyi ve her çeşit savaş usulünü öğrendi. Böylece saltanatının daha ilk günlerinde, kudretinin şuurunu taşıyan ve istediğini bilen hakikî bir devlet reisi olarak ortaya çıktı.

Nitekim 54 gün devam eden İstanbul kuşatması sırasında karşılaştığı hadiseler karşısında gösterdiği tavırlar, aldığı bu yüksek eğitimin bir semeresidir.

Daha kuşatma hazırlıkları devresinde. Rumeli hisarının yapımını engellemek için gelen Bizans elçilerine şöyle diyordu:

“Gidiniz, efendinize söyleyiniz ki, şimdiki Osmanlı padişahı kendinden öncekilere hiç benzemez. Benim kudretimin eriştiği yerlere imparatorunuzun hayalleri bile yetişemez.”

Kuşatmanın son günlerinde ise, Bizans İmparatoru Konstantin yeni bir barış teklifinde

bulundu. Kuşatmanın kaldırılması ve sadece İstanbul'un kendisine bırakılması kaydıyla, en ağır şartları kabule ve her fedakârlığı yapmaya hazır olduğunu bildiriyordu. Padişah ise kararını şu cümle ile elçilere anlattı:

“Ya ben Bizans’ı alırım, ya Bizans beni!..”

FATİH’İN GÜÇ KAYNAKLARI

İşte kuvvetli bir iman, azim ve irade sahibi, temkinli ve verdiği kararı mutlak surette tatbik eden bir şahsiyet olan Sultan II. Mehmed 24 Mart 1453 Cuma günü muhteşem ordusu ve muazzam topları ile Edirne’den İstanbul’a doğru harekete geçti. Yanında Akşemseddin, Molla Gürani, Akbiyık Sultan ve müridleriyle beraber devrin diğer tanınmış şeyhleri de vardı. Bu mâna erleri arasında Akşemseddin’in bulunması, gerek padişahın, gerek ordunun maneviyatını yükseltmiştir.

Akşemseddin’in, uzayan kuşatmanın en sıkıntılı anlarında, zaferin yakın olduğu müjdesiyle sabredip gayret göstermesi için Sultan Mehmed’e söylediği sözler ve yazdığı mektupların etkisi, fethin gerçekleşmesinde şahî topların payından daha az değildir. Fethi mübinin silsile-i aliye büyüklerinden Ubeydullah-ı Ahrar hazretlerinin zaman içinde zaman, mekan içinde mekan yaratan cenab-ı hakkın nasip ettiği kerametle teşrifinden sonra gerçekleştiği pozitivist olmayan gerçek Müslüman Türk tarihçiler tarafından kaydedilmektedir.

Fatih Sultan Mehmed’in fethin hemen akabinde Akşemseddin için söylediği şu sözler, onun şahsında, bu mâna adamlarının kıymetini göstermektedir.

“Bende gördüğünüz bu sevinç ve mutluluğu İstanbul’un fethine sevinir sanmayın. Zamanında Akşemseddin gibi bir alimin bulunduğuna sevinirim.”

Fatih, bir şiirinde ise, güç ve kuvvet kaynaklarını şu ifadelerle göstermektedir.

Fazl-ı Hakk u himmet-i cünd-i ricâlullâh ile

Ehl-i küfrü ser-te-ser kahr eylemektir niyetim

Enbiyâ vü evliyaya istinâdım var benim

Lûtf-ı Hak’dandır hemân ümmîd-i feth u nusretim.

Fatih şehre giren ordusuna söylediği: “Zinhar çocukları, din adamlarını, sizinle savaşmayan ihtiyarları öldürmeyin. Kadınlara dokunmayın. Hz. Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) efendimizin size lâıyk gördüğü şerefin ehli olasınız” sözleri bir fatihle işgalci arasındaki en açık göstergedir. Bununla da kalmayan Fatih, Tıpkı Hz. Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) efendimizin, Mekke’nin fethinden sonra, “Bize ne ceza verecek?” diye bekleyen halka “Bu gün kınama günü değil, hepimiz hürsünüz!” demesi ve kutlu beldenin valiliğini biraz önce kendisine dış bileyen Attâb İbn Esid’e vermesi gibi, İstanbul’un fethinden sonra halka; her hususta serbest olduklarını, isterlerse camilerin duvarına bitişik kilise yapabileceklerini’ ilân etmiş olması O’nun yolunda yürüdüğünü ispat ediyordu.

Fatih fethettiği ülkeleri bir emanet olarak görür o emanete en güzel şekilde nasıl sahip çıkacağını hesaplar. Kafir çocukları da olsa bir emanettir. Çocukların temiz kalpleri kıymetli bir cevher olup, mum gibi, her şekli alabilir. Küçük iken, hiçbir şekle girmemiştir. Temiz bir toprak gibidir. Temiz toprağa hangi tohum ekilirse, onun mahsulü alınır. Onun için “Ağaç yaşken eğilir” demişlerdir. Bunun gibi çocuk da neye meylettirilirse, oraya yönelir. Eğer hayır âdet eder, öğrenirse hayır üzerine büyür. Çocuklara iman, Kur’an ve Allahü teâlânın emirleri öğretilir ve yapmaya alıştırılırsa, din ve dünya saadetine ererler. Bu saadete ana-baba ve hocaları da ortak olur. Eğer bunlar öğretilmez ve alıştırılmaz ise, bedbaht olurlar...O bakımdan hıristiyan, Müslüman ayırımı yapmaksızın tüm tebaasını kutsal bir emanet olarak görür ve sahip çıkardı.

Fatih; Müslüman, emri altında bulunanlardan mesuldür. Kur’an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki: **(Kendinizi ve aile efradınızı Cehennem ateşinden koruyun!)** [Tahrim 6]

Çocuklarını İslâm terbiyesi üzerine yetiştirmeyenler, dünya ve âhîret felâketine mâruz kalacaklardır... Bilhassa helâle ve harama dikkat etmeliyiz. Kendimiz helâl yediğimiz gibi çocuklarımıza da helâl yedirmeliyiz...inancıyla hareket eder.

Fatih'in hocası Şeyh Ebü'l Vefa hazretlerinin bir oğlu vardı. Bu çocuk, eline bir şiş alır, evlere su taşıyan sakaların kırbalarını delerdi. Böyle bir mübarek zatin çocuğu bu kötü hareketini uzun zaman devam ettirdiği halde, sucular Şeyh Efendinin hatırına çocuğa bir şey demedikleri gibi, gelip durumu ona bile anlatmaya cesaret edemezlerdi...

Sakalardan biri artık dayanamayıp durumu çocuğun babasına açmaya karar verdi. Dergaha gelerek şunları söyledi:

-Şeyh Efendi! Ne zamandan beri sizin çocuk bizim kırbalarımızı eline aldığı bir şiş ile delmekte ve akan suları ağzını dayayıp içmektedir. Biz bu zamana kadar bir şey söylemedik ama, bu hâl artık dayanılmaz oldu!..

Bu durumu öğrenen Ebü'l Vefa hazretleri, çok üzüldü. Ne kadar kırbası delinen suyu varsa hepsinin zararlarını ödedi ve gönüllerini aldı. Evine gelmez hemen hanımına sordu:

-Hanım, iyi düşün çocuğa hamile iken veya emzikli iken haram bir şey yedin mi?

Kadıncağz düşündü, düşündü... Sonunda şu hadiseyi hatırladı ve;

-Bu çocuğa hamile iken bir gün komşunun bahçesindeki narlardan canım çekti ve birisini şiş ile delerek emdim, dedi. Ebü'l Vefa hazretleri:

-Şimdi mesele anlaşıldı, diyerek gidip hemen komşusuyla helalleşti...

Bu mesele hallolduktan sonra, hakikaten çocuk, değil elindeki iğne ile sucuların kırbasını delmek, dönüp onlara bakmadı bile...

İşte İstanbul'u fetheden Fatih tüm tebaasını bu inanç ve ruhla yetiştirdi. Osmanlı ahalisi bu terbiye ile hiç suç işlemeyen bir halk haline geldi. Osmanlı bu ruhla dünyaya nizam verdi. Oysa İşgalcilerin durumunu anlamak için Irak, Afganistan, Filistin, Suriye ve diğer mazlum ülkelere bakmak kafidir.

Bu fetih yıldönümünde Fatih Sultan Mehmed Han'ın Ayasofya vakfiyesini idrak ederek o yüce

Fatih'in vakıf şartlarına uymamız milletimizin iki yakasının bir araya gelmesi için elzemdir:

“İşte bu benim Ayasofya Vakfitem, dolayısıyla kim bu Ayasofya'yı camiye dönüştüren vakfiyemi değiştirirse, bir maddesini tebdil ederse onu iptal veya tedile koşarsa, fasit veya fasık bir teville veya herhangi bir dalavereyle Ayasofya Camisi'nin vakıf hükmünü yürürlükten kaldırmaya kastederlerse, aslını değiştirir, furuuna itiraz eder ve bunları yapanlara yol gösterirlerse ve hatta yardım ederlerse ve kanunsuz olarak onda tasarruf yapmaya kalkarlar, camilikten çıkarılırlar ve sahte evrak düzenleyerek, mütevellilik hakkı gibi şeyler ister yahut onu kendi batıl defterlerine kaydedirler veya yalandan kendi hesaplarına geçirirlerse ifade ediyorum ki huzurunuzda, en büyük haram işlemiş ve günahları kazanmış olurlar.

Bu sebeple, bu vakfiyeyi kim değiştirirse;

Allâh'ın, Peygamber'in, meleklerin, bütün yöneticilerin ve dahi bütün Müslümanların ebediyyen LANETİ ONUN VE ONLARIN ÜZERİNE OLSUN, azapları hafiflemesin onların, haşr gününde yüzlerine bakılmasın.

Kim bunları işittikten sonra hala bu değiştirme işine devam ederse, günahı onu değiştirene ait olacaktır.

Allâh'ın azabı onlarıdır.

Allâh işitendir, bilendir.

**(Fatih Sultan Mehmed Han /
1 Haziran 1453)**

Hüreklerle Seslenmenin Adıdır

Lalegül

Bir kişinin hidayetine vesile olarak Allah Rızasını kazanmak istiyorsanız dünyanın her tarafından sohbetlere ulaşmak için bu adresleri insanlara ulaştırınız.

Canlı yayın linki: [mms://yayin5.canliyayin.org/lalegulfm](https://yayin5.canliyayin.org/lalegulfm)
Uydu frekans/ Türksat 3-C 12653-4444 Fec 5/6 Dikey / 0212 621 11 15

“Sohbet Geleneği Yeniden Canlanıyor”

Gönül Sohbetleri

Ahmet Mahmut Ünlü

Perşembe-Cuma **20.30**

Cuma (T) **10.00**

Cumartesi (T) **10.45**

Güldeste

Mustafa Özşimşekler

Çarşamba **20.30**

Perşembe (T) **10.00**

Haftanın Sohbeti

Abdülmetin Balkanlıoğlu

Pazartesi **20.30**

Salı (T) **10.00**

Millî ve Manevî Değ.

Mehmet Talû

Salı **20.30**

Çarşamba (T) **20.30**

Hadis Dersleri

Ali Ulvi Uzunlar

Pazar **20.30**

Pazartesi (T) **10.00**

Birebir

Fatih Kalender

Perşembe **12.00** **17.00**

Cumartesi **20.30**

Kürsüden Gönüllere

M.Tahir Büyükkörükçü

Cuma **12.00**

Cuma (T) **17.05**

Huzura Doğru

Ş. Bayram Ali Öztürk H.

Salı **12.00**

Salı (T) **17.05**

İrfan Sohbetleri

M. Zavendikli Mustafa H.

Pazartesi **12.00**

Pazartesi (T) **17.05**

Unutulmayan Sohbetler

M.Timurtaş Uçar H.

Çarşamba **12.00**

Çarşamba (T) **12.00**

Süleymaniye Dersleri

Prof. Cevat Akşit H.

Haftaiçi **06.30**

Her Gün

Medine Sohbetleri

M. Medineli Osman H.

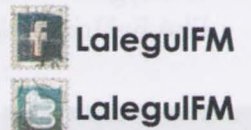
Pazar **12.00**

Pazar (T) **17.05**

Tüm sohbetlerin detaylı yayın gün ve saatleri lalegulfm.com'da.

Osmangazi Caddesi 2/1 Sokak No 1 Kat 6
Yılmaz İŞ Merkezi Tabya - Bağcılar / İSTANBUL
0212 621 1115 - bilgi@lalegulfm.com

İstanbul 88.4
Sakarya 88.4
Tekirdağ 88.3

HAZRET-İ EBÛ BEKR-İ SİDDİK (1)

(Radiyallâhu Anh)

TÜRKİYE GAZETESİ YAYINLARI
İSLAM ALİMLERİ ANSİKLOPEDİSİ GİBİ BAZI
MUTEBER ESERLERDEN ALINTIDIR.

HAZRET-İ EBÛ BEKR-İ SİDDİK (Radiyallâhu Anh)

Peygamberlerden sonra, Eshâb-ı kirâmın ve insanların en üstünü. Asl adı Abdullah ibni Ebû Kuhâfe ibni Âmir ibni Amr ibni Ka'b ibni Sa'd ibni Teym ibni Mürre'dir. Babasının adı Osman olup, Kuhâfe lakabıyla meşhûrdur. Annesinin adı ise Selmâ ibniti Sahr'dır. Ümmül-Hayr lakabıyla tanınmaktadır. Hazret-i Ebû Bekir, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den 2 yıl 3 ay küçüktür. Fil vak'asından sonra m. 573 yılında dünyâya gelmiştir. Müslüman olmadan önce adı, Abdüluzzâ veya Abdulkâ'be idi. Peygamberimize (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) îmân ettikten sonra O'nun ismini "Abdullah" olarak değiştirdi. 38 yaşında Müslüman olmakla şereflenen Hazret-i Ebû Bekir; Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) in vefât ettiği gün halife seçildi.

Hilâfeti 2 sene 3 ay 10 gün sürdü. 63 yaşında iken hicretin 13 (m. 634) yılında Cemaziyelâhir ayının yedisinde Pazartesi günü hastalandı. 15 gün hasta olarak yattıktan sonra vefât etti. Vasiyeti üzerine cenazesini hanımı Esmâ yıkadı. Cenaze namazını Hazret-i Ömer (Radiyallahü Anh) kıldırdı. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in kabrinin bulunduğu Hücre-i Se'âdete defn edildi.

Ebû Bekir (Radiyallahü Anh) Aşere-i Mübeşşerenin yani Cennetle müjdelenen on sahabenin birincisidir. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) in kayınpederi, Hazret-i Âişe'nin babasıdır. Ebû Bekir (Radiyallahü Anh)'ın Resûlullah Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) e fevkalâde sadâkat ve sevgisi vardı. Vefatına, Peygamberimizden (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ayrıldığından duyduğu aşırı üzüntüsü ve hasreti sebep olmuştur. Çünkü O'na karşı olan sevgisi ve bağlılığı kelimelerle tarif edilemeyecek kadar çoktur.

Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de, Ebû Bekir'i (Radiyallahü Anh) çok severdi.

O'nun için bizzat kendisine "Sen Allahü Teâlâ'nın Cehennemden atıki (yâni azâd ettiği kimse)sin" ve "Cehennemden atık olan (âzâd edilmiş kimse) görüp sevinmek isteyen kimse Ebû Bekir'e baksın" buyurması (Radiyallahü Anh)ı bunun bi (Radiyallahü Anh) âmetidir. Bir rivâyette de, Ebû Bekir'in annesi Ümmül Hayr-ı Selmâ'nın bir iki evladı olmuş ise de hiçbirisi yaşamamış olduğundan, Hazret-i Ebû Bekir doğduğu zaman, annesi kucağına alıp, Kâ'beye götürmüş ve yaşaması için "Allahım bu çocuğu ölümden azâd edip bana bağışla!" diye duâ eyleyince; Kâ'be'nin her yanında "Yâ Emettallah, sana müjdeler olsun ki, çocuğun yaşayacak, seni pek sevindirecek. Tevrat'da adı Siddik olarak bildirildi" nidası geldi. Oradakilerin hepsi bunu duydular. Bu sebeple de Atik ismini verdiler.

EBÛ BEKR (Radiyallahü Anh)IN İLK MÜSLÜMAN OLUŞU

Hazret-i Ebû Bekir (Radiyallahü Anh) ilk imâna gelen müslümanlıkla şereflenen hür erkektir. KadınlaraRadiyallahü Anh ilk imâna gelen Hazret-i Hadîce kölelerden Zeyd ibni Hârise ve çocuklardan Hazret-i Ali'dir. Müslüman olmadan evvel, gençliğinde de Resûlullah'ın (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) arkadaşı idi. Büyük bir tüccardı. Bütün malını, evini barkını Resûlullah'ın uğrunda haRadiyallahü Anhlı. Ebû Bekir (Radiyallahü Anh) İslâmiyeti kabul etmesine kadar geçen 38 senelik hayatında asla içki kullanmamış, putlara tapmamış, her türlü sapıklıktan, hurafelerden kaçınmış, iffetiyle ve güzel ahlâkı ile tanınmış bir kişiydi. Kavmi arasında sevilen ve saygı gösterilen birisi olup, fakirlere yardım eder, muhtaç olanları gözetirdi. Dürüst bir tüccardı. Herkesin ona sonsuz bir itimadı vardı.

Hazret-i Ebû Bekir'e Resûl-i Ekrem (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), Peygamberliğini bildirip Müslüman olmasını teklif ettiği zaman, hiç tereddüt etmeden İslâmiyeti kabul etmişti.

Babası, annesi, çocukları ve torunları da Müslümanlığı kabul etti. Peygamberimizi görüp Eshâb-ı kirâmdan olmakla şereflendiler. Eshâb-ı kirâmdan hiçbiri böyle şerefe nail olmamıştır.

O'nun Müslüman oluşu hakkında bildirilen haberler çeşitlidir. Şöyle ki; Ebû Bekir, İslâmiyeti kabul etmeden yirmi sene önce, bir rüya görmüştü: "Gökten dolunay inip, Kâ'be-i Muazzama'ya gelmiş ve sonra parça parça olmuş parçalardan her biri Mekke evlerinden biri üzerine düşmüş, sonra bu parçalar biraraya gelerek gök yüzüne yükselmişti. Ebû Bekir'in (Radıyallahü Anh) evine düşen parça ise, gök yüzüne yükselmemişti. Hadiseyi gören Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) hemen evin kapısını kapamış sanki bu ay paRadıyallahü Anhının gitmesine mani olmuştu."

Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) heyecanla rüyadan uyanmış, sabah olunca, hemen, Yahûdi âlimlerinden birisine koşup, rüyasını anlatmıştı. O âlim cevabında: "Bu karışık rüyalardan biridir, onun için tabir edilmez" demişti. Fakat bu rüya Ebû Bekir'in (Radıyallahü Anh) zihnini kurcalamaya devam etmiş, Yahûdinin cevabı, O'nu tatmin etmemişti. Bundan dolayı bir zaman sonra ticâretlerinden birinde, yolu rahip Bahîra'nın diyarına uğramıştı. Gördüğü rüyasının tabirini Bahîra'dan istemiş ve şu cevabı almıştı.

Bahîra: "Sen neredensin?" dedi. Hazret-i Ebû Bekir "Kureyş'tenim" diye cevap verince, Bahîra: "Mekke'de bir Peygamber ortaya çıkıp hidâyet nuru Mekke'nin her yerine ulaşacak, sen hayatında O'nun veziri, vefâtından sonra da, halifesi olacaksın" deyince Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) bu cevaba çok hayret etmişti. Hatta rahib, O'na şöyle demişti: "Çabuk, şimdi O'na ulaş. Şu anda vahy geldi. Musa Aleyhisselâmın da Rabbi olan Allah hakkı için, herkesten önce îmân eyle!" Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) bu rüyasını ve tabirlerini, Peygamber Efendimiz, (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) peygamberliğini açıklayınca kadar kimseye söylememişti.

Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), Peygamberliğini açıklayınca, Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) hemen Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) e koşup, "Peygamberlerin, peygamberliklerine delilleri vardır, senin delilin nedir?" diye suâl etmişti. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) cevabında: "Bu nübüvvetime delil, o rüyadır ki, bir Yahûdi âlimden tabirini istedin.

O âlim karışık rüyadandır, itibar edilmez dedi. Sonra Bahîra rahib doğru tabir etti." buyurarak, Ebû Bekir'e (Radıyallahü Anh) hitaben: "Ey Ebû Bekir! Seni Allah-ü Teâlâ'ya ve Resûlüne davet ederim." buyurmuştu. Bunun üzerine Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) "Şehâdet ederim ki, sen Allahü Teâlâ'nın resûlüsün ve senin Peygamberliğin hakdır ve cihanı aydınlatan bir nurdur." diyerek, O'nu tasdik edip müslüman olmuştu.

Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallahü Anh)'ın Müslüman oluşu, şu şekilde de ifâde edilmiştir: Muhammed Aleyhisselâma Peygamberlik emri geldiğinde, "Bu sırrı kime söyleyebilirim, bu işi kime açıklayabilirim" diye düşünmüştü. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in, Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) ile yakın arkadaşlığı ve bu sebeple de O'na karşı pek fazla sevgisi vardı. Ayrıca Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) çok akıllı ve doğruyu görüp seçebilmesiyle de meşhûrdur. Bunun için, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) nübüvvet sırrını O'na açmayı tasarlamıştı. Sabahleyin Ebû Bekir'e (Radıyallahü Anh) varmak ve bu sırrı O'na açmak maksadıyla evden çıkmıştı.

O gece, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) böyle düşünürken, Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) da şöyle düşünüyordu: "Baba ve dedelerimizin seçtiği din, hiç uygun değildir. Zira hiçbir zarar ve fayda vermeye kadir olmayan bir heykele ibâdet etmek akıllıca bir iş değildir. Yerin ve göğün yaratıcısı buna râzı olmaz. Bu düşünceyi ise, Muhammed'den (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) başkasına arz etmek lâıyk değildir. Zira olgun ve akıllı doğru görüşlü olduğu tecrübe edilmiştir. Yarın ziyâret için O'na varayım bu hâli arz edeyim.

O ne derse, öyle amel edeyim!" Bu düşünce ile Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) sabahlanmış, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e varmak için evden çıkıp, yolda karşılaşmışlar, birbirlerine karşı "Sözleşmeden birleştik" demişlerdi. Resûl-i Ekrem (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle söze başlamışlar: "Bir meşveret için, sana geliyordum." Ebû Bekir (Radıyallahü Anh) da: "Ben de bir fikir sormak için yanınıza geliyordum" dedi.

Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) "Söyle yâ Ebû Bekir" buyurdular. Ebû Bekir (Radıyallahü Anh): "Sen her işte öndersin önce sen söyle!" dediler. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

“Dün, bana bir melek görünüp, Hak Teâlâ’dan (Halkı dine davet eyle!) diye emir getirdi. Ben endişede kaldım. Bugün sana geldim. Seni İslâm dinine davet ederim. Ne dersin?” buyurdular. Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh): “İslâmiyete önce beni kabul eyle! Çünkü dün gece sabaha kadar bu fikirde idim. Şimdi ise bu sözü işittim” dedi. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buna çok sevinip, Ebû Bekir’e (Radiyallâhu Anh) İslâmiyeti anlattılar. Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) da kabul edip, mü’minlerin serdârı oldu.

Diğer bir rivâyette ise Hazret-i Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh), Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e peygamberlik gelmeden önce ticâret maksadıyla Yemen’e gitmişlerdi. Bu seferlerinde, Yemen’de bulunan, Ezd kabilesinden, çok kitap okumuş ve ömrü üçyüzdoksan yıla ermiş bulunan bir ihtiyara rastlamıştı. Bu ihtiyar Hazret-i Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh)’e bakıp: “Zannederim ki sen, “Mekke halkındansın” deyince, Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) “Evet, öyledir” demiş ve aralarında şu konuşma geçmişti ihtiyar: “Sen Kureyşten misin?” “Evet!” “Benî Temim’den misin?” Evet!. “Bir alâmet daha kaldı.” Nedir? diye sormuşlar “Karnını aç göreyim.” “Bundan maksadın nedir söyle?” “Kitaplar okudum ki Mekke’de bir Peygamber gelir.

O’na, iki kimse yardımcı olur. Biri genç diğeri ihtiyardır. Genç olanı nice zorlukları kolaylığa çevirir. Çok belâları giderir. O ihtiyar kişi ise, beyaz benizli ince belli olup karnı üzerinde bir siyah ben vardır. Zannederim ki o kimse sensin. Karnını aç göreyim” dedi. Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) da açmış; göbeği üzerindeki siyah beni görünce “Vallahi o kimse sensin” deyip Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh)’e bir çok vasiyetlerde bulunmuştu. Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh), işini bitirince, vedalaşmak, için ihtiyarın huzuruna varmış, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) hakkında bir kaç beyit söylemesini ondan istemiş bunun üzerine ihtiyar oniki beyt okumuş Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh)’da bunları ezberlemişti.

Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) seferden Mekke-i mükerrerme’ye dönünce, Ukbe İbni Ebû Mu’ayt, Şeybe Ebû Cehil Ebû’l Bührteri gibi Kureyşten ileri gelen kimseler, O’nu ziyârete evine gelmişlerdi. Ebû Bekir onlara hitaben: “Aranızda hiçbir hâdise oldu mu?” buyurmuş. Cevaplarında: “Bundan daha garip bir hâdise olur mu ki Ebû Tâlib’in yetimi peygamberlik dâvası ediyor ve sizler baba ve dedeleriniz bâtil dindensiniz” diyor.

Eğer hatırın olmasaydı O’nu bu zamana kadar sağ bırakmazdık.

Sen O’nun iyi dostusun bu işi sen hallet” demişlerdi. Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) onlardan özür dileyerek oradan ayrılmış Peygamber Efendimiz’in (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Hadîce’nin (Radiyallâhu Anh) evinde olduğunu öğrenip varıp kapıyı çalmış Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) kendilerini karşılayınca: “Yâ Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) senin hakkında söylenenler nedir?” demiş. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) “Ben Hak Teâlâ’nın peygamberiyim. Sana ve bütün Âdemoğullarına gönderildim. İmân getir ki, Hak Teâlâ’nın rızâsına vâsıl olasın ve canını Cehennemden koruyasın” buyurdular.

Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) buna delil nedir? deyince, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) “O, Yemen’de gördüğün ihtiyarın hikâyesi delildir” buyurdu. Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh): “Ben Yemen’de pek çok ihtiyar ve genç gördüm” dedi. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) cevabında: “O ihtiyar ki sana oniki beyit emânet verdi ve bana gönderdi” diyerek o beyitlerin hepsini okudu. Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) bunu sana kim haber verdi deyince; cevabında; “Benden evvelki peygamberlere gelen melek haber verdi” buyurdular.

Bunu söyler söylemez elini bana ver deyip mübârek elini tutmuş, “Eşhedü en lâ ilâhe illallah Ve Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah” diyerek müslüman olmuştur. Hayatında ilk defa duyduğu yüksek bir sevinçle evine müslüman olarak dönmüştür. Nitekim bir hadîs-i şerifte: “Her kime imânı arz ettiysem yüzünü buruşturur tereddütle bakardı. Ancak Ebû Bekr-i Sıddîk (Radiyallâhu Anh) imânı kabul etmekte hiç tereddüt ve duraklama etmedi.” buyurulmuştur.

HAZRET-İ EBÛ BEKR (Radiyallâhu Anh) IN İSLÂMİ TEBLİĞ YOLUNDA ÇEKTİKLERİ

Hazret-i Ebû Bekir (Radiyallâhu Anh) müslüman olunca hemen çok sevdiği arkadaşlarına gitti. Onları da müslüman olmaları için ikna etti. Eshâb-ı kirâmın ileri gelenlerinden ve Cennetle müjdelenenlerden olan Osman ibni Affân, Talha ibni Ubeydillah, Zübeyr ibni Avvâm, Abdurrahman ibni Avf, Sa’d İbni Vakkâs, Ebû Ubeyde ibni Cerah (Radiyallâhu Anhüm) yüksek şahsiyetler hep onun tavsiyesi ile müslüman olmuşlardır.

İslâmiyeti kabul eden Hazret-i Ebû Bekir'i (Radıyallâhu Anh) dininden vazgeçirmek için Kureyş müşriklerinin azılı pehlivanlarından Nevfel ibni Adviye onu bir ipe bağlayıp işkence etmeye başladı. Kendi kabilesi olan Beni Teym bunu gördükleri halde aldırış etmediler. Birgün Resûlullah Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) yeni Müslüman olanlardan birkaçı ile Erkam bin Erkam'ın (Radıyallâhu Anh) Safa tepesindeki evinde oturuyorlardı. Başta Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) olmak üzere, hepsi bu yeni dinin müşriklere açıklanmasını arzuladıklarını bildirdiler. Henüz açıkça tebliğ edilmek emri verilmemişti. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) "Ey Ebû Bekir! Bizim sayımız henüz az. Bu işe yetmeyiz" buyurdu ise de, Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh)'in ve arkadaşlarının arzularının çokluğundan onları kıramadı. Hemen Mescid-i Haram'ın bir tarafına topluca oturdular. O sırada müşrikler de orada toplu halde bulunuyorlardı.

Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) ayağa kalktı. Putlara yüz çevirip Allahü Teâlâ'ya ve O'nun Peygamberi Muhammed Aleyhisselâma inanmanın lâzım olduğunu anlatmaya başlayınca müşrikler hep birden Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) 'e ve arkadaşlarına saldırdılar. Yumruk ve tekmelerle ortalığı alt üst ettiler. Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh)'i fena halde tartaklayıp dövdüler. Utbe ibni Rebîa demirli ayakkabılarını Ebû Bekir'in (Radıyallâhu Anh) yüzüne çarpa çarpa yüzünü gözünü kanlar içinde bıraktı tanınmaz hale getirdi. Benî Teym kabilesine mensûb olan kişiler yetişip ayırmasaydılar öldürünceye kadar dövmeye devam edeceklerdi. Kabilesinden olan kişiler bitkin ve perişan bir hale gelen Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh)'i bir çarşafın içine koyarak evine götürdüler. Hemen geri dönüp Kâ'beye geldiler: "Eğer Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) ölecek olursa yemin olsun ki biz de Utbe'yi gebertiriz!" dediler ve yine Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh)'in yanına gittiler.

Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) uzun bir süre kendine gelememi. Babası ve Benî Teym'liler O'nu ayıltmak için çok uğraştılar. Ancak akşama doğru kendine gelebildi, gözlerini açar açmaz ezik bir sesle: "Resûlullah ne yapıyor? O, ne haledir? Ona da dil uzatmışlar hakaret etmişlerdi" diyebildi. Annesi Ümm-ül-Hayr'a dediler ki: "Sor bakalım, birşey yer veya içer mi?" Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh)'in yemeğe ve içmeğe ne isteği vardı ne de bir gücü! Ev tenhalaşınca annesi ona: "Ne yersin, ne içersin?" diye sordu. Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) gözlerini açtı ve "Resûlullah ne haledir, ne yapıyor?" dedi.

Annesi "Vallahi arkadaşın hakkında hiçbir bilgim yok!" dedi. Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh): "Hattâb'ın kızı Ümmü Cemil'e git Resûlullah'ı ondan sor!" dedi. Annesi Ümm-ül-Hayr, kalkıp Ümmü Cemil'in yanına gitti ve: "Oğlum Ebû Bekir senden Abdullah'ın oğlu Muhammed'i (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) soruyor.

Acaba ne haledir?" dedi. Ümmü Cemil de: "Benim ne Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ne de Ebû Bekir hakkında bir bilgim var! İstersen seninle birlikte gidelim?" dedi. Ümm-ül-Hayr "Olur" deyince kalktılar Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh)'in yanına geldiler. Ümmü Cemil Hazret-i Ebû Bekir'i böyle perişan bir vaziyette yaralar ve bereler içinde görünce kendisini tutamayarak çığlık kopardı ve: "Sana bunu yapan bir kavim muhakkak azgın ve taşkındır. Allah'tan dileğim, onla Radıyallâhu Anh öcünü almasıdır" dedi.

Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) Ümmü Cemil'e: "Resûlullah ne yapıyor ne haledir?" diye sordu. Ümmü Cemil Ona: "Burada annen var söylediğimi işitir" dedi. Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) de: "Ondan sana bir zarar gelmez sırrını yaymaz" deyince Ümmü Cemil: "Hayattadır hali iyidir" dedi. Tekrar "Şimdi o nerededir?" diye sordu. Ümmü Cemil: "Erkâm'ın evindedir." dedi. Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh): "Vallahi Resûlullahı gidip görmedikçe ne yemek yerim ne de bir şey içerim!" dedi. Annesi: "Sen şimdi biraz bekle herkes uykuya dalsın!" dedi.

Herkes uyuyup ortalık tenhalaşınca Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh) annesine ve Ümmü Cemil'e dayanarak yavaş yavaş Resûlullah'ın yanına vardı. Sarılıp öptü. Müslüman kardeşleriyle kucaklaştı. Ebû Bekir'in (Radıyallâhu Anh) bu hali, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'i çok üzdü. Hazret-i Ebû Bekir (Radıyallâhu Anh): "Yâ Resûlallah! Babam anam sana fedâ olsun! O azgın adamın yüzümü gözümü yerlere sürtüp beni tanınmaz hâle getirmesinden başka bir üzüntüm yok! Bu yanımdaki de beni dünyâya getiren annem Selmâ'dır. Onun hakkında duâ buyurmanızı istirham ediyorum. Umulur ki, Allahü Teâlâ Onu senin hürmetine Cehennem ateşinden kurtarır" dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Selmâ'nın Müslüman olması için Allahü Teâlâya yalvardı. Resûlullah'ın (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) duası kabul olunmuştu. Annesi de hidâyete kavuşup Müslümanlığı kabul etti. Böylece ilk Müslümanlarbiri olmakla şereflendi.

MUHAMMED MUHYİDDİN ÜFTÂDE EFENDİ HAZRETLERİ

Osmanlı Pâdişâhlarından Kânûnî Sultan Süleymân Hân zamânında, Bursa'da yaşayan büyük velilerden. 1490 (H.895) senesinde Bursa'da doğdu. İsmi Muhammed olup, babası Manyaslı Mehmed Efendidir. Üftâde lakabıyla meşhûr oldu. Bursa'nın çeşitli câmilerinde müezzin ve imâm olarak vazife yaptı. 1581 (H.989) da Bursa'da vefât etti.

Muhammed Üftâde Hazretleri yeni doğduğunda, annesi bir rüyâ gördü. Çocuğu büyük bir süt deryâsında yüzüyordu. Telâşla uyanıp, rüyâyı kocasına anlattı. O da; **“Oğlumuz büyüyünce, inşaallah çok büyük bir âlim ve velî olacak.”** diye tâbir etti.

Mehmed Efendi, daha küçük yaşta bulunan oğlu Muhammed Üftâde Hazretleri'ni, ipek satan bir tüccarın yanına çalışmaya verdi. Muhammed Üftâde Hazretleri, orada çalışmaya başladı.

Fakat bir hafta içinde, ustası ve babası vefât edince, çocuk yaşta âilesinin geçim yükünü omuzuna aldı. Hem çalışıyor, annesinin ve kardeşlerinin kimseye muhtâc olmadan geçinmelerini sağlıyor, hem de boş zamanlarında Bursa'daki medreselere gidip gelerek, zâhirî ilimleri öğrenmeye gayret ediyordu. Seneler sonra, zâhirî ilimleri öğrenerek, Bursa Ulu Câmii'nde müezzinlik yapmaya başladı. Sonra Doğan Bey Câmii'ne imâm oldu. Senelerce bu vazifeyi yaparak, insanların ibâdetlerini doğru yapmasına vesile oldu. Muhammed Üftâde Hazretleri'nin, Ulu Câmii medheden bir beyti, câminin batı kapısı çevresinde hâlen yazılıdır. Arabî olan beyt şöyledir:

**“Yâ câmi'al-kebîr ve yâ mecma'alkibâr,
Tûbâ limen yezûrûke fil-leyli vennehâr.”**

Mânâsı:

Ey Ulu câmi! Ey uluların toplandığı yer!

Seni gece-gündüz ziyâret eden olsun müjdeler!

MUHAMMED MUHYİDDİN ÜFTÂDE EFENDİ HAZRETLERİ

Bir gün rüyâda Seyyid Emîr Buhârî Hazretleri'ni gördü. "Bizim câmide vaaz-u nasîhat eyle!" emri üzerine, sabahleyin Emîr Buhârî Câmii'nde vaaza başladı.

ÜFTÂDE HAZRETLERİ'NİN BÂZİ EVSÂFI

Muhammed Üftâde Hazretleri, uzun boylu, müşfik bakışlı, devamlı tebessüm hâlinde olan bir zâttı. Görünüşü ile etrâfındakilere güven ve itimâd telkin eder, herkesin takdîrine mazhâr olurdu. Kur'ân-ı kerîm okurken, güzel sesinde sanki ağlıyormuş hâli müşâhede edilirdi. Kimsenin kalbini kırmaz, kalb kırarım korkusuyla kendine hakâret edenlere bile hiç karşılık vermezdi. Câmîye sabah herkesten önce gider, yatsı namazından sonra orada gece geç vakitlere kadar ibâdet ederdi. Bâzı geceler evine giderken, ıssız sokaklarda bir sarhoşa rastlasa, ona yardım ederek evine kadar götürürdü. Herkese yardım ettiği için, Bursalılar onu çok severdi.

Vakitlerini hep ibâdet yaparak geçiren Muhammed Üftâde Hazretleri, tasavvuf büyüklerinin yolunda bulunmayı arzu ettiğinden, bir velînin yanında yetişmeyi çok isterdi. Bu sebeple, böyle bir veliyi hep arar dururdu. Bir gün Karacabeyli Hızır Dede isminde bir velînin Bursa'ya geldiğini ve Ulu Câmî'nin yanında ikâmet ettiğini öğrendi. Huzûruna varıp, talebesi olmak istediğini bildirdi. O da kabûl ederek, Muhammed Üftâde Hazretleri'ni yetiştirmeye başladı.

Muhammed Üftâde Hazretleri, hocasının verdiği her vazifeyi en güzel şekliyle yaparak hizmet ediyordu. Nefsini terbiye etmek için, nefsinin istediklerini yapmayıp, istemediklerini yapıyordu. Haramlardan şiddetle kaçıyor, şüpheli korkusuyla mübahların bile fazlasını terk ediyordu. Bu şekilde hocası Hızır Dede'nin terbiyesinde sekiz yıl canla başla çalıştı.

Onun vefâtından sonra da Şeyh-i ekber Muhyiddîn-i Arabî Hazretleri'nin rûhâniyetinden istifâde ederek kalb gözü açıldı, kemâle gelip olgunlaştı. Her nefes alıp vermesinde Allahü Teâlâ'ya hamd eder, Cenâb-ı Hakk'ı bir an olsun hatırından çıkarmazdı. Lüzumsuz hiç konuşmazdı. Konuştuğu zaman da hikmetler saçır, dinleyenlerin herbiri, kâbiliyeti kadar istifâde ederdi.

Onun bu konuşmalarını talebesi Azîz Mahmûd-u Hüdâî Hazretleri Vâkı'ât adlı eserinde topladı.

Muhammed Üftâde Hazretleri, hocasından sonra talebeleri yetiştirmek üzere dergâhta ders vermeye başladı. Onların en iyi şekilde yetişmesi için gayret gösteriyor, hocasının kendisini yetiştirdiği gibi onları irşâd ediyordu.

ÜFTÂDE EFENDİ HAZRETLERİ'NİN BAZI KERAMETLERİ

Osmanlı Sultânı Üçüncü Murâd Hân ile Üftâde Hazretleri, bir gün sohbet ediyorlardı. Bir ara Üftâde Hazretleri, görünüşte lüzûmsuz bir takım el kol hareketleri yapmaya başladı. Mübârek yüzünün rengi, hâlden hâle giriyordu. Sonra eliyle bir yer sıvırmış gibi yaptı. Pâdişâh, âniden yapılan bu hareketlere önce bir mânâ veremedi. Sonra Üftâde Hazretleri'nin elinin siyahlaştığını görünce; "Efendi Hazretleri! Niçin böyle hareketler yapmaya başladınız! Elinizin siyahlaşmasına sebep nedir?" diye sordu.

O da; "Sultânım! Tebeanızdan bir balıkçı tayfası Karadeniz'in sularında balık tutuyordu. Tekneleri su alacak şekilde delindi. Bizden yardım istedikleri için biz de imdâdlarına yetişerek, teknelerini tâmir ettik. Bu sebeple elimiz karardı. Elhamdülillah Müslümanların boğulmaktan kurtulmasına vesîle olduk." buyurdu.

Üftâde Hazretleri bir gün talebeleriyle kıra gitti. Bir pınar başında oturup sohbe başladılar. Vakit ilerlemişti. Talebelerin bâzıları acıktıklarından; "Hocamız müsâade etse de bir yemek yesek." diye gönüllerinden geçirdiler. Onların bu düşüncelerini anlayan Üftâde Hazretleri; "Yâ Rabbî! Bu talebelerime bir sini yemek ihsân eyle!" diyerek içinden duâ etti. O anda ortaya, getireni görünmeyen bir sini yemek kondu. Üftâde Hazretleri, talebelerine; "Haydi evlâtlarım, yemeklerimizi yiyelim." buyurdu. Besmele çekilerek yemek yendikten sonra, sini âniden kayboldu. İleri gelen talebelerinden Kemâl Dede; "Sini, suyun içine girdi!" diyerek sininin peşinden suya girmeye başladı.

Üftâde Hazretleri; "Suyun içine sakın girme!" diyene kadar, Kemâl Dede suyun içinde eli kılıçlı

iki kişinin kendisine doğru hücum ettiğini gördü. Hızla sudan çıkarak hocasının yanına koştu. Hâdiseyi görenler şaşırıp kaldılar.

Bir gün Üftâde Hazretleri'ne bir kadın gelip; "Efendim! Bir oğlum vardı. Hiçbir suçu olmadığı hâlde iftirâcıların şikâyeti ile hapse atıldılar. Hakkımızı arayacak kimsemiz yok. Ne olur bir duâ buyurun da, oğlumun suçsuz olduğu anlaşılsın." dedi. Bunu derken, kadının iki gözünden çeşme gibi yaş akıyordu. Kadının bu hâline dayanamayan Üftâde Hazretleri, ellerini açarak Allahü teâlâyâ duâ etti. Kadına dönerek; "Evinize gidebilirsiniz." buyurdu. Kadın, merak içinde eve geldiğinde, oğlunun evde oturduğunu gördü.

Oğlunun hasretiyle yanan kadın, evlâdına sarılıp gözlerinden öptü ve; "Yavrucuğum! Seni hâşimânen nasıl oldu da bıraktılar?" deyince, oğlu; "Ben de nasıl olduğunu bilemiyorum. Hâşimânen otururken, bir anda bir el beni evimize koydu. Şaşırıp kaldım." dedi. Kadın, bunun Üftâde Hazretleri'nin bir kerâmeti olduğunu anladı.

Üftâde Hazretleri, bir gün katırına binmiş evine giderken, önüne ihtiyâr bir zât çıkıp, borçlu olduğunu, yaşlılık sebebiyle çalışmadığını, bu sebeple de borcunu veremediğini bildirdi. Sonra da bir miktar para istedi. Üftâde Hazretleri, adamın hâline acıdı ve; "Kimseye söylemezsen borcunu vereyim." buyurdu. Adam söz verince, Üftâde Hazretleri; "Şu taşı kaldır ve altındakileri al!" dedi. Adam taşı kaldırdı. Altındaki bir miktar parayı görünce, hayret ederek hepsini cebine doldurdu.

Üftâde Hazretleri'ne teşekkür ederek ayrıldı. Parayı saydığı anda, tam borcu kadar olduğunu gördü. Alacaklıya gidip borcunu verdikten sonra, tamâh ederek tekrar o taşın yanına geldi. Büyük bir heyecanla taşı kaldırdığında, hiçbir şey bulamadı. Bu işin, Üftâde Hazretleri'nin bir kerâmeti olduğunu anladı. Huzûruna giderek talebesi olup, sohbetiyle şereflendi.

Bir gün Yalova'dan İstanbul'a bir gemi gidiyordu. İstanbul'a yaklaştıkları sırada, şiddetli bir rüzgâr esmeye, dalgalar gittikçe büyümeye, gemiye şiddetle vurmaya başladı. Dalgaların vuruşundan tahtalar gıcırdayordu.

Gemi, koca denizde bir o tarafa, bir bu tarafa yalpalıyor, devrilecek gibi oluyordu. Yolcular ne yapacaklarını şaşırıldılar. Herkes geminin bir tarafına birikince, tehlike daha da büyüdü. Kaptan, yolcuları teskîn etmeye çalışıyor ve herkesin yerinde oturmasını tavsiye ediyordu. Herkes birbiriyle helâlleşiyor ve şimdiye kadar işlediği günahlarına tövbe ediyordu. Bâzıları da, kurtulmaları için adakta bulunuyordu. Yolcuların arasındaki bir genç, Fâtîha-i şerîfe ve İhlâs sûrelerini okuyarak, hâsıl olan sevâbı; Peygamber Efendimiz'in, Eshâb-ı kirâmın, evliyânın, âlimlerin ve zamânın velîlerinden Üftâde Hazretleri'nin rûh-ı şerîflerine hediye etti. Sonra da; "Yâ hazret-i Üftâde Hazretleri! Himmetinizi, yardımınızı istirhâm ediyorum." dedi.

O anda, uzaklardan bir karaltı peydâ oldu. Yaklaştıkça, bunun bir insan olduğunu, suyun üzerinde süratle kendilerine doğru geldiğini gördüler. Onun yürüdüğü yerlerde dalgalar hemen sâkinleşiyordu. Nihâyet o zât geminin yanına geldi ve gemiyi eliyle bir mikdâr tuttuktan sonra, geminin önünden yürümeye başladı. Yürüdüğü yerlerde deniz durgunlaşıyordu. Bir müddet sonra gözden kayboldu. Kaptan, o kimsenin su üzerinde gittiği istikâmete göre, geminin dümenini ayarladı. Bir müddet sonra, selâmetle sâhile vardılar.

Herkes bu hâdiseye karşısında şaşırıp kaldı. Sâdece o delikanlı şaşırılmamıştı. Yolcular sâhile çıktıklarında, bir kimse karşlarına çıkıp onlara; "Ey yolcular! Üftâde Hazretleri'nin selâmı var. Sağ olduğum müddetçe, bu sırrı kimseye söylemesinler diye bana emretti." dedi.

Bir kış günü akşamı, Üftâde Hazretleri talebelerini toplamış sohbet ediyordu. Bir ara; "Dostlarım! Canımız tâze üzüm istedi. Acaba bulmak mümkün müdür?" buyurdu. Talebeler içlerinden; "Bu kış günü, bu karda tâze üzüm olur mu?" diye düşünürlerken, Aziz Mahmûd Hüdâî de kendi kendine; "Mâdemki bu sözü hocam söyledi, mutlakâ bunda bir hikmet vardır." diye düşünerek ayağa kalktı ve; "Efendim! Müsâade ederseniz bendeniz getireyim." dedi.

Müsâade edilince sepeti aldığı gibi Bursa'nın Çekirge mevkiindeki bağa gitti. Bağ, karlar altında idi.

Bir asma çubuğunun üzerinden karları temizlediğinde, salkım salkım üzümler gördü. Bunun hocası Üftâde Hazretleri'nin bir kerâmeti olduğunu anlayıp, üzümleri sepete koymaya başladı. Asmadaki üzümler bittiğinde, sepet de ağzına kadar dolmuştu. Sepeti omuzuna alarak dergâha doğru yürüdü. Hızlı hızlı yürürken, birden ayağı kaydı ve bir çukura düştü. Çukur derin olduğundan, çıkmak için çok uğraşırsa da başaramadı.

Çâresiz kalınca hocası Üftâde Hazretleri'nden yardım istemek hatırına geldi ve içinden; "İmdât! Yâ mübârek hocam!" der demez, çukurun başından bir ses; "Ey Mahmûd! Uzat elini de yukarı çekeyim." dedi. Bu sesin sâhibine baktı, fakat tanıyamadı. Çukurun başındaki kimsenin kendisine gülümsediğini gördü. Utanarak elini uzattı. Yukarı çıktığında o kimseyi göremez oldu. Yine sepeti omuzuna alarak dergâha doğru süratle gitti. Hocasının huzûruna vardığında sohbet devâm ediyordu.

Omuzunda üzüm dolu sepeti gören talebeler şaşırıp kaldılar. Üftâde Hazretleri, yardım edenin Hızır Aleyhisselâm olduğunu söyledi. Talebeler hocaları Üftâde Hazretleri'nin, Allahü Te'âlâ'nın katında yüksek bir velî olduğunu ve Azîz Mahmûd Hüdâî'nin hocalarına olan teslimiyetini bir kere daha anladılar.

Bir gün Üftâde Hazretleri, talebeleriyle kıra çıkmıştı. Talebeler hocalarına takdim etmek üzere, çiçeklerden demet yaparak huzûra getirdiler. Herkesin çiçeğini kabûl eden Üftâde Hazretleri, Azîz Mahmûd Hüdâî'nin getirdiği kırık saplı çiçeği görünce;

"Evlâdım! Bütün arkadaşların demet demet çiçek getirdikleri hâlde, sen niçin sapı kırık bir çiçek getirdin?" diye sordu. Hüdâî de; "Efendim, zât-ı âlinize ne takdim etsem azdır. Fakat hangi çiçeği koparmak için eğilsem, o çiçeğin; Allahü Te'âlâ'yı zikrettiğini gördüm.

Ancak, bu gördüğünüz sapı kırık çiçeğin zikredemediğini görünce, onu size getirdim. Kusûrumu bağışlamanızı istirhâm ederim" dedi. Bu cevap, Üftâde Hazretleri'nin çok hoşuna gitti ve Azîz Mahmûd Hüdâî'ye hayır duâlarda bulundu.

Üftâde Hazretleri, dergâhta talebelere ders verdiği zamanlarda, bir gece rüyâsında Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Hazretleri'ni gördü. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Hazretleri ona buyurdu ki: "Talebelere bizim Mesnevî'den de okutunuz!" O da; "Farsçayı bilemiyorum." deyince, Mevlânâ Hazretleri; "Sen başla bir kere, Allahü Teâlâ yardım eder." buyurdu. Ertesi sabah, hiç Fârisî bilmediği hâlde, kırk yıldır Farsça tahsîli görmüş gibi Mesnevî'den vaaz-u nasihat vermeye başladı.

ÜFTÂDE HAZRETLERİ'NİN VEFATI VE BİR ŞİİRİ

Muhammed Üftâde Hazretleri, 1581 (H.989) senesinde Bursa'da hastalandı. Talebelerini başına toplayıp, onlara son nasihatlerini yaptıktan sonra, Kelime-i şehâdet getirerek vefât etti. Sağlığında kendi yaptırdığı câminin bahçesine defnedildi. Mezarının üzerine türbe yapıldı. Sandukasının başucundaki levhada şu şiir yazılıdır:

Bâğ-ı aşkın andelibi, hazret-i Üftâde'dir.

Dertli âşıklar tabîbi, hazret-i Üftâde'dir.

Vâsıl-ı kâmil odur, tevhîd-i Zâta şübhesiz,

Gösteren râh-ı Hüdâyı hazret-i Üftâde'dir.

Eyleyen rûhundan istimdâd erişir matlûba,

Halleden her müşkilâtı, hazret-i Üftâde'dir.

Sıdkile ol Hüdâî eşîğinde dâimâ,

Bil hakikat kutb-ül-aktâb hazret-i Üftâde'dir.

Üftâde'nin; Hutbe Mecmûası ve Divân adlı iki eseri vardır. Üftâde hazretlerinin yazdığı ve halk arasında meşhûr olan bir şiiri:

**Hakka âşık olanlar,
Zikrullahtan kaçır mı?
Ârif olan cevheri,
Boş yerlere saçır mı?**

**Gerçek bu söz yârenler,
Gördüm demez görenler,
Kerâmete erenler,
Gizli sırrın açar mı?**

**Gelsin mârifet olan,
Yoktur sözümde yalan,
Emmâreye kul olan,
Hayr ü şerri seçer mi?**

**Üftâde yanıp tüter,
Bülbüller gibi öter,
Dervişlere taş atan,
İmân ile göçer mi?**

EMİRGÂN CAMİİ TARİHÇESİ

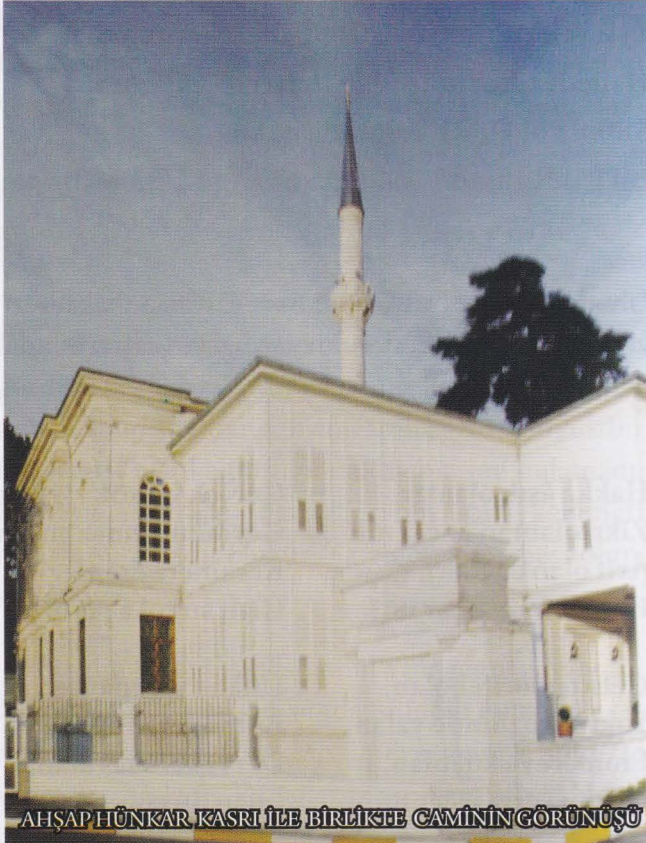
TÜRKİYE ve DÜNYADA İSLAM -TÜRK ESERLERİ

ŞEMSETTİN ERGİN
EMİRGÂN HAMİD-İ EVVEL CAMİİ İMAM HATİBİ

CAMİNİN YAPILIŞI

Birinci Sultan Abdülhamid Han Emirgân'da bir köy kurulmasını emreder. Bu nedenle önce Emirgân Camii'ni 1781 yılında, erken yaşta ölen Şehzadelerden oğlu Mehmet ve onun annesi Humaşah Kadın adına ruhlarını şad etmek için yaptırdı. Gene aynı niyetle 1782 yılında Muvakkithane Caddesi'nin tam ortasındaki meydan çeşmesini Barok mimarı üslubunda yaptırdı. Aslında bir külliye olarak Cami'nin hamamı, fırını, değirmeni, dükkanları, yolları da yapıldı. Böylece semt mamure hale getirildi. Ancak bunlardan cami ile beraber, günümüze ulaşan sadece meydan çeşmesi olmuştur.

Emirgân Camii, Emirgüne oğlu Yusuf Paşa'nın yaptırdığı sahil sarayı yıkılarak yerine yapılmıştır. Fikret Sarıcaoğlu'nun derlediği "Kendi Kaleminden Bir Padişahın Portresi Sultan Birinci Abdulhamid"

AHŞAPHÜNKAR KASRI İLE BİRLİKTE CAMİNİN GÖRÜNÜŞÜ

adlı oldukça hacimli eserin 29. sayfasında, bu cami Türk Barok döneminin ürünleri arasında gösterilir.

Ancak bugün burada mevcut olan yapı II. Mahmud döneminden (1808-1839) kalmadır. Sol taraftaki avlu kapısı üzerinde bulunan Yesarizade Mustafa İzzet (Ö. 1849) imzalı kitâbede, yapının II. Mahmud tarafından 1254/1838'de yeniden inşa edildiği açıkça yazmaktadır. Yapının mimarı üslubu, ayrıntıları, süsleme programı. I. Abdülhamid döneminin Barok mimarı üslubundan çok II. Mahmud döneminin Ampir üslubuna uymaktadır. Kısacası bu yapıda I. Abdülhamid döneminden, saygı ifadesi olarak giriş kapısının üstünde tekrar kullanılan yapım kitâbesi dışında bir şeyin kalmadığı görülmektedir.

Bir avlu içinde yer alan bu cami esas itibari ile kesme taştan, kare planlı, ahşap çatılı olarak inşa edilmiştir. Dıştan iki katlı bir görünüme sahip olan yapının güney ve batı cepheler ufak farklılıklar dışında birbirlerinin eşit olup, silmelerle enine bölünmüş olan yüzeyleri, sathi payelerle dikey hareketlilik kazanmıştır. Bu payeler arasında yer alan pencerelerden alt kattakiler dikdörtgen şeklindedir. Mihrap ekseninde I. Abdülhamid dönemi kitâbesini taşıyan kapı, cepheden hafifçe dışarı taşırılmıştır.

Günün tüm ışıklarını içine alan camide, girişten itibaren göze çarpan beyaz ile yeşilin kontrastı, mihrap duvarı üzerine yerleştirilmiş hat eserler, Hünkâr Kasrı ile bağlantılı mahfilin ahşap işlemeli kafesleri, açık gri boyalı olup, üzerleri altın yaldızla bitkisel ve geometrik kabartmalarla Minber ve Vaaz Kürsüsü göz alıcı güzelliكتedir. Ahşap tavadan sarkan kandillik avizeleri sarısı, bu güzellik cümbüşünün bir başka parçasıdır.

Gene tavanın tam ortasında altın yaldızlarla yapılmış, Ampir üslubunun öğeleriyle süslenen göbeğin parlaklığı, Hünkâr Mahfilinde, sütunların

arasındaki açıklıklara yerleştirilmiş olan gene ampir üslubunun çok başarılı, bitkisel bezemeli, ladiz kaplı, ışınsal motiflerle de taçlandırılmış ve aynı zamanda “**Sultan Mahmud Güneşi**” olarak adlandırılan üç adet madeni şebekesi camiye büyüleyici bir manzara, muhteşem bir güzellik katmaktadır. Her biri harika bir güzellikte olan caminin diğer kısımları da “**Caminin Unsurları**” başlığı altında tek tek incelenecektir.

CAMİNİN KAÇ AYDA BİTİRİLDİĞİ

Müverrih Cevdet Paşa'nın ifadesine göre Emir-gân Camisi sekiz-on ayda tamamlandı. Hatta cami ile beraber fırın, hamam, değirmen, dükkanlar ve yollar yapılarak kısa zamanda buranın geliştiğini anlatır. Ancak bunlardan günümüze ulaşan sadece meydan çeşmesi olmuştur.

CAMİNİN UNSURLARI HÜNKÂR KASRI

Caminin, Doğu Muvakkithane Sokağı'na bakan doğu cephesinde birleşik olarak yapılan ve hemen hemen tüm cepheyi kaplayan ahşap Hünkâr Kasrı da iki katlı olup, müstakil bir girişe sahiptir. Güney ve kuzeyden çıkılan merdivenlerle ulaşılan kapının üzerinde, altı sütun tarafından taşınan ve üst katta dışarı doğru çıkma yapan mekan Sultan'ın dinlenme odasıdır. Bu oda dışında her iki katının plan açısından farkı yoktur. Görünümüyle daha çok dönemin sivil mimarlık örneklerini hatırlatan yapının üst katına çift kollu ahşap bir merdivenle ulaşmaktadır. Günümüzde de çok kalabalık Cuma, Cenaze, Bayramlar ve Ramazan aylarında teravih için bayanlara açılan Hünkâr Kasrı, camiye alt ve üst katlardaki kapılarla bağlanmaktadır. Bu bağlantıyı sağlayan galeri ikisi duvara gömülü sekiz sütun tarafından taşınmakta ve güney ucunda bulunan madeni şebekelerle camiden kısmen soyutlanmış Hünkâr Mahfilini barındırmaktadır. Hünkâr Kasrı'nın alt kat odası cami görevlilerinin “**görevli odası**” olarak kullanılmaktadır. Hünkâr Kasrı 2006 yılında çıkan yangında zarar görmüş ve 2009 yılında Acıbadem Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Aydınlar Bey tarafından, oğlu Kerem Aydınlar anısına baştan aşağı yenilenmiştir. Bugün ise Cuma namazı dahil her gün bayanlar için namaz vakitlerinde açık tutulmaktadır.

HÜNKÂR MAHFİLİ

Hünkâr Mahfili, Hünkâr Kasrı ile bağlantılı yapıldı. Bu bağlantıyı sağlayan galeri ikisi duvara gömülü sekiz sütun tarafından taşınmakta ve güney ucunda bulunan madeni şebekelerle camiden kısmen soyutlanmış Hünkâr Mahfili'ni barındırmaktadır. Hünkâr Mahfili'nde sütunların arasındaki açıklıklara yerleştirilmiş olan, Ampir üslubunun çok başarılı, bitkisel bezemeli, yıldız kaplı üç adet madeni şebekesi, II. Mahmud döneminin tipik süsleme öğelerinden olan ve “**Sultan Mahmud Güneşi**” olarak adlandırılan ışınsal motiflerle taçlandırılmıştır.

Burası Padişah'ın namaz kıldığı özel bir yerdir. Yıldız şeklindeki yuvarlak çerçeveli ahşap, ajurlu mahfil korkuluklarında kesintisiz olarak batı ve güney cephelerde, alt ve üst kat pencerelerini ayırarak devam etmektedir. Camii içine fevkalade bir güzellik katan Hünkâr Mahfili'ne, Hünkâr Kasrı'nın üst katındaki odanın bir kapısından da geçilmektedir.

Mahfil kısmı “L” şeklinde, üst katta doğu ve kuzey kanatlarla devam etmektedir. Son cemaat yerinin üst katı, camiye doğrudan açılan, iki uçtan çift merdivenlerle ulaşılan bir mahfil şeklinde değerlendirilmiştir. Harim Kapısı'nın üst kısmı, dönem özelliği olarak, kavisli bir balkon şeklinde caminin içine uzanmakta, üzerindeki “**Ya Hazret-i Bilal-i Habeşi**” levhası bu balkonun Müezzin Mahfili olarak kullanıldığını göstermektedir.

MİNARE

Yapının bünyesinden yükselen, alçak kare bir pabuç üzerinde, silindirik gövdeli tek şerefeli, minare, camiye giriş cephesinin sağ köşesindedir. Akantüz yaprakları ve gırlanlarla hareketlendirilmiş minare, 19. yy. minarelerine yakınlığı ile bu dönemde elden geçirildiğini düşündürmektedir.

MİHRAP

Dıştan, kör bir pencere şeklinde, herhangi bir çıkması olmayan mihrap, içeride kalem işleri ile zenginleştirilmiştir. Stilize çiçek, yaprak ve kıvrıl dal motifleri ile hareketlendirilmiş olan Mihrap Nişi'nin ortasında zincirlerle tutturulmuş bir kandil motifi bulunmaktadır.

KÜRSÜ VE MİNBER

Minber ve Vaaz Kürsüsü ahşap, açık gri boyalı olup, üzerine altın yaldızla bitkisel ve geometrik, kabartma ve Ajur tekniğinde bezemeler yapılarak çok hareketli bir görünüm kazandırılmıştır. Biblo gibi, cami içine büyüleyici bir güzellik katmaktadırlar.

TAVAN

Düz ve ahşaptır. Tavanın tam ortasında, altın yaldızla yapılmış Ampir üslubunun karakteristik öğeleri ile bir göbek bulunmaktadır. Bu da cami içine farklı bir güzellik vermektedir.

SÜTUNLAR

Caminin içinde doğu ve kuzey kanatlarda kullanılmış olan sütunlar, batı ve güney kanatlarda da, üst kat pencereleri arasında, yüzeysel sütunlar ya da duvara gömülü sütunlar halinde devam etmektedir. Bu sütunlarının üstleri yeşil porfir ya da dalgalı beyaz mermer tonlarında boyanmış, mahfili taşıyanlarda akantüs yapraklı, üst kattakiler de ise kompozit başlıklar kullanılmıştır. Caminin içinde toplam otuz dört sütun bulunmaktadır.

MÜEZZİN MAHFİLİ

Caminin içinde iki tane Müezzin Mahfili bulunmaktadır.

1. Son cemaat yerinin üst katında olup, aşağıdaki Harim Kapısı'nın üst kısmı, dönem özelliği olarak, kavisli bir balkon şeklinde caminin içine doğru uzanmaktadır. Üzerindeki “**Ya Hazret-i Bilal-i Habeşi**” levhası bu balkonun Müezzin Mahfili olarak kullanıldığını göstermektedir. Günümüzde ise burası Cuma ve Bayram günleri Müezzin Mahfili olarak kullanılmaktadır.

2. Caminin namaz kılınan büyük bölümünün sağ duvarı kenarına ve en arka köşesine yapılan mahfil, günümüzde beş vakit namazda kullanılmaktadır. Bu mahfilin korkulukları üst kata çıkılan merdivenlerin korkuluklarına benzetilerek yapılmıştır.

PENCERELER ve KAPILAR

Yaklaşık olarak uzunluğu 21 m. genişliği 17 m. olan caminin 44 penceresi mevcuttur. Hünkâr Kasrı'ndaki 21 pencereyi de ilave edersek toplam 65 penceresi vardır. Cami avlusuna Muvakkithane Caddesi'nden açılan, demir profilden yapılmış iki kapısı; ön bahçeye deniz tarafından girilen küçük bir kapı; Hünkâr Kasrı'nın ve sütunların çevreleyen

demir perforje korkuluklarının biri deniz tarafında, diğeri de Muvakkithane Caddesi tarafında iki küçük demir kapısı; üzerinde kitâbe olan caminin ön giriş kapısı; Müezzin Mahfili'ni taşıyan içerideki Harim Kapısı, Muvakkithane tarafından Hünkâr Kasrı'na girilen kapı; Hünkâr Kasrı'nın alt ve üst katlardan camiye geçilen iki kapısı; cami avlusundan ön bahçeye geçilen büyük bir kapı ile toplam dokuz kapısı vardır.

BODRUMLAR

Caminin bir bodrum katı olup, cami avlusunun kuzeydoğu cephesinde merdiven basamaklarından iner inmez hemen ön tarafta bir kapı ile bodruma girilir. Başta bayramlar olmak üzere cemaat çok kalabalık olduğu zamanlarda namaz için açılır. Bu kısmı Cami Dernek Başkanı Koray Büyükasar Bey tarafından sonradan düzenlenmiştir. Hünkâr Kasrı'nın altında da kapısı olan bir bodrum bulunmaktadır.

CAMİNİN KİTÂBELERİ

Camide iki kitâbe mevcuttur.

1. Ana Kapı (Cümle Kapısı) Üzerindeki Kitâbe

Sultan I. Abdülhamid Devri, Sene 1196

İmâm-ı câmi'-i ümmet hatîb-i minber-i îmân
Emîru'l-Mü'minîn 'Abdu'l-Hamîd Hân melik-ünvân

Emîrgûn sâhasın hâlî görüp âsar-ı 'umrândan
Velîkin her mahallin iltifât u rağbete şâyân

Hümâ-Şâh Kadın ol kim mâder-i Sultân Muhammed'dir
Biemrillâh edince her biri 'azm-ı reh-i Rıdvân

Zehî şefkat-i mürüvvet kim mahabbet etdiği zâtı
Vefât eylerse de etmez ferâmûş ol şeh-i Zîşân

Serîr saltanatda pâdişâhı Hakk edüp dâim
Vîre şehzâdegân u duhterâna 'ömr-i bî pâyân

Du'â-yı hayrî halka beş vakitte farz-ı 'aynı oldı
Nice evkâf u hayrâta muvaffak eylemiş Yezdân

Mükemmel Câmî'u hamâm vü menziller binâsıyla
Yeniden bir güzel şeh-i dil-ârâ eyledi Bünyân

Edüp anlara bu nev-câmî'i ihdâ sevâbiyle
İksinin de ruh-ı pür-fütûhun eyledi şâdân

Ne câmi' kim musalliler olup müstağrik-i envâr
Ederler revzeninden gülistân-ı ceneti seyrân

Dedi târîh-i itmâmın kemîne bendesi Tefvik
Yapıldı ma'bed-i nev Hakk ede ecr u sevâb ihsân

(I. ABDÜLHAMİD KİTÂBESİ)

Ümmet birliğinin imamı, iman minberinin hatîbi, mü'minlerin emîri melik ünvanlı Abdülhamid Han Emirgân sahasını bayındırlıktan yoksun gördü, ancak her mahalli bayındırlık yatırımına ve iltifata layık bir sahadır. Hüma Şah Hatun ki, Sultan Mehmed'in vâlidesidir. Allah'ın emriyle her biri vefat edip, gidince, ne güzel bir mürüvvet şefkâti ki, muhabbet ettiği kimseyi vefat etse de unutmaz yüce şah. Saltanat tahtında, Halk Teâlâ o padişahı dâim eylesin. Şehzâde ve kızlarına uzun ömürler versin! Beş vakit hayır duada bulunmak halka farz-ı ayn oldu. Nice vakıf ve hayrata onu muvaffak etmiş. Mükemmel, câmi, hamam ve evler inşâ ederek, yeniden gönülleri süsleyen güzel bir şehir inşâ etti. Bu câmiyi onlara sevâbıyla hediye ederek ikisininde ruhlarını şâd etti. Öyle bir câmi ki, namaz kılanlar nurlara gark olurlar. İnşâsının bitiş tarihini Tevfik kulları dedi: Yeni mâbet yapıldı, Hakk ecir ve sevap ihsan eylesin.

2. Caminin sağ tarafındaki avlu kapısı üzerinde bulunan Yesarizade Mustafa İzzet (Ö. 1849) imzalı kitâbe.

Sultan II. Mahmud Devrine Ait Tâmir/Tecdid Kitâbesi, I; 1254 Tarihli

Şehinşeh-i dünyâ vü dîn Sultân Mahmûdu'z-zamân
El-Hakk imâmu'l-müslimîn oldur bu sözde yok yalân

Kandil-i mihrâb-ı kerem nûr-ı minârât-ı himem
Zîb-i 'ibâdât-ı ümem ol pâdişehdir bigümân

Bu câmi'in tecdidine esbâbının temhîdine
Bünyânının teşyîdine lutf etdi ol sâhib-kırân

Ol pâdişâhın nusretin müzdâd 'ömr u şevketin
Tâbende-i nûr-ı ferah-ten kılsun Hudâ-yı Müste'ân

Ma'bed-Güzîn-i ma'delet mahfel-nişîn-i saltanat
Şâh-ı hilâfet-menkabet fahr-âver-i İslâmiyân

İhsânı müzdâd eyledi câmi'ler âbâd eyledi
İslâmı dil-şâd eyledi ol şâh-ı hayriyyet-nişân

Yapdı kadîminden güzel kıldı binâsın bihalel
Oldı bu câmi' bi-bedel olsun cemâ'at şâdmân

Ziver edüp fikr-i metîn târihim etdim cevhereyn
Bu ma'bedi kıldı Güzîn inşâ şehinşâh-ı cihân

CAMİNİN İÇERİDEN BİR GÖRÜNÜŞÜ

1931'DEN SONRA AYASOFYA

ALİ EREN

Sevgili Peygamberimiz'in mucize bir haber olan "Kostantiniyye elbette fetholunacaktır..." hadis-i şerifi, hem İstanbul'un fethini bildiriyor hem de bu şehri fetheden kumandanı ve onun askerlerini övüyor. Resûlullah'ın bu övgüsüne nâil olmak için can atan nice Müslüman devlet başkanları ve kumandanlar, İstanbul'un fethi için sefere çıkmışlarsa da bu övgü ve mübarek fetih, o gün de hâkan bu gün de hâkan olan dedemiz Fâtih Sultan Mehmet Han ve askerlerine nasip olmuştu.

Dünyanın çehresini değiştiren bu büyük hadisenin bizim zihnimizde öyle bir yeri var ki, "Fetih" denilince aklımıza ilk gelen İstanbul'un fethi oluyor.

Bu fetihle, üç ilah inancına sahip olan Hıristiyanların bu sapık inançlarının sembolü olan çanına ot tıkanmış, dolayısıyla asırlarca devam etmek üzere Hıristiyan âleminin yüreği yanmıştı.

Ne var ki, hâlâ da yanmaktadır diyemiyoruz. Çünkü "Fetih"le beraber kiliselikten câmiye çevrilip 500 seneye yakın İslam mâbedi olarak kullanılan ve fethin sembolü olan Ayasofya, bir gün gelip câmilikten çıkarılmış, ruhsuz ve mâneviyatsız, soğuk bir yapı haline getirilmiş, böylece adeta fethin gayesi ortadan kaldırılmıştır.

İstanbul o zamandan beri tekrar, yeniden ve ikinci bir fetih beklemektedir. Fethin sembolü Ayasofya'dır.

Ayasofya ibâdete açık olduğu müddetçe fetih ruhu ayakta, ibâdete kapalı olduğu müddetçe de sönmüş ve söndürülmüş demektir. Onun için, ikinci fetih Ayasofya'nın müzelikten câmiye çevrilip tekrar ibâdete açılmasıyla olacaktır. Ve hiç şüphemiz olmasın ki, bu fetih kimlere nasip olursa, İstanbul'un fethiyle alâkalı olan hadis-i şerifteki müjde onların üzerinde ikinci defa tecellî edecektir. Biz de o zaman, Ayasofya'nın açılması kendisine nasip olan bu topluluğun affa uğramış bir topluluk olduğunu anlayacağız.

Tasavvuf büyüklerinin bildirdiklerine göre, İstanbul, birincisi silahla ikincisi de duâ ve tekbirlerle olmak üzere iki defa fethedilecektir. Birinci fetih, Sultan Fâtih ve askerlerine nasip olmuştur. İnancımız odur ki ikinci fetih de Ayasofya'nın tekrar ibâdete açılması şeklinde olacaktır.

Bakalım, Ayasofya'nın ibâdete açılması hangi bahtiyar topluluğun gayretiyle olacak, ebedî kurtuluşun simgesi ve belgesi olan bu devlet kuşu bakalım kimlerin başına konacaktır...

Fetih ve Ayasofya ile ilgili, âcizâne, tahmimli/beş mısıralı olarak kaleme aldığım bir şiirimi nazarlarınıza arz ediyorum:

İKİ FETİH...

Peygamber lisanından sudûr etti bir medih:
O ne güzel bir sefer, o ne güzel bir fetih ...
Gülbang ile başladı Edirne'den bir sefer,
Salevât okuyordu ordudaki her nefer.
Peygamber müjdesiyle coşuyordu her nefer.

Yol boyunca kalpleri zikrullah ile yandı,
Ve ordu ilerleyip İstanbul'a dayandı.
Lâkin surlar çok kavi, Bizans inatçı idi,
Veli Akşemseddin ise "Zafer yakındır" dedi.
Ve ardından genç Fâtih "Yâ Allah! Hücum!" dedi.

Bu öyle bir fetih ki, ibret olsun bizlere:
Fetih için doluştu neferler dehlizlere.
Gemiler yol bulmuştu karadan denizlere.
Bütün fetih askeri gark oldu feyizlere,
Gökten yağan feyizle nur doldu benizlere.

Surlar geçit verdi de râm oldu Atamıza.
Biz "Elestü" bezminde söz verdik Mevlâmıza.
Tekrar fetih verecek Rabbim elbette bize.
Yalvar, yakar duâ et, tekrar güç versin bize.
Feth-i sâni armağan, gelecek neslimize.

Bil! Bizans'ta dolmuştu entrika, yalan-dolan,
Zulüm âbâd olamaz, sonunda olur vîran.
Fetih ordusundaysa yoktu hile ve talan.
Erenler himmetiyle fethetti yüce Hâkân,
Aslında o bir derviş, görünüşte bir sultan,

Rûhânîler olmasa maddî güç neye yarar?
Rabbimiz sûret değil, kalpteki zikre bakar.
Ordusuyla gelmişti Ubeydullâh-ı Ahrâr,
O gelince orduyu yoğun sekîne sarar.
Vuruldu mühürler hep, tasdik olundu karar.

Melekler, rûhânîler olmuşlardı hem-zemîn.
Toprağı gözyaşıyla ıslattı Akşemseddin.
Tahakkuku âniydi o mukaddes kaderin,
Hükmü baştan veren var, o ki Fahrul Mürselîn ...
Çün görmüştü yazısın Resül, Levh-i kalemin.

Ona lâyük insanlar hani Bizans'da yok ya,
İslama sinesini açmıştı Ayasofya.
Vurulmuştu üstüne, "sıbgatullah" o boya,
Asırlarca yaşadı Kur'an'la doya-doya.
Gönül isterdi ki, âh! Bu boya hiç solmaya.

Fakat bir zaman geldi esiverdi sam yeli.
Ezan, Kur'an sustu da ruhsuz kaldı heykeli.

Hâliyle şimdi sessiz, ibâdetler biteli.
Ve soruyor bizlere: Nerde fetih askeri?
Durmadan çağırıyor: Tekrar çabuk gel geri.

Ezanlar okunur da ibâdet olmaz onda,
Seneler geçiyor ki, hutbe okunmaz onda,
Hüznünü görmek için göğsüne bir dokun da
Duy ne kadar sabretmiş yüce İslam yolunda
Gör ne yaşlar akacak, mahzun Ayasofya'da

Bil ki Ayasofya'da ikinci fetih gerek,
Mürşitler Akşemseddin ve mürid Fâtih gerek.
Diz çöküp göz yumarak Arş'ı titretmen gerek.
Karanlıktan arınmış nurlu âsüman gerek,
Asrında iz bırakan mühür-i Süleyman gerek.

İstermiş Ayasofya yeni bir fetih meğer.
Fetihte pay sahibi olmak istersen eğer,
Duâ ve niyazınla eyle semaya sefer,
Bu seferin zamanı, bilesin vakt-i sefer.
Mâneviyat eri ol, başın tâ Arş'a değer.

Hedef Arş'tan da öte... Geç ay, güneş, yıldızı.
Yeter artık durmak yok! Yum gözünü, kır dizi.
Aç elini artık sen, kalpte tatlı bir sızı...
İste ikinci fethi, Rabbim reddetmez bizi.
Bak! Önünde duruyor, Fâtih'in kudsî izi.

Ey sen duâ leşkeri, kudsî fetih askeri!
Küfür pes etmiş artık, patlamıştır tekeri.
Sen durma ha, ilerle! Duran kalmıştır geri.
Hedef: İkinci fetih... Durmayalım, ileri!..
Resûlümüz buyurur: Ey ümmetim gel beri!...

Evet!.. Mukaddes mâbed yeni bir fetih ister.
Sanma sessiz kalacak duâdaki akisler.
Bize destek verecek, üçler, yediler, kırklar.
Sen azmeyle yeter ki, onlar bizi destekler.
Fethe engel olamaz, bütün maddî köstekler.

Yeter ki sönmesin hiç, fethiye bağlı istekler.
Asla baş kaldırmaya nefisteki hevesler!
Şu soru "Biziz!.." diye açık bir cevap ister:
Kim bu yola baş koyar? Kimi yazar tarihler?
Nerde o güzel ordu? Neredesiniz fâtipler?..

AYASOFYA'NIN KRONOLOJİSİ...

Istanbul'un fethinde Ayasofya harap halde idi. **Fatih** şehre fetih günü olan 27 Mayıs günü girmede. Osmanlı âdetine göre, bir şehir fethedilince fethi yapan padişah veya kumandan, o şehre Cuma günü girer, o zamana kadar oranın cami haline çevrilen en büyük kilisesinde Cuma namazı kılar. Fatih Sultan Mehmed de, şehre 30 Mayıs Cuma günü girdi. Cuma namazını Akşemseddin Hazretleri kıldırdı. O andan itibaren Ayasofya kilisesi, câmi oldu.

18. asırda mozaiklerdeki bazı insan resimlerinin yüzleri hafif beyaz badana ile kapatıldı. 19. asra kadar her padişahın zamanında, câminin ibâdet yapılan kısmına ve diğer bölümlerine, havlu ve bahçesine birbirinden nefis Türk mimarî eserleri eklendi ve câmi tamamen bir Türk sanat âbidesi haline geldi. 1847-49 yıllarında **Sultan Mecid**, İtalya'dan getirttiği mimar Fossati'ye esaslı bir tamir yaptırdı.

Cumhuriyetin ilanından sonra, Ayasofya'nın restorasyon ve tamiri düşünüldü. Namaz kılınan

kısmı, dışı, havlu ve bina etrafını ihyâ ve müze haline sokmak faaliyetlerine girişildi. Câmi kısmının tamirini yapabilmek için, 1935 başlarında ibâdet kısmı geçici olarak ibâdete kapatıldı. Bu geçici kapatılma tarihine kadar, Ayasofya 481 sene Kur'an ve Ezan sesleri ile yankılanmıştı.

MÜZE YAPILIŞI...

Yıl 1931... ABD'deki Bizans Enstitüsü adına Thomas Wittemore, Câminin mozaiklerini temizlemek ve tamir etmek için izin istedi ve ona bu izin verildi. 1932 de işe başlandı.

1934'de Abidin Özmen Milli Eğitim Bakanı yapıldı. Bu Bakan İstanbul'a geldi, o sırada Ayasofya'yı da gezdi, çalışmaları ve mozaikleri inceledi. Câminin ibâdet mahalli dışındaki kısımlarının perişanlığını gördü. Buraların ihyâ edilip müze halinde halka açılmasının uygun olacağını Mustafa Kemal'e açtı. O da konunun uzmanlarca incelenmesini emretti. Abidin Özmen, İstanbul Müzeleri Müdürü **Aziz Ogan** başkanlığında sekiz dokuz kişilik bir komisyon kurup konuyu onlara havale etti. Bu işgüzar komisyon hazırladığı raporda şöyle diyordu:

"Câminin ibâdet yapılan kısmı ibâdete kapatılmalı, buraya Bizans eserleri konularak Bizans müzesi yapılmalıdır. Ayasofya'nın asırlarca Osmanlı eseri haline getirilmiş olduğu da göz önüne alınarak, uygun bir yerinde Türk eserleri de teşhir edilmelidir."

Sadece Türkiye'nin değil İslam âleminin göz bebeği olan Ayasofya'nın ibâdete kapatılarak Bizans Eserleri Müzesi olması fikrini ortaya atan işte bu komisyondur. Heyetin içinde, "ibâdet kısmının ibâdete açık kalması gerektiğinde" ısrar eden tek kişi, ne hâzindir ki Alman Profesör olan **Erckhard Ungar**'dır!

Bakan Abidin Özmen, Kasım 1934 başlarında Mustafa Kemal'e mütad bir akşam sofrası sohbetinde, Ayasofya'nın müze olması meselesini anlatıyor. Mustafa Kemal hemen işe başlanması emrini veriyor. Ayasofya Câmii, Vakıflar'a bağlı bulunduğundan, yapılacak şeyler de bu kuruma düşüyordu.

İSLAM ÂLEMİNİ SEVİNDİRECEK HABER (!)

Mesele, Millî Eğitim Bakanlığı'nın 14.11.1934 tarih ve 94.041 sayılı tezkeresinde şu cümlelerle ifade ediliyordu:

"... eşsiz bir mimarlık san'at âbidesi olan İstanbul'daki Ayasofya Câmii'nin târihî vaziyeti itibariyle müzeye çevrilmesi, bütün "şark (doğu) âlemini sevindireceği" ve insanlığa yeni bir ilim müessesesi kazandıracığı..."

"Bütün şark (doğu) âlemini sevindireceği" sözleri, aslında Ayasofya'nın ibâdet kısmının kapatılmayacağını gösteriyordu. Çünkü şark âlemi denilen tabii ki Japonya, Çin, Hindistan değil **"İslam Âlemi"** idi. İslam âleminin en mukaddes mâbedlerinden biri sayılan Ayasofya'nın müzeye çevrilmesi, Müslüman dünyasını nasıl sevindirecekti?

Ayasofya'nın ibâdet mahallinin bile müzeye çevrilmesi konusunda, sonradan neler olacağından habersiz olan Bakan Abidin Özmen "İbâdete kapatmak mı? Böyle münasibetsizlik olur mu hiç? Ayasofya câmidir, aynı zamanda da müze olacaktır. Maksud budur" diyecekti.

O sırada İçişleri Bakanı olan Şükrü Kaya, Mustafa Kemal'in yakını idi. O da Ayasofya'nın ibâdete kapatılması hakkında, **"Kesinlikle söz konusu değil! İbâdet bölümünü Bizans Müzesi yapmak fikrine Atatürk fena halde kızdı"** demektedir.

Ayasofya Müzesi idaresinde bulunan **"Ayasofya Hatıra Defteri"**nde, Bakan Abidin Özmen, bu fikrin doğuş ve gelişmesini, aynen bu şekilde hatıra olarak kaydetmiş. Yani bu hatıradaki da ibâdete kapatılacağına dair tek kelime yok.

Bakanlar Kurulu, Ayasofya ile ilgili tâmiratı görüşüp (24.11.1934) Millî Eğitim Bakanlığı'na talimat veriyor. Bakanlık da Ayasofya etrafındaki Vakıf binalarını ve Fatih Medresesini yıkıyor.

Böylece, Ayasofya Câmii 1 Şubat 1935 tarihinde halka Ayasofya Müzesi adıyla açılıyor.

1931'DEN SONRA AYASOFYA ...

Yıl 1931... Ayasofya henüz câmidir. ABD'deki Bizans Enstitüsü adına Thomas Wittemore, câminin mozaiklerini temizlemek ve tamir etmek için hükümetten izin istiyor. Kendisine bu izin veriliyor. O da 1932 de bu işe başlıyor.

Çalışmalarda esas hedef Ayasofya'nın ibâdet edilen, namaz kılınan kısmıdır. Çalışmalar hızla orada devam ediyor. Ortalığın toz toprak içinde kalması yüzünden, kıymetli halılar, seccadeler kaldırılıyor, duvarlardaki Allah, Muhammed, Hülefa-i Râşidîn, Hasan, Hüseyin isimlerinin bulunduğu levhalar indiriliyor.

Thomas Wittemore ismindeki Hıristiyan, altındaki mozaikleri araştırmak istediğini söyleyerek, kubbenin göbeğindeki **"Nur"** ayet-i kerimesini de kazımak istemişse de ona müsaade edilmiyor ve hele şükür Kazasker İzzet Efendi'nin bu nefis istif yok edilmekten kurtuluyor.

Toz-toprak içinde ibâdet edilemez denilerek, çalışmaların yapılabilmesi için **"TAMİRAT BİTENE KADAR"** bahanesiyle Ayasofya'da ibâdet sözde geçici olarak durduruluyor.

ABD'deki Bizans Enstitüsü adına Ayasofya'da çalışan Thomas Wittemore, çalışmalarını hakkındaki raporunda hiç olmazsa şu insafli cümleleri kullanır:

"Yedi yıllık çalışmalarımız boyunca -Bizans'tan kalma- mozaiklerde hiçbir kasıtlı bozma ve yüzlerin zedelenmesi izlerine rastlamadık. Zلزeler ve geçen zaman, binayı mozaik resim sanatının birçok şaheserinden mahrum bırakmıştır. Fakat mevcut olanlar, Ayasofya'yı kullandıkları beş asır boyunca Türkler tarafından muhafaza edilmiştir."

Mayıs 1945... Şükrü Saraçoğlu Başbakan olur. Yeni Sabah Gazetesi sahibi Celaleddin Saracoğlu, Saraçoğlu'na **"Ayasofya'nın daha ne kadar ibâdete kapalı kalacağını"** sormuş, Saraçoğlu da **"Biraz nefes alalım, hepsini düzenleyeceğiz ve tabii ibâdete de açılacaktır"** demişti. Bu sözleriyle, en salâhiyetli bir ağız olarak, Ayasofya'nın **"ibâdete kapalı olmayacağını"** söylemiş oluyordu.

Ancak zaman geçmiş, tamirler bitmiş, fakat câmi bir türlü ibâdete açılmamaktadır. Açıkçası, tek parti idaresinin Ayasofya'yı ibâdete açmaya niyeti yoktur.

Millî Eğitim Bakanı **Hasan Âli Yücel'in** Özel Kalem Müdürü İsmail Hakkı Uludağ, **Ayasofya** meselesi hakkındaki bir soruya, gülerek gerçekleri açıklayan şu cevabı veriyor:

“Hasan Ali, imkân bulsa câminin ibâdet kısmını da ilk raporda belirtildiği gibi, Bizans Müzesi yapar!”

Nitekim câminin ibâdet kısmı dâhil her tarafı sonunda müze yapılmıştır.

DÜZMECE KARARNÂME...

Ayasofya'nın, ibâdete açılmasını önlemek için, 1947'de ufak bir broşür yayınlandı. Bu broşürün 64-65. sahifelerine, Ayasofya'nın müze yapılmasına dair Milli Eğitim Bakanlığı ile Vakıflar Umum Müdürlüğü arasında geçen yazışmalar geçirilmiş, aslında olmadığı halde, altına da şu satırlar eklenmiştir:

“İcra Vekilleri Heyetince (Bakanlar kurulunca) 24.11.1934 de görüşülerek, Ayasofya camiinin müzeye çevrilmesi tasvip ve kabul olunmuştur.”

Tarihin altına, “Reis-i Cumhur Atatürk” ismi, daha altına da, kararnamelerde olduğu gibi, Hükümeti teşkil eden bakanların isim ve soyadlarının ilk harfleri konmuştur. Bu yazının başına da, başlık olarak “KARARNAME” kelimesi oturtulmuştur.

İşte bu uydurma “KARARNAME”, Ayasofya'nın “İcra Vekilleri Heyeti kararı ile” müze yapıldığına herkesi inandırmıştır! Halbuki bu tamamen uydurmadır.

Uydurmadır çünkü, aynı gün çıkarılan soyadı kanunundaki imzalar ile bu imzalar birbirini tutmamaktadır.

Kararnamelerde usûl ve kaide şudur: Kararnameler “İcra Vekilleri Heyetince” (Bakanlar Kurulunca) görüşülüp karara bağlanınca bir numara verilir. Resmi Gazetede ilan edilir. Kavânîn (kanunlar) külliyatında yani Sicilli Kavânîn, Düstur ve Kanunlarımız'da da aynı tarih ve numara ile yer alır. Müdevvenât Müdürlüğünde, T.B.M.M' de, Başbakanlıkta da muntazaman arşivlenir. Aranınca da bulunur.

Bu sözde “KARARNAME”nin ise numarası yoktur, Resmi Gazetede yayınlanmamıştır, kararnamelerin bulundurulduğu resmi dairede yoktur, Sicilli Kavânîn, Düstur, Kanunlarımız gibi eserlerde de yoktur.

Bunlar da gösteriyor ki, önce geçici olarak(!) ibâdete kapatılan Ayasofya şu kaidenin zebunu olmuştur:

“Türkiye’de geçici kararlar, az sonra dâimileşir!”

SIYÂSİLERİMİZİN AYASOFYA TAVIRLARI...

Ayasofya'nın ibâdete açılması meselesi senelerce unutuldu, uyutuldu ve küllendirildi. Zaman zaman bu küller bazı heyecanlı Müslümanlar tarafından eşelenmek istendiye de hiç bir netice alınamadı. 1950'den önce Ayasofya'nın ibâdete açılmasını istemek gibi bir şey zaten düşünülemezdi. Demokrat Parti zamanında ise, söz sahibi bazı din büyükleri câmi kürsülerinden zaman zaman Menderes'e hitaben milletin bu isteğini dile getirdilerse de, 10 sene devam eden bu iktidar bu isteklere kulak tıkadı.

1960, 27 Mayıs ihtilali ise zaten 1950'nin geri gelmesi gibi idi. Ondan sonraki Demirel hükümetleri zamanı da Müslümanların oyalandığı zamanlardı.

ECEVİT...

Ecevit-Erbakan koalisyon hükümeti... Bu hükümet, aynen Ayasofya meselesi gibi külllenmiş olan Kıbrıs davamızı bir çırpıda hallediverip milletin minnetini kazanınca Ayasofya'yı da ibâdete açarlar diye zayıf bir ümit belirdi. Ancak, Ecevit İstanbul'daki bir basın toplantısında, bir gazetecinin “Ayasofya'nın cami kısmını ibâdete açacak mısınız?” sorusuna, “Ayasofya'da bir takım resimler vardır, Müslümanlar resimlerin bulunduğu yerde namaz kılmazlar” diye cevap verecek, böylece Ayasofya hakkında da İslamiyet hakkında da, hiçbir bilgiye sahip olmadığını ve bu meseleyle uzaktan yakından ilgisi olmadığını ortaya koymuş olacaktı.

Çünkü, Ayasofya'nın ibâdet edilen kısmında hiçbir mozaik resim panosu yoktur. Şimdiki hali, fetihten 1846'ya kadar da aynen böyle idi. Müminler, fetihten beri câmiin bu hali ile içinde namaz kılmışlardır. Ecevit bunu da biliyordu.

DEMİREL...

Yine yıllar geçti. Demirel Hükümeti konuyu ucundan, kıyıcığandan ele aldı. İbâdet kısmını değil de, “Hünkâr Mahfelini” ibâdete açtı!

Hünkâr mahfeli, mihrabın üst solunda dar ve uzunca bir dehlizdir. Padişah Ayasofya'da namaz kılacağı zaman buraya maiyetiyle câmi dışından, özel kapıdan girer. Burası en fazla yirmi otuz kişi alır. Demirel burayı ve buraya giriş veren zemin kat kısmını ibâdete açtı. Bu giriş yeri de ancak kırk-elli kişi alabilir.

Giriş kapısının yanına ahşap bir mihrap oturtuldu. Üstelik açılış bir cuma günü yapıldı. O kadarcık da olsa bu sevinçli haberi alan müminler, açılan yeri doldurdular ve cemaat taşı. Orada son cemaat yeri olmadığından, içeri giremeyenler, giriş kapısı dışında, yerlere gazeteler sererek namaza durdular. Sırtları mihraba, yani namazı kıldıran imama dönük olarak, imamın ardında değil önünde, sözde Ayasofya'da namaz kılmış oluyorlardı!

İyi de... Ayasofya ya bizimdir, ya değildir. İbâdete açılacaksa niçin esas namaz mahalli açılmıyor da, kenarında köşesinde, gizleniliyormuş gibi yapılıyordu?

12 EYLÜL VE SONRASI...

Gelen gideni aratır ya... 12 Eylül 1980 darbesinden sonra, namaza açılmış olan bu küçük yer ibâdete tekrar kapatıldı! Ayasofya kısa bir müddet kavuştuğu ezan sesinden yeniden mahrum kalıyordu.

Demirel Hükümeti, Mukaddes Emanetler Dairesi'nde asırlar boyunca gece-gündüz, aralıksız okunmakta olan ve 1924'de kaldırılmış bulunan Kur'an-ı Kerim okunmasını yeniden da başlatmıştı. 12 Eylül 1980 müdahalesinden sonra, bu da durduruldu.

Özallı seneler ise, üzerinde Demokles'in -pardon 12 Eylül'ün- kılıcının sallandığı senelerdi. O seneler de işte şöyle-böyle geldi geçti. Ondan sonra da koalisyonlar falan...

Bugünkü vaziyeti ise aşağıda yazacağız...

PAPA'YA SESSİZLİK, MÜSLÜMANA COP...

Bugün Müslümanlar, Ayasofya'nın içinde namaz kılmaya kalksalar, -zaman zaman yaşandığı gibi- kafalarına copların ineceği daha baştan bellidir. Gözaltıları, tutuklanmaları ve mahkemelerde süründürülmeleri de cabası.

Bir de bunun tersi var:

Temmuz 1967'de, Efes'e gelip kendi dinince Hacı olan Papa 6. Pol (Paul), Efes'ten İstanbul'a geçti, **Ayasofya**'ya girdi, câmi kısmında diz çöktü. Yanında o zamanın Dışişleri Bakanı **İhsan Sabri Çağlayangil** olduğu halde, nezaketen müsaade istemiş fakat onun cevabını bile beklemeden istavroz/haç çıkarmış, kendine göre ibâdetini tamamlamış, sonra da yere kapanıp zemini öpmüştü.

Gazetelerde yeri öpmesinin resimleri çıkmış ve bu hareketi haber olmuştu. Bu Papa İstanbul'da Ayasofya'dan başka hiçbir yerde, ne yeri öpmüş ne de haç çıkarmıştır.

Ayasofya'da bunu yapmakla, burasını bir câmi değil kilise olarak kabul ettiğini gösteriyordu. Çünkü bir Hıristiyan kendi inancına göre asla bir câmide dini vazifesini yerine getiremez. Onun inancı bunu yasaklamaktadır.

Ne acı ki, bir Müslüman 481 yıldır öz be öz kendi malı, kendi sınırları içinde câmi olarak kullandığı bir mâbette bir defa bile ibâdet etmeye kalkınca suç işlemiş sayılsın ve başına gelmedik şey kalmasın. Buna karşılık, kiliselikten çıkarılmış olan bu yerde Hıristiyan âleminin başının burada ibâdet etmesi serbest olsun!..

Hangi hükümet olursa olsun, gelen her hükümetten artık bu tatsız, mantıksız anlayışa son vermesini, Ayasofya'yı ibâdete açmasını istemek hakkımız değil midir?

Kaynak: İslam Mecmuası, 1987

DİĞER AYASOFYALAR...

Bilinen Ayasofya'dan başka 3 Ayasofya daha var. Birisi İstanbul Sultanahmed'deki Küçük Ayasofya. Birisi Bursa İznik'teki Ayasofya. Birisi Trabzon'daki Ayasofya. Bilinen Ayasofya ile beraber toplam 4 Ayasofya var. Bunlardan İstanbul'daki Küçük Ayasofya ibâdete açık.

İznik'deki Ayasofya, 2007'de restore edilerek müze yapılmıştı. Kasım 2011'de yeniden câmi olarak ibâdete açıldı. "Ayasofya Müzesi" yazılı tabela kaldırılarak yerine "Ayasofya (Orhan) Camii" tabelası konuldu.

SÖZÜMÜZÜ TOPARLARKEN...

Fethin sembolü, Fatih'in hatırası Ayasofya, maalesef hâlâ ibâdete kapalı. İbâdete açılarak, Fatih'in vakfiyesinin hakkının verilmesi şart. Beş vakit namaza, vaaza, hutbeye, cumaya yani Müslümanların hizmetine açılması şart.

Ancak, asla İSAM Başkanı Prof. Dr. M. Akif Aydın'ın söylediği şekilde değil.

M. Akif Aydın, Zaman gazetesinden Nuriye Akman'a 03.10.2010 tarihinde verdiği bir mülakatta şöyle diyordu: "Ayasofya'yı ibâdete açalım ama iki dinin mensupları da gelsinler burada kendi ibâdetlerini yapsınlar. Hafta boyu Müslümanlar, hafta sonu da Hıristiyanlar kendi dillerince Allah'a yakarsınlar."

Fener Rum Patriği Bartholomeos da "Bizim için Anadolu Kudüs kadar kutsaldır" derken acaba neyi imâ ediyordu?

Ertuğrul Günay da bakanlığı zamanında, "Anadolu'daki bütün kültürlerin eserlerini restore edeceğiz, koruyacağız" diyerek, Bartholomeos gibi içinde "Anadolu" kelimesi geçen bir cümle kullanıyordu.

Enteresandır, Anadolu'daki yıkık hatta kalıntısı bile kalmayan eski kiliseler onarıldı. Bazıları da ayinlere açıldı.

İzmir'in Çeşme ilçesine bağlı Alaçatı beldesindeki tarihî Pazaryeri Câmii restorasyon bahanesiyle kilise hâline getirildi. Caminin içinde kilise işaretleri, ikonlar, heykeller aslına uygun olarak yeniden yerleştirildi. Hristiyanlık sembollerinin yoğun olduğu alan bir perde ile kapatıldı. 2011 yılında bir Pazar günü namazdan sonra Patrik Bartholomeos'un yönetiminde câmide, evet câmide âyin yapıldı.

Bir tek Ermeni'nin yaşamadığı Van'ın Akdamar adasındaki ören hâline gelmiş Ermeni kilisesi, devlet parasıyla onarılıp âyine hazır hale getirildi. Televizyonlarda, uyurken verilen görüntüsüyle zihinlerde yer eden Kültür Bakanı Atilla Koç, bu kilisenin kurdelasını "Hayırlı olsun" diyerek kesmişti.

Konya'nın Sille mahallesinde harap hâlde bulunan kilise onarıldı.

Türkiye'de kiliseler büyük masraflar yapılarak tamir edilirken, Yunanistan, Bulgaristan, Ermenistan, bütün Osmanlı camilerini yıktı.

Kiliseler Hıristiyan âyinine açık ama Ayasofya Müslüman ibâdetine kapalı.

Görünüş o ki Heybeliada Ruhban Okulu da yakında açılacak. Ayasofya ne olacak?

Hıristiyan âlemine, "İzin verseniz de kendi sınırlarımız içindeki Ayasofya'yı ibâdete açabilir miyiz" diyemiyoruz. Hiç olmazsa bunu bari diyebilsek.

Ayasofya'nın yeniden ibâdete açılması, Türkiye'nin gerçek anlamda bağımsız, hür bir ülke olduğunun yegâne göstergesidir.

Ayasofya, şu şartlarla Fâtih tarafından vakfedilmiştir:

"Ayasofya, kıyamete kadar câmi olarak vakfedilmiştir. Bunu, Allâh'a, âhirete, O'nun heybetine inanan hiçbir mahluk, sultan olsun, hâkim olsun, bir mütegalibe (güç-kuvvet sahibi) olsun, değiştiremez. Vakıf şartlarını kim değiştirirse, Allâh'ın, meleklerin, bütün insanların lâneti onların üzerine olsun. Yüzlerine bakan ve onlara şefaât eden hiçbir kimse bulunmasın."

Vakfın dîni hükmü şudur:

"Bir yer, ne şartla vakfedildiyse kıyamete kadar o iş için kullanılır. Vakfedenin istediği şart, Allâh'ın emri gibidir..."

ÖZET:

Bütün İslam âleminin göz bebeği olan Ayasofya'yı ibâdete kapalı tutmak, Müslümanlara revâ görülen dâimî bir işkencedir. Bütün camilerimiz, -ibâdet esnasında namaz kılanların önünde-arkasında ve arasında dolaşılmamak şartı ile- Müslüman-hıristiyan, dinli-dinsiz herkesin ziyaretine zaten açıktır. Gaye müze olması ise, bu mânâda bütün câmiler zaten birer müze gibidir. Hatta, müze olarak tutulan Ayasofya gibi belirli saatlerde değil, bütün câmiler sabah ezanından yatsıya kadar ve her gün ziyarete açıktır. Üstelik de ücretsizdir.

İbâdete kapalı tutulmasına sebep olarak, "Ayasofya'yı paralı ziyaret ettirmekle devlete gelir sağlıyoruz" denilebilir.

Şu bilinmelidir ki, Ayasofya çok büyüktür. Özellikle yabancıların ziyaret ettiği mozaikler, panolar sanat eserleri, ibâdet kısmı dışındadır. Koridorlarda, dehlizlerde, üst kat galerilerindedir. Gayet kolayca, câmiin ibâdet kısmına parasız, diğer kısımlarına paralı girilip gezilebilecek imkân sağlanabilir.

Ayasofya'nın ibâdet edilen kısmı, bugünkü hali ile halısız, rahlesiz, insansız, ibâdetsiz, soğuk bir görünüm arz etmektedir. Aşırı tavırlı olmayan birçok yabancı sanat ve ilim adamları bile Ayasofya'nın bugünkü hale getirilmesinin büyük hata olduğunu ifade eden makaleler yazmışlardır.

ŞİMDİKİ DURUM...

Ayasofya'nın ibâdete açılması için imza kampanyası sürdürülüyor. Oysa Sayın Başbakan'ın tavrı daha başka. Başbakan'ın bu meseleyle ilgili tavrıyla ilgili haber şöyle:

“Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, partisinin Kızılcahamam kampında milletvekillerinin sorularını yanıtladı. Başbakan Erdoğan'a sorulan sorular arasında **Ayasofya'nın** ibâdete açılmasına ilişkin bir çalışma olup olmadığı da vardı. Erdoğan bu soruya, “Sultanahmet çok boş. Sultanahmet dolarsa Ayasofya'yı da gündeme alabiliriz” şeklinde cevap verdi.”

Sayın Başbakan'ın bu cevabı maalesef ümit kırıcı ve bütün beklentileri sona erdirici olmuştur. Bu konuda söylenecek sözler var:

1- Sultanahmed Câmii'nin, Cuma ve bayram namazlarında dolması kastediliyorsa, Sultanahmed cuma ve bayramlarda dolup taşıyor. Bu durumda Ayasofya hemen açılmalı.

Yok öyle değil de vakit namazlarında dolması bekleniyorsa, bu durumda Ayasofya kıyamete kadar ibâdete açılmaz. Çünkü Sultanahmed Câmii vakit namazlarında kıyamete kadar dolmaz.

2- Bi kere, Ayasofya cemaatsiz kaldığı için kapanmamıştır ki, Sultanahmed câmii taşıp da cemaatin namaz kılacağı başka bir câmi olmadığı için Ayasofya'nın ibâdete açılması düşünülün ...

3- Van Akdamar adasındaki Ermeni kilisesi, Trabzon'daki Sümela Manastırı ve devlet bütçesinden milyarlar harcanarak tamir edilip âyine açılan yukarıda bazılarını zikrettiğimiz diğer kiliseler,

Hıristiyanlar âyin yaptıkları yerlere sığmadığı için mi açılmıştır?

Tabii ki hayır!.. Hiç bir ermeninin yaşamadığı Van'ın Akdamar adasındaki ermeni kilisesi 1.5 milyon dolar harcanarak tamir edilip, senede sadece bir defa ayin yapmaları için Ermenilerin kullanımına verildi. Trabzon'daki Sümela Manastırı da öyle.

Bu kiliseler tamir edilip ayine açılmadan önce, **“Diğer kiliseler çok boş. Onlar dolarsa Akdamar'ı ve Sümela'yı gündeme alabiliriz”** denilmemişti.

4- Ayasofya'nın açılması isteği karşısında, **“Sultanahmet çok boş. Sultanahmet dolarsa Ayasofya'yı da gündeme alabiliriz”** deniliyor ama **“Açarız”** denilmiyor.

Dikkat! **“Gündeme alırsız”** denilmiyor, **“Alabiliriz”** deniliyor. **“Gündeme alabiliriz”** demek, **“Almayabiliriz de “** demektir.

“Gündeme alırsız” denilse bile, **“İbâdete açarız”** demek değildir. Sadece, açılıp açılmayacağını konuşabiliriz demektir...

Özet:

500 veya 1000 sene sonra Sultanahmed Câmii vakit namazlarında dolar da cemaat namaz kılacak yer ararsa, eh o zaman Ayasofya sadece gündeme a-lı-na-bi-lir.

Diyelim ki, gündeme geldi. Peki açılabilir mi?

Kesin değil. A-çı-la-bi-lir de a-çıl-ma-ya-bi-lir de...

Öyleyse, **“Sultanahmet çok boş. Sultanahmet dolarsa Ayasofya'yı da gündeme alabiliriz”** sözünden şunu mu anlayalım?

Ayasofya ibâdete açılabilir.

Ne zaman?

Bir Çarşamba günü.

Hangi Çarşamba?

Balığın kavağa çıktığı Çarşamba günü. Yani çıkmaz ayın son Çarşambası ...

Böyle mi?...

İSLAM FIKHINDA EŞLERİN BİRBİRLERİ ÜZERİNDE OLAN HAKLARI (2)

HÜSAMETTİN VANLIOĞLU

KOCANIN, HANIMI ÜZERİNDEKİ HAKLARI

Hamd, Allah'a mahsustur. Salat-u Selam her şeyiyle örnek insan Muhammed Mustafa'ya ve onu gereği gibi anlayıp aktarmak için hayatını ortaya koyan takipçilerine olsun.

Geçen sayıda hanımın koca üzerinde olan haklarından bahsetmiştik. Bu sayıda yine eşlerin karşılıklı haklarını anlatmaya devam edeceğiz. Önce kocanın, hanımı üzerindeki hakları sonra müşterek/ortak haklardan bahsedeceğiz.

Kocanın, hanımı üzerinde olan haklarının önemini, Efendimiz (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) birçok hadîs-i şeriflerinde beyan etmiştir.

Bunlardan bazıları şunlardır: Ebû Hüreyre (Radiyallâhu Anh) anlatıyor; Efendimiz (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)'e “**Hangi kadın daha hayırlıdır?**” diye sorulduğunda; “**Kocasına ona bakınca, onu sevince boğan, emredince itaat eden, nefis ve malında, kocasının hoşuna gitmeyen şeyle ona muhalefet etmeyen kadındır**”¹ diye cevap vermiştir.

Ebû Hüreyre (Radiyallâhu Anh)'nin rivâyet etmiş olduğu bir başka hadîs-i şerifte Efendimiz (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem); “**Şayet ben bir insanın bir başka insana secde etmesini emrederdim; kadının, kocasına secde etmesini emrederdim**”² buyurmuştur.

1 En-Nesâi, Nikâh: 3179

2 Et-Tirmizî, sût bahsi: 1079

Burada secdeden kastedilen; ibadet secde- si değil, tahiyye dediğimiz saygı secdesidir. Bu şekliyle de olsa insana secde yapmak kesinlikle câiz değildir. Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in böyle buyurması; koca hakkının önemine işaret etmek içindir.

Başka bir hadîs-i şerifte de Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): “**Nefsim, (kudret) elinde olan Allah’a yemin ederim ki, Kadın, kocasının hakkını eda etmediği müddetçe Rabbinin hakkını eda etmiş olmaz**”³ buyurmuştur.

Ümmü Seleme (Radiyallâhu Anh)â'nın rivâyet etmiş olduğu bir başka hadîs-i şerifte Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): “**Kocası kendisinden razı olarak ölen kadın, cennete girer**”⁴ buyurmuştur.

İslâm fihhına göre evin mâlî yükümlülüğü kocaya aittir. Bundan dolayı kadının, kocası üzerinde nafaka vb. mâlî hakları olduğu gibi; kocanın, hanımı üzerinde -miras dışında- herhangi bir mâlî hakkı bulunmamaktadır. Allah Teâlâ Hazretleri kocanın, hanımı üzerindeki hakları ile alâkalı olarak şöyle buyurmuştur:

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُورَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنِ اطَّعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ شَيْئًا إِنَّا اللَّهُ كَانَ عَلَيْنَا لَكَبِيرًا

“Erkekler, kadınların koruyup kollayıcılarıdır. Çünkü Allah, insanların kimini kiminden üstün kılmıştır. Bir de erkekler kendi mallarından harcamakta (ve ailenin geçimini sağlamakta) dırlar. İyi kadınlar, itaatkârdırlar. Allah'ın (kendilerini) koruması sayesinde onlar da “gayb”ı korurlar. (Evlilik yükümlülüklerini reddederek) başkaldırdıklarını gördüğünüz kadınlara öğüt verin, onları yataklarında yalnız bırakın. (Bunlar fayda vermez de mecbur kalırsanız) onları (hafifçe) dövün. Eğer itaat ederlerse, artık onların aleyhine başka bir yol aramayın. Şüphesiz Allah, çok yücedir, çok büyüktür.

Nisa/34

3 İbn Mace; kocanın kadını üzerindeki hakları, 1843

4 Tirmizi

Kocanın, hanımı üzerinde olan haklarını toplu olarak ifade eden bu ayet-i kerimeden, fakihler, hadîs-i şerifler ve sahabe sözlerini esas alarak tafsilat vermişlerdir.

Hanımın, kocasına itaat etmesi

Hanımın kendisine tahsis edilmiş evde ikamet etmesi

Evinden kocasının izni bulunmadan çıkmaması
Kocasının izni bulunmadıkça evine kimseyi almaması

Kocanın hanımını terbiye etme hakkı

Zikredilen bu haklar genel olmayıp bazı durum ve şartlarla sınırlıdır. Şimdi bu hakların her birine dair kısa da olsa tafsilat vermeye çalışacağız.

Hanımın, kocasına itaat etmesi: İslâm Şeriatı; kadının, kocasının emirlerine itaat etmesini, üç şartın bulunmasına bağlamıştır. Bu üç şarttan herhangi biri bulunmadığı zaman kadının, kocasına itaat etmesi vacip değildir.

Kocanın hanımından yapmasını istemiş olduğu şey, ‘karı-koca arsındaki özel hayatla alâkalı olmalıdır. Buna göre; ilişki için yatağa çağrılan kadının, kocasına itaat etmesi vaciptir.⁵ Nitekim bu konuya ilişkin birçok hadîs-i şerif varit olmuştur.

Ebû Hüreyre (Radiyallâhu Anh) anlatıyor; Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki: “**Nefsim, kudret elinde olan Zât-ı Zülcelâl’e yemin ederim ki! Bir erkek, hanımını yatağa davet ettiğinde kadın imtina edip gelmezse, kocası ondan râzı oluncaya kadar semada olan (melekler) ona gazap ederler.**”

Bir başka rivâyette şöyle denmiştir: “**Erkek kadını yatağına çağırır, kadın da gelmeye yanaşmaz ve erkek öfkelenmiş olarak sabahlar- sa, melekler sabaha kadar (bir rivâyette yatağa gelinceye kadar) kadına lânet okurlar.**”

Bir başka rivâyette de: “**Kadın küskünlükle kocasının yatağından ayrı olarak sabahlarsa, melekler onu lânetler.**”⁶ buyrulmuştur.

5 Alâuddin Ebû Bekr el-Kâsânî, Bedâiyü's-Sanâyi fi Tertibi's-Şerâi'

6 Buhari, 2998; Müslim, 2596; Ebu Davut:2141

Kocanın, hanımından yapmasını veya yapmamasını istediği şeyin, İslâm'ın emirlerine uygun olması lâzımdır. Buna göre; koca, hanımından İslâm'ın yasak etmiş olduğu herhangi bir işi talep edecek olursa, o işi yapmak hanımına vacip değildir⁷, bilakis kocasının talebini yerine getireyim diye İslâm'a muhalif olan herhangi bir işi yapmak haramdır. Zira Allah Teâlâ'ya isyan söz konusu olan bir şeyde insana itaat edilmez⁸.

Ancak nafîle oruç gibi ibadetleri, kadının, kocasının rızasını almadan yapması doğru değildir. Nitekim bir hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem): **“kocası yanında bulunan kadın, izin almadıkça nafîle oruç tutamaz.”** buyurmuşlardır.

Kadının, kocasına itaat etmesi için koca, üzerine vacip olan sorumlulukları yerine getirmelidir. Bu yüzden koca, hanımının nafakası gibi üzerine vacip olan yükümlüklerini, yani kendi sorumluluklarını yerine getirmese kadının, itaat etme mecburiyeti yoktur.

Kadının, kendisine tahsis edilen evde ikamet etmesi, evinden kocasının izni olmadan çıkmaması ve kocasının izni olmadan evine kimseyi almaması: İslâm, kadının, kocası tarafından kendisine tahsis edilmiş evde ikamet etmesini ve kocasının izni olmadan dışarı çıkamamasını iki şartın bulunması durumunda vacip kılmıştır:

a) Malum olduğu üzere nikâh akdi; kocanın, hanımına mehir vermesini gerekli kılar. Bu mehir, müeccel (vadeli) veya muâccel (peşin) olabildiği gibi bir kısmı peşin, diğer bir kısmı da vadeli olabilir. Kadın mehirden peşin olarak konuşulan miktarını almadığı müddetçe kendisine tahsis edilmiş evde ikamet etme zorunluluğu yoktur. Buna göre kadın, alacaklı olduğu mehrin peşin olan kısmını almadığı müddetçe, kendisini kocasına teslim etmeye mecbur olmadığı gibi, kocasının evinden dışarıya çıkmaya ve kocasıyla beraber sefere gitmemeye de hakkı vardır.

İmâm Ebû Yusuf ve İmâm Muhammed'e göre rızası doğrultusunda kocasıyla bir kez ilişkiye

giren kadın, bu haklarından feragat etmiş olur, dolayısıyla itaatsizlik yapmaya hakkı kalmaz. İmâm Ebu Hanife (Rahimehullah)'ye göre; kendisini teslim etse bile bu hakları vardır; yani bu konularda itaat etme mecburiyeti yoktur. Hanefî fakihlerinin bir kısmı sefer konusunda İmâm Ebu Hanife'nin görüşü doğrultusunda fetva verirken, cinsî mûna sebet konusunda da İmâm Ebû Yusuf ve İmâm Muhammed'in (Allah onlara rahmet etsin) görüşü doğrultusunda fetva vermişlerdir⁹.

b) Kocasından izinsiz evden çıkmaması veya kocasının rızası olmadan eve birilerini almaması, kadının akrabalık bağlarının zarar görmemesi şartına bağlıdır. Buna göre kadının kocasına itaat etmesi akrabalık bağlarını kesiyorsa; kadın için akrabalarını ziyaret amacıyla evinden çıkarak kocasına muhalefet etme hakkı doğar.

Kadının, anne veya babası Müslüman olmasa dahi hasta olup bakıma muhtaç ise ve bakacak kimsesi de bulunmazsa ihtiyaçlarını görece kadar onların yanına gider. Kocasını izin vermese de gidebilir. Ayrıca böyle bir durumda izin vermeyen koca zulmetmiş olacağından haram işlemiş olacaktır.

“Ev işlerini kadının yapması kocasına karşı bir borç mudur?” sorusuna Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in; evin içindeki işlerin kızı Hz. Fatıma'ya, dışarıdaki işlerin de damadı Hz. Ali'ye ait olacağını söylemesi, bize genel davranış biçimini göstermekte mihenk taşı konumundadır.

Kocanın hanımını terbiye etme hakkı: Erkeklerin maddî ve mânevî özellikleri ile ekonomik rolleri onların aile reisi olmalarını tabii kılmıştır. Aile küçük bir toplumdur. Toplum ise düzenle, nizamla yaşar. Düzen ise bir reisi, bir idareciyi zarûri kılar. İslâm dininde, devlet başkanından aile reisine kadar her idareci ilahî talimata göre hareket etmek, yönetmek mecburiyetindedir; şu halde onlara itaat, bu talimata itaat demektir.

İdare eden veya edilen, bu talimatın dışına çıkar, itaatsizlik ederse müeyyide uygulanır. İtaat etmemesini meşrû kılacak bir gerekçesi bulunmaksızın itaat etmemesi durumunda erkeğin, hanımını terbiye etme hakkı vardır.

7 Ahvalu's-Şahsiyye, Muhammed Muhyiddin Abdülhamit, s:116

8 El Fıkhu'l-Mukaren li'l-Ahvali's-Şahsiyye, Ebu'l-Ayneyn Bedran s:272

9 El-Fetâvâ'l-Hindiyye, Şeyh Nizamuddin önderliğinde ilmi bir heyet

Allah Te'âlâ (..) başkaldırıklarını gördüğünüz kadınlara öğüt verin, onları yataklarında yalnız bırakın. (Bunlar fayda vermez de mecbur kalırsanız) onları (hafifçe) dövün.(..)" (En-Nisa/34) buyurarak erkeğin hanımına karşı terbiye hususunda takınması gereken metoddun ana başlığının altını çizmiştir.

Âlimler Kur'an-ı Kerimde verilen bu başlık altında uzunca izahlar yapmışlardır. Bu tafsilat çok fazla olduğundan burada kısa bir bilgiyle yetineceğiz.

Kadın yapılmaması gereken işlerde bulunduğu kocaya karşı başkaldırması olur. Bu durumda koca ilk olarak, hanımına titiz davranıp kibarca güzel sözlerle nasihat eder.

Yani Allah Te'âlâ Hazretleri'nin kadına, kocasına itaati vacip kıldığını, isyan etmesi durumunda hem günaha gireceğini hem de aile bağlarının kopmasına sebebiyet vereceğini ifade ederek nasihat eder. Şayet bu nasihat fayda vermezse ikinci olarak, yatakları ayırarak "kadınla aynı yatakta geceleme" merhalesine geçer.

Hanefî fakihlerinin bir kısmı bunu "gece hanımla konuşmamak" olarak açıklarken bir kısmı da "cinsî ilişkiye girmemek" şeklinde ifade etmişlerdir.¹⁰ Bu merhale de fayda vermeyecek olursa, üçüncü merhale olan "iz bırakmaksızın ve de acı vermeksizin hafif bir şekilde dövmek" merhalesine geçer.

Hangi sebeple olursa olsun erkeğin hanımını şiddetli ve elem verici bir şekilde dövmeye hakkı yoktur.

Kur'an-ı Kerim'i bize tebliğ eden Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in, hanımlarını hiç dövmediği ve "**sizin en hayırlınız hanımlarına karşı en hayırlı olanınızdır**"¹¹ buyurması da göz ardı edilmemelidir. Bu üç merhale de fayda vermeyecek olursa Nisa Sûresinin 35. âyet-i kerimesi doğrultusunda sulh için hakemlik müessesesine gidilir.

KARI KOCA ARASINDAKİ MÜŞTEREK HAKLAR:

Hukûkî'l-müşterek dediğimiz karı-koca arasında ortak haklar vardır. Bunların en önemlisi dört tanedir:

1- Karşılıklı iyi geçim için uğraşmaları, birbirlerine karşı samimi olmaları, yalan söylememeleri ve arkalarından konuşmamaları ve de karşılıklı hoşnut olmak sevgi ve muhabbeti tesis etmeleri için gayret sarf etmeleri ortak haklardandır. Bu şekilde davranmak suretiyle hayat sıkıntılarını beraberce göğüslemiş olurlar ki, bu da hayat arkadaşı olmanın gereğidir.

2- Hürmet-i musâhere dediğimiz; tarafların birbirleriyle evlenmesinden kaynaklanan akrabalık (sıhriyet) bağıdır. Evlilik gerçekleşmeden önce kadının akrabalarının, kocaya; kocanın akrabalarının, kadına nâmahrem olduğu halde, evlilik gerçekleştikten sonra hısımlık/sıhriyet oluşarak bazı kişiler arasında mahremiyet doğuyor.

3- Şer'î bir engel bulunmaksızın birbirlerine varis olmaları da ortak haklardandır. Kocasını ölen bir kadın, kocasının malına varistir. Ölenin, çocuğunun veya oğlunun çocuğu olmaması durumunda dörtte bir, çocuğu veya oğlunun çocuğu olması durumunda da sekizde bir alır.

Karısı ölen adam da aynı şekilde karısının malına varistir. Ölenin, çocuğunun veya oğlunun çocuğu olmaması durumunda malın yarısını, çocuğunun veya oğlunun çocuğu olması durumunda da dörtte birini alır.

İslâm'ın mubah kıldığı çerçevede eşlerin birbirlerinden istifade etmesi de müşterek haklarından.

Selam ve dua ile

10 Alâuddin Ebû Bekr el-Kâsânî, Bedâiyü's-Sanâyi fî Tertibi'ş-Şerâi'

11 Et-Tirmizî, sût bahsi 1082

BARIŞ VE HUZUR İÇİN İSLAM KARDEŞLİĞİ

MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

Yıllardır Türkiye'nin kanayan yarası ve en büyük sorunlarından biri olan terör meselesinin çözüme kavuşması için bir süreç başlatıldı. Toplumsal barışı tehdit eden bu meselenin çözülüp silahların susmasını, çocukların yetim, kadınların dul kalmamasını, annelerin gözyaşlarının dinerek feryatların bitmesini -bir takım karanlık odakların ve terörden nemalanan rant lobilerinin dışında- elbette herkes istiyor.

Peki bu toplumsal barış ortamının oluşabilmesi için çözüm nedir?..

Medya'dan takip ettiğimiz kadarıyla, hükümetin en yetkili ağızlarından yapılan açıklamalardan tutunda, aklı başında köşe yazarlarına, hatta terör elebaşısına kadar toplumsal barışın çözümünün İslam'da olduğu vurgusu yapılıyor.

Evet doğrudur. İslam'ın bir manası da zaten barış demektir. Bir yerde İslam kardeşliği varsa orada huzur, emniyet ve barış ortamı vardır. Zira İslam Dini fertler arasında bir takım farklılıkları ortadan kaldırıp toplumun tek bir vücut gibi birlik ve beraberlik içinde olmasını ister. İslam'da milliyetçilik ve asabiyetçilik yoktur. Soy-sop, ırk ve millet bir üstünlük ölçüsü değildir. İslam, kişileri etnik kökenine, coğrafi konumuna veya ekonomik durumuna göre değil takvasına göre değerlendirir. İslamda üstünlük, yapılacak iyi amellerle elde edilir. Nitekim Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“Ey insanlar! Muhakkak Biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah indinde en üstün olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır.” (Hucurat: 13)

Ayet-i kerimede de buyurulduğu üzere Allahu Teala tanışıp kaynaşsınlar, dost olsunlar diye insanları değişik kabileler ve milletler olarak yaratmıştır. Yoksa karşı karşıya gelip çatışıp vuruşsunlar, birbirine hasım olup düşmanlık etsinler diye değil... İşte İslamın ırkçılık ve kavmiyetçilik hususundaki tavrı böyledir. Zira ırkçılık ve kavmiyetçilik, birlik ve beraberliği yok eden çok önemli sebeplerdendir.

Toplumların devamını sağlayan en büyük kuvvet de, hiç şüphe yok ki kardeşlik, birlik ve beraberliktir. Bu gücü kaybeden toplumlar geri kalmaya, hatta yıkılıp çökmeye mahkûmdur. Birbiriyle çekişip didişen, tefrikaya düşüp birlik ve beraberlikleri bozulan toplumlar zaafa düşer ve neticede bozguna uğrarlar. Onun için yüce Rabbimiz bir ayet-i kerimesinde:

“Allah'a ve onun Rasûlüne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra korku ile zaafa düşersiniz ve kuvvetiniz elden gider. Bir de sabırlı olun. Çünkü Allah, sabredenlerle beraberdir.” (Enfal: 46) buyurarak ikaz etmektedir.

Barışı gerçekleştirecek âkil adamlar, İslam âlimleridir

Peki toplumda barışı sağlayacak yegane unsur olan İslam kardeşliğini kim tesis edecektir?..

İşte bu sorunun cevabı da, barış için çözümün İslam'da olduğunu bilmek kadar önemlidir.

Aslında cevap gayet basit ...

Madem çözüm İslam kardeşliği, öyleyse bunu tesis edecek kimseler de İslam âlimleri olmalıdır. Evet **barış sürecini gerçekleştirecek olan âkil adamlar, ilmiyle âmil olan İslam âlimleridir.** Toplumun itibar ettiği, sevip saygı duyduğu, gönlüne tâc ettiği gönül sultanlarıdır. Çünkü gönüllerin yumuşayıp birbirine meyletmesi ve İslam kardeşliğinin gönüllere adeta bir kanaviçe gibi işlenmesi ancak gönül ehliyle, gönül erleriyle mümkün olur.

Anadolu'da barış ve hoşgörünün tohumlarını atanlar, bir gönül sultanı olan Hoca Ahmed Yesevî dergahında yetişen Hacı Bektaş Veliler, Yunus Emreler değil midir?.. Ahmet Yesevî (*Kuddise Sirruhu*), dervişlerini Orta Asya'dan Anadolu'nun içlerine göndermiş, onlar da gittikleri yerlerde önce orada yaşayan halkların gönüllerini fethetmişler, ardından da bu coğrafyanın İslamlaşması ve vatan olması kolaylaşmıştır.

Bu mübarek zatlar, Anadolu'nun en buhranlı dönemlerinde gerek iç karışıklıklar, gerekse Moğolların Anadolu'yu yakıp yıktıkları dönemlerde Anadolu insanına büyük bir moral ve manevi destek olmuşlar, gönülleri aşkla, insan sevgisiyle, birlik ve beraberlik çerağıyla tutuşturup birlik ve beraberliğin temin edilmesinde önemli bir misyon üstlenmişlerdir.

Dün bu görevi bihakkin yerine getirenler Hoca Ahmet Yesevî'lerin talebeleriydi, bu gün de barışın temin edilmesinde yine Hoca Ahmet Yesevî'lerin ve onu yetiştiren Yusuf Hemedâni'lerin yolundan giden gönül erlerine büyük görevler düşmektedir.

Arabın Aceme, beyazın siyaha üstünlüğü yoktur.

İnsanlık tarihine baktığımızda, yapılan savaşların ve çıkan çatışmaların altında genel

olarak, farklı kavimler ve ırklar arasındaki düşmanca duyguların yattığını görürüz. Tabi yanlış anlaşılmasın, **bir kimsenin kavmini sevmesiyle kavmiyetçilik dâvası gütmesi çok farklı şeylerdir.** Burada yasaklanan, kişilerin kendi ırklarını veya etnik gruplarını fanatik bir biçimde savunurlarken, kendilerinden olmayanlara karşı ise kin ve nefret duygularıyla hareket etmeleridir. İşte İslamiyet bu tavrın, kavmiyetçiliğin adeta kökünü kazımıştır. Nitekim Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in oluşturduğu topluma baktığımızda ne Arabın Aceme, ne Kureyşlinin Habeşli'ye, ne de fakirin zengine bir üstünlüğü olmadığını görüyoruz. Efendimiz Veda hutbesinde bunu açıkça deklare etmiş ve şöyle buyurmuştur:

“Ey İnsanlar!.. Rabbiniz birdir, babanız da birdir. Hepiniz Âdem'in çocuklarıdır. Âdem ise topraktır. Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi, kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerine bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvadadır. Allah indinde en kıymetli olanınız Ondan en çok korkmanızdır.”

İslam Dini kişilerin ırkına, rengine, coğrafyasına, konuştuğu diline bakmadan bütün Müslümanları kardeş ilan etmiştir. Ve bütün Müslümanların her birinin kanı, canı, malı, ırzı, namusu, diğerine eşit ve denktir.

Rabbimiz bir ayet-i kerimesinde:

“Mü'minler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin.” (Hucurat: 10)

buyurmuştur. Yani Allah'ü Teala, ne Türkleri, ne Arapları, ne Kürtleri değil, ancak müminleri birbirleriyle kardeş ilân etmiştir.

Saadet asrına baktığımız zaman Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), kölelikten azat edilmiş Habeşli bir zenci olan Bilal-i Habeşî'yi Kendisine müezzin olarak seçtiğini görüyoruz. O günün şartlarına bakıldığında bu çok önemli bir uygulamadır. Hatta daha sonra yeni Müslüman olan ama kavmiyetçilik hastalığından henüz kurtulamayan bazı Kureyşin ileri gelenleri, Peygamberin müezzini olmayı güya Bilal-i Habeşî'ye yakıştıramadılar. Ve Onun bu görevden alınıp yerine Kureyşten soylu birinin geçmesini istediler. Ama Efendimize böyle söylemedikleri için başka bir bahaneyle huzura çıktılar. Ve dediler ki:

Ya Resulellah! Bilal, “şın” harfini söyleyemiyor, şın yerine “sin” diyor. Ezan

okurken “Eşhedü” yerine “Eshedü” diyor. Bunun üzerine Efendimiz ne buyurdu:

Bilal'in “Sin”i, sizin “Şın”ınızdan hayırlıdır...

Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Bila-i Habeşî'yi kimselere değişmedi. Çünkü etrafında o kimseler yokken Bilal-i Habeşî vardı. Bu davanın çilesini çekmiş, nice işkencelere sabretmiş ve imanında sebat ederek bu günlere gelmişti. O öyle bir makama ulaşmıştı ki, Efendimiz Miraca çıkarken Cennette, Bila-i Habeşî (Radiyallahü Anh)'in ayak seslerini duymuştu. Onun Habeşli olmasının, derisinin siyah olmasının hiç önemi yoktu. Zira: **“Allah indinde en kıymetli olanınız Ondan en çok korkmanızdır.”**

Yine Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) aris'li Selman (Radiyallahü Anh)'in ehli beytten olduğunu ilan etmiştir. Şöyle ki: Selman-ı Farişî (Radiyallahü Anh) Hendek savaşı hazırlıkları yapılırken, engin tecrübesi ve bilgisiyle herkesi kendine hayran bırakmıştı. O günün harp imkanlarına göre çok yeni ve modern sayılabilecek, şehrin etrafına hendek kazma fikrini veren O'ydu. Ve hendek kazarken de canla başla çalışıyordu. Onun samimiyeti, sadakati ve becerikliliği sebebiyle sahabiler onu çok sevdiler, hatta onu aralarında paylaşamaz oldular. Ensar grubu, Onu sahiplenerek, “Selman bizdendir” derken, diğer taraftan da Muhacirler; “Hayır Selman bizdendir” demeye başladılar. Bunun üzerine Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Onu kimselere bırakmadı ve:

“Selman bizdendir. O ehli beytimdendir” buyururak onu ehli beytine dahil etti.

Malumunuz Araplar kavimleriyle, soy-sop ve nesepleriyle övünürlerdi. Tabi Selman-ı Farisî (*Radiyallâhu Anh*)’a da nesebi sorulduğunda şöyle cevap verirdi:

Ben Selman bin İslam’ım, yani İslamoğlu Selman’ım, diye cevap verirdi.

Hatta bunun üzerine Hz. Ömer (*Radiyallâhu Anh*)’ın da şöyle dediği rivayet edilir:

Hepiniz bilirsiniz ki Ben Kureyştenim ve soylu bir aileden geliyorum.

Babalarım hep soylu. Ama ben kendimi dokuz tane müşrik babaya nispet etmektense, İslama nisbet ediyorum ve İslamoğlu Ömerim diyorum.

İşte Efendimizin ve ashâbı kiramın bu söz ve tavırlarından da üstünlüğün; soy, sop, ırk ve nesepte olmadığını çok açık bir şekilde anlıyoruz. İşte böyle bir İslam kardeşliği tesis edildiği zaman, gerçekleştirilmek istenen barış ve emniyet biiznilah sağlanır.

Zaten bu necip millet Türküyle-Kürdüyle, Lazıyla-Gürcüsüyle, Çerkeziyle asırladır Kur’an’la, iman kardeşliğiyle barış ve huzur içinde beraberce yaşamayı bilmiştir. Geçmişte olduğu gibi şimdi de iman ve İslam kardeşliği çerçevesinde barışı ve huzuru temin edebiliriz. Onun için uyanık olmalı, bu necip milletin arasına tefrika sokarak, bölüp parçalamak isteyenlere fırsat vermemeliyiz.

Unutmayalım ki, karanlık çevrelerin oyununu ancak birlik ve beraberlik bozar. Çünkü birlik ve beraberlik içinde hareket eden toplumlarda, düşman çevrelerin yaptırım gücü azalır, tesirleri kaybolur. En büyük silahları vatan içinde tefrika çıkartmak olan bu mihrakların oyunu, inşaAllah yeniden tesis edilen İslam kardeşliğiyle bozulacaktır.

Çanakkale ruhuna ihtiyacımız var.

Aslında Çanakkale ruhu dediğimiz şey, İslam kardeşliğidir. Çanakkale şehitliğini gezdiğiniz zaman göreceksiniz ki; orada ülkemizin batısından doğusuna kadar pek çok yerden şehitler yatar. Edirneden, İzmirden, tutunda, Van’a, Diyarbakır’a kadar her yerden şehit verilmiştir. Hatta Halepten Şamdan, Trablusgarptan tutun, Bosna’ya Kosovaya kadar her millet var.

Tabi onlar da o zamanlar bu vatanın evlatlarıydı. Yani Türkü-Kürdü-Arabı, Lazı-Gürcüsü-Çerkezi hep birlikte İslam ümmeti olarak aynı safta yer almışız. Omuz omuza mücadele vermişiz.

İşte dünya tarihine altın harflerle; “Çanakkale Geçilmez” diye yazdırtan o destan kahramanları şehid olunca da yanyana gömülmüşler. Hatta yer sıkıntısından dolayı yan yana bile değil, üst üste gömülmüşler. Yani bu millet Çanakkale’de üst üste yatıyor, üst üste!.. Öyle anlar olmuş ki, yedi tane şehidi aynı mezara defnetmek zorunda kalmışız. Bu milletin eti, kemiği, kanı, birbirine karışmış, aynı toprakta kanları yoğrulmuş, aynı kabirde toprak olmuşlar. Bunları unutmayalım!..

Dün topla tüfekte, belki bizi öldüren amma aramıza giremeyen ve bizi bölemeyenler, şimdi birtakım entrikalarla bu milleti bölmenin parçalamanın peşindeler. Aman dikkat edelim ve oyuna gelmeyelim. Eğer içimizde şayet böyle bir takıntısı olanlarımız varsa, yani kavmiyetçilik ve ırkçılık davasıyla birbirimize karşı antipati duyanlarımız bulunuyorsa, onlara acilen Çanakkale şehitliğini ziyaret etmelerini tavsiye ederim.

Tahriklere kapılmadan, dolduruşu gelmeden Türküyle-Kürdüyle, Lazıyla-Gürcüsüyle-Boşnakıyla millet olarak şimdi daha bir kenetlenelim. Biz asırladır bu vatanı kardeş gibi yaşadık. Hepimizin Allahı bir! hepimizin peygamberi bir, kitabı bir, hepimiz aynı kibleye yöneliyoruz. Öyleyse kardeş kardeşe niye düşman olalım ki?.. Sakın ola ki birbirimize “sen şuralısın, ben buralıyım” diye düşmanlık edip, karanlık çevrelerin ekmeğine yağ sürmeyelim. Biz millet olarak ağlarken, onları için için sevindirmeyelim inşaAllah...

Saadet Asrında İslam kardeşliği

Kur’an’ı kerim’de birçok ayeti kerimede birlik ve beraberliğin ehemmiyetine, kardeşliğin önemine işaret edilmiş, müminlerin tefrikaya düşmemesi konusunda önemli ikazlar yapılmıştır. İslamdan önce cahiliyye döneminde koyu bir kavmiyetçilik taassubu vardı. Ama İslam dini geldiği andan itibaren kavmiyetçiliği, ırkçılığı, sınıf farklılığını ortadan kaldırıp, insanlığa İslam kardeşliğini sundu. İhtilafları ittifaka, düşmanlıkları dostluğa çevirdi. Nefret tohumlarını çürütüp, ülfet ve muhabbet filizini yeşertti.

Saadet Asrına baktığımızda, İslam kardeşliğinin bir hayat nizamı ve yaşam modeli olduğunu,

bu kardeşliğin İslam toplumunun omurgasını teşkil ettiğini görüyoruz. Özellikle hicretten hemen sonra Medine’de Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), Ensar ile Muhacir arasında hiçbir maddi menfaate ve ırk taassubuna dayanmayan bir kardeşlik müessesesi tesis etti. Ensar ve Muhacir bu kardeşlik şuuru içinde birbirlerine sımsıkı kenetlendiler, aralarında “Bünyanü’n-Mersus (**kurşunla kaynatılmış duvar**)” misali bir “kardeşlik duvarı” ördüler. Şirkin ve fitnenin komplo ve tuzaklarına karşı bu kardeşlik duvarıyla adeta sağlam bir set çektiler. Böylece tefrikalar ve fitneler onların aralarına sızmak için yol bulamadı. İslam kardeşliği neticesinde aralarında oluşan bu birlik ve beraberlik onları öylesine güçlü bir hale getirdi ki, kısa zamanda büyüdüler ve dünyanın en güçlü devletlerini biiznillah dize getirdiler.

İslam kardeşliğiyle sona eren düşmanlık

Ensar olma şerefine nasıl olan Evs ve Hazrec kabileleri evvelce birbirlerine düşmandılar. Aralarında yüz yirmi sene kadar devam eden kanlı savaşlar olmuştu. Ama İslam ile şereflenip aralarında din kardeşliği tesis edilince, yıllarca süren bu düşmanlık ve kavga da sona ermiş oldu. İslâm’dan başka hiçbir gücün ve Allah’ın kitabından başka hiçbir şeyin bir araya getiremeyeceği, birbirlerine karşı kin ve nefret dolu olan bu kalpler imanla yumuşadı, birbirlerine karşı sevgiyle ve muhabbetle doldu. Böylece geçmiş unutup kardeşçe birbirine kenetlendiler.

Onların barışması, Yahudilerin hiç hoşuna gitmedi. Çünkü bu birlik ve beraberlik Yahudi taifesinin işini zorlaştıracaktı. Onun için, bu iki kabile arasına fitne sokup kardeşlik bağlarını koparmak, yine eskisi gibi onları birbirine düşürmek lazımdı.

Bir gün Evs ve Hazrec kabilelerine mensup ashab-ı kiramdan bazıları, oturmuş dostça sohbet ediyorlarken, oradan Şa’s b. Kays isminde yaşlı bir Yahudi geçti. Evvelce birbirine hasım olan bu iki kabilenin, şimdi kardeşçe oturduklarını görünce hasedinden deliye döndü. Onların aralarını bozmak için bir yahudi gencine dedi ki:

Haydi şunların yanlarına gidip otur da, “Buas günü” nü ve daha evvelce aralarında

geçen çatışmaları onlara hatırlat. Onların evvelce birbirlerine söylediği hamaset yüklü şiirleri onlara oku, diye tenbih etti.

Bu talimatı alan o genç, Evs ve Hazrec kabileleri arasındaki düşmanlığı teşvik edip kardeşlik bağlarını koparmak niyetiyle yanlarına gitti ve ihtiyar yahudinin söylediğini yaptı.

Tabi eski defterler açılıp düşmanlıklar hatırlatılınca, evvelce yapılan savaşlar ve kavgalar akla geldi. Bunun üzerine iki tarafta hamasi nutuklar atarak, kendi kabilesiyle karşı tarafa öğünmeye başladı. Nihayet münakaşa başladı ve iş ağız dalaşına dönüştü. Neticede, düşmanlık ateşi körüklenince iki kabile de hiddet ve öfkeyle ayaklandılar;

Silâha silâha! Haydi zahireye, harre meydanına! diye bağrışarak savaş naraları

atmaya başladılar. Karşı karşıya gelip neredeyse birbirlerine gireceklerdi ki, durum Peygamber Efendimize intikal etti. Efendimiz hemen yanında bulunan Muhacir’den bazı ashabıyla birlikte onların yanlarına geldi. Yüksek sesle onlara şöyle buyurdu:

Ey müslümanlar topluluğu! Allah’dan korkun! Ben aranızda bulunurken de

cahiliye davası mı güdüyorsunuz? Allah-u Teala sizi İslâm’a hidayet ettikten ve küfürden kurtarıp cahiliyyenin kökünü kestikten ve aranızı bulduktan sonra, yine eski halinize küfre mi dönüyorsunuz?!

Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) onları uyarıp nasihat edince, hepsi ne büyük bir hata yaptıklarının farkına vardılar. Bunun şeytanın bir tuzağı olduğunu anlayarak derhal ellerindeki silahları bıraktılar ve gözyaşlarıyla birbirlerine sarılıp kucaklaştılar. Böylece Allah-u Teala din düşmanı Yahudi Şa’s b. Kays’ın fitne ateşini böylece söndürmüş oldu. İşte bu olay üzerine Mevla Teala şu ayeti kerimeyi indirdi:

“Hep birlikte Allah’ın ipine sımsıkı sarılınız, sakın ayrılığa düşmeyiniz. Allah’ın size bağışladığı nimeti hatırlayınız. Hani bir zamanlar düşman olduğunuz halde O, kalplerinizi uzlaştırdı da O’nun bu nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Hani siz bir ateş kuyusunun tam kenarındayken O sizi oraya düşmekten kurtardı. Allah size ayetlerini işte böyle açık anlatır ki, doğru yolu bulasınız.” (Al-i İmran: 103)

Günümüz Şa's b. Kays'larına dikkat edelim

Mevla Teâlâ bu ayeti kerimeyle sadece Evs ve Hazrec kabilesini değil, kıyamete kadar gelecek olan tüm müminleri uyarıp aralarına böyle fitne tohumları ekmek isteyenlere fırsat vermemeleri ve tefrikaya düşmemeleri konusunda ikaz ediyor. Ve Allah'ın ipine sınımsız sarılın, kardeşlik şuuruyla birbirinize kenetlenerek ayrılığa düşmeyin, buyuruyor.

Bizler bu ayetleri her okuyuşumuzda bu olayları tekrar hatırlamalı ve gereken dersleri almalıyız. Dün Müslümanları birbirine düşürmek isteyen Şa's b. Kays gibi İslam düşmanları vardı da, bu gün yok mu?.. Dün Şa's b. Kays'ın tefrika planını devreye sokmak için ashabin arasına giren ve onlarla oturan kimseler vardı da, bu gün Müslümanların arasına girip onlardan gözükererek sinsice fitne ateşini parlamak isteyenler yok mu?.. Elbette var...

Dün ashabi kiramin arasına tefrika ve kargaşa tohumları saçmak isteyenler, bu gün de, yarın da müslümanların arasını açmak için çeşitli entrikalarla fitne kazanını kaynatmak isteyeceklerdir. Çünkü karanlık güçler çok iyi biliyorlar ki, eğer Müslümanlar İslam kardeşliği şuuruyla birleşip yek vücut olurlarsa, onların bütün tefrika planları suya düşecektir.

Evet bu gün aramızda Resülüllah yok ama Onun varisleri var. Allahın ayetleri de üzerimize okunmaya devam ediyor. Öyleyse bir takım ihtilafları, inatları ve nefsanî arzuları bir kenara bırakıp, top-tan Allahın ipine sarılalım ve İslam kardeşliğiyle bir araya gelip kenetlenelim.

Girmeden tefrika bir millete düşman girmez.

Toplu vurdukça yürekler onu top sinderemez.

Fi Emanillah!

Lalegül Dergimize Abone Olmak İçin Lütfen Bizi Arayınız...

444 34 68

Cübbeli Ahmet Hocaefendi'nin Tüm Kitapları ve CD'leri Pek Yakında **İNŞAALLAH Lalegül Yayıncılık** Tarafından Hizmetinize Sunulacaktır.

Ayrıca İsmailağa Cami-i Şerifi'nin Caddeye Bakan Kapısının Hemen Karşısında **LALEGÜL YAYINCILIĞIN** İlk Kitabevi Açılmıştır. Karşılaşılan Enkaz Halinden Bir An Evvel Kurtulabilmek İçin **HOCAEFENDİ'NİN** Tüm Sevenlerinden Biraz Sabır, Çok Dua ve Destek Beklenmektedir.

facebook.com/cubbeliahmethoca

#cubbelihoca

www.cubbeliahmethoca.tv

SAĞLIKLI HAYAT

KANSER RİSKİNİ AZALTMAK İÇİN!

Çağımızın korkutan hastalığı olan kanser için Dünya Sağlık Örgütü, ürküten bir uyarıda bulundu. 2030'da ölümlerin en çok sebebinin kanser olacağını belirtti. Kanserden korunmak için alınacak tedbirler:

- **İhmal edilmeden tedavi ettirilmeli. Kronik hastalığı olanlar ufak bir şikayeti doktora danışmalı. Sık sık kontrole gitmeli.**
- Alkol tüketimini tamamen ortadan kaldırmalı. Hiç tüketmemeli.
- **Günde 20 sigara için, 10 sigaranın altına düşerse akciğer kanseri riski de % 27 azalıyor. Bunun için hiç sigara da içmemeli.**
- Aile geçmişinde kanser vakası varsa, tetkik edilmeli.
- **Bulaşıkların yıkandıktan sonra suyla iyi durulanması yapılmalı.**
- Sık sık duş alınmalı.
- **Çamaşır ve vücut için, hakiki zeytinyağı , defne veya fıstık yağından yapılan sabunlar tercih edilmeli.**

- Stres, sigara, alkol ve madde bağımlılığı, kanser riskini artırır.
- **Beyaz çamaşır lar yeni alınınca en az 2 kere kaynatılmalı.**
- Oda spreyleri zehir solutuyor. Bağışıklık sistemini bozuyor.
- **Televizyondan, cep telefonu ve radyasyon yayan cihazlardan uzak durulmalı.**
- Fast food kültürü, haftada 3 defa sürdürülürse, beyin tümörlerinde artış gösteriyor.
- **Meyve, sebze, yoğurt ve peyniri bol bol yemeli.**
- Plastik bakır, alüminyum kaplar kullanılmamalı.
- **Meyve sebzeleri, kanserojen maddelerden arındırmak için, sirkeli suda bekletilmeli.**
- Yeşil soğan, pırasa, kereviz, bezelye, kestane, ceviz ve fındık bol bol tüketilmeli.
- **Dondurulan yiyecekler çözülünce hemen pişirilmeli ikinci defa ısıtılırsa, DNA'sı bozulur.**
- Halıların yıkanıp, sık sık sirkeli suyla silinmesi gerekir.

POLEN

Arıların, çiçeklerin ortasında bulunan tozlarını, larvaları ve ana arıyı beslemek için arka ayaklarına özel bir salgı ile toplayarak, kovanın önünde bulunan polen tuzağı denilen kutulara bıraktıkları maddedir. Bu tozlar kurutulularak hazır hale getirilir.

Polen harika besinlerin en üstünüdür. Bütün vitaminlerde, yağ, protein şeker, mineral, tabii hormon gibi maddeler bulunur. Ayrıca 27 çeşit madensel tuz ile 22 çeşit amino asidi yanında; A, B, B1, B2, B3, B5, B6, B7, B8, B9, B10 vitaminleri de ihtiva eder.

Başta kanser olmak üzere, kalp-damar ve karaciğer, romatizma, sedef, ekzama, sivilce, saç dökülmesi, cilt lekeleri, prostat, göz, astım, bronşit, ülser, basur, felç, kansızlık, beyin, ruh ve sinir hastalıklarında; çocuk gelişiminde; beyin ve vücut yorgunluklarında kullanıldığı gibi; zayıflık-şişmanlık, kabızlık-ishal gibi birbirine zıt olan hastalıklarda da kullanılır.

Kandaki alyuvar sayısını %25 ve hemoglobini %15 oranında artırır. Günde bir çay kaşığı, süt, çay, kahve ile birlikte, yahut çiğneyerek doğrudan doğruya alınabilir.

BOL BOL SU İÇİLMELİDİR

Yüzlerce defa duymuşsunuzdur. Günde en az 8 bardak su içmek lazım diye. Su içmek için susama beklenmemelidir. Son senelerde bazı kimseleri su şişeleri taşırken görürüz. Hatta bir çok sırt ve bel çantalarında bile su şişesi koyacak özel cepler yapıyor.

Beyinden bağırsaklara kadar, vücudumuzdaki bütün sistemlerin suya mutlaka ihtiyacı vardır. Bol bol su içerek vücudun ısı kaybı engellenmelidir.

Suyun vücuda faydaları: Vücut ısısını ayarlar. Besin, atık ve oksijen taşır. Vitamin ve minerallerin çözülmesine yardım eder. Vücudu yaralanmalardan korur. Hücre ve kasların birbirine yapışmasını sağlar.

Ciltteki hücrelerin sağlıklı görünmesini sağlar.

Vücutta her gün azalan 2-4 litre suyun yerine geri alınması lazımdır.

RABBİMİZE ve KUR'AN'A BAĞLI OLMAK

ALİ ULVİ UZUNLAR

İnsan devamlı iletişim halindedir. İnsanlarla, doğayla, maddeyle devamlı ilişkidir. İnsanoglu yaratılış itibariyle Allah'a kulluk için yaratılmıştır. İlişkide olduğu, programladığı her şey Alah'ın istediği gibi olmalıdır. İnsan ilişkide olduğu her ne olursa olsun bir amaç üzerine iletişime geçer ve bir sonuca ulaşmaya çalışır. Biz bunu zahiren görürüz ve ona göre yorumlarız. Ancak bunun birde Batını yönü vardır ki bu insanın niyetiyle ve kalbindekilerle alakalıdır. İnsanın kalbinden geçenler, bir anlamda niyeti, iletişimdeki asıl amacı yani bize gerçekleri gösterir.

Bir bilgisayarın işlem yapabilmesi için hafızasına verileri kaydetmeniz, bir takım programlar yüklememiz gerekir.

Kaydetmediğimiz bilgiyi bilgisayardan isteyemeyiz. İnsansa hala bilimin yapısını tespit edemediği müthiş bir bilgisayar özelliğindedir. Ancak ne kadar mükemmel olursa olsun sonuç itibariyle tabiatı gereği verileri, bilgileri girmeden geri bildirim alamazsınız. Bu bilgiler tabii ki sadece bilgisayar gibi duygudan mücerred bir takım formülize yapıların üzerine bina edilmiş değil; davranış, duygu, sevgi, aşk gibi farklı girdilerle, matematiksel, teori olan bilgiyi farklı bir biçime, pratiğe, yaşayış şekline, çevirmiştir.

Toplumlar bu girdilerle kültürlerini sürdürebilmişler veya sürdürememişlerdir. Toplumu oluşturan da tabii ki insandır.

Peki bu bilgiler insana nasıl dahil oluyor? Acaba insanı yaratan, bilmediklerini öğreten rabbimizin insandan beynini, kalbini nasıl doldurmasını, nasıl yönlendirmesini istiyor? İnsanın yapısını o çok iyi bildiği halde neyle daha iyi besleneceğini, nasıl yaşayacağını, nasıl mutlu olacağını, kalbini hangi sevgilerle doldurması gerektiğini en mükemmel şekilde o bilmez mi?

Allah-u Te'âlâ hazretlerinin verileri almamızı ve hayata geçirmemizi istediği hayatımız boyunca ona bağlı kalmamızı istediği kaynak Kur'an-ı kerim'de ve insanın yukarıda belirttiğimiz yapıda olmasından dolayı Ahlakı Kur'an olan Allah resulü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in hayatında nasıl bağlı kalacağımız nasıl açıklanmış inceleyelim.

“Kendilerine verdiğimiz Kitabı gereği gibi okuyanlar, işte ona iman edenler bunlardır. Kim de onu inkâr ederse, artık onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.” (Bakara Suresi, 121)

“Kitaba sınıksıkı sarılanlar ve namazı dosdoğru kılanlar, şüphesiz biz salih olanların ecrini kaybetmeyiz.” (A'raf Suresi, 170)

“Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve onların hevalarına uyma. Allah'ın sana indirdiklerinin bir kısmından seni şaşırtmamaları için diye onlardan sakın. Şayet yüz çevirirlerse bil ki, Allah bir kısım günahları nedeniyle onlara bir musibeti tattırmak istemektedir. Şüphesiz, insanların çoğu fasıklardır.” (Maide Suresi, 49)

“Evlerinizde okunmakta olan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın. Şüphesiz Allah, latiftir, haberdar olandır.” (Ahzab Suresi, 34)

“Öyleyse kafirlere itaat etme ve onlara (Kur'an'la) büyük bir cihad ver.” (Furkan Suresi, 52)

“Şüphesiz, Allah'ın sana gösterdiği gibi insanlar arasında hükmetmen için biz sana Kitabı hak olarak indirdik. (Sakın) Hainlerin savunucusu olma.” (Nisa Suresi, 105)

“Beşerden hiç kimsenin, Allah kendisine Kitabı, hükmü ve peygamberliği verdikten, sonra insanlara: “Allah'ı bırakıp bana kul-luk edin” deme (hakkı ve yetki)si yoktur. Fakat o, “Öğrettiğiniz ve ders verdiğiniz Kitabı göre Rabbaniler olunuz” (deme görevindedir.)

(Al-i İmran Suresi, 79)

“Dinlerini bir oyun ve eğlence (konusu) edinenleri ve dünya hayatı kendilerini mağrur kılanları bırak. Onunla (Kur'an'la) hatırlat ki, bir nefis, kendi kazandıklarıyla helake düşmesin; (böylesinin) Allah'tan başka ne bir velisi, ne bir şefaathçisi vardır; her türlü fidyeyi verse de kabul olunmaz. İşte onlar, kazandıkları nedeniyle helake uğrayanlardır; küfre saptıklarından dolayı onlar için çılgınca kaynar sular ve acıklı bir azab vardır.” (En'am Suresi, 70)

“İşte bu (Kur'an), önündekileri doğrulayıcı ve şehirler anası (Mekke) ile çevresindekileri uyarman için indirdiğimiz kutlu Kitaptır. Ahirete iman edenler buna inanırlar. Onlar namazlarını (özenle) koruyanlardır.” (En'am Suresi, 92)

“Kendilerine okunmakta olan Kitabı sana indirmemiz onlara yetmiyor mu? Şüphesiz, bunda iman eden bir kavim için gerçekten bir rahmet ve bir öğüt (zikir) vardır.” (Ankebut Suresi, 51)

“Onlar, kendilerine Rablerinin ayetleri hatırlatıldığı zaman, onun üstünde sağır ve körler olarak kapanıp kalmayanlardır.” (Furkan Suresi, 73)

Ayet-i Kerimeler bize Allah'a bağlılığın gerçekleşmesi için Kur'an-ı kerime nasıl bağlanmamız gerektiğini çok açık bir şekilde ifade ediyor. İşte insan bilgisini, işleyeceği verisini Kur'an'dan almalı ki yaratılış amacını idrak edebilsin. Aslında buna biz ilim diyoruz.

İlim talebesi olmak ifadesi ise toplumumuzda sanki bir tören gerektiriyor. İlim alma isteğinin asıl kaynağı insanın tefekkür etmesi veya Allah'ın nasibi doğrultusunda bir şeyler istemesiyle beraber oluşan meraktır.

Şu an Türkiyemiz de ise ilim alçaklık manasına gelen dünya için alınmakta ve kalplerin Allah'ın istediği dünya soğukluğuna ma'kusen mütenasip (ters orantılı) olarak dünyaya yönelmesine vesile olmaktadır. Halbuki Allah (Celle Celalühü) dünyaya bir sinek kanadı kadar bile değer vermemekle beraber zikrullahı amaçlamayan, kazanılmasının anafikri zikrullah olmayan her türlü dünya malını değersiz mel'un ilan etmiştir.

Zikrullah en genel manada Allah'ın rızası doğrultusunda hayatını programlamak ve kalbinde yalnız onu muhafaza etmektir ki yegane kurtuluş yolu budur.

Hülasa ilmin olması ama başarı için sistematik olması güzeldir. Fakat merak oluşturulacak şekilde profesyonel eğitimcilerle, ilim tahsilinin gerçekleşmesine ihtiyaç vardır.

Bu husus hem müspet hem de uhrevi ilimler için gereklidir. Bu profesyonellik mü'min kardeşlerimizin daha hevesli ve samimi olarak ilme bağlanmalarına dolayısıyla rabbimize bağlanmamıza neden olacaktır ki Ayeti Kerimede Rabbimiz Zümer suresinde **"bilenlerle bilmeyenlerin bir olmayacağını"** buyururken merhum İstiklal marşı şairimizin yaptığı 'tabii ki bir olmaz, biri insan biri hayvan' yorumu Kur'an'a ve ilimlerine bağlı olmanın önemini takdire şayan bir şekilde ortaya koymuştur.

Misalen Kur'an-ı Kerim'i üstten anlayan, belkide maksatlı kaynaklardan beslenen, usulüne göre ilim sahibi olmayan birisinin aşağıda ki hadisleri bilmeden toplumumuz da selefi olarak cahilane bir şekilde Kur'an ayetlerini yanlış yorum yapmalarına maalesef oldukça sık rastlamaktayız.

Hiz. Aişe (Radiyallahu Anha) şöyle anlatır:

Allah Resulü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şu ayeti okudu: **"Sana kitabı indiren O'dur. Onun bir kısım ayetleri muhkemdir ki bunlar kitabın esasıdır. Diğer bir kısmı da müteşabihlerdir. İşte kalblerinde eğrilik bulunanlar, sırf fitne çıkarmak ve onu tevil etmek için ondaki müteşabihlerin peşine düşerler. Halbuki onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde yüksek payeye erenler ise: Biz ona inandık. Hepsi Rabbimiz katındandır derler. (Bunları) aklı selim sahiplerinden başkası iyice düşünmez."**

Aişe (Radiyallahu Anha) devamla: Bundan sonra Allah Resulü: "Kur'an'ın müteşabih ayetlerine uyan kimseleri gördüğünüzde (ki Allah onları Kur'an'da zikretmiştir) onlardan sakınınız!" bu yurdu, demiştir. (Sahih-i Müslim'deki hadis numarası: 4817)

Cüde b. Abdullah Beceli (Radiyallahü Anh) şöyle demiştir:

Allah Resulü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

"Üzerinde gönülleriniz birleştikçe, Kur'an okuyunuz. Kur'an hakkında ihtilaf ettiğinizde de artık kalkıp dağılınız" buyurdu, demiştir. (Sahih-i Müslim'deki hadis numarası: 4819)

Muhterem kardeşlerim Ar-genin ve reklamın öneminin biraz daha iyi kavrandığı toplumumuzda islamin, Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in propagandasını reklamını yapmak için, ilim tahsili konusunda acilen Müslüman toplum olarak önlemler almalı, hangi kaynaklardan beslendiğimizi iyi muhasebe etmeli, Kur'an ve sünnet varisçisi olarak, mirası boşa harcayan takdir bilmeyen varisler gibi olmamalıyız.

Seçim üzeri partilerin harcamalarına baktığımız zaman islamin topluma anlatılması konusunda uhrevi amaçlı bu denli çalışma yapılsaydı belkide idari ve ekonomik anlamda hiçbir problemimiz kalmazdı.

Muhterem okuyucularımız yaz aylarına ve üç aylara girmiş bulunuyoruz. İnşallah çocuklarımızı yaz Kur'an kurslarına yönlendirelim. Gençlerimiz dinden bihaber yetişiyor. Yaz kurslarımız bizim can damarımız haline geliyor.

Spor okulları, tatil programları, faaliyetler derken yaz da boş geçerse Allah için ne zaman gençlerimiz vakit ayırmış olacak. Bu konuya Müslümanlar olarak ehemmiyet vermeliyiz.

Rabbim insanlarımızı ilim iştiağıyla donanmış, bilinçli, Allah ile ve Kur'an ile bağlantısını kuvvetli kılmaya çalışan kullarından eylesin.

Selam ve dua ile ...

ÇÖLÜN ORTASINDA BİR ÇİÇEK ve ÇİÇEK BAHÇESİNDE SOLMUŞ BİR GÜL

Prof. Dr. VOLKAN TUZCU

Yaklaşık birkaç ay önce kalp ritim bozukluğu olan 15 yaşındaki genç bir kıza yaptığım operasyon öncesi ilginç bir olay yaşandı. Çocuklardaki kalp ritim bozukluğu olanlara kasıktaki damarlardan girerek yaptığımız elektrofizyoloji ve ablasyon girişimlerini anestezi eşliğinde uygularız. Bunun için elektrofizyoloji laboratuvarına getirilen hastaya anestezi uzmanı eşliğinde anestezi başlanır.

Bu hastamız da bu şekilde getirildi. Hemşire arkadaşımız hastayı yatırıp üzerini hazırladığı sırada genç kızın korku içinde olduğunu fark edince onu teselli etmek istedi, ona korkmaması gerektiğini ve dua etmesini tavsiye etti. Henüz 15 yaşındaki kız çocuğunun verdiği cevap orada bulunan bütün personeli adeta şok etti:

Ben duaya da herhangi bir dine de inanmıyorum.

Daha sonra anestezi ve operasyon başlatıldı ve herkes bir moral bozukluğu yaşıyorken

işlem yapıldı. Birkaç saatlik girişim sonucunda hastamızın hızlı kalp atışına yani bir nevi taşikardiye yol açan problem Allah'ın izni ile başarılı bir şekilde düzeltildi.

Bir akşam hastanede tuttuğumuz hastamızı ertesi gün taburcu etmek üzere hastanedeki odama ailesi ile son kontrol amacı ile çağırttım. Diğer hekim arkadaşlarıma da hastayı benim taburcu edeceğimi, benden önce hastayı göndermemelerini tembih ettim. Amacım dilim döndüğünce bu fırsatı tebliğ amaçlı kullanmaktı, belki bir nebze düşünmeye sevk edebilirdim bu genci.

Anne ve babası ile kendisi tekerlekli sandalyede olduğu halde odama geldiler. Evvela bir gün önce yaptığımız operasyonda, kalbinde nerede problem bulunduğumuzu ve problemin nasıl düzeltildiğini

ayrıntılı bir şekilde anlattım. İlgiyle dinleyen aile teşekkür ettiler. Daha sonra daha ayrıntılı bir şekilde kalbimizin çalışmasını sağlayan kalbin elektrik sistemini onlara bilgisayar üzerinde anlattım. İnsan aklını almayacak mükemmellikte işleyen bu sistemi anlattım ki belki bir nebze olsun tefekküre vesile olur. İlgiyle dinleyen aile zaten başarılı operasyon ile kalbindeki problem düzelen çocukları için çok mutluydu.

Aynı şekilde 15 yaşındaki genç hastamız da son derece ilgi ile anlatılanları dinledi ve birçok sorular sordu. Konuşma sırasında her fırsatta böyle bir sistemin tesadüf eseri olamayacağını vurgulayıp durdum. Belki dünyada kalmasına vesile olan kalbindeki fiziksel problem düzeldi ancak asıl olan ve bizim sonsuz olan ahiret hayatımız için asıl olan kalbinin düzelmesi aslında çok daha önemliydi bu insan için. Genç yaştaki bu insanımıza hidayet nasip olur duasıyla kendisini taburcu ettik.

Geçen hafta, (Mayıs başında) her yıl düzenlenen dünyanın en büyük kalp ritim hastalıkları ile ilgili olan yani Elektrofizyoloji ile ilgili bilimsel kongreye katılmak için gittiğim ABD'nin Colorado eyaletindeki Denver şehrinde de ilginç bir olayla karşılaştım. Kongre dönüşünde kiralanan özel bir araçla iki arkadaş Denver havalimanına gitmek için otelden yola çıktık.

Uzun ve aktarmalı bir uçak yolculuğu bizi bekliyordu. Öğle namazı da tam girmek üzereydi ve havalimanında namaz kılmak için yer bulmaya çalışacaktık. Aracın şoförünün müslüman olduğunu farkedince kendisine selam verdik. Bizim Türkiye'den geldiğimizi duyduğunda çok sevindi. Fas'tan yaklaşık 14 sene önce gelmiş ve önce üniversite okumaya çalışmış. Sonraları maddi yetersizlik yüzünden okulu da bırakmak zorunda kalmış.

Amerika'da müslümanlar olarak baskı hissedip hissetmediklerini de sorduk. Bazı sorunlar olsa da genel olarak çok rahat olduklarını, insanların kendilerine ve tesettürlü müslüman hanımlara iyi davrandıklarını söyledi. Avrupa ya göre orada müslümanların çok daha rahat olduğunu da ekledi. Kendisine havalimanına gitmeden önce uğrayabileceğimiz bir mescid olup olmadığını sorduk.

O da buna çok sevindi, zaten kendisi de namaz kılacakmış. Bizi yakındaki bir mescide götürdü. Siyah tenli müslüman kardeşlerimizin olduğu ve oldukça fakir bir muhitte olan küçük bir camide namazı bize şoförümüz imamlık yaparak kıldırdı. Sonra havalimanı yolunda biraz daha sohbet ettik. Kendisi bize yeni evli olduğunu söyledi. Hanımı beyaz bir Amerikalıymış.

Tanışmalarından önce zaten müslümanlıkla şerefelenmiş olan hanımı hakkında biraz bilgi almak istedik. Faslı kardeşimiz hanımının ailesinin çok koyu hristiyan olduğunu ve İslamdan nefret ettiğini söyledi. Bu bizim daha da ilgimizi çekti. Biraz da çekinerek hanımının başörtülü olup olmadığını ve namaz kılıp kılmadığını sorduk.

Verdiği cevap bizi çok etkiledi: "Kendisi müslümandır! (Yani, müslüman olduğunu söylemişim gibi bir edayla)". Bizde namaz kılmayıp Allah'ın emirlerini tam yerine getirmeyen birçok müslüman var onun için merak ettik, bir de Amerika'nın ortasındaki bir şehirde böyle bir aileden çıkarak müslüman olmuş, diyerek mazeretimizi bildirdik.

Günahkar müslümanların çok olduğunu bildiğini ama hanımının iyi bir müslüman olduğunu söyledi. Hanımı onunla evlenmeden önceki dönemde ailesinin inandığı Hıristiyanlık dinini çok saçma bulduğu için önce ateist olmuş.

Daha sonra bununla da tatmin olmamış ki gerçeği aramaya devam etmiş ve İslamiyetle okuyarak araştırarak tanışmış ve ailesinin tüm nefretine ve baskısına rağmen Hak din olduğunu tasdik edip müslüman olmuş. Şimdi de ailesi ile olan ilişkileri çok gerginmiş. Kendisine Allah'tan ümit kesmemelerini ve sabırla ve dinimize uygun bir ahlak ile onlarla irtibat halinde olmalarını tavsiye ettim.

Şoför kardeşimiz hem bizden dua istedi hem de bize çok dua etti. İnşallah cennette karşılaşmak dua ve temennileri ile bu kardeşimizden ayrıldık.

Amerika gibi ve özellikle son yıllarda olan ve dinimize hiçbir şekilde uymayan terör olaylarının olduğu şu dönemde, koyu bir Hıristiyan ailenin üniversite okuyan bir beyaz Amerikalı kızının kendi arayışıyla müslüman oluş hikayesi, bizi çok etkiledi. Amerika'da buna benzer örnekleri, sayısı fazla olmasa da görmek mümkün. Bütün ters faktörlere rağmen ve İslam'ın daha yoğun yaşandığı ülkelere bu kadar uzak bir noktada iken bile, demek insan hidayet bulabiliyormuş.

Peki nasıl oluyor bu? diye merak edenler sanırım cevabı çıkarmıştır: Samimi arayış içerisinde olmak. Rabbimiz böyle bir samimi arayışı olan kullarına hidayeti bakın hangi şartlarda bile nasip ediyor.

Peki Allah'a teslim olmayan, müslüman olmayan veya büyük günahlar ve isyanlar içerisinde yaşayan insanlara hidayet niye nasip olmuyor?

Cevap yine çok basit, varoluş gerçeklerini ve yaratılış gayelerini samimi olarak aramadıkları veya bu gerçekleri önlerinde hazır bulsalar bile teslimiyet niyetleri olmadığı için Allah onlara hidayet nasip etmiyor, hatta bazen ilk örnekte olduğu gibi Müslümanlarla dolu bir ülkede yaşasalar bile...

Ama tabii burada hemen eklemek lazım, hiçbirimiz sonumuzu bilmiyoruz, dolayısı ile hiçbir insanın sonunu da bilmiyoruz. Onun için doğru yolda olmayan insanların bir yandan hidayetleri için dua edip uygun şekilde onlara sabırla tebliğe devam ederken, bir yandan da kendi sonumuzu bilmediğimizi hiç unutmamalı ve şeytanın oyununa gelerek kendimizi başkalarından da üstün görmemeliyiz.

Rabbimiz cümlemize kamil imanla ve razı olduğu kullarının arasında iken son nefesimizi vermeyi nasip eylesin.

TASAVVUF DÜŞMANLIĞININ SEBEPLERİ

KADİR MISIROĞLU

Tarih boyunca tasavvufî görüşlere muhalif kalan ve hatta düşman olan pek çok kimse görülmüştür. Bunların bu muhalefet ve düşmanlıklarının çeşitli sebepleri vardır. Bunları kısaca şöyle hülâsa edebiliriz.

1-Tasavvufî Eserlerde Vâkî Olan Tahrifler

Matbaanın mevcut olmadığı, eserlerin elle istinsah sûretiyle çoğaltıldığı devirlerde nakilden nakile eserlerde birçok tahrifat yapılmıştır ki, bunların hangisinin zuhûlen, hangilerinin ise kasden vâkî olduğunu ayırd etmek imkânsızdır. Çok muhtemeldir ki, başka bir sebeple tasavvuf aleyhtarı olanlar büyük mutasavvıfların eserlerini istinsah ederken kendi fikirlerini de esas metne katmış olabilecekleri gibi, mutasavvıfları kötüleyme medâr olmak üzere onların bazı sözlerini de kasden değiştirmişlerdir. Böyle bir tahrife mâruz kalmak itibariyle büyük mutasavvıf **Muhyiddin-i Arabî**'nin eserleri en başta zikredilmek lâzım gelir. Böyle bir tahrif için **Mâhir İz Bey**'in hâtıratında şâyân-ı dikkat bir örnek mevcuttur:

“Hülasaten arzedelim: Aslı Beşinci Cildin 180-181 inci sahifelerinde, meşhur «**TABAKAT**» sahibi Abdulvahhab Şâ'rânî, «**Futuhât-ı Mekkiye**» yi (Levâmî'ül-Envar'il-Kudsiyye) adıyla hülâsa etmiş, daha sonra onu da özetleyerek «**El-Kibrî'ül-Ah-rner**» ünvanı ile bir eser daha vücuda getirmiştir, **İmam Şa'rani** der ki: «**Futuhât** ı ihtisar ettiğim, (yani kısalttığım) sıralarda «**Ehl-i sünnet ve'l-ce-maat**» itikadına uymayan bazı yazıları gördüm ve durakladım. Kitabımdan çıkarmak istedim, fakat tereddütten kendimi kurtaramadım. Nihayet bir gün Mısır'ın tanınmış alimlerinden **Seyyid Eb'ut-Tabîb'ül-Medenî** ile karşılaştım ve bu tereddüdümü söyledim. Kendileri hemen cebinden bir kitab çıkardı. Bu eser, Konya'da **Muhyiddin-i Arabî**'nin el yazısı ile yazılmış olan nüshadan kopya edilmişti. Esere baktım. Kitabımdan çıkarmak istediğim cümlelerin hiçbiri orada göremedim.

O vakit anladım ki, Mısır'da elden ele dolaşan **Fütuhât-ı Mekkiye** nüshalarının hepsi Şeyh **Muhyiddin-i Arabî**'nin ehl-i sünnet inancına muhalif olduğunu göstermek ve kendisini halkın nazarından düşürmek için yazılmıştır; bir takım iftiralarla dolu nüshalardır. Nasıl ki kendilerinin **Fusus'ül-Hikem** ve diğer nüshalarının da böyle karıştırılmış olduğu esefle görülmüştür.

İtikad ve amelleri sapık olan birçok kimseler, yalnız **Şeyh Muhyiddin-i Arabî**'yi değil, birçok tanınmış tasavvuf erbabının manzum, mensur eserlerini de bu suretle ifsad etmişlerdir. Gayeleri yalnız o zatlara halkın nazarından düşürmek değil, İslam akaidini bozup dini ihtilâle sebep olmaktır.

Bu sebeple en emniyetli yol: Bir eseri bir zata isnad edebilmek için, matbaanın icadından evvel, eğer kendi el yazısı ile yazılmış veya kendi nezaretinde hayatında başkasına dikte ettirmiş ise, o eser onundur diyebiliriz. Bu yol imana bir hâlel vermemekle beraber, aynı zamanda İlmi bir usûl olur.¹

Bu gerçeği tebâruz ettirmek için bir misal de biz verelim:

Büyük İslâm âlimi **Molla Câmi Hazretleri**'nin çok mâruf olan “**Nefâhatü'l-Üns**” isimli mutasavvıfların menâkıbını anlatan eserinin **Kâmil Candogan** ve **Sefek Malak** tarafından yapılmış olan tercümesinde zamanın kutupları anlatılırken şu yakışsız sözler görülmektedir:

“Bu zatların hali kullukta bizim gibidir. Yerler, içerler, hasta ve tedâvi olurlar. Bunlar Abdal tabakasına girmeden önce nikâhlanırlar. Çocukları, malları, mülkleri olur. Fakat Abdal tabakasına girdikten sonra o işi terk etmişlerdir. Artık ona bir daha dönemezler. Zevceleri ile sohbetten ve çocuklarından ayrılırlar. Bir daha tekrar zevceleri ve çocukları ile sohbet edemezler ki bu onların ma'lumu olsun.

1 Bkz. **Mâhir İz**- Yılların İzi, İstanbul 1975 sh. 229

Onlar sünnete riâyet etmede, nikâh hususunda mübalağa ederler. Hatta öyle ki, **bir yabancı kimse evlerine geldiği zaman, bir gün veya bir hafta kalsın ve o hanımı ile nikâhlanarak onun hakkını versin isterlerdi. Daha sonra o adam o kadını bıraksın ve kadın da onun kim olduğunu bilmesin.**"²

Aynı metin **Abdülkadir Akçiçek** sadeleştirme-sinde bakınız ne kadar farklıdır:

"*Bunların hali, beşeriyet durumunda bizim gibidir. Yerler, içerler, hasta olurlar, tedâvi görürler.*

Hatta ebdal tabakasına girmeden evvel, evlenirler.

Bunların çocukları, evleri, malları ve mülkleri de olur.

Ancak, ebdal tabakasına katıldıktan sonra; daha önce neyi bırakmışlarsa, bir daha ona dönmezler. Kadın ve çocuk sahibi olmaktan uzaklaşırlar. Ebdale katıldıktan sonra; çocuklara, kadınlara sahib olmak, bunların bildiği bir şey değildir artık.

*Bu büyükler, nikâh işinde sünnete son derece riayet ederler. Bir yabancı kimse, onların çenberine girdiği zaman isterler ki: Bir gün, bir hafta olsun evlilik hayatı yaşaya.. Sonra onun hakkını vere ve bıraka.. Ama, o kadın da onun kim olduğunu bilmeye."*³

Demek ki, kendi kadınlarını -hâşâ- ikrâm etmiyor da, kendilerine gelip intisap ettiklerinde o kim-senin evlenmesine müsaade ediyorlarmış.

Buradaki bariz farkı dikkatlerinize arz ettikten sonra dinî eserlerde bugün bile tahrifat yapıldığına dair şahsî bir hatıramı nakledeyim:

1960'lı yıllarda Sebil Yayinevi, Bayezid, Beyaz Saray, zemin kattaki kitapçılar çarşısındaydı. Bir gün Arapça mütercimi geçinen **Yaman Arıkan** dükkânımın önünde elinde bazı kitap formları olduğu hâlde oradaki kitapçılardan biri hakkında ileri geri sözler söyleyerek, bağırp çağırıyordu. O'nu dükkânıma çağırdım ve mes'elenin ne olduğunu anlamaya çalıştım.

² **Molla Câmi** - Nefâhatü'l Üns, Bedir Yayinevi, İstanbul 1971, sh.42

³ **Molla Câmi** - Nefâhatü'l Üns, Huzur Yayın-Dağıtım, İstanbul 2011, sh.53

Anlattığına nazaran, kendisinin tercüme ettiğini iddia ettiği bir kitabı çarşı esnafından biri aynen korsan olarak basıyormuş. Elinde matbaadan tedariklediği formlar olduğu hâlde başka bir mütercim gösterilerek basımı yapılan bu eserin kendi tercümesinden çalınmış olduğunu iddia ediyordu. Basılmakta olan nüshaların formlarıyla, O'nun evvelce çıkardığı kitabı kısaca gözden geçirdikten sonra O'nu teskin maksadıyla,

"Canım ne bağırp çağırıyorsun. Kitabın aslı aynı olduğuna göre bu kadar benzerlik normaldir." Deyince O, büyük bir hışımla,

"Ne münâsebet!" dedi. "İşte bu eserin aslı" sözünü söyledikten sonra çantasından seksen sayfalık bir kitap çıkardı. Bu kitap **İmam-ı Gazali Hazretleri'nin "Âbidler Yolu"** isimli eseri idi. Lâkin **Yaman Arıkan**'ın Osmanlıca'dan sadeleştirdiği hâlde bu esere Arapça'dan tercüme edilmiş gibi imza koyduğu, fazladan olarak da kendi sözlerim ilâve ederek seksen sayfalık kitabı üç yüz sayfaya çıkarmış olduğu ortaya çıktı. O, utanmadan bazı sayfaları göstererek demişti ki:

"- Bunları ben ilâve ettim. Bunlar aslından bir tercüme yapmış olsalardı benim kitabımla ayniyet derecesinde bir benzerlik ortada olmazdı."

Bu söze hayret ederek O'nun kendi nüshasını biraz karıştırdım. Bu eserde **Yaman Arıkan** kendi sözlerini "mütercim" imzasını kullanarak tahşiye sûretiyle zikretmemiş, **İmam-ı Gazali Hazretleri'nin** sözleriyle harmanlamıştı. Netice olarak O'na dedim ki:

"- Pekâlâ! Şu durumda sen eserinin çalınmış olduğu hususundaki iddianı, buna teşebbüs etmiş olan arkadaşa karşı isbat etmiş oluyorsun! **Fakat İmam-ı Gazali Hazretleri** karşısındaki durumunu hiç düşünmüyor musun?!"

"- O benim bileceğim bir şey. Buna kimse karışmaz!" demesi üzerine O'nu dükkânımdan kovdum ve bundan sonra bir daha böyle çoluk çocuğun mütercimi olduğu **İmam-ı Gazali**'ye âid hiçbir esere el sürmedim.

2-Şathiyyât-ı Sûfiyye

Tasavvuf düşmanlığının ikinci bir sebebi de Şathiyyât-ı Sûfiye denilen meczub sözlerinin esas alınmasıdır.

Evvence ifade edilmiş olduğu hâlde tasavvufta esas olan “**temkin**” i muhafaza etmektir. Buna muvaffak olanlar “**câzib**”, olamayanlar ise “**meczub**” turlar. Makbul olan câzib olmaktır. Fakat meczublar vâsıl oldukları hakikatlerin sarhoşluğu sebebiyle hoş görülürler. Lâkin metbû addedilmezler. Tasavvufta “**şath**” kelimesinin mânâsı şudur:

“*Sekir halinin galebesiyle uygunsuz sözler söylemek, ehl-i haktan ıztırar ve ıztırab ile sadır olan ve zâhiren te’vili kaabil olmayan sözler yerine kullanılır bir tabirdir. Sofiyye bunun için «Allah âşıkları kusurlarından dolayı muâheze etmez» mealinde bir hadis rivâyet ederler. **Hallac-ı Mansur’un «Ene’l-Hak»**, **Muhyiddin-i Arabi’nin «Sizin mabudunuz benim ayağımın altındadır»** demesi o kabildendir.”⁴*

Tasavvuf târihinde çeşitli meczuplardan sâdır olmuş böyle şathiyyat sûretinde sözler pek çoktur. Başlangıçta bunlar sekir hâlinde söylenmiş sözler oldukları cihetle dikkate alınmaz ve bunlara ehemmiyet atfedilmezdi. Doğru olan da buydu. Fakat üçüncü hicret asrının ortalarında böyle insanlar çoğalıp avam-ı nasdan bazı insanların ifsadına sebep olduklarından **Zünnûn el Mısri, el-Nûri, Ebu Hamza ve Hallac-ı Mansur** gibi mutasavvıflar Bağdad’da muhakeme edilmiş ve bunlardan **Hallac’ı Mansur “Ene’l-Hak”** yani “**Hak benim**” dediği için öldürülmüştür.⁵

4 **M. Zeki Pakalın - Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, İstanbul 1993, C.III, sh.310**

5 Hâlbuki bu kabil sözleri husûsî bir izahla- mazur görenler de vardır ve bunların sayısı da az değildir: Ez-cümle **Ebu Nasr Serrec Tûsî “El-Lüma”** isimli eserinde “**Sûfilerin Şathiyyâtı**” serlevhası altında bir hayli malumat verdikten (A.g.e. sh.367 vd.) sonra:

“*Hallac’ın şeriat mahkemelerinde yargılanması ve idâma mahkûm edilmesi, şeriatın değil, o gün şeriat mahkemelerini temsil eden kişilerin hükmüdür. Bu itibarla Hallac’ı savunup bu hükme karşı çıkanlar, aslında oradaki tarafgir tavra karşı çıkmaktadırlar. Yoksa şeriatın bir hükmüne karşı çıkmış değillerdir. Kaldı ki, şeriat mahkemelerini temsil edenlerden de **Hallac’ı** hakkı bulanlar vardır.*

Kalbin mâsivadan arınarak Hakk’ın esmâ, sıfat ve zilâl nurlarına ayna olması sonucu meydana gelen şiddetli sevgi ve aşk sebebiyle sâlik akis ve gölgeleri Hakk’ın kendisi zanneder. **Hallac’ın «Ene’l-Hakk»** dediği makam burasıdır. Elini ateşe sokan kişinin yandığında can havliyle «**Yandım, ateş oldum**» demesi nasıl mecâzî bir hakikati ifâde ediyorsa ve bu söz söyleyenin gerçekten ateş olduğunu göstermiyorsa «**Ene’l-Hakk**» sözü de böyle bir mecâzî idraktır. Kulun kendi fiil ve davranışlarını görmez olup, kendisinde olan fiillerin Allah’a âid olduğunu idrak etmesidir.

Sen çekilince aradan - Kalır seni yaradan

bu anlamda söylenmiştir. Bu anlamda söylenmiş bir söz elbette küfür değildir. Ancak iltibasa müsâid olduğundan bu tür sözleri sadece

Zirâ o, etrafına birçok mürid toplamış olduğu gibi şeriat düşmanı Karmatiler’le de gizli gizli münâsebet tesis etmişti. Demek oluyor ki, böyleleri bir kûşe-i uzlette yaşadıkları müddetçe bunlara pek karışan da, iltifat eden de olmaz.

Ancak bir nev’i cemaat teşkiline kalkıştıkları takdirde de zâhire hükmeden şeriat ahkâmınca cezalandırılırlar. Bu sûretle cezalandırılanlardan biri de **Seyyid Nesimî**’dir. Hâl böyle olduğu hâlde tasavvuf aleyhtarlarının bu aleyhtarlığa mesned olarak zikrettikleri sözler hep böyle şathiyyat kabilinden olan ve tasavvufun gerçeğiyle alâkasız bulunan sözlerdir.

3-Aşırı Akılcılık

Tasavvuf düşmanlarının bu yola girmelerinin bir diğer sebebi de aşırı akılcılıktır. Onlar dini bir nev’i alışveriş ve medâr-ı menfaat gibi telâkki eden insanlardır. Böylelerine göre abdest temizlik, oruç perhiz, namazsa idman mesabesinde bir fayda vasıtasıdır. Hâlbuki imanın teşekkülünde esas prensip “**akıl**” ile değil “**kalp**” ile tasdiktir. Kalpse bir tahassüs merkezidir. Bu demektir ki, din İslâm âlimlerince “**nâkus**” yani eksik kabul edilen aklın imkânları içinde telâkki olunacak bir mes’ele değildir. Akıl, sahibini din sarayının kapısına kadar getirebilir. Lâkin o sarayın has odalarına onunla değil, tahassüsle girilir.

Dinin gayesini gerçekleştirmede akıl bir mebde olsa da onun kemali için kalbî faaliyet şarttır. Akılla ancak “**iman**” ın vücûbuna ulaşılır, kendine değil! O, kalbî bir tasdikle gerçekleşir. Bundan nasibi olmayanlar yani akıl sultası altında yaşamakta bulunanlar tasavvufî gerçeklere ham hayâlât olarak bakarlar ve pek tabii olarak bu gerçekleri reddederler. Böylelerinin “**aşk**” ve “**muhabbet**” istidadı mevhibesinden nasipleri yoktur. İhtimal Cenâb-ı Hakk, kullarına bunca nimet ihsan etmiş iken Âhiret’te bir cehennem ve cennet vaad-i ilâhîsi olmasaydı, böylelerinin ibâdet hükmündeki amellere iltifat etmeleri bile mümkün olmazdı. Onların din anlayışı Allah ile -hâşâ- bir alışverişten ibârettir.

4-Aşırı Benlik

beşerî sıfatlardan soyutlanıp, İlâhî sıfatlarla muttasıf olanlar söyleyebilir. «**Ene’l-Hakk**» sözünün söylendiği makam, Cenâb-ı Hakk’ın sıfatlarıyla idrak olunduğu makamdır. «**Hakk**» ismi esmâ ve sıfat tecellisidir. Bu yüzden sûfilerden «**Ene’l-Hakk**» diyenler çıktığı hâlde «**Enallah**» diyenler çıkmamıştır.” demektedir. (Bkz. A.g.e - **Prof. Dr. H. Kâmil Yılmaz** tercümesi, İstanbul 1996, sh.538 vd.)

Bazı tasavvuf düşmanlarının da ricâl-i sûfiyeyi reddetmeleri şiddetli benlikleri icabıdır. Zirâ tasavvufun aslı gayesi nefsin tezkiyesi yani onun şiddetine karşı bir mücadeledir. Onlarsa tekebbürden vazgeçemedikleri için tasavvuf ikliminin aslı meyvası olan tevâzu iltifat edemezler. Tasavvufun icabı olan “**tevâzu**” u insan şahsiyetinin yok edilmesi olarak görür ve asla kabullenemezler.

Böylelerinin tasavvuf düşmanlığının bir tezahürü de ricâl-i sûfiyeyi tenkidde onlardan üstün ve onların hatalarını teşhis iktidarıyla mücehhez daha derin bir kavrayış ve ilim sâhibi oldukları vehminden doğan nefsanî telezüzdür. Günümüz tasavvuf düşmanlarından **Abdülaziz Bayındır**’dan derslerinde “Bu gerçeği ilk defa ben ifade ediyorum” veya “Bu doğruyu ilk defa ben söylüyorum” nev’inden vârid olan ve talebeleri tarafından bize nakledilen sözler bu nefsanî telezüz ve böbürlenmenin zamanımızdaki tipik bir misâlidir.

5-Tasavvufun Muhtevâ İtibâriyle Diğer Dinlerdeki Bazı Telâkkilerle Benzerliği

Bu benzerliğe ehemmiyet atfederek İslâm tasavvufunun Yunan’dan, İran’dan, Hinduizm’den ve Müsevilik’ten alındığı yolunda iddialar vardır. Her dinin mânevîyatında bu kabil benzerlikler olması tabii olduğu hâlde İslâm tasavvufu diğer dinlerdeki benzer görüşlere nazaran daha muahhar olduğu cihetle oralardan devşirilmiş bulunduğunu iddia etmenin târihi gerçeklerle hiçbir alâkası yoktur. Bilhassa Yahudi düşmanlığını şiar addetmiş olan kimseler tasavvufun “**İsrâiliyat**” tan muktebes olduğunu iddia etmişlerdir.

“**Tasavvuf**’ kelime olarak Hicret-i Nebviye’nin İkinci Asrında ortaya çıkmıştır. Fakat onun muhteva olarak Asrı Saâdet’ten beri mevcut olduğu muhakkaktır. Bu gerçeği meşhur târih felsefesi âlimi **İbn-i Haldun** (1332-1406) şöyle ifâde etmektedir:

“*Tasavvuf, İslâm milletinde sonradan peydâ olan şer’î ilimlerin biridir. Esâsı, Ashab ve Tâbiin ile onlardan sonra gelenlerin hak ve hidâyete uyan halleridir. Temeli, ibâdetle meşgul olmak ve kendini Allah’a vermek, Dünya alâyişlerinden ve süslerinden yüz çevirmek, herkesin dadandığı mal ve menalden el etek çekmek, halkdan ayrılarak ve halvete çekilerek ibâdetle dalmaktır.*”⁶

Böyle olduğu hâlde, şimdiye kadar onun gerek lâfız ve gerekse de muhteva itibariyle de yabancı menşeli olduğunu iddia etmiş olan pek çok kimse görülmüştür. Bunların kimisi onun Yunan menşeli olduğunu iddia ettiği⁷ gibi kimileri de Hind, İran ve hatta hıristiyan menşeli olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bütün bu iddiaların târihi gerçeklerle hiçbir **alâkası yoktur.**⁸

7 Tasavvufun Yunan menşeli olduğunu iddia edenlere göre “**tasavvuf**” kelimesi bile *Grekçe ilim ve fen mânâsına gelen “Sofiya” veya hikmet mânâsındaki “Sofos” tan türetilmiştir.*

8 Buna dâir zamanımızda Yahudi ve Masonluk aleyhtarları olup, bu sebeple tasavvuf aleyhtarlığı yapan iki örnek zikrederim:

a-Ziya Uygur (1912-1999)

Ziya Uygur Bey, ordudan ayrılma eski bir subay olup uzun müddet Osmanlı Arşivi’nde çalışmış, vatansever bir insandı. Kendisi ile kırk seneye yakın bir muârefem (tanışıklığım) olmuştur. Dinimiz ve milletimizin en belli başlı düşmanı olan “Siyonizm”, “Masonluk” ve hatta “Yahudilik” meseleleri üzerinde aydınlatıcı iki eser sahibidir.

Bunlar birçok kereler basılmış olan “İnkılaplar, İhtilâller ve Siyonizm” ile “Tevrat’a göre Siyonizm’in Ana Prensipleri ve Protokoller” isimli eserlerdir. Bunların birincisinde Yahudilerin Cihân’ın fikir târihindeki müessiriyetlerini tâ Kadim Yunan Felsefesi’nden itibaren ne sûretle ve ne ölçüde gerçekleştirmiş olduklarına dâir bahse başlarken:

*“ileride bütün fecaatiyle göreceğimiz gibi İslâmiyet’e karşı tevcih edilmiş bulunan yıkıcı hareketlerin, isyan ve ihtilâllerin ve gizli cemiyetlerin tahrik ve teşkilinden ya doğrudan doğruya yahut dolayısıyla Yahudi parmağına rastlamamak mümkün değildir. İslâmiyet’in zuhurundan itibaren İslâm milletleri Yahudi fesad ve sükastlerinden kendilerini kurtaramamışlardır. İslâm âleminde zuhûr etmiş esef verici hâdiselerde -siyasî, felsefî, tasavvufî- Yahudi veya Yahudi ‘ye bağlı hıristiyanlıktan mürtet maddeci rafizîlerin müthiş teşebbüslerini yeri gelince göreceğiz. Bunlardan biri olarak İslâm tasavvufunun kendine has olan yüksek safiyet ve nezahetini bozmak için İslâm âlemine sokulan «**vahdet-i vücud**» dalâlet mesleğinin Neo-platonizm (İsrâikiye felsefesi)nin nasıl bir Yahudi düzmesi felsefe olduğunu göreceğiz.*

Zira bu Neo-platonizm denilen felsefe Yahudi kitaplarının tevîl ve tefsirlerinden meydana gelmekle beraber Yahudi bunları ihraç ve işgal maddesi olarak imal etmişler, üzerine bilâhère yeni Elâtunculuk damgası vurarak mezhebin Yahudiliğini saklamak istemişlerdir. Mâmafih bu gizlemede muvaffak olmuşlardır. Zira bu nifak unsuru İslâmlar arasında kendisinden beklenenden çoğunu vermiştir.” demektedir. (Bkz: A.g.e. 1968 baskısı, sh.248)

Burada “**İslam Tasavvufunun kendine has olan yüksek safiyet ve nezahetini bozmak için... ilh**” denildiğine nazaran O’nun tasavvufun aslı mâhiyetine değil de, bu nam ile ortaya çıkmış sapıklıklara karşı olduğu zannolunabilir. Halbuki O’nun tâ **Abdullah ibni Sebe**’den başlayarak Yahudiler’in İslâm Târihi’ndeki meşûm faaliyetlerini naklettiği bölümün

6 **İbn-i Haldun** - Mukaddime, sh.328

sonundaki tasavvuf anlayışının bu cereyanın gerçek mâhiyeti ile hiçbir alâkası yoktur.

O'nun şu nihât satırları bu gerçeği açıkça göstermektedir:

“Şunu bilelim ki, İslâmiyet'te gâye tasavvuf değil, şerattir. İslâm 'da tasavvuf ahlâk ve fazilettir. Bu da, şeriat emirlerinin yerine getirilmesiyle, getirenlerin içlerinde zamanla açılan nurlu bir huzurdan, Allah ve şeriat muhabbetinden ibarettir. Binâ-naleyh dinimizde diğer bütün dinlerde olduğu gibi esas olan ne tasavvuf ve ne de felsefedir. Sadece şerattir. Maddî ve manevî her rütbe ve derece ancak şeriat yolundan ayrılmamak, emirlere harfiyen itaat ve sadakat göstermekle kazanılır.

Peygamberimiz hiçbir zaman tasavvuf diye ayrıca bir usulden bahsetmemiştir. Siyret ve seciyemizin ebedî örneği Peygamberimizin yolunda bulunmak, bütün hâl ve hareketlerimizde yalnız O 'nu taklid etmektir ki, hakiki zafer ve saadete erebiliriz. Bundan başka bütün tedbirler ve yollar bizi felâket ve hüsrana götürür.” (Bkz: A.g.e. sh.463 vd.)

Bundan sonra “İslâm Mutasavvıflarından Bazılarının Ahvâli” başlığı altında tasavvuf târihinde “şatâhat” olarak adlandırılan yani abuk sabuk veya zâhiren yanıltıcı ve anlaşılması güç beyanlardan sayfalar dolusu naklettikten sonra netice olarak şunları beyan etmektedir:

“Yukarıdaki ifâdelerden anlaşılabilirdiği gibi İslâm âleminin meşhur mutasavvıfları mukaddes kitap (Tevrat)dan ve Yahudi Kabbalizminden, Yunan Felsefesinden ve yine ayrıca Yahudi-Yunan felsefesi olan Yeni Eflâtunculukta beslenmişlerdir. Bu israîlî düşünceler Şark'ta ve Garp'ta daima ihtilâlcî, anarşist neticeler tevliid etmiştir. Çünkü Yahudi şeriatinin özü münkir ve ihtilâlcidir.

Yahudi, İslâmiyet'i bozmak ve İslâm milletleri dinsizlik, ahlâksızlık ve anarşiye sürüklemek için birçok fırsatlar icad etmekte veya her fırsattan faydalanmakta gecikmemiştir. Daima İslâmiyet'in özüne saldırmış, millî ve şer'i hükümlerini, kıymetlerini ve an'anelerini ustalıkla ve gizlice İslâmiyet perdesi altında yaydığı bir takım tefsir ve telkinlerle İslâm zihinlerine yerleştirmek, böylece İslâmları (bugün Garp milletlerim düşürdüğü gibi) kendi dâvasının müdafileri ve kendi arzusunun esiri durumuna düşürmek istemiştir.

Asırlardır devam eden inkılâpçı ve ihtilâlcî cereyanlar iç yüzleri itibariyle bir Yahudi oyunundan ve tertibinden ibâret olarak adım adım Yahudi maksadını (cihan hâkimiyeti ve üstün ırk) gerçekleştirmekten başka bir netice vermemiştir.” (Bkz: A.g.e. sh.476)

Bu beyanlara O'nun Hz. Mevlanâ ve Yunus Emre gibi manevî kültür mirasımızın zirvesinde yer alan devâsâ şahsiyetler hakkında sarfetmiş olduğu ve bizim de şahid olduğumuz nâbeca (yakıksız) sözlerini ilâve etmek istemeyerek bu kadarla iktifa etmeyi daha doğru buluyorum. Zirâ bunları yazmaktan maksadım merhumun gerçekten değerli olan eserlerini okuyacak gençleri O'nun aşırı Yahudi aleyhtarlığı sâikiyle sürüklendiği bir hatayı belirterek ikaz etmekten ibarettir.

Tasavvufa Ziya Uygur'un fikirlerine benzer bir surette yaklaşanların bir ikincisi de yer darlığı sebebiyle zikredemediğimiz

Bunlar arasında en yaygın ve ehemmiyetli olanı tasavvufun “Tevrat” daha doğrusu “Yahudi” menşeli olduğu husûsundaki asılsız görüştür.

Hemen hemen her dinde mevcut olan metafizik (mabadattabia) mes'elelere dâir telâkki ve görüşler arasındaki benzerliklerden hareketle ortaya konulmuş olan bu iddia ve nazariyeleri uzun uzun tahlil ve tenkid etmiş olan⁹ Ömer Rıza Doğrul, netice olarak şöyle diyor:¹⁰

“Hülasa tasavvufun menşei hakkında, onun doğuşunu ve mâhiyetine uygun bir fikir sâhihi olmak için tasavvufu bütünü ile veyahud teferruatı ile yabancı âmillerin tesiri altında kalabilen dinî veya felsefî bir mezhep yapmak hatasından korunmak, icab eder. Tasavvufu, riyâzet sâyesinde nefsinin dizginlemeyi, hakikati keşfetmeyi, canların derinliğine aydınlığın tecellisine yardım eden bir sürü yollar olarak tanıtmak daha doğru olur. Çünkü yolların ayrılması mâhiyet itibariyle ayrıldığını ifâde etmez.

Tasavvuf nefsi terbiye itibariyle ve nefsi tasfiye yolu olmak dolayısıyla bu mâhiyettir. Hakikatleri keşfetmek, incelikleri açıklamak, varlık âlemini anlamak bakımından tasavvufa gelince buna birçok yabancı unsurların karışmış olduğunu kabul etmemeye imkân yoktur. Fakat bu karışma ruh hayatının ilk tohumları atıldıktan asırlarca sonra vuku bulmuştur. Çünkü bu için ilk tohumunu atan şahsiyet, bizzat Hazreti Peygamberdi.

Elhâsıl, Müslümanlar'ın ilk zâhidleri ve mutasavvıfları gönüllerinin temizliği, kalplerinin berraklığı, iç yüzlerinin güzelliği ve hakikati keşfetmek kudreti bakımından çok ileri kimselerdi. Çünkü peygamberin tuttuğu yolu tutmuşlar, O'nun zâhidliğini, O'nun takvasını, O'nun kendini ibâdete verişini esas tanımışlardır. Onların yabancı dinleri ve felsefeleri değil Hazreti Peygamber'in hayatını örnek tanımaları İslâm'ın ruh hayatı tarifinde ilk zâhidler ve ilk mutasavvıflar olarak tanınmalarına sebep olmuştur.”¹¹

Hikmet Tanyu'dur. (Tafsîlât için Bkz. Hikmet Tanyu - İslâm Düşmanları ve Allah'a inananlar, İstanbul 1989, sh.96-129)

9 Tafsîlât için bkz: Ömer Rıza Doğrul - İslâmiyet'in Geliştirdiği Tasavvuf, İstanbul 1948, sh. 17 vd.

10 Bkz. Ömer Rıza Doğrul, a.g.e. sh.22

11 Ömer Rıza Doğrul, a.g.e. sh.47

Tasavvufun menşei muhteva olarak Hazreti Peygamber'in hayatına hâkim olan "zühd" ve "takva", lâfız olarak ise Arapça "koyunyünü" demek olan "suf" veya "gölgelik" mânâsındaki "suffe" kelimeleridir. Cenâb-ı Hakk, bir numune-i imtisal (örnek alınacak biri) olarak Hazreti Peygamber'i göstermek üzere Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Andolsun ki, sizin için; Allah'a ve âhiret gününe kavuşacağımı uman ve Allah'ı çok zikreden (mü'min) ler için Rasûlullah'ta en mükemmel bir örnek (Üsve-i hasene) vardır."¹² İşte tasavvuf muhteva olarak bu emr-i ilâhiyeye ittibâdan ibarettir. Lâfız olarak onun menşei teşkil eden "suf" ve "suffe" kelimelerine gelince onların kısaca izahı şöyledir:

Hazreti Peygamber, Medine-i Tâhire'ye teşrif buyurdıklarında buradaki Mescid-i Nebevî'yi (Medine Haremi'ni) inşâ ettirirken burada âilesine âid odaların yanı sıra bir de kimsesiz sahâbiler için bir gölgelik (suffe) yaptırdı.

Gerek Mekke'li muhâcirlerden ve gerekse daha sonra Medine'ye gelen fakir, bekâr ve Medine'de hiçbir yakını bulunmayan müslümanlar, akşam sabah burada yaşayıp ibâdetle meşgul olmaya başladılar ki, zamanla bunlara "Ehl-i Suffe" denilmeye başlandı.

İşte tasavvuf burada yaşayan **übbâd** (âbidler) ve **zühhâd** (zâhidler) denilen bu mübârek insanların hayatlarına hâkim olan prensiplerin zamanla sistemleştirilip bir ilmî ve fikhî disiplin hâline getirilmesinin bir neticesi olarak ortaya çıkmıştır. Bunların sayılarını dört yüze kadar çıkaran "**Tabakât**" kitapları mevcuttur.

Hazreti Peygamber'den pekçok hadis-i şerif nakletmiş bulunan meşhur sahâbe **Ebû Hureyre** (Radiyallahu Anh) bunlardan biridir. Ayrıca **Abdullah bin Ömer** gibi evi barkı olan bazı sahâbelerin de **Ehl-i Suffe**'nin yaşadıkları zühd ve takva hayatına imrenerek zaman zaman onlara katıldıkları da bilinmektedir.¹³

"Suffe ehlinin İslâmî ilimlerin gelişmesine doğrudan etkisi olmuştur. Başta **Ebû Hureyre** olmak üzere çok

hadis rivâyet eden sahâbiler Ehl-i Suffe'dendir İslâm hukuku alanında ortaya çıkan **ehl-i hadis** ve **ehl-i rey** ekollerinin ilk temsilcileri kabul edilen **Abdullah bin Ömer** ile **Abdullah bin Mes'ud** gibi birçok sahâbi de Suffe'den yetişmiştir. Bunun yanında ilk dönem zühd hareketlerinin Ehl-i Suffe ile başladığı, Suffe'nin tasavvufun güvencesini teşkil ettiği kabul edilmektedir."¹⁴

Geçim darlığı çeken Ehl-i Suffe, suf denilen koyunyününden yapılmış basit bir elbise giyerlerdi. Suftan "**tasavvefe**" (yün giydi) kelimesi ortaya çıkmış ve sonradan "**tasavvuf**" şekline inkılâp etmiştir. Bu görüş hem lisan ve hem de muhtevaya uygunluğu sebebiyle bütün İslâm Âlemi'de umûmî bir kabul görmüştür.¹⁵

"Tasavvufun doğuşunu Hazreti Peygamber'den sonra ortaya çıkan siyasi anlaşmazlıklar, baskı ve zulümler Asr-ı Saadet'teki samimi dindarlığa dayalı hayat anlayışının yerini bencilliğin, servet ve debdebe tutkunlarının aldığına işaret eden gelişmelere bağliyanlar da vardır."¹⁶

Bu görüş tasavvufun doğuşu için olmasa da, gelişip umûmîleşmesi için muhakkak ki doğrudur.

6-Umûmî Olarak İslâm Düşmanlığı

Tasavvuf düşmanlığının diğer bir sebebi de dine toptan karşı oluşturmaktır. Böyle olanlar tasavvufu dinî hayatın özünü teşkil etmesi itibariyle tabii olarak reddetmektedirler. Böylelerine verilecek cevabın yeri burası değildir. Din diye bir şey kabul etmeyen elbetteki bütün dinî esaslarla birlikte tasavvufu da reddedecektir. Bundan daha tabii bir şey olamaz.

Tasavvuf düşmanlarının bazıları yukarıda tadad edilmiş olan sebeplerin bazen biriyle bazen de birkaçıyla muttasıf olurlar. Lâkin hangi sebep kullanılmış olursa olsun, tasavvufu reddetmek dini kâmil mânâsıyla anlamak ve yaşamak dâvâsını reddetmekten farksızdır.

12 Ahzâb Süresi, âyet 21

13 Buhari, Salât, 58

14 DİA, C.37, sh.470

15 DİA, C.40, sh.119

16 DİA, C.40, sh.120

MÜSLÜMAN SEVGİDE DE, NEFRETTE DE MU'TEDİL OLMALI

ADEM ŞENER

Allah-u Zülcelâl, kullarına, dinin emir ve nehiyleri etrafında birleşmelerini ve ayrılığa düşmemelerini emretmiştir. Hz. Ali (*Radıyallahü Anh*) demiştir ki; “Sakın tefrika (ayrılığa) düşmeyin. Çünkü cemaat rahmettir, tefrika azaptır. Ey Allah’ın kulları! Birbirinize kardeş olun.”

Mü’minler, bir vücut gibidirler. Birbirlerine öyle bağlıdır ki, nasıl vücutta bir âzâ ağrıdığı zaman, onun ağrısı diğer âzâları da etkiliyorsa, bir mü’minin sevinmesi veya üzülmüşlüğü durumunda diğer mü’minlerin hali de böyle olmalıdır. Onun için Peygamberimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) bir hadis-i şeriflerinde; **“Bir mü’minin diğer mü’min kardeşlerine karşı ilgisi, birbirini bağlayıp destekleyen bir binanın taşları gibidir”** buyurmuştur. (Buhari, Edeb ül müfred 36)

Müslüman haddini aşmaz. Sevgi ve nefreti ifrat derecesine vordırılmaz. Din kardeşinin yüzüne sevgi ve muhabbet dolu nazarla bakar. Hadis-i Şerifte:

“Mü’minin mü’mine (muhabbetle) bakması ibadettir. Mü’min kişinin Müslüman kardeşinin yüzüne tebessüm etmesi, her ikisinin hatalarından düşmesini sağlar” buyurulmaktadır.

Cüneyd (*Rahimehullah*) bu hadisten istinbat ederek şöyle demiştir:

“Birbirlerini seven iki kişi, bir günâh işlemedikçe kat’iyen ayrılmazlar”.

Peygamber (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)’in uzunca bir hadisinde birbirini seven iki kişi övülmekte ve âhirette Allah’ın gölgelendirdiği yedi sınıf insanın arasında bulunacaklarını müjdelemektedir.

Ne var ki uhuvvet ve sohbetin şartından birisi de hüsn-ü hatimedir.

Her ikisi de iyi bir halde Allah’a kavuşurlarsa muahat (kardeşlik) sevabına nail olurlar. Ama yekdiğerlerinin hukukunu zayı etmekle bu kardeşliği bozmuşlarsa o zaman sevab alamazlar.

Şeytan, Allah yolunda birbirlerini seven iki kişiyi kıskandığı kadar hiçbir şeyi kıskanmaz. Devamlı olarak onların arasını bozmağa çalışır.

El-Avarif’te böyle geçer.

Sevgide samimi olmaya çalışır. Çünkü Allah yolundaki sevginin sudan daha saf ve berrak olması gerekir. Allah, kendisi için olan sevgide kişiden samimiyet ister. Sevgi ne kadar samimi ve temiz olursa o kadar devam eder. Böyle bir sevginin devamını sağlamak için onun samimiyet ve temizlik derecesini ihlâl etmemek gerekir.

Peygamber Aleyhisselâm böyle bir sevginin devamı için şöyle tavsiyede bulunmuştur:

“Üç haslet kardeşine olan sevgide seni munis kılar:

1-) Görür görmez ona selâm vermen,

2-) Mecliste ona yer vermen,

3-) **Ona sevdiği ismi ile çağırman**”. Bu hadisi, İmam Gazali Ömer b. el- Hattab (*Radıyallahü anh*)’dan nakletmiştir.

Dostluk şu üç şeyle kaimdir: Sözde birlik, işte birlik, şefkatten birlik.

Ebu Osman el-Hayrî der ki: “İhvana uygun hareket etmek, onlara karşı duyduğün şefkatten daha iyi ve tesirlidir”.

Mü’min şeriatın mübah kıldığı hususlarda kardeşine uyar. Çünkü bu ona olan şefkatinden daha iyidir. Ama dine aykırı olan hususlarda ona uymak ise ona karşı gösterilmesi gereken vefa ve samimiyet gereğinden değildir.

Bilâkis o zaman ona muhalefet edip, doğruyu ona göstermek, düştüğü kötü yoldan onu kurtarmak ve gerçek arkadaşlık ve samimiyetin icaplarından. Çünkü kardeşlik ihtiyacı ve dar zamanlarında belli olur. İşte asıl ona yardım etme, ona el uzatma zamanı o zamandır. O zaman ona iyilik yapmazsan başka ne zaman yapacaksın?

Amel bakımından kendisine yardımcı olmazsa da hüsn-i niyetini göz önünde tutarak ona teşekkür eder. Çünkü mü'minin niyeti amelinden daha hayırlıdır.

İmam-ı Gazali de aynı tavsiyede bulunmuştur: "Senin hakkında düşünüp yaptığı iyiliğe karşı ona teşekkür etmen, kardeşlik hak ve vecibelerindedir. Çünkü bu tür davranışlar aradaki sevgiyi arttırır".

Ali (Radiyallahûhu Anh) der ki: "Din kardeşinin hüsn-i niyetine teşekkür etmeyen, iyiliğine hiç teşekkür etmez".

MÜSLÜMAN, KARDEŞİNİ SEVİNİRKEN GÖRDÜĞÜ ZAMAN KENDİSİ DE SEVİNİR; ÜZÜNTÜLÜ HALİNİ GÖRDÜĞÜNDE KENDİSİ DE ÜZÜLÜR

Hemen üzüntüsünü gidermeğe çalışır.

Çünkü dost ve kardeşliğin gereği budur. Yanında olsun, olmasın onu her zaman müdafaa edecektir. Onun zor durumdan kurtulması için Allah'a yalvaracaktır.

Allah yolunda sevişen iki kişiden biri kara sevdaya tutulmuş. Arkadaşına:

— Ben kara sevdaya tutuldum. İstersen arkadaşlığı bozalım, der. Adam:

— Olmaz, biz birbirimizi maddî menfaat sağlamak için değil, Allah için sevdik, diye cevap vermiş. Allah ile kendi arasında arkadaşı iyileşinceye kadar yemek yemeyeceğine ve su içmeyeceğine söz vermiş. Kırk gün böyle devam etmiş. Nihayet kırk gün sonra arkadaşına:

— Nasılsın, hastalığın geçti mi? diye sorunca, arkadaş: "Evet, iyileştim" demiş. Ondan sonra yemeye ve içmeğe başlamış... (El-Avarif)

Kardeş edindiği kimseye karşı güler yüz, tatlı dil gösterir. Kalbinde onun hareketlerine karşı hiçbir sıkıntı hissetmez. Ona cömert davranır. Öfkesine hakim olur. Kibirde bulunmaz. Ona saygı gösterir, özrünü yalan olsun, doğru olsun kabul eder. Hemen her gün onunla görüşmeğe çalışır. Onu sevgi ve saygı ile karşılar ve sorar: "Benden sonraki saatlerin nasıl geçti?" diye.

Peygamber Aleyhisselâm'ın sahabesi birbirlerini gördükleri zaman kucaklaşırlardı. Ayrılırken de müsafaha ederlerdi. Böyle yaparken Allah'a hamd ederlerdi ve birbirlerinin afvı için Allah'a niyazda bulunurlardı. Günde birkaç kez karşılaşsalar dahi böyle yaparlardı.

Kendisi din kardeşine, onun kendisine verdiği değerden daha fazla değer verir...

Mümkün olduğu kadar kardeşine gönül hoşluğuyla hediye verir. Utanarak veya külfete girerek değil... Kendisine verilen hediyeyi az olsa dahi kabul eder.

Azı çok olarak sayar ve ona olan muhabbeti arttır. Hemen hediyesine karşılık olarak daha iyisini verir. Tabii bulabilirse...

Kardeşinin kendisine yaptığı iyiliğe karşı teşekkür eder. Onu över ve ona hayır ile dua edip şöyle der: Cezâkellahu hayren: "Allah seni hayır ile mükâfatlandırısın". Gerek sana ve gerekse dua hususunda bu, pek etkilidir. Hadiste böyle açıklanmıştır.

Müslüman kendisine yapılan iyiliği gizlemez, bilâkis herkese yayar...

Kişinin Müslüman kardeşine en iyi hediyesi: Hikmet sözüdür. Çünkü hikmet mü'minin yitiğidir. Kişi için, bu ne kadar çok olursa olsun, dünya mallarından daha iyidir.

Güzel yemek ve elbiselerden eline geçeni Allah yolundaki kardeşine verme onu kendi nefesine tercihidir.

Sahabe-i kiram'dan biri bir kardeşine koyun başını hediye etti. O tam yedi evi dolaştıktan sonra yine sahibine geldi. İbni Ömer (Radiyallahûhu Anhüma) dedi ki:

“Resûlüllah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)’in ashabından biri bir adama bir koyun başı hediye etti. O’ falan kardeşim benden daha muhtaçtır, diyerek ona gönderdi, o ona... derken tam yedi kişinin eline geçtikten sonra tekrar sahibini buldu...”

Kendisine ikramda bulunan kimsenin bedduasını almamağa gayret eder. Çünkü ikram edenin duası kabul olunur. Bu hususta hadis varid olmuştur.

Müslüman kardeşini gün aşırı ziyaret eder.

El-Hasen der ki: “El-ğibb” demek, haftada bir kere ziyaret etmek demektir.

Buna göre, Müslüman kardeşini haftada bir ziyaret eder.

Her gün ziyaretinden kardeşinin sıkılacağından korkarsa böyle yapar.

Eğer bıkkınlık vereceğinden endişesi olmazsa o zaman her gün ziyaret eder.

Bu ziyaretinde Cenab-ı Hak’tan bol sevab umar.

Müslüman kardeşinin kapısına geldiği zaman, içeriye girmek için izin ister. Kapının önünde durmaz. Biraz kenarında durur. Kapı aralığından içeriye bakmaz. Üç kere izin ister. Her seferinde hane halkına, “selâm üzerine olsun”. Sonra, “falan kimse içeriye girsin mi?” der. Her kapı çalışından sonra, yemek yiyen kişinin yemeğini bitirinceye, abdest alan insanın abdestini bitirinceye ve namaz kılan kişinin namazını bitirinceye kadar bekler. Hane sahibi izin verirse girer; vermezse geri döner. Geri dönerken kalbi, kin, hased ve düşmanlık (gibi) duygulardan tamamen arınmış olur...

Ev sahibi kapıya birisini onu içeriye buyur etmek için göndermiş ise, izin almak gerekmez. Şayet göndermeyip de içeriden: “Kim o ?” diye seslenmiş ise o zaman: “Ben!” demez. Çünkü bu tam bir cevap değildir. Tam cevap: “Falan kimse içeriye girebilir mi ?” der. Eğer: “Hayır!” diye bir ses gelirse, içinde kin, haset, husûmet duymadan hemen döner. İşte bu davranış güzel ahlâk ve tevazu işaretidir.

Peygamber (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) buyurdu:

“Kişi, güzel ahlâkı sayesinde oruçlunun derecesine ulaşabilir”.

Selef insanlarından biri davet yapar. Kendisine gelen elçi onu göremez. Bir de bakar ki, herkes yemek yemiş ve dağılmışlar... Adam sessizce ayrılır.

Ev sahibi onları uğurlarken: Hepsini yediniz değil mi? Bir şey kalmamıştır inşaallah! der. Adama yiyecek bir şey kalmaz. Tencereleri yıkamışçasına silip süpürmüşler. Sonra adama: “Kusura bakma böyle oldu!” denilince şu cevabı verir: “Adamın kabahati yok, hüsn-ü niyetle çağırıldı, biz de hüsn-ü niyetle geldik”. İşte tevazu ve güzel ahlâkın anlamı budur.

Ebul-Kasım El-Cüneyd der ki: “Beni bir çocuk gelip babasının davetine tam dört kere çağırıldı. Her gidişimde babası beni kapıdan geri çevirdi. İçimde hiçbir kin ve kırgınlık duymadım”. Çocuğu kırmamak için gitmiştir, babasını kırmamak için de geri dönmüştür. Bundan daha tabii bir davranış ne olabilir ki!

İşte Allah’a gönül vermişlerin ahlâkı böyledir. Her kabul ve redde mutlaka bir ibret dersi müşahede eder. Geri çevrilmesinden kırılmaz, üzülmaz. Bunun bir tezellül olduğunu aklının kenarından dahi geçirmez. Nitekim yapılan ikramlara da aşırı bir sevinç izhar etmez. Bilir ki, her şey Allah’ın emri ve takdiri ile cereyan etmektedir.

Misafire ikram etmek, altına minder koymak kısacası hizmetinde bulunmak İslâmi adapdandır.

Ziyaretçinin de kendisine yapılan ikram ve izzeti reddetmemesi gerekmektedir. Çünkü yapılan ikramı geri çevirmek Müslüman kardeşini hiçe saymak olur. Hadiste varid olmuştur:

“Üç şey geri çevrilmez: Minder (veya yastık), güzel koku, süt...” Bunları kabul etmesi gerekir. Sütü içer, güzel kokuyu sürünür. Minderin üstünde de oturur. Ama ziyaretçi sırf Allah’a karşı tevazu göstermek için yerde oturmayı tercih ederse başka... O zaman minderi alır, bir kenara koyar ve kendisi yere oturur.

Sonra biri diğerine: “Keyfe eşbahte?” veya “Keyfe Haluke?": Sabahleyin nasıl kalktın? Veya, “nasılsın ?” diye sorar, öteki şu cevabı verir:

“Mü’min olarak... “Alemlerin Rabbi olan Allah’a hamd olsun çok iyiyim ve afiyetteyim!” diye cevap verir.

Sonra yerine oturup yerleşince, evde yiyecek ne varsa onu ikram eder. Meşrubattan da bulduğunu ikram eder. Fazla külfete girmez. Çünkü kardeşliğin gereği budur. Din kardeşini aynı kendisi gibi tutar. Ondan çekinmez. Bu sebeple de fazla külfete ve zahmete girmez.

Hız. Ali (*Radıyallhâhu Anh*) der ki: “Seni külfete sokan, seni kendisini idare etmeye mecbur eden, seni özür dilemeye zorlayıcı işlere iten kişi arkadaşların en kötüsüdür.”

Fudayl (*Rahimehullah*) der ki: “İnsanların birbirinden uzaklaşması, birbirlerine verdikleri külfet ve sıkıntıdır. Biri, din kardeşini ziyaret eder o da ona karşı tahammül edilmez külfete katlanır ve bu yüzden aralarındaki dostluk bağı kopuverir”.

Sahâbilerden biri şöyle der: “Allah külfet çıkaranlara lânet eder”. Peygamber (*Aleyhisselâm*) şöyle buyurmuştur: “Ben ve ümetimin takvaya ermişleri tekellüften beriyiz!>>

Yunus (*Aleyhisselâm*)’ı dostlarından biri ziyaret eder. Onlara bir parça arpa ekmeğiyle, sebze yemeği ikram eder. Sonra şöyle der: “Eğer Allah, misafire ikram etmek için fazla külfette bulunanlara lânet etmeseydi, siz daha fazla şeyler hazırlayabilirdim”. (El-ihya)

Dostlarını karşılamak için hazırlanması, en iyi elbiselerini giymesi, kokulanması, taranması, kısaca elinden geldiği kadar tertemiz bir halde çıkması İslâmî âdabdandır.

Selef’in sohbet ve kardeşlik âdâbından birisi de, eski sevgiyi korumak, dostların sırlarını ifşa etmemektir. Onun için din kardeşinin sana açtığı bir sırrı başkasına aktarmamalısın. En yakın arkadaşlarına bile söylememelisin. Aranız açılmış olsa yine o sırrı muhafaza etmelisin. Çünkü ara açıldıktan sonra sırrı ifşa etmek çok kötü bir huydur.

Bazı ediplere sordular:

— Sırrı nasıl korursun?

— Ben onun kabriyim, içimde artık o gömülmüştür.

Bu sebeple şöyle demişlerdir: İyi kimselerin göğüsleri, sırların kabirleridir”.

Mü’min kardeşi uğrunda malını ve canını vermekten çekinmez...

Ebu Yezid el-Bestamî anlatıyor: Belh’li bir genç gibi kimse bana galib gelmemiştir. Bizi ziyarete gelmişti. Aramızda şu konuşma geçti:

— Size göre zühd’ün tarifi nedir? diye sordu.

— Bulduğumuz zaman yeriz, bulmadığımız zaman sabrederiz, dedim.

— Bizde, Belh köpekleri böyledir, dedi.

— Peki siz söyleyin, sizce zühd nedir? dedim.

— Bulmadığımız zaman sabrederiz, bulunca da başkalarını kendimize tercih ederiz, dedi.

Antakyalı Ebul-Hasen anlatıyor: Rey yakınındaki köyüme otuz bir adam geldi. Yanımda beş kişiyi doyuracak kadar ekmek bulunmaktaydı.

Ekmeği kırdılar, yemeğe koyuldular. Lâmbayı söndürdüler. Sofra kaldırıldığı zaman, ekmekler öylece duruyordu. Birbirlerine buyur ederken hiç yememişlerdi. Yani herkes kardeşini kendi nefesine tercih etmişti.

Ebu Hureyre (*Radıyallhâhu Anh*)’a bir adam geldi. “Seninle Allah için kardeş olmak istiyorum” dedi. Ebu Hureyre (*Radıyallhâhu Anh*): Bunun ne olduğunu bilmiyor musun? diye ona sordu.

— Hayır, bana tarif et, dedi.

“Beni dinarından da, dirheminden de ileri tutacaksın!” deyince, adam: “Ben bunu yapamam” dedi. Ebu Hureyre (*Radıyallhâhu Anh*) öyleyse haydi gidebilirsin şimdi, dedi.

Ebu Süleyman ed-Darani der ki: “Bütün dünya benim olsa, hepsini kardeşime yedirsem, yine de azımsarım”.

“Müslüman gerektiği zaman kardeşi için canını da vermeğe hazır olmalıdır”, demiştik. Bu da selef Müslümanlarının âdetindendi.

Sofiyeden bir taife yakalanıp halifelerden birinin huzuruna götürüldüler. Aralarında Ebu’l-Hasen en-Nuri, eş-Şahham ve Er-Rakkam da vardı. Tam öldürülecekleri an, En-Nurî ortaya atılıp cellâda, “bunları bırak, önce beni öldür” dedi.

— Neden bu fedakârlıkta bulunuyorsun? diye sorduklarında şu cevabı verdi:

— Onların bir saat bile olsa benden fazla yaşamasını isterim!

Halifenin bu söz hoşuna gitti ve hepsini o anda bağışladı.

Huzeyfetu'l-Adevî anlatıyor: Yermük günü amcamın oğlunu arıyordum. Yanımda biraz su vardı. Ona bu suyu içiririm, yüzünü serinletirim, diye düşündüm. Tam yanma vardığımda ona suyu uzattım. Tam o anda öteden bir "Ah!" sesi geldi, amcamın oğlu: "Suyu ona götür" dedi. Baktım ki inleyen kişi Hişam b. el-As değil mi. Hayret ettim. Hemen suyu ona uzattım. Fakat öbür taraftan bir "ah!" sesi daha duyuldu. "Ben istemem suyu ona götür" dedi. Koştum, fakat adam ölmüştü. Döndüm Hişam'a gelince onu da ölmüş buldum. Sonra amcamın oğluna suyu yetiştireyim bari, dedim; geldim ki o da ölmüş.

Yani hem dünya, hem de âhiret zevk ve isteklerinde Müslüman kardeşini kendi nefesine tercih etmesidir.

Bazı müdakkikler şöyle dediler: "Gerçek tercih, âhiret hazlarında olur. Çünkü dünya hazları kayda değer bir şey değildir".

Aynı anlamı te'vid eden bir rivayet:

Biri kardeşini görür, pek sevinmez. Kardeşi bunu hoş karşılamaz.

Bunu görünce sebebini şöyle izah eder: Resûlullah (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğunu duydum: "**İki Müslüman karşılaştıkları zaman, gökten yüz rahmet iner. Bundan doksanını en çok sevinen adam alır. Onunu da en az sevişen kişi alır**". Daha fazlasını sen alasin diye, çok sevinmeyi sana bıraktım.

Şerhu'l-Huteb'de, Cenab-ı Hakk'ın din kardeşlerini kendi nefislerine tercih eden kişileri Haşr Sûresindeki: "**Kendilerinde fakr-ü ihtiyaç olsa bile onları öz canlarından daha üstün tutarlar**" kavli-i celili ile, övdüğünü anlatırken şunu da zikretmiştir:

Musa (Aleyhisselâm), Rabb'inden, Muhammed (Aleyhisselâm) ile ümmetinin bazı derecelerini kendisine göstermesini niyaz etti. Allah ona şöyle vahiy buyurdu:

— **Ey Musa! Sen buna takat getiremezsin. Lâkin sana onun derecelerinden birini göstereyim ki o derece sayesinde O'nu sana ve bütün yaratılmışlara üstün kıldım. Sonra ona Melekût âlemini açıp gösterdi. Onun oradaki mevkinin görünce şaşırıp kaldı. Neredeyse ölüp gidecekti. Hemen şöyle sordu:**

— **Ya Rabbi, bu dereceye O'nu nasıl yükselttin?**

— **Ona özel olarak verdiğim "başkalarını kendi nefesine tercih etmek" vasfı ile buyurdu.**

Utanmayan ve çekinmeyen kişilerle arkadaşlık yapmamak da onların adetindendi. "Hayâsız kimselerle arkadaşlık yapan kimsenin düştüğü belâ kadar büyük bir belâyâ hiç kimse uğramamıştır" derlerdi. Yine şöyle derlerdi:

"Dostlarınızı iman ettikleri sürece kabul edin; küfrederlerse o zaman bırakın!". Allah Teâlâ Nisa Sûresinde: "**Onun (şirkin) madûnunu dilediği kimse için bağışlar**" buyurmuştur.

Evet, mümin mümine hakaret etmez, mümin mümine hor bakmaz, mümin mümini küçük görmez. Bunun ilk ve en büyük sebebi onun iman taşımasıdır. Mümin taşıdığı iman sebebiyle methüsenaya layıktır. Taşıdığı iman sebebiyle mümin yeryüzünün en değerli, en şerefli ve en üstün varlığıdır. İslam kardeşliğinin bu dünya hayatının ötesinde uhrevi bir boyutu da vardır.

Cenâb-ı Hak cümlemizi îman hassâsiyetiyle din kardeşliğini yaşayıp yaşatan sâlih kullarından eylesin. Bütün bir ömrümüzü ve bilhassa içinde bulunduğumuz mübârek günleri rızâsına muvâfık amellerle ihyâ ederek ebedî bayramlara erişmemizi lutf-u keremiyle ihsân eylesin! (Amin)

ERTELEMİYİ ERTELEMENİN YOLLARI

MEHTAP KAYAOĞLU
(PSİKOLOJİK DANIŞMAN & PSİKOTERAPİST)

Günümüz insanının yeni bir başbelası var sevgili okurlar! "Erteleme hastalığı"

Havalardan mıdır; yedik içtiklerimizden midir; bazı yaşam alışkanlıklarını hayatımıza aldığımız için midir; yoksa aşırı yorgunluktan mıdır bilinmez, neredeyse herkes her şeyi ertelemeye başladı.

Bu günkü yazımda erteleme alışkanlığıyla başetmenizi sağlayacak bazı öneriler yazmak istedim.

"Ertelemeden yaşayamam. Ertelemeyi alışkanlık edindim." diyenler için hemen minik bir vurgu yapmakta fayda var. İllaki bir şeyi ertelemeniz gerekiyorsa, **ertelemeyi erteleyin...!**

1) Sesli komut:

Kendinize komut vererek işe başlayabilirsiniz sevgili okurlar. Kendi kendine komut verme durumu, davranışçı tekniklerde kullanılan ve son derece işe yarayan bir yöntemdir. Yapmanız gereken tek şey, sanki dışarıdan birisi sizi yönlendiriyormuş, size ne yapmanız gerektiğini söylüyormuş gibi kendinize komut vermeniz. Sesli ve kulaklarınızın duyabileceği bir tonla, ne yapmanız gerektiğini kendinize söylemeniz gerekiyor.

Diyelim ki o anda sizin için önemli olan bir işi yapmak istemiyorsunuz. Hemen kulaklarınızın duyacağı ve kendinizi kabul eden sempatik, anlayışlı ama bir o kadar da yaptırımcı bir ses tonuyla kendi kendinize diyeceksiniz ki... **"Aaaa olmuyor ama Mehtap... sana işlerini aksatmak hiç yakışmıyor... bak bu yazıyı şimdi yazmazsan yarın sabah hiç yazamayabilirsin. Hemen otur ve yazıyı yazmaya başla."**

İşe yarar mı dersiniz? Kesinlikle evet! Bir anda kendinizi yapmanız gereken işin başında bulabilirsiniz.

Demek ki ilk pratik yöntem sesli komut... kendi kendimize duyabileceğimiz ve yaptırımcı bir ses tonuyla komut vereceğiz.

2) Farkındalık:

İkinci olarak korku, endişe, konsantrasyon gücünüz gibi sizi erteleme zorunda bırakan tüm süreçlerin farkında olmaya çalışın.

-Neden erteliyorum?

-Çünkü korkuyorum...!

-Peki neden korkuyorum?

-Korkarak nereye kadar gidebilirim?

-Korkuyu nereye kadar taşıyabilirim?

Anadolu tabiriyle korkunun ecele faydası var mı?"

... tüm bu ve benzeri soruları kendinize sorarak, korkunuzun üzerine gitmeye çalışın. Korkunuzun, endişenizin, kaygınızın,...vs. sizi tutan her şeyin üzerine gidin. Psikolojide önemli olan ilk adımı atmaktır. İlk adımı atıyorsanız, diğerleri kendiliğinden gelir. İlk adımı erteliyorsanız, geri kalanlar da sistematik olarak ertelenenler listesinden yer almaya başlar.

3) Disiplin tavrı geliştirmek:

Her neyi erteliyorsanız, her neden dolayı geri adım atıyorsanız bu konuda kendinizi disiplin altına almanız gerektiğini tekrar hatırlayın. Ertelediğiniz konuda yapmak istediğiniz şeyleri tek tek sıralamaya çalışın.

Erteleme hastalığının en ciddi destekçisi, kişinin disiplin sahibi olmamasıdır. İlk insandan bugüne, bugünden kıyamete kadar da bu ilkenin değişeceğini zannetmiyorum doğrusu. Ertelemeyi düşünmek yerine, ortalama bir disiplinle bazı görevleri yerine getirmeniz gerektiğine odaklanın.

4) Küçük parçalara ayırarak iş yapmak:

Büyük ve tek parça halinde işler yapamıyorsanız, en azından bölerek ve küçük parçalar halinde onları gerçekleştirmeye çalışın. Dipli köşeli ev temizliğine başlayamayan bir ev hanımı, haftalardır eli kolu kalkmıyor diye işini erteleyip duruyorsa eğer, **böl-parçala-uygula** şeklinde işe başlayabilir. Yani bugün perdeleri yıkar, perdeler makinedeyken camlarını siler. En azından bugün için planladığı işi bitirmiş olarak yatağına girer. Ertesi gün uyanınca da halılarını silip havalandırır, katlayıp kaldırır. Daha sonraki gün de tüm evi silip süpürdüktan sonra temiz halılarını yayar ve ev işini bitirmiş olur...vs gibi. Büyük ve bitirilmesi güç kocaman işler ve kocaman planlar bir türlü gerçekleştirilemiyorsa, birkaç parçaya ayırarak uygulamak başlangıç için tampon bir uygulama halini alır. Çünkü bir çok kişi için işlerin tamamını bitirmek imkansızdır. Ama işler minik parçalara bölünüyorsa, üstesinden gelmek kolaylaşır.

5) Hedefler koymak:

Ertelemeden kurtulmak için arada sırada da olsa hedeflerinizi hatırlamaya çalışın. Hedefini unutan, hayattan ne beklediğini anımsamayan insanlar, kolaylıkla erteleme alışkanlığına kapılırlar.

6) Yeterince istemek önemlidir:

İsteklerinizle, eylemlerinizi karşılaştırın. Bir şeyi “istemek” demek, o işi mutlaka yapacağınızı anlamına gelmiyor. Oysa gelmeli. Çünkü “...istiyorum; ama yapamıyorum...” demek, “YETERİNCE İSTEMİYORUM” demektir sevgili okurlar.

İç dinamikler açısından bakıldığında, istenilen bir durum için, mutlak surette adım atılması gerekir. İsteniyor ve adım atılmıyorsa, “istek”ten değil “hayal”den bahsetmemiz gerekiyor. “Doktor olmak istiyorum, ama canım ders çalışmak istemiyor.” Cümlesindeki tutarsızlık herkesin dikkatini çekmelidir. Çünkü bizim ülkemizde doktor olmak isteyen herkesin, disipline bir eğitimle sistematik olarak ders çalışması gerekir. Sonuçta isteklerin gerçekleşmesi için, bazı gerekliliklerin yerine getirilmesi gerektiğini bilmemiz gerekiyor.

7) Kendinizi ödüllendirin:

Ertelemediğinizde, geciktirmeden bir işi başardığınızda mutlaka kendinizi ödüllendirin. İş yaptıysanız, sevdiğiniz bir arkadaşınızla buluşun. Önemli bir dosyayı bitirdiyse, kendinize güzel bir yemek veya tatlı ısmarlayın gibi. Hatta zor ve erteleme kolay işlerin arkasına, ne zamandan beri yapmayı çok istediğiniz keyifli bir faaliyeti yerleştirin. Özlediğiniz bir arkadaşınızla buluşmayı heyecanla mı bekliyorsunuz? O buluşmadan önce ertelediğiniz bir işi yerleştirin. Tasarladığınız işi bitirince de mükafat olarak arkadaşınızla buluşun. Böylece kendinizi ödüllendirmiş olursunuz. Hem işinizi severek yapmış olursunuz hem de görevinizi yaptığınız için kendinizi ödüllendirmiş olursunuz.

8) Gerçek dışı beklentilere girmeyin:

Gerçek dışı hayaller/beklentiler de insanlara bol bol erteleme yaptırır. Çünkü kendisini tanımadan, gücü neye yeter bilmeden kuru kuruya beklentiye giren kişi, istediği durumu gerçekleştiremediğinde hayal kırıklığına uğrar. Sonrasında düşün, yapma! Aklına getir, yapma!... şeklinde yanlış bir zincir oluşur hayatında.

Kişinin kendisini tanıması ve yapısına uygun hedefler belirlemesi önemlidir. Kapasitenizin farkında olursanız, ertelemeler yaşamak zorunda kalmazsınız.

9) Zamanlamayı doğru yapın:

Zamanınızı planlamaya çalışın.

“Aman birazdan kalkarım... birazdan yaparım...” yerine

“10 dk içinde bu işi halletmiş olmam lazım.” Şeklinde bir düşünce süreci geliştirmeye gayret edin.

“Yatmadan önce bu yazıyı yazmalıyım.”

“Akşam yemeğinden önce ütüyü bitirmeliyim.” şeklinde...

Geniş zamana yaymak yerine, yapacağınız işin zamanını belirlemiş olursunuz. Bu da erteleme alışkanlığınızı ortadan kaldırmaya yarar.

10) Olumlu düşünce:

Mümkün olduğunca aklınıza olumlu düşünceler getirmeye çalışın. “Yapamam, beceremem...” yerine “Neden yapamayayım?” diye düşünmeye çalışın.

Beyin bu...! Ne düşünürseniz size onu yaptırır. Olumsuz şeyler düşünürseniz yapısal bütünü olumsuz sonuç için organize eder, olumlu düşünürseniz ona göre harekete geçer.

11) Mükemmeliyetçi olmayın:

Her şeyi dört dörtlük yerine getirmek zorunda olmadığınızı bilmelisiniz. Ya hep ya hiç mantığı sizi sürekli geriye götürür. Oysa önemli olan yapabildiğinizin en iyisini yapmanızdır. Her adımınızda her nefesinizde kendinizi birileriyle kıyaslamamız gerekmiyor. İnsanlar birbirinden farklı özellik ve yeteneklerde yaratılmıştır. Herkesin, diğerlerinden daha başarılı olduğu alanlar vardır. Ama her alanda herkesten daha başarılı olacağız diye de bir kaide yok sonuçta. Bu nedenle, elinizden geleni yapmanız yeterlidir hayatta. **Hiç yapmamak ne kadar sakıncalıysa, elinizden geldiği kadarını yapmak o kadar güzel ve doğaldır.** Düşünün ki evinize misafir geliyor. Hiçbir şey yapmayı bilmiyorum diye evinize gelen kişiyi aç acına göndereceğinize, elinizden gelen peynir ekmeği ikram etmekse, ikramınızı yaparsınız ve gelen arkadaşınızın karnını doyurmuş olursunuz. “Yaa canım... kusura bakma... ben beceriksizim... sana börek yapamadım. Kuru bir çay ikram ediyorum...” deyip de kadıncağızı aç bırakacağınıza, “Canım... elimden bişey gelmiyor/ya da vaktim yoktu... sana kahvaltı türü bir ikram yapacağım...” dediğinizde eminim ki arkadaşınız çok mutlu olur. Kendi adıma guruldayan bir mide yerine, ikram edilen herhangi bir yiyeceği tercih ederim doğrusu.

12) Tembelliği ertelemeyle karıştırmamak:

...ve... **ve tembellik etmeyin...** hatta minik bir sır vereyim size. Tembellik psikolojik bir hastalık değil sevgili okurlar. Tembellik, kişinin kendisini alıştırdığı ve işine yarayan süreç olarak kullandığı, rahatsız edici bir yöntemdir. Rahatsız edici diyorum, tembellik rahatsız edicidir.

Kişinin başlangıçta hoşuna gider ama zamanla hem kendisini hem de çevresindeki insanları rahatsız etmeye başlar. Bu nedenle tembellikten kurtulmak için, iğne, ilaç gibi yardımcı metodlar maalesef yok...! Tek ilaç harekete geçmeniz. Harekete geçeceksiniz... tembel olduğunuzu fark edip bunu yine sizin kendi iç enerjinizin çözeceğini bileceksiniz. Dışarıdan birileri gelip de sizi çalışkan insan haline getiremez. Yol gösterir o kadar. Enerji sizin içinizde bir yerlerde... ve onu bulabilirsiniz...

Unutmayın ki herkes sizin kadar tembel ve yine sizin kadar çalışkandır. Birinin diğerine göre üstünlüğü ve fazlalığı kesinlikle yok... sadece aramızdan birileri çalışkan yanlarını harekete geçirirken, diğerleri de tembel olan yanlarını kullanmaya devam ediyor.

Gerekçesi ne olursa olsun, okuduğunuz gibi ertelemenin panzehiri var. Mümkün olduğunca anlatmaya çalıştım. Umarım işinize yarar. Tembellik ve erteleme arasında sıkı bir dostluk var. Biri varsa diğeri de geliyor. Onun için ikisinden birisini yok etmeye çalışırsanız, aynı anda ikisinden de kurtulmuş olursunuz. Bunun için güçlü bir iradeye sahip olmanız da gerekiyor. İrade, dünyaya geldiği andan itibaren her insana verilmiştir sevgili okurlar. Her insan iradesini keşfedip, onu harekete geçirerek, ertelemelerden ve tembellikten kurtulabilecek donanıma sahiptir. Yeter ki o iradeyi bulup çıkarabilsin.

Bir yerlerden başlamanız gerekiyorsa...! O gün, neden **bu gün** olmasın...?

Sevgiyle kalın...

Telefon: (0212) 5830022

mehtap.kayaoglu@yuzlesme.tv

mehtapkayaoglu@gmail.com

<http://www.facebook.com/psk.mehtapkayaoglu>

<http://www.twitter.com/mehtapkayaoglu>

CİNLERDEN VE BÜYÜLERDEN KORUNMA YOLLARI

SALİH MEMİŞOĞLU

Değerli okurlarımız !

Bu ay ki yazımıza başlamadan önce Allahın selamı rahmeti bereketi ve duaları hepimizin üzerine olsun demekle başlayalım. Bilirsiniz arada bir insanları bilgilendirmek üzere bu dergiye yazı yazıyorum bir menfaat sağlamadan sadece Allah rızası için yazıyorum. Bana bu dergiden teklif geldi bunun üzerine yazıyorum. Diğer dergilerden de gelse onlara da yazarım. Çünkü bizim Allahımız, peygamberimiz ve dinimiz de tektir. İnsanlar yanlış yollara sapmasınlar yanlış işlere bulaşmasınlar diye insanımıza faydalı olmaya çalışıyoruz. İnşallah Allah ecrini bize verir.

Bu sayımızda, okuyucularımızdan hala cinlerle ilgili bazı varlıklar ve onlardan gelen zarar ve onlara karşı nasıl korunuruz diye bir hayli telefonlar geldi. Ben az da olsa okuyucularımıza biraz cinlerden bahsetmek istiyorum. Cinler, melekler ve şeytanlar gibi görülmeyen varlıklardır. Bize onlarla ilgili Allah (Celle Celalühü) bazı ayetler göndermiştir. Mesela, Rahman süresinde; **“Biz cinleri öz ateşten yarattık”** (Hier süresi 27) Ayette; **“Biz cinleri önce zehirli ateşten yarattık.”** Buyurulmuştur.

Bilirsiniz ki Kur’an’da 32 yerde Cenab-ı Allah cinlerden bahsediyor. Ama o kadar acıdır ki insanlar, cinler vardır diyen ALLAH a inanırlar, gönderdiği Kur’an’a inanırlar ama cinlerin varlığına inanmazlar. Çünkü onlar denizde yüzerler ama milyonlarca balıkları doyuran Allah’a inanırlar ama yüzerken kendilerini o deniz suyunun ıslattığına inanmazlar. Çünkü onlar bilmezlerki Allah’ın bir ayetinde bahsedilen bir şeye inanmamak veya karşı gelmek insanı imanından eder.

Mesela: İSRA – 88 , KEHF – 50, ZARİYAT – 56, RAHMAN – 15 - 33 - 39 - 56 - 74, ARAF – 179, NEML – 39, SEBE -12 -14 - 41, CİNN – 1 - 5 - 6, ENAM – 100 - 112 - 128 - 130, HİCR – 27 Bunları tek tek açıklamak uzun sürer ama ben size birkaç tanesini açıklamak istiyorum.

“Aldatmak için birbirlerine cazip sözler fısıldayan cin ve insan şeytanlarını her peygambere düşman yaptık ve şeytanlar ahirete inanmayanların kalplerinin o sözlere yönelmesi ondan hoşnut olması ve kendilerinin istedikleri suçları işlemeleri için böyle yaparlar. Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Sen onları iftiralarıyla baş başa bırak.” (Enam 112 - 113) Yine Enam süresinde (128 - 130) yüce Allah şöyle buyurur: **“Allah hepsini toplayacağı gün, ey cin topluluğu insanların çoğunu yoldan çıkardınız der. İnsanlardan onlara uymuş olanlar, Rab-bimiz bir kısmımız bir kısmımızdan faydalandık ve bize tayin ettiğin sürenin sonuna ulaştık derler. Cehennem Allahın dilemesine bağlı olarak temelli kalacağınız durağınız der. Doğrusu Rabbin Hakim’dir Bilen’dir . Zalimlerin bir kısmını kazandıklarından ötürü diğer bir kısmına böylece musallat ederiz. Ey cin topluluğu size ayetlerimi anlatan bu günle karşılaşmamanız için sizi uyaran peygamberler gelmedi mi? Kendi hakkımızda şahidiz derler. Dünya hayatı onları aldattı ve inkarcı olduklarına kendi aleyhlerinde şahitlik ettiler.”**

Başka bir şey daha var ki bir kişi bir hocaya gider benim üzerimde cin var der hoca da ona ayet veya halk dilinde muska yazar, içinde cin süresi yazarsa yine hasta fenalaşır daha kötü hale gelebilir. Bunun için ayetlerden size bir örnek vereyim eczanedeki bütün ilaçlar hastalar içindir ama doktorun öngördüğü veya reçetesinde yazdığı ilaçları alırız eğer başka ilaçları alırsak zehirlenebiliriz.

Bu işte böyledir. Hastanın üzerindeki cinlerle ilgili ve onlara bağlı ayetler verilir. Şimdi günümüzde her yerde bu tür kitaplar vardır insanlarımız onlara bakıp kendilerini daha hasta görüyor ve etkileniyorlar. Bu da şuna benzer bir doktora giderseniz doktor size evet siz kansersiniz veya panikataksiniz der, siz de devamlı korkar ve ölümü düşünürsünüz. Bunun için şu metod önemlidir eğer bir hasta üzerinde cinlerle ilgili bir şüphe varsa önce doktora gidecek ama kendisi de bir

bardak suya Felak – Nas ve Fatıha sürelerini okuyup içecek o kişi kendisinin hal ve hareketlerinden kendisinin içinde ne var ne yok anlar.

Bunun içinde sihir ve büyü şüphesi olanlar şu metodu yapmalıdır. Önce bir bardak suya 101 sefer **“La ilahe illa ente sübhaneke inni küntü minez zalimin”** okur ve 1 Ayet el-kürsi ve 1 Fatıha süresini okuyup içerse içinde yanma varsa anlayın ki o büyüdendir. Başka bir işlemse şudur, 7 adet defne yaprağı üzerine 3 Ayetel kürsi ve 1 Fatıha demlenip içilirse o gece rüyanızda eğer büyü varsa çözüldüğünü gösterirler. Ama pratik ve hemen olsun dersanız o zaman kişi üzerine Rahman süresi, Cin süresi 1 – 13 ayetler okunur, eğer kişi de sıkılma daralma olursa o zaman bunda büyü var demektir.

Bu konularda daha açık bir şey söylemek isterim bazen evde dururken sanki arkanızdan bir karartı geçti gibi olur veya bir şey duymuş gibi olursunuz o anda **“Selamun kavlen min rabbın rahim”** demek lazımdır. Bir gün bir zata (efendi hazretlerim) dedim ki bana cinlerden korunmak için bir terkip ne verirsiniz, benim yazdığımın aynısını söyledi ve şok oldum sanki anlaşmışız gibi aynı ayetleri ve terkibi söyledi.

Evet maalesef dünyada yalnız yaşamıyoruz. İnsanoğlu bu tür şeylerle karşılaşır ve Rabbimiz her şeyin şifasını verir, şunu sorabilirsiniz hocam bunlar zarar verebiliyor mu? Evet her şeyin bir imtihanı vardır. Maalesef bazen bu imtihana biz de dahil olabiliriz sabretmek lazım. Şunu unutmayın ki her hal geçicidir. Onlar bizlerden daha çoktur elbette onların da içinden azılsı günah işleyen ve musallat olanı da vardır. Ama bunların bir kısmı büyüyle yani sihir büyü yapılmak suretiyle, bir kısmı da namaz ve abdestsiz dolaşmak ve banyoda bevl etmek bir kısmı Besmelesiz dışarıya bevletmek, ikindiden sonra dışarıya kaynar su dökmek veya çeşitli birkaç tane içinde ne yazıldığını bilmeden muska taşımak veya yıldızname taşımak veya çok sinirli, mizacı zayıf ve çok korkak olmak vb. durumlarda insanlara zarar verenler olabilir ya da insanlar bunlardan zarar görebilir. Onun için bu tür şeylerden uzak kalmak gerekir. Allah Teâlâ bizleri korusun.

Yine bir gün birisi geldi, “hocam bir yerde define var biz bunu çıkaramıyoruz” dedi. “Neden” dedim, cevaben “bir hoca yanımıza aldık definenin yerini kazmaya başladık 1 metre indik yok sonra hocaya sorduk cinler ne diyor, hocanın dediği yarım metre sağa kaçtı sola kaçtı derken 2 metre inmişler ve sonra bir yılan

gömleği görmüşler işte cinler altını yılan gömleğine çevirmişler” deyip yanındakileri inandırmış. Adam eve gelmiş uyuyor rüyasında gündüz yaşadıklarını yaşamış ve kafasına takmış kendini psikolojik olarak hasta etmiş.

Bakın sayın okuyucular burayı iyi dinleyin, eğer cinler yeraltındaki defineleri ve altınların yerlerini bilseler ben yer altından hiçbir şey bırakmam. Hangi hoca şurada altın var derse ona asla inanmayın o hoca yalan söylüyor, yok sağa döndü yok sola döndü hep yalan. Asla bu yolda bir kuruş para harcamayın böyle bir şey söyleyen hocaya sadece şunu söyleyin, “eğer altın varsa sen kaz ortak olalım.” İnanmayın, zaten ben bulurum gömü altınlarını diyen kişiler bulabilseler sizin gelmenizi beklemez her yerde ne var ne yok bulur çıkarırlar, mantıkende bu böyledir. Kardeşler, cinlerle görüşmenin de bir usulü var hem de öyle kolay değil. Bu konuda çok arayan var olduğu için biraz üzerinde durmak istedim.

Almanya da bir çıkarma seansında bulundum, orada 3 papaz, 1 rahip ve 1 Faslı vardı bu işle uğraşan. Bir kombinezon kurup hastaları sıraya koyup yanlarında bir doktorla beraber harikulade tedavi yaptılar şahit oldum. Bu işler çok zordur önce hastanın hazırlanması lazım, sonra hastanın üzerindeki cin hangi kavime ait olduğu bilinmesi lazım ki o kavmin padişahı ile görüşmek lazım, sonra eften püften yalandan cinlerle konuşmak öyle elemtere fiş kem gözlerle işle bu işler olmaz ve kişi abdestli olacak, davetiyesi kuvvetli olacak ve cinin ismini bizzat kendisi duyacak, çünkü isminde bir harf eksik olsun bir daha o kurukan daireye gelmez.

Şu konudan da bahsetmek gerekirse;

Bir gün Anadolu da bir köye gittik, orada bir kadın 4 bin dolara muska yapıyor ve ne amaçla yapıldıysa aynen çıktığını söylediler. Ben bizzat kadının yanına gittim ve “benim çocuğumun olmadığını ve ne yapabileceğini” sordum, o da bana; “Senin karının çocuğu olmaz. Sana bir muska yazayım 20 günde hamile kalır” dedi, muskayı da yazarken bana sordu “kız mı erkek mi olsun ona göre yazacağım” dedi ve benden 3000 dolar istedi. Bunun üzerine bizim çocuğumuz olduğunu söyledik ve bize de zaten size inanmamıştım dedi. Bunun üzerine 2 adam bizi odadan çıkardı. Yani günümüzde doğacak çocuğun kız ve erkek ayrımını yapacak hale geldik. Allah bizleri bu tür oyunlardan korusun.

Gelecek sayımızda buluşmak üzere, Allahın şifası selamı rahmeti bereketi cümlemizin üzerine olsun.

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

DUALAR VE ZİKİRLER

NAFİLE NAMAZLAR

RECEB-İ ŞERİF AYININ MÜHİM ZİKİRLERİ

Her kim Receb Şerif ayının üçüncü on gününde her gün yüz kere:

«سُبْحَانَ اللَّهِ الرَّؤُوفِ»

'Raûf (yaratıklarını çokça esirgeyici) olan Allâh-u Te'âlâ'yı tesbih ederim!' derse, ona verilecek sevabı hiçbir vasfedici tarif edemez." (Safûrî, Nüzhetü'l-mecâlis, 1/138; Muhammed Rahmî, Enîsü'l-celis hâmişi, sh:194)

NAFİLE NAMAZLAR

RECEB-İ ŞERİF AYININ NAMAZLARI

Receb Ayının Başında, Ortasında ve Sonunda Kılınacak Bir Namaz: Hadîs-i şerifte: "Receb ayında otuz rekat namaz kılan kişiye cehennemden beraat verileceği, cennetin vâcip kılınacağı, sırttan geçiş sağlanacağı ve münafıklıktan beraat verileceği, zira münafık olanların bu namazı kılmaya muvâfak kılınamayacağı" gibi daha bir çok müjde zikredilmiştir. Evvelki günlerde ilk yirmi rekatı kılamadıysanız da ay çıkmadan her rekati üç ihlas ve üç kâfirun okunarak kılınan otuz rekati kılmayı ihmal etmeyin

Bu namazın hangi günlerde nasıl kılınacağını ve her on rekat sonunda hangi zikirlerin okunacağını öğrenmek için mutlaka "Receb-i Şerif Risâlesi"nin 220-228. (yeni baskının 242-250.) sayfalarını gözden geçirin. Sizden ricam mutlaka bu namazı ihmal etmeyiniz. Zira İslam'da münafıklıktan beraat almaktan daha mühim hiçbir şey olamaz.

Receb-i Şerif'in Yirmi Üç, Yirmi Dört ve Yirmi Beşinci (2, 3 ve 4 haziran pazar, pazar-tesi ve salı) **Günlerinde Kılınacak Bir Hâcet Namazı:**

Emîrül-müminîn Ali ibni Ebî Tâlib (Kerremallâhu Vecchêhû)dan nakledilen ve Üveys el-Karanî (Veysel Karânî)nin namazı diye bilinen bu hâcet namazını bir önceki dergimizin 87. sayfasında bulabilirsiniz.

MİRAC GECESİ VE GÜNÜNÜN FAZİLETİ

Selmân-ı Fârisî (Radiyallâhu Anh)ın rivayet ettiği bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

"Receb(-i şerif) ayında bir gün ve bir gece vardır ki, o günü oruçlu geçirip, gecesini ibadette kâim olan kişi, zaman olarak yüz seneyi oruç, yüz seneyi de (gece ibadetine) kıyamla geçirmiş gibi olur. O gün, recebin bitmesine üç (gün ve gece) kaladır. Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) de o gün (peygamber olarak) gönderilmiştir."

(Beyhakî, Fedâilü'l-evkât, no:11, sh:95-96; Şu'abu'l-îmân, no:3530, 5/345; İbni Asâkir, el-Emâlî, Fadlu Receb, sh:6; Geylânî, el-Ğunye, 1/332; İbni Hacer, Tebyînü'l-aceb, sh:58; Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, no:4381, 3/142; Süyûtî, Cem'u'l-cevâmi', 1/591; ed-Dürrü'l-mensûr, 4-186; Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:35269, 12/312; İbni Arrâk, Tenzihü'ş-şerî'a, Savm:41, 2/161)

Enes (Radiyallâhu Anh)ın rivayet ettiği bir hadîs-i şerifte de **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: “**Recebde bir gece vardır ki onda amel edene yüz senelik haseneler yazılır. O, recebin bitmesine üç (gece) kaladır.**”

(Beyhakî, Fedâilü'l-evkât, no:12, sh:97; Şu'abu'l-îmân, no:3531, 5/346; Ebu'l-Kâsım İbni Asâkir, el-Emâlî, Fadlu Receb, sh:6; İbni Hacer, Tebyînü'l-aceb, sh:59; Süyûtî, Cem'u'l-cevâmi', ed-Dürrü'l-mensûr, 4/186, 1/591; Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:35170, 12/312-313)

Receb-i Şerif'in Yirmi Yedinci (Mîrac) Gecesi (5 Haziran çarşambayı 6 Haziran perşembeye bağlayan gece) **Namazları:**

1) Enes ibni Mâlik (Radiyallâhu Anh)ın rivayet ettiği bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: “**Recebde bir gece vardır ki onda amel edene, yüz senelik haseneler yazılır. O, recebin bitmesine üç (gece) kaladır. Her kim o gecede on iki rekât kılar, her rekatta bir Fâtiha ve Kur'ân'dan bir sûre okur, her iki rekatta (oturup) teşehhüt okur ve sonlarında selam verirse, sonra yüz kere:**

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ»

'Allâh-u Te'âlâ'yı tesbih eder ve O'na hamdederim. Allâh-u Te'âlâ'dan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh-u Te'âlâ her şeyden büyüktür' deyip, yüz kere de istiğfarda bulunur, sonra da Nebî (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e yüz defa salât okursa;

Sonra bu kişi dünyadan yahut âhiretten dilediği herhangi bir hususta kendisi hakkında duada bulunursa, bir de sabah oruca niyet ederse, bir masiyet (günah) ile alakalı dua yapmış olmadıkça, gerçekten Allâh-u Te'âlâ onun bütün dualarını kabul eder.”

(Beyhakî, Fedâilü'l-evkât, no:12, sh:97-98; Şu'abu'l-îmân, no:3531, 5/346; İbni Asâkir, el-Emâlî, Fadlu-receb, sh:6; İbni Hacer, Tebyînü'l-aceb, sh:59; Süyûtî, Cem'u'l-cevâmi', 1/591; ed-Dürrü'l-mensûr, 4/186, 1/591; Ai el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:35170, 12/312-313)

2) Merfû bir haberde şöyle gelmiştir: “Her kim, recebin yirmi yedinci gecesi iki rekât kılıp her bir rekatta bir Fâtiha ve yirmi kere İhlâs sûrelerini okur, namazı bitirince, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)**e on kere salâvat getirdikten sonra:**

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمُشَاهَدَةِ أَسْرَارِ الْمُحِبِّينَ وَبِالْخُلُوعِ الَّتِي خَصَّصْتَ بِهَا سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ حِينَ أَسْرَيْتَ بِهِ لَيْلَةَ السَّابِعِ وَالْعِشْرِينَ أَنْ تَرْحَمَ قَلْبِي الْحَزِينِ وَتُجِيبَ دَعْوَتِي يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ»

'Ey Allâh! Ey keremlilerin en keremlisi olan Allâh! Şüphesiz ben Senden, âşikların sırlarının müşâhedesi bereketine ve yirmi yedinci gece kendisini mîrâca çıkardığında, gönderilenlerin Efendisi'ne tahsis ettiğin halvet (teke tek beraberlik) hürmetine, benim kederli kalbime merhamet etmeni ve duama icâbet etmeni isterim' derse, muhakkak Allâh-u Te'âlâ onun duasını kabul eder. Şânını yüceltir, yalvarışına acır ve kalplerin öldüğü günde onun kalbini diri tutar (rûhunu öldürmez, îmân nûrunu söndürmez).” (Safûrî, Nüzhetü'l mecâlis, 1/141, 2/90)

3) Muhammed ibni Hatîrüddîn Hazretleri'nin nakline göre ise; receb-i şerifin yirmi yedinci gecesi yatsıdan sonra üç selamla on iki rekât kılınır. Yani dört rekatta bir selam verilir, kiraat olarak Kur'ân-ı Kerîm'den kolaya gelen okunabilir.

Namaz bitiminde yüz kere:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»

“Allâh-u Te’âlâ noksan sıfatlardan münezzehtir, bütün hamdler Allâh-u Te’âlâ’ya mahsustur. Allâh-u Te’âlâ’dan başka hiçbir ilâh yoktur ve Allâh-u Te’âlâ en büyüktür. O yüce ve büyük olan Allâh-u Te’âlâ’nın yardımını olmadan hiçbir gûnahtan dönüŖ, hiçbir ibadete de kuvvet yoktur” zikri okunur. Yüz kere de:

«أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ»

“Allâh-u Te’âlâ’dan mağfîret talep ediyorum” diye istiğfar edilir. Yüz kere de salevât-ı Ŗerîfe sığalarından her hangi biri okunur.

Her kim bunu yapar da ardından secdeye kapanarak **Allâh-u Te’âlâ**’dan bir hâcetini isterse **Allâh-u Te’âlâ** onun hâcetini görür. (Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:57)

Receb-i Ŗerîf’in Yirmi Yedinci (Mîrac) Günü (6 haziran perŖembe günü) **Namazı:**

Tâbîînin ulularından olan **Hasen-i Basrî** (Radiyallâhu Anh) Ŗöyle anlatmıŖtır: “**Recebin yirmi yedinci günü olunca, Abdullâh ibni Abbâs** (Radiyallâhu Anhümâ) **sabahleyin itikâfa girip öğlen vakti**(nden önceki kerâhat saati)**ne kadar namaza devam ederdi.**

Öğleni kılınca kısa bir nâfile (öğlenin son sünnetini) kıldıktan sonra dört rekât kılar ve her rekâtta bir Fâtiha, birer tane Mu’avvizeteyn (Felak ve Nas sûreleri), üç Kadir Sûresi ve elli İhlâs Sûresi okurdu. Daha sonra ikinci vaktine kadar duaya devam eder ve: ‘**Bu gün Rasûlüllâh** (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) **böyle yapardı**’ derdi.” (Abdülkâdir el-Geylânî, el-Günye 1/332)

ŖÂBAN AYININ NAMAZLARI

Ŗâban Ayının İlk Gece (9 haziran pazarı 10 haziran pazartesiye bağlayan gece) **Namazı:**

1) **Rasûlüllâh** (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)in Ŗöyle buyurduğu rivayet edilmiŖtir. “**Her kim Ŗâbanın ilk gecesinde, birinci rekatlarında bir Fatihâ ve beŖ İhlâs okumak sûretiyle on iki rekat kılar**sa Allâh-u Te’âlâ ona on iki bin Ŗehit sevabı verir.

Kendisine on iki senelik ibadet sevabı yazılır. Anasının doğurdu gündeki gibi hatalarından sıyrılır ve seksen güne kadar, üzerine hiçbir hata yazılmaz.” (Nesefî, Sâfûrî, Nüzhetü’l-mecâlis, 1/142)

2) **Muhammed ibni Hatîruddîn Hazretleri**’nin nakline göre Ŗa’bânı Ŗerîf ayının ilk gecesini on iki rekat kılınır, her rekatta Fâtiha’dan sonra on beŖ kere İhlâs Sûresi okunur. Her kim bunu yaparsa onun amel defterine on bin hasene (sevap) yazılır, on bin günahı (olsa da) silinir. (Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:58)

Ŗa’ban Ayının İlk Gün (10 haziran pazartesi günü) **Namazı:**

Enes (Radiyallâhu Anh)dan rivayet edildiğine göre: “**Ŗa’ban ayının ilk günü iki rekat kılıp, her rekatında bir Fâtiha, on Âyete’l-Kürsî ve:**

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

“Allâh, şüphesiz Kendisinden başka adâleti (icrâ ve) ikâme etmekte olan hiçbir ilâh bulunmadığı gerçeğine şahitlikte bulunmuştur.

(O'nun büyük kudretini gören) **melekler ve ilim sahipleri de** (aynı şahitliği ikrar etmiştir). **O** (hiç yenilmeyip dâima gâlip gelen ve her işi yerli yerinde olan) **Azîz ve Hakîm olan Zât'tan başka hiçbir ilâh yoktur**” (Âli 'Imrân Sûresi:18) âyet-i kerîmesini okuyana **Allâh-u Te'âlâ** birçok mükâfatlar ihsan eder.

Cennette hiçbir göz görmedik, hiçbir kulak duymadık, hiçbir beşerin de kalbinden geçmedik nimetler verir. Kendisini dünyanın istenmedik şeylerinden korur. Rızkını genişletir. En büyük (mahşer) korku(sun)dan emin kılınır.” (Muhammed Hakkî en-Nâzilî, Hazînetü'l-esrâr, sh:68)

BERAAT GECESİ (23 haziran pazarı 24 haziran pazartesiye bağlayan gece) **VAZİFELERİ**
BİR SENE BOYUNCA HAYIRLI KADERLER YAZILMASI,
ÖMRÜN UZAYIP O SENE ÖLÜMDEN KORUNULMASI, RIZKA BEREKET HÂSIL OLUP İNSANLARA MUHTAÇ OLUNMAMASI İÇİN YAPILACAKLAR

İmâm-ı Zebîdî ve Şeyh Ahmed Dîrebî gibi birçok âlim ve fâzıl meşayih (Kaddesallâhu Esrârahüm) hazarâtı bu gecenin ihyâsı hakkında şu beyanda bulunmuşlardır:

Allâh dostları içersinde halefin seleften tevârus (veraset yoluyla nakl)ettiğine göre, her kim beraat gecesi şu sayılanları yaparsa, o gece yaptığı bütün istekler kendisine verilerek murâdî hâsıl olur:

1) Akşam namazından sonra her rekatta bir Fâtiha ve altı İhlas Sûresi okuyarak altı rekat kılar,

2) Her iki rekatin selamından sonra birer Yâsîn-i Şerîf okur,

Birincisinde ömrüne berekete niyet eder.

İkincisinde rızkına bereket ve belâları def etmeye niyet eder.

Üçüncüsünde ise insanlardan istiğnâ (muhtaç olmama) ve husn-ü hâtime (imanla biten güzel bir gün sona erişme)ye niyet eder.

3) En sonunda “Beraat gecesi duası” diye meşhur olan şu duayı on kere okur.

Şunu da belirtelim ki bu dua tümü itibarıyla hadîs-i şerîf olarak rivâyet edilmeyip, meşâyihın birçoğundan nakledilmişse de, içinde geçen lafızların bir kısmı âyet-i kerîme, ekserisi de **Ömer ibni Hattab ve Abdullâh ibni Mes'ûd** (Radiyallâhu Anhümâ) gibi yüce sahabîlerden rivâyet edilmiştir.

Abdullâh ibni Mes'ûd (Radiyallâhu Anh) bu duada geçen o kısım hakkında şöyle bir beyanda bulunmuştur: “Herhangi bir kul bu duaları yaparsa, mutlaka geçimine genişlik verilir.” (İbni Ebî Şeybe, el-Musannef, no:29521, 6/69; Abd ibni Humeyd, İbni Cerîr, Âlûsî, Rûhu'l-me'ânî, 8/244)

Bu dua şöyledir:

﴿إِلٰهِي جُودُكَ دَلَّنِي عَلَيْكَ وَإِحْسَانُكَ أَوْصَلَنِي إِلَيْكَ وَكَرَمُكَ قَرَّبَنِي لَدَيْكَ أَشْكُو إِلَيْكَ مَا لَا يَخْفَى عَلَيْكَ وَأَسْأَلُكَ مَا لَا يَعْسُرُ عَلَيْكَ إِذْ عَلِمْتُكَ بِحَالِي يَكْفِي عَنِ سُؤَالِي يَا مُفَرِّجُ عَنِ كَرْبِ الْمَكْرُوبِينَ فَرِّجْ عَنِّي مَا أَنَا فِيهِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَاسْتَجِبْنَا لَهُ وَنَجِّنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ﴾ اللَّهُمَّ يَا ذَا الْمَنِّ وَلَا يُمَنُّ عَلَيْهِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَيَا ذَا الطُّوْلِ وَالْإِنْعَامِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ظَهَرُ اللَّاجِينَ وَجَارُ الْمُسْتَجِيرِينَ وَمَأْمَنُ الْحَائِفِينَ اللَّهُمَّ إِن كُنْتَ كَتَبْتَنِي عِنْدَكَ فِي أُمَّ الْكِتَابِ شَقِيًّا أَوْ مَحْرُومًا أَوْ مَطْرُودًا أَوْ مُقْتَرًا عَلَيَّ فِي الرِّزْقِ فَامْحُ اللَّهُمَّ بِفَضْلِكَ شَقَاوَتِي وَحِرْمَانِي وَطَرْدِي وَإِقْتَارَ رِزْقِي وَأَثْبِنِي عِنْدَكَ فِي أُمَّ الْكِتَابِ سَعِيدًا مَرْزُوقًا مُوَفَّقًا لِلْخَيْرَاتِ فَإِنَّكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ فِي كِتَابِكَ الْمُنزَلِ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّكَ الْمُرْسَلِ ﴿يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ إِلٰهِي بِالتَّجَلِّيِ الْأَعْظَمِ فِي لَيْلَةِ النَّصْفِ مِنْ شَهْرِ شَعْبَانَ الْمُكْرَمِ الَّتِي يُفْرَقُ فِيهَا كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ وَيُبْرَمُ أَنْ تَكْشِفَ عَنَّا مِنَ الْبَلَاءِ مَا نَعْلَمُ وَمَا لَا نَعْلَمُ وَمَا أَنْتَ بِهِ أَعْلَمُ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ﴾

“Ey Allâh! Sana başvurma yolunu bana cömertliğin gösterdi. Senin huzuruna beni iyiliğin ulaştırdı. Senin nezdine beni keremin yaklaştırdı. Sana gizli kalmayan sıkıntılarımı ancak Sana şikâyet ediyorum ve Senden, Sana zor gelmeyecek şeyler istiyorum.

Zaten Senin, benim durumumu bilmen, istememe de hâcet bırakmıyor. Ey sıkıntılıların derdini açan Zat! İçinde bulunduğum sıkıntıları benden gider. Senden başka hiçbir ilah yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten de ben zâlimlerden oldum.

‘Biz onun duasını kabul ettik ve kendisini gamdan kederden kurtardık. İşte müminleri de böyle kurtarıyoruz’ (Enbiyâ Sûresi:88) (şeklinde Yûnus (Aleyhisselâm)a bahşettiğin müjdeye beni de nâil et).

Ey herkese iyilik eden, Kendisine ise iyilik edilemeyen Allâh! Ey celâl ve ikrâm sahibi! Ey lütuf ve in’âm sahibi!

Senden başka hiçbir ilah yoktur. Sen ki sığınanların desteği, eman dileyenlerin koruyucusu ve korkanların sığınağısın!

Ey Allâh! Eğer beni nezdinde bulunan (Levh-i Mahfuz’dan ibaret) Ümmü’l-Kitâb’da, (kâfir ölecek) bir bedbaht yâhut mahrum veya kovulmuş ya da rızkı dar bir kimse olarak yazdıysan, fazl-u kereminle bu şekâvetimi, mahrûmiyetimi, reddedilişimi ve rızkımın darlığını sil.

Beni Ümmü'l-Kitâb'da (imanla ölecek) bir bahtiyar, rızkı bol ve hayırlara muvaffak bir kişi olarak kayda geçir. Çünkü Sen buyruğu hak olan bir Zat olarak, gönderdiğin peygamberinin lisânına indirdiğin kitâbında:

'Allâh dilediğini siler, dilediğini sâbit bırakır. Ümmü'l-Kitâb ise sadece O'nun katındadır' (Raâd Sûresi:39) buyurdun.

Îlâhî! Kıymetli şa'bân ayının her hikmetli işin kendisinde ayrılıp kesin karara bağlandığı on beşinci gecesindeki en büyük tecellî hürmetine Senden dileğimiz, bildiğimiz ve bilmediğimiz, en iyi senin bildiğin tüm belâları bizden açıp gidermendir. Şüphesiz ki en ulu ve en iyi olan ancak Sensin.

Allâh-u Te'âlâ, Nebiyy-i Ümmî olan Efendimiz Muhammed'e, âline ve sahâbesine çokça salât ve bolca selâm eylesin. Âmîn! (Zebîdî, İthâfû's-sâdeti'l-müttakîn, 3/427; Ahmed ed-Dîrebî, el-Mücerrebât, sh:13)

Siz değerli okuyucularımızın bir dahaki seneye kadar hayırlı uzun ömür ile yaşamanıza ve bütün sıkıntılardan, hastalıklardan ve şerli yazılardan korunmanıza çok önem veren bizler, bir gece uyuyup da bir sene boyu ağlamamanız için, bu namazı kılmanızı, duasını ve sûresini mutlaka okumanızı tavsiye ediyoruz.

Beraat Gecesi (23 haziran pazarı 24 haziran pazartesiye bağlayan gece) **Namazı:**

Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Ali ibni Ebî Tâlib (Radiyallâhu Anh)a şöyle buyurmuştur: "Ey Ali! Her kim şâbanın yarı (on beşinci) gecesinde yüz rekât kılar, her rekatta bir Fâtîha ve on İhlâs okursa, ey Ali! Hangi bir kul bu namazları kılsa Allâh-u Te'âlâ onun için o gece istediği her haceti yerine getirir."

Soruldu ki; 'Yâ Rasûlellâh! Eğer Allâh-u Te'âlâ onu şakî (îmansız ölecek bir bedbaht olarak) yazdıysa, sa'îd (imanlı ölecek bahtiyar) kuluna çevirir mi?' Buyurdu ki: "Ey Ali! Beni hakla gönderen Allâh-u Te'âlâ'ya yemin ederim ki; Levh-i Mahfûzda: 'Felan oğlu felan şakî olarak yaratıldı ama Allâh-u Te'âlâ bu hükmü sildi ve onu sa'îde döndürdü' diye yazılmıştır.

(Demek ki ezeli ilimde onun tevbe edeceği bilindiğinden, muallak <askıdaki> kâzâda yazılan şekavet silinip, mübrem <değişmeyecek kesin> karardaki saadet hükmü yerini bulur.)

Allâh-u Te'âlâ bu (namazı kılan) kuluna yetmiş bin melek gönderir ki bir dahaki sene başına kadar onun sevaplarını yazarlar, günahlarını silerler ve derecelerini yükseltirler.

Allâh-u Te'âlâ Adn cennetlerine yedi yüz yetmiş bin melek gönderir de onun için şehirler ve köşkler bina ederler, hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın duymadığı nimetler hazırlarlar, ağaçlar dikerler. Bu cennetlerin bir benzeri, kullardan hiç birinin kalbinden bile geçemez ki, her bir cennette size tarifte bulunduğum şehirler, köşkler ve ağaçlar doludur.

Eğer bu kişi bir dahaki seneye kadar ölürse şehit olarak ölür. Allâh-u Te'âlâ ona o gece okuduğu İhlâs Sûresi'nin her bir harfine mukabil yetmiş bin hûri verir ki, her bir hûrinin bir erkek, bir de dişi hizmetçisi bulunur. Ayrıca ona yetmiş bin gılman, yetmiş bin vildan (genç köleler, hizmetçiler), yetmiş bin kethuda (ciddî iş takipçisi) ve yetmiş bin kapıcı verir.

O gece İhlâs Sûresi okuyan herkese yetmiş şehit sevabı yazılır. Daha önce kıldığı ve daha sonra kılacağı tüm namazlar kabûl edilir.

Anne babası cehennemde bile olsalar, onlara dua ederse, onlar da (sağlıklarında) Allâh-u Te'âlâ'ya hiçbir şeyi şirk koşmamışlarsa, Allâh-u Te'âlâ onları cehennemden çıkarır da, böylece onlar cennete girerler. Beni hak Peygamber gönderen Allâh-u Te'âlâ'ya yemin ederim ki; bu kişi cennetteki makamını, Allâh-u Te'âlâ'nın yarattığı şekliyle görmedikçe yahut ona gösterilmedikçe dünyadan çıkmaz.

Beni hak Nebî gönderene kasem olsun ki; Allâh-u Te'âlâ gece ve gündüzün yirmi dört saatinin her bir saatinde, ona yetmiş bin melek gönderir ki ona selam verirler, onunla musâfaha ederler ve Sûr'a üfürülünceye kadar ona dua ederler. Bu kişi kıyamet günü en kıymetli ebrar meleklerle haşrolur. Allâh-u Te'âlâ yazıcı meleklerle: 'Üzerinden sene geçinceye kadar bu kuluma hiçbir günah yazmayın ve onun için sevaplar yazın' diye emir buyurur.

Her kim namazı ve âhiret yurdunu niyet ederek bu namazı kılsa, Allâh-u Te'âlâ ona o gece Kendi katından büyük bir nasip verir. Allâh-u Te'âlâ ona rüyasında; otuzu kendisini cennetle müjdeleyen, otuzu ona cehennem azabından eman veren, otuzu onu hata yapmasın diye koruyan, onu da (ondan dünyanın belalarını uzaklaştıran ve) kendisine düşmanlık edenlere tuzak kuran (ve ondan şeytanın hilelerini uzaklaştıran) yüz melek göndermedikçe o kişi dünyadan çıkmaz."

(Cüzekanî, Süyûtî, el-Le'âlî, 2/58; Gazâlî, İhyâ-ü ulûmi'd-dîn, 1/203; Zebîdî, İthâfû's sâde, 3/425; Abdülkâdir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/348-349; Ebu'l-Ferac ibnû'l-Cevzî, Kitâbü'n-Nûr fî fedâilî'l-eyyâmi ve's-şuhûr, Süleymaniye Kütüphanesi, Nazîf Paşa, Mikrofilm arşivi, no:1575, varak:63-64; Ebû Abdillâh el-Hubeysî, no:529-531, sh:192-193; İsmâ'il Hakkî, Rûhu'l-beyan, 8/403; Muhammed Hakkî, Hazînetü'l-esrâr, sh:68)

Zünnûn-u Mısri Hazretleri'nden rivayet olunduğuna göre beraat gecesi her kim on iki rekat kılar da, Fâtiha'dan sonra elli kere İhlas Sûresi okursa yüz rekatın sevabını alır. (Muhammed ibni Hatîrûddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:58-59)

Beraat gecesinin diğer namazları, duaları ve zikirleri için "Şâban-ı Şerîf Risâlesi"nin 136-186. sayfalarına, kitabın yeni baskısında ise 155-203. sayfalarına mutlaka bakınız.

HAPİSHANEDEN VE DARLIKTAN KURTULMA DUALARI

1) Hasen-i Basrî (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır: "Bir kere ben (Irak beldelerinden olan) Vâsıt'ta bulunuyordum. Yüzü mezardan yeni çıkmış gibi olan bir adam gördüm. Ona başına ne geldiğini sordum.

O da şöyle anlattı: 'Benim durumumu kimseye söyleme. **Haccac-ı Zalim** beni 3 senedir hapiste tutuyordu. Bu yüzden çok darlık içinde ve çok pis bir yerde bulunuyordum. Yine de sabredip hiçbir şey konuşmuyordum. Dün benimle birlikte olan bir grubu hapisten çıkarıp boyunlarını vurdular, hapishane bekçilerinden bugün için benim de boynumun vurulacağını duyunca şiddetli bir üzüntü ve aşırı bir ağlama hali beni yakaladı. O anda Allâh-u Te'âlâ dilime:

«اللَّهُمَّ اشْتَدَّ الضُّرُّ، وَفُقِدَ الصَّبْرُ وَأَنْتَ الْمُسْتَعَانُ»

'Ey Allâh! Sıkıntı şiddetlendi, sabır tükendi. Yardım istenilecek Zat yalnız Sensin' münacatını söyledi.

O vaziyette gecenin ekserisi geçmişti ki bana bir geçkinlik isabet etti. Uykuyla uyanıklık arasında bulunduğum bir sırada mana âleminden bir zat gelerek bana: 'Kalk iki rekat namaz kıl, sonra:

«يَا مَنْ لَا يُشْغَلُهُ شَيْءٌ عَنْ شَيْءٍ، يَا مَنْ أَحَاطَ عِلْمُهُ بِكُلِّ مَا ذَرَأَ وَبَرَأَ، أَنْتَ الْعَالِمُ بِخَفِيَّاتِ الْأُمُورِ وَمُخَصِّي وَسَاوِسِ الصُّدُورِ، وَأَنْتَ بِالْمَنْزِلِ الْأَعْلَى وَعِلْمِكَ مُحِيطٌ بِالْمَنْزِلِ الْأَدْنَى تَعَالَيْتَ عُلُوًّا كَبِيرًا، يَا مُغِيثُ أَعْنِي وَفُكِّ أَسْرِي وَاکْشِفْ ضُرِّي فَقَدْ نَفَدَ صَبْرِي»

'Ey bir şeyin diğer şeyden kendisini alıkoymadığı Yüce Zat! Ey ilmi yarattığı ve türettiği her şeyi kaplamış olan Zat! İşlerin gizli olanlarını bilen de, göğüslerin barındırdığı vesveseleri sayan da ancak Sensin. Sen en yüce makamdasın. Ama ilmin en aşağı menzilde olanları da kuşatıcıdır. Sen pek büyük bir yücelikle Âlî oldun. Ey imdada yetişen! Bana yardım et, esaret bağlarımı çöz, sıkıntımı aç, gerçekten sabrım tükenmiş bir haldeyim' de' dedi.

Ben de hemen kalkıp abdest aldım. İki rekat namaz kıldıktan sonra bir kelime dahi değiştirmeksizin duyduğum kelimelerin tamamıyla Allâh-u Te'âlâ'ya dua ettim.

Daha sözlerim bitmeden ayağımdaki zincirler açılıp düştü. O anda hapisanenin kapılarını açık gördüm. Kalkıp çıktım, kimse de karşıma çıkmadı. Vallâhi ben Rahmân'ın azatlısıyım. Allâh-u Te'âlâ sabrıma karşılık bana kurtuluş nasip etti ve o darlıktan sonra bana bir çıkış kapısı açtı." (Şihâbüddin el-Ebşîhi, el-Müstedraf, 2/150)

2) Harun Reşit, Câfer-i Sâdik Hazretleri'nin oğlu Musa Kazım Hazretleri'ni Bağdat'ta hapse koydurtmuştu. Sonra sebepsiz yere hapisten çıkartılmasını emretti ve kendisine otuz dirhem hediye verdi. Harun Reşit'e bunun hikmeti sorulunca: "Elinde mızrak olan siyah bir kul gördüm ki o bana 'Musa'yı çıkartmazsan seni öldürürüm' diyordu. Bu yüzden onun ikramlarla saliverilmesini emrettim" dedi.

Sonra Musa Kazım Hazretleri'ne bunun sırrı sorulunca o şöyle anlattı: "Ceddim Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i rüyamda gördüm. Kendisi bana: 'Ey Musa! Haksız yere hapse atıldın. O halde şu duayı oku buyurdu:

«يَا سَامِعَ كُلِّ صَوْتٍ وَيَا سَابِقَ كُلِّ فَوْتٍ وَيَا كَاسِيَّ الْعِظَامِ وَمُنْشِرَهَا بَعْدَ الْمَوْتِ، أَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ الْعِظَامِ وَأَسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَكْبَرِ الْمَخْزُونِ الْمَكْنُونِ الَّذِي لَمْ يَطَّلِعْ عَلَيْهِ أَحَدٌ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ يَا حَلِيمًا بِخَلْقِهِ يَا ذَا الْمَعْرُوفِ الَّذِي لَا يَنْقَطِعُ مَعْرُوفُهُ أَبَدًا، وَلَا يُحْصَى لَهُ عَدَدٌ، فَرَّجْ عَنِّي»

'Ey her sesi işiten! Ey her kaçana yetişen! Ey çürümüş kemikleri ölüm sonrası diriltip et giydiren! Ben Senden en büyük isimlerin hürmetine, özellikle de mahlukatından

hiçbirinin kendisine vâkif olmadığı o gizli saklı olan en büyük İsm-i Âzam'ının hürmetine istiyorum. Ey yaratıklara karşı ceza vermekte acele etmeyen! Ey iyiliğinin sayısı bilinmeyen ve ikramları yaratıklarından ebediyen kesilmeyen Allâh! Benim başımdaki bu sıkıntıyı aç.'

Ben bu duayı yapınca **Harun Reşit** hemen beni salıverdi." (Muhammed İzzet, Duâu's-sâlihîn, sh:96-97)

3) Ebu Abdillâh (Câfer-i Sâdik (Radiyallâhu Anh)) **Hazretleri** şöyle anlatmıştır: "**Yusuf** (Aleyhisselâm) kuyuya düşüp hayattan ümidini kesince: '**Cebrâîl** (Aleyhisselâm) ona gelerek: 'Ey **Yusuf**! Rabbülâlemîn sana selam söylüyor ve sana bu güzelliği kimin verdiğini soruyor' dedi. **Yusuf** (Aleyhisselâm) nâra atıp yanağını toprağa koyarak: 'Sen yâ **Rabbi**' dedi.

Sonra **Cebrâîl** (Aleyhisselâm) ona: 'Yine sana: 'Kardeşlerini değil de, seni babana bu kadar sevgili kim yaptı?' diye soruyor' deyince **Yusuf** (Aleyhisselâm) yine nâra atıp yanağını toprağa koyarak: 'Sen yâ **Rabbi**' dedi.

Tekrar **Cebrâîl** (Aleyhisselâm) ona: '**Rabbin** sana: 'Kuyunun içine atılıp helak olacağına kanaat getirdikten sonra seni oradan kim çıkarttı?' diye soruyor dedi. **Yusuf** (Aleyhisselâm) bir nâra daha atıp yanağını toprağa koyarak: 'Sen yâ **Rabbi**' dedi. O zaman **Cebrâîl** (Aleyhisselâm): 'Kendisinden başkasından yardım istedin diye **Rabbin** sana bir azap takdir etti, onun için bu hapiste senelerce kalacaksın' dedi. Müddet dolup **Allâh-u Te'âlâ** ona ferec (beladan kurtulma) duasını okuma izni verince **Yusuf** (Aleyhisselâm) yanağını yere koyarak:

«اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ ذُنُوبِي قَدْ أَخْلَقْتَ وَجْهِي عِنْدَكَ، فَإِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِوَجْهِ آبَائِي الصَّالِحِينَ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ»

'Ey Allâh! Benim günahlarım Senin katında yüzümü eskittiye (bu yüzden duamı kabul etmiyorsan), ben Sana sâlih atalarım olan; İbrahim, İsmail, İshak ve Yakub'un yüzü suyu hürmetine yönelip yalvarıyorum' diye dua eder etmez Allâh-u Te'âlâ onu hapisten kurtardı. İşte ben de bir dara düştüğüm zaman bu duanın mislini yaparak:

«اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ الْخَطَايَا وَالذُّنُوبُ قَدْ أَخْلَقْتَ وَجْهِي عِنْدَكَ فَلَنْ تَرْفَعَ لِي إِلَيْكَ صَوْتًا فَإِنِّي
أَسْأَلُكَ بِكَ، فَلَيْسَ كَمِثْلِكَ شَيْءٌ، وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، يَا اللَّهُ! يَا اللَّهُ يَا
اللَّهُ! يَا اللَّهُ! يَا اللَّهُ!»

'Ey Allâh! Benim günahlarım Senin katında yüzümü eskittiye, bu yüzden benim hiçbir yalvarışımı Sana yükseltmez hale geldiye şüphesiz ki ben Senden, Senin hürmetine istiyorum. Zira Senin mislin gibi hiçbir şey olamaz. Ben sana Rahmet Nebîsi olan Peygamberin Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in hürmetiyle yöneliyorum ve yâ Allâh! Yâ Allâh! Yâ Allâh! Yâ Allâh! (Sıkıntımı aç)' diyorum.

Siz de böyle söyleyin ve bunu çok söyleyin. Çünkü büyük belalarla karşılaştığım da bu dua ile süratli icabet görüyorum." (Şeyh Sadûk, el-Emalî, Meclis no:63)

4) Seyyid ibni Tâvûs (Rahimehullâh)ın “Mühecû'd-de'avât” isimli eserinde hapisten kurtuluş duası olarak zikrettiğine göre; Şam'da uzun süre hapis yatan bir adam **Fâtimetü'z-Zehrâ** (Radiyallâhu Anhâ)yı rüyasında görmüş. O kendisine bir dua öğretmiş, bu kişi bu duayı yaptığı anda kurtulup evine dönmüştür ki o dua şudur:

«اللَّهُمَّ بِحَقِّ الْعَرْشِ وَمَنْ عَلَيْهِ وَعَلَاهُ وَبِحَقِّ الْوَحْيِ وَمَنْ أَوْحَاهُ، وَبِحَقِّ النَّبِيِّ وَمَنْ نَبَاهُ وَبِحَقِّ الْبَيْتِ وَمَنْ بَنَاهُ! يَا سَامِعَ كُلِّ صَوْتٍ، يَا جَامِعَ كُلِّ قَوْتٍ يَا بَارِيَّ النَّفُوسِ بَعْدَ الْمَوْتِ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، وَآتِنَا وَجْمِيعَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فِي مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا فَرَجًا مِنْ عِنْدِكَ عَاجِلًا بِشَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَى ذُرِّيَّتِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَسَلَّم تَسْلِيمًا كَثِيرًا»

“Ey Allâh! Arş'ın ve onu istila edenin hakkı için! Vahyin ve onu vahyedenin hakkı için! Peygamberin ve ona peygamberlik verenin hakkı için! Kabe'nin ve onu bina edenin bahş-ı hakkı için! Ey her sesi işiten! Ey her kaçanı cem eden! Ey ölüm sonrası canları dirilten! Efendimiz Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'ine salât eyle. 'Allâh'tan başka hiçbir ilah yoktur. Muhammed Senin kulun ve Rasulün'dür' diye ikrar ettiğimiz kelime-i şehadet hürmetine bize de yeryüzünün doğularında ve batılarında olan cümle inanan erkeklere ve kadınlara da Kendi katından âcilen kurtuluş nasib eyle! Allâh-u Te'âlâ Muhammed (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e, Ehl-i Beyt'ine ve tertemiz olan mübarek zürriyeti-ne çokça salât ve selam eyle!”

5) «الْجَبَّارُ» “el-Cebbâr” ism-i şerîfni hapisteki birisi her gün yirmi bir (21) kere okursa, Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle hapisten kurtulur.

6) «يَا بَارِيَّ» ism-i celîlini tam bir tahâret ve itikad üzere kırk beş bin üç yüz altmış (45.360) kere okuyarak işlerini **Cenâb-ı Bârî'**ye tefvîz eden (ısmarlayan) kimse, eğer hapiste tutuklu ise halâs olur, bir gam ve kederi var ise **Cenâb-ı Hakk** ondan kurtarır.

7) «الرَّزَاقُ» ism-i şerîfi cuma namazından sonra, hapisteki birinin kurtulması niyetiyle yüz kere okunursa, Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle o kişi hapisten kurtulur.

8) Hapisteki bir kişi beş vakit namazdan sonra yüz yirmi dokuz (129) kere «يَا لَطِيفُ» diye zikrederse, Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle hapisten kurtulur.

9) Esmâ-i İdrîsiyye'den olan:

«سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَوَارِثُهُ وَرَازِقُهُ وَرَاحِمُهُ سُبْحَانَكَ»

“Tenzih Sana! Ey her şeyin Rabbi, ardında kalacak vârisi, rızıklandırıcı ve acıyanı! Senden başka hiçbir ilah yoktur, bütün noksan sıfatlardan tesbih Sana!” ism-i şerîfni, hapse düşen kişi cuma namazından sonra yüz kere okursa, Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle hapisten çıkar.

10) Esmâ-i İdrîsiyye'den olan:

«يَا كَافِي الْمَوْسِعِ لِمَا خَلَقَ مِنْ عَطَايَا فَضْلِهِ، يَا كَافِي»

Ey tüm yarattıklarına fazl-u kereminin bağışlarından genişlik yapan ve her şeye" yeterli olan Allâh! Ey Kâfi!" ism-i şerîfini hapiste olan bir kişi yüz bin seksen sekiz (100.088) kere okursa, **Allâh-u Te'âlâ** onu hapisten kurtarır

11) Esmâ-i İdrîsiyye'den olan:

«يَا رَحِيمَ كُلِّ صَرِيخٍ وَمَكْرُوبٍ وَغِيَاثُهُ وَمَعَاذُهُ، يَا رَحِيمٌ»

"Ey feryâd eden her sıkıntılıya acıyan, onun mededi ve sığınağı olan! Ey Rahîm!" ism-i şerîfini her gün, her yüzün başında ve sonunda **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e salevât-ı şerife okuyarak üç yüz altmış kere okuyan kişi eğer hapisteyse kurtulur.

12) Esmâ-i İdrîsiyye'den olan:

«يَا قَاهِرُ ذَا الْبَطْشِ الشَّدِيدِ أَنْتَ الَّذِي لَا يُطَاقُ انتِقَامُهُ، يَا قَاهِرُ»

"Ey kuvvetli yakalayış sahibi! Sen intikamına dayanılamayacak kahir sahibisin. Ey Kâhir" ism-i şerîfini hapiste olan birisi yirmi beş kere okursa, **Allâh-u Te'âlâ'nın** izniyle kurtulur.

13) Esmâ-i İdrîsiyye'den olan:

«يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ ذَا الْعَدْلِ أَنْتَ الَّذِي مَلَأَ كُلَّ شَيْءٍ عَدْلُهُ، يَا كَرِيمٌ»

"Ey affı değerli olan adalet sahibi! Adaleti her şeyi doldurmuş olan ancak Sensin! Yâ Kerîm!" ism-i şerîfini hapiste olan kişi her gün bin kere olmak üzere üç gün boyunca okursa, **Allâh-u Te'âlâ'nın** izniyle hapisten çıkar.

14) Esmâ-i İdrîsiyye'den olan:

«يَا عَجِيبَ الصَّنَائِعِ فَلَا تَنْطِقُ الْأَلْسُنُ بِكُلِّ آيَةٍ وَتَنَائِهِ وَنَعْمَائِهِ، يَا عَجِيبٌ»

"Ey sanatları hayran bırakıcı olup, tüm nimetlerini, övgü ve iyiliklerini dillerin sayamayacağı Zat! Yâ Acîb!" ism-i şerîfini hapiste olan kişi her gün yüz kere okumaya devam ederse, **Allâh-u Te'âlâ'nın** izniyle hapisten kurtulur.

KİŞİYİ HER TÜRLÜ KÖTÜLÜKTEN KORUYAN DUALAR

1) Evliyauallahın beyanları vechile; her kim:

«اللَّهُ حَفِيزُ اللَّهِ لَطِيفٌ قَدِيمٌ أَزَلِّي حَيٌّ قَيُّومٌ لَا يَنَامُ»

"Allâh-u Hafîzun, Allâh-u Latîfün, Kadîmün, Ezeliyyün, Hayyüvn, Kayyûmun, lâ yenâm" ism-i şerîflerini bir kağıda yazıp bu kağıdı evi, dükkanı veya arabası gibi korunmasını istediği bir şeyin içersine koyarsa, **Allâh-u Te'âlâ'nın** izniyle o mülk hırsızlıktan vesair afetlerden muhafaza olur.

2) Her kim her sabah ve akşam şu duayı okursa, **Allâh-u Te'âlâ'nın** izniyle bütün kötülüklerden muhafaza olur.

«اللَّهُمَّ احْرُسْنَا بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ وَاكْنُفْنَا بِرُكْنِكَ الَّذِي لَا يُرَامُ، وَارْحَمْنَا بِقُدْرَتِكَ عَلَيْنَا
فَلَا نَهْلِكُ وَأَنْتَ رَجَائُنَا»

“Ey **Allâh!** Uyumayan o (koruyucu) nazarınla bizi koru. Yıkılması kastedilemeyen o sağlam direğinle bizi himâye et. Sen bize her şeyi yapmaya kâdir iken bize acı ki, Sen bizim umud bağladığımız yüce zat iken biz helak olmayalım.”

3) Aşağıda yazılı olan yedi âyet-i kerîmeyi her kim okur ya da nuska şeklinde üzerinde taşırsa, **Allâh-u Te'âlâ'nın** izniyle o kişi bütün kötülüklerden korunur, hiç kimse ona zarar veremez. İbn-i Abbas (Radiyallahu Anhüma)dan nakledildiğine göre; gök yere inip bu ayeti kerimeleri okumuş olan kişi de aralarında kalacak olsa yine de bir zarar görmez.

Zira mana itibarıyla bu ayeti kerimelerin her biri Allah-u Teâlâ'ya tevekkülden, O'nun iradesi dışında hiçbir şerrin isabet etmeyeceğinden, O'nun açtığı kapıyı kimsenin kapatamayacağından, O'nun kapattığını kimsenin açamayacağından, bu nedenle ancak Kendisine itimat edilmesi gerektiğinden bahsetmektedir.

Dolayısıyla anlatıldığı şekilde büyük bir koruma elde etmek için sadece okumak yeterli olmayıp, mânâlarını da iyice düşünerek tevekkül halini kazanmış olmak icab eder.

(Abdülhâdi Muhammed Harse, el-Edviyetü'l-İlâhiyye ve'l-ed'iyetü'n-nebeviyye li cemi'l-l-emrâzi'n-nefsiyyeti ve'l-cesediyye, sh:37-39)

Okuyanı Her Türlü Afetten Koruyan 7 Âyet-i Kerîme

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ﴿وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَّتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ﴿مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ ﴿وَلَيْسَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾

ESMÂULLÂHİ'L-HÜSNÂ

KIRK BEŞİNCİ İSM-İ ŞERİF «الْمُجِيبُ» İSM-İ ŞERİFİ

İmâm-ı Zerrûk, Mâu'l-'Ayneyn, İmâm-ı Şebrâvî ve Yûsuf-u Nebhânî (Rahimehumüllâh)ın beyanları vechile; «الْمُجِيبُ» ism-i şerîfî "Kulların isteklerine cevap veren, dualarını kabul eden" demektir.

Mücîb ism-i şerîfî "Bir şey isteyene yardımıyla mukabelede bulunan, dua edenlerin duasına icabetle karşılık veren ve darda kalanların sıkıntısına kâfi gelen" demektir. Hatta **Allâh-u Te'âlâ** kulunun duasını kabul etmekle de kalmaz, bazen ona istediğinden daha hayırlısını da nasip edebilir.

Mücîb ism-i şerîfî Kur'ân-ı Kerîm'de iki yerde isim olarak zikredilir ki bu âyet-i kerîmeler şunlardır:

﴿وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ﴾

"Kasem olsun ki Nuh (kulumuz, kâfir kavminden kurtuluş için) **elbette Bize seslenmişti de, andolsun o icabet eden (Biz)ler ne de güzel (yardım et)miş(iz).**" (Sâffât Sûresi:75)

﴿إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ﴾

"(Sâlih (Aleyhisselâm) dedi ki: '**Gerçekten benim Rabbim** (tevbe edip iyi amel işleyenlere karşı rahmeti pek yakın olan bir) **Karîb'dir**, (Kendisine dua edenlerin isteklerine icabet eden bir) **Mücîb'dir.**'" (Hûd Sûresi:61'den)

Mücîb ism-i şerîfî Kur'ân-ı Kerîm'in birçok yerinde de fil olarak geçer ki:

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ﴾

"(Kendilerine dua edenlerin farkında bile olmayan ve size yeryüzünde hiçbir imkan sağlayamayan putlar mı daha menfaatlidir,) **yoksa Kendisine dua ettiği zaman, zorda kalan**(ın yakarışın)a **sürekli icabet eden, o kötülüğü aç(ıp kaldır)an ve sizi** (geçmiş ümmetlerin ardından) **yerin** (yönetiminin yetkili) **halifeleri kılan Zat mı?!**" (Neml Sûresi:62'den),

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾

"(Habibim!) **Kullarım sana Ben**(im onlara yakınlık veya uzaklık halim)**den sorduğunda** (sen onlara bildir ki) **şüphesiz Ben** (mekan itibarıyla yakınlık ve uzaklıktan münezehim ama onların bütün hallerini bilme ve dualarını kabul etme açısından kendilerine) **çok yakınım! Dua edenin niyazını Bana yalvardığı anda kabul ederim.**

Öyleyse (dua ettiklerinde Ben onlara icabet ettiğim gibi, Ben de onları iman ve itaate çağırduğımda) **Bana tam manasıyla icabette bulunsunlar ve Bana** (daima) **inansınlar. Ta ki onlar** (dîni ve dünyevî kârlarına erişerek) **hakka isabet edebilsinler.**" (Bakara Sûresi:186),

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾

“(Ey insanlar!) **Rabbiniz buyurdu ki: ‘Bana dua (ve ibadet) edin ki, (isteklerinizi yerine getirerek) size icabet edeyim (ve sevap vereyim)’**” (Ğâfir Sûresi:60’dan) âyet-i kerîmeleri bunlardan bazılarıdır.

Halîmî (Rahimehullâh) şöyle demiştir: “Bu isim genellikle «الْقَرِيبُ» ‘el-Karîb’ ism-i şerîfiyle birlikte zikredilerek «الْقَرِيبُ الْمُجِيبُ» ‘el-Karîbu’l-mücîb (Kullarına mânen çok yakın olan ve dualarını kabul eden)’ denilir veya «مُجِيبُ الدُّعَاءِ» ‘Mücîbü’-d-duâ (duaları kabul eden)’ diye zikredilir.

Ayrıca dualarımızda söylediğimiz «مُجِيبُ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ» ‘Mücîbu dâveti’l-muztarrîn’ sözü de; çaresizlerin dualarını kabul eden ve isteyene istediğini veren demektir. Şunu unutmamak gerekir ki bu durum **Allâh-u Te’âlâ**’dan başka kimse hakkında düşünülemez, çünkü Yüce Yaratıcı olan sadece O’dur.”

Kulun bu ism-i şerîfin ifade ettiği manadan nasibi hakkında ise şunlar denilmiştir:

Her Müslüman bu ism-i şerîfin manasına inanmalı, onunla **Rabbine** dua etmeli ve **Allâh-u Te’âlâ**’dan başka kimseye güvenmemelidir. Nitekim **Allâh-u Te’âlâ**:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

“(Ey insanlar!) **Rabbiniz buyurdu ki: ‘Bana dua (ve ibadet) edin ki, (isteklerinizi yerine getirerek) size icabet edeyim (ve sevap vereyim). Şüphesiz o kimseler ki Bana kul-luk etmekten büyülenmektedirler, pek yakında alçak kimseler olarak cehenneme girecekler’**” (Ğâfir Sûresi:60) kav-l-i şerîfinde dua edene kabul sözü vermiş, duayı ibadet saymış, bundan uzak duranları ise azapla tehdit etmiştir.

Üstelik âyet-i kerîmedeki bu tehdit, dua yapmanın vacip olduğuna delalet etmektedir. Şu bilinmelidir ki, duaların kabul edilmesi bir takım şartlara bağlıdır. Bu şartların bir kısmı dua edenin durumuyla, bir kısmı dua edilen ve istenen şeylerle, bir kısmı da zaman ve mekanla ilgilidir. Ulemâ dua hakkında birçok edepler zikretmişlerdir, bunlardan bir kısmını sayacak olursak:

- Abdestli olmak,
- Kibleye yönelmek,
- Kalbi meşguliyetlerden arındırmak,
- Başında ve sonunda salevât-ı şerîfe okumak,
- Elleri göğe doğru kaldırmak,
- Müminleri ortak etmek,
- Kabul saatlerini aramak ki, birçok ulemâya göre bunların başında cuma günü hut-be saati gelir. O anda diliyle dua yapmak caiz olmadığından kalbiyle dua yapabilir.

Bunlara ilaveten yağmur yağarken, iftar anında, gecenin son üçte birinde ve Kur'ân hatminin ardından yapılan dualar da icabete mazhar olur. Duanın kabul edilmesine mâni olan şeyler ise genel manada işlenen günahlardan kaynaklanmaktadır.

Müslüman kişi daima **Allâh-u Te'âlâ**'ya muhtaç olduğunun bilincinde olmalı ve yalnız O'na güvenmelidir. O'nun duaları işittiğini, başına gelen bela ve musibetleri bildiğini, çektiği sıkıntı ve zorluklardan haberdar olduğunu unutmamalı ve hiçbir halde ümitsizliğe kapılmamalıdır.

Kişinin dikkat etmesi gereken bir önemli husus da şudur ki dua yaptığı ve talebinde bulunduğu istekler, kendisini **Allâh-u Te'âlâ**'ya mânen yaklaştıracak istekler olmalıdır. Bunun yanı sıra duasına icabet bekleyen kişi **Allâh-u Te'âlâ**'yı hoşnut edecek itaat ve ibadetlere çağırın her davetçiye de icabet etmelidir.

Dua eden kişi, günaha ulaşma veya akraba ilişkisini kesme gibi gayri meşrû şeyler istememeli ve kabul eserini acil görmediğinde duayı bırakmamalıdır. Nitekim **Ebû Hu-reyre** (Radiyallâhu Anh)dan rivayete göre **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَزَالُ يُسْتَجَابُ لِلْعَبْدِ مَا لَمْ يَدْعُ بِإِثْمٍ أَوْ قَطِيعَةٍ رَحِمَ مَا لَمْ يَسْتَعْجَلْ « قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْأَسْتَعْجَالُ قَالَ « يَقُولُ قَدْ دَعَوْتُ وَقَدْ دَعَوْتُ فَلَمْ أَرِ يَسْتَجِبْ لِي، فَيَسْتَحْسِرُ عِنْدَ ذَلِكَ وَيَدْعُ الدُّعَاءَ »

“Bir kul bir günah yahut sıla-i rahimi (akraba ilişkisini) kesme (gibi gayri meşrû bir şey ile dua etmediği) sürece, acele etmedikçe (duası) kabul olunmaya devam eder” buyurdu. Bunun üzerine: “Yâ Rasûlellâh! Acele etmesi nasıl olur?” denilince (Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)): “Bir kişi: ‘Bu kadar dua ettim, dua ettim de, beni kabul ettiğini görmedim’ der de, işte o zaman bıkip usanarak duayı terk eder” buyurarak acelelik sebebiyle duayı bırakmanın reddolunma sebebi olduğunu açıklamıştır. (Müslim, Zikir:25, no:2735/92, 4/2096)

Allâh-u Te'âlâ nasıl ki kuluna dua ettiğinde icabet ediyorsa aynı şekilde kulun da **Rabbine** ve O'nun **Rasûlü** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e itaat edip, emirlerine icabet etmesi gerekir. Nitekim **Allâh-u Te'âlâ**:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ﴾

“Ey iman etmiş olan kimseler! **Allâh'a** ve sizi (madden ve mânen) **diriltecek olan** (ibadet gibi güzel) **şeylere sizi çağırdığında o Rasûle** (güzelce boyun eğip, bu çağrıyı teslimiyetle karşılayarak) **tam manasıyla icabet edin**” (Enfâl Sûresi:24'den) kavlı-şerîfinde kullarından davetine icabet istemektedir.

Bunlarla birlikte kulun bu ism-i şerîfle alakalanarak **Allâh-u Te'âlâ**'ya mânen yaklaşması, istediği şeyi gözünde büyütmemesi ile olur. Zira **Allâh-u Te'âlâ**'nın her şeye Kâdir olup, her şeyden yüce olduğunu bilen kişi O'ndan istediği hiçbir şeyi gözünde büyütmez ve **Allâh-u Te'âlâ**'nın kendisini kabul edeceğine yakînen inanır.

Nitekim **Ebû Hureyre** (Radiyallâhu Anh)dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem):

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَدْعُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالْإِجَابَةِ»

“Siz Allâh-u Te’âlâ’ya, kabul olunacağınıza yakinen inanıcı olduğunuz halde dua edin” buyurmuştur. (Tirmizî, De’avât:66, no:3479, 5/517)

Kulun bu ism-i şerîfle ahlaklanma cihetinden **Allâh-u Te’âlâ’ya** mânen yakınlaşması ise, kendisinden bir şey isteyene imkan nispetinde istediği şeyi vermesiyle tahakkuk eder. Zira **Allâh-u Te’âlâ:**

﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾

“(El açıp) isteyen kişiye gelince; artık sen (onu) azarlayarak kovma! (Yanında bir şey varsa ver, yoksa da güler yüzle ve yumuşak sözle geri çevir)” (Duhâ Sûresi:10) buyurarak kuluna verme ahlâkını aşlamaktadır.

(İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi’l-hüsna, sh:73-74; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü’l ‘izzi’l-esnâ fi şerhi esmâillâhi’l-hüsna, sh:56-57; eş-Şeyh Mâu’l-Ayneyn, Fâtiku’r-ratk alâ Râtiki’l-fetk, sh:330-331; Yûsuf en-Nebhânî, Sa’âdetü’l-dâreyn, sh:514-515; Hâmid Ahmed et-Tâhir, el-Câmi’u li esmâillâhi’l-hüsna, sh:236-238)

«الْمُجِيبُ» İSM-İ ŞERİFİNİN BAZI HAVÂSSI

1) Her kim bu ism-i şerîfi sabah namazından sonra doksan dokuz (99) kere okumaya devam ederse ailesiyle çok uyum içerisinde yaşar.

2) Güneş doğarken bu ism-i şerîfi yirmi beş (25) kere zikreden kişinin duaları makbul olur.

3) Bu ism-i şerîfi gece sabaha karşı elli beş (55) defa okuduktan sonra **Allâh-u Te’âlâ’ya** dua eden kişinin duası müstecâb olur.

(Yûsuf ibni İbrâhîm, Kazâu’l-hâcât ve teysîrü’l-mühimmât bi zikri esmâillâhi’l-hüsna, sh:39; eş-Şeyh Mâu’l-Ayneyn, Fâtiku’r-ratk alâ Râtiki’l-fetk, sh:330; İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi’l-hüsna, sh:74; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü’l ‘izzi’l-esnâ fi şerhi esmâillâhi’l-hüsna, sh:55-56; Yûsuf en-Nebhânî, Sa’âdetü’l-dâreyn, sh:514; Seyyid Süleyman el-Hüseynî, Kenzü’l-havâs, 1/111)

ERBA’İN-İ IDRİSİYYE

OTUZ YEDİNCİ İSM-İ ŞERİF

«يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ ذَا الْعَدْلِ أَنْتَ الَّذِي مَلَأَ كُلَّ شَيْءٍ عَدْلَهُ، يَا كَرِيمَ»

“Ey affi değerli olan adalet sahibi! Adaleti her şeyi (n görünen görünmeyen tüm cihetlerini) doldurmuş olan ancak Sensin. Yâ Kerîm!”

BU İSM-İ ŞERİFİN BAZI HAVÂSSI

1) Bir kişinin günahları denizlerin köpüğü kadar bile çok olur da bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, **Allâh-u Te’âlâ** o kişinin bütün günahlarını affeder.

Diğer bir rivayete göre bu kişi, bu ism-i şerîfi her gün üç bin beş yüz (3500) kere olmak üzere yüz on beş (115) gün boyunca zikrederse, **Allâh-u Te'âlâ** onun ve o kişinin geçmişlerinin bütün günahlarını bağışlar.

2) Çok mal mülk sahibi olmak isteyen kişi bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle çok zengin birisi olur.

3) Her kim bir zalimden veya hakkında kötü karar vermesi muhtemel olan bir hakimden korkarsa, bu ism-i şerîfi bir gece sabaha kadar zikretsin. Böyle yapan kişi o gecenin sabahında bu kişilerin şerrinden kurtulur.

Diğer bir rivayete göre ise bir zalim ya da hakim, bu kişinin ölümüne sebep olmak için uğraşıyor olsa bile, bu kişi her gün iki bin kırk bir (2041) kere olmak üzere kırk (40) gün boyunca bu ism-i şerîfi zikrederse, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle bunların elinden kurtulur.

4) Hapiste olan kişi her gün bin kere okumak üzere bu ism-i şerîfi üç gün boyunca okursa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle hapisten çıkar.

5) Bu ism-i şerîf cemâlî isimlerdendir. **Allâh-u Te'âlâ** bu ism-i şerîfi **İbrahim** (Aleyhis-selâm)a inzal buyurmuş, o da bu sayede çok cömert ve kerim bir zat olmuştur. Dolayısıyla şu bir gerçek ki her kim hayatı boyunca bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, ömrü hayatı boyunca devamlı **Allâh-u Te'âlâ**'nın lütuflara nâil olur ve öldükten sonra da **Allâh-u Te'âlâ**'nın rahmetine şârik olur.

6) Her kim gömülecek olan kişinin avucunun içerisine bu ism-i şerîfi yazdıktan sonra o ölüyü defnederse (diğer bir rivayete göre ise bu ism-i şerîf bir kağıda yazılıp ölünün kefenine konulursa), **Allâh-u Te'âlâ** o kişinin kabrini cennet bahçelerinden bir bahçe yapar ve rahmet meleklerinden biri o kişinin kabrine gelerek Münker-Nekir meleklerinin suallerine vereceği cevaplarda ona yardım ederek rahmete nâil olmasına vesile olur.

7) Bu ism-i şerîfi zikredip hayırlarına nâil olmak ismi Abdülkerîm olanlar için çok münasiptir.

8) Bu ism-i şerîfin hususi bir hâssası da, kendisini zikretmeye devam edenlerin mesleklerinde zirve noktaya ulaşmalarındır.

9) Her kim yedi gün boyunca halvete girip, her farz namazın ardından bu ism-i şerîfi sekiz bin sekiz yüz (8800) kere zikrederse, bu halvetin sonunda **Allâh-u Te'âlâ**'dan istediği her şeye kavuşur.

10) Bu ism-i şerîfi zikretmeye devam eden kişi bütün işlerinde adaletli birisi olur.

(Şihâbüddin es-Sühreverdî, Şerhu'l-esmâi'l-erba'in, Yazma Nüsha, Ayasofya, no:377, verak:115; Ayasofya, no:3358, verak:150; Yazma Bağışlar, no:2773, verak:15; Beyazid Devlet, no:1256, verak:22-23; Muhammed ibni Hatîrüddin, el-Cevâhiru'l-hams, sh:274-275; Allâme Şeyh Muhammed et-Tünusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâi'l-İdrîsiyyeti's-Sühreverdiyye, sh:59-60)